

(28871)

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÂNIEI

VEACUL
XVI

B. ȚARA ROMÂNEASCĂ

VOL. I (1501—1525)

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

1951

455A

Bibl. Universitara Sibiu

R558711160

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DOCUMENTE

PRIVIND

ISTORIA ROMÂNIEI

COMITETUL DE REDACȚIE

ION IONAȘCU, I. LĂZĂRESCU-IONESCU,
BĂRBU CÂMPINA, EUGEN STĂNESCU, D. PRODAN,
MIHAIL ROLLER REDACTOR RESPONSABIL

UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA”
— SIBIU —
INVENTARIAT 1998

VEACUL

XVI

B. ȚARA ROMÂNEASCA

VOL. I (1501—1525)

MAY 1955

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

1955

Bibl. Instit. de Inv. superior Sibiu
INV. Nr. 11715 1977

29 FEB 1990

~~1943~~
/1

[Handwritten signature]

PREZENTUL VOLUM A FOST ÎNTOCMIT DE COLECTIVUL SECȚIEI
DE ISTORIE MEDIE A INSTITUTULUI DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
DIN BUCUREȘTI AL ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

PREFATĂ

Acest volum cuprinde 205 documente emise în perioada 1501—1525, păstrate în depozitul Academiei R.P.R. și al Arhivelor Statului din București (documente interne); dintre acestea, 180 documente sunt traduse din limba slavă. Volumul cuprinde în anexă trei documente îndoeelnice.

O parte însemnată din aceste documente se publică astăzi pentru prima oară. Documentele retipărite au fost colționate în originalul, copia sau traducerea, îndreptându-se greșelile de lectură sau traducere constatate în edițiile anterioare.

În partea a doua a volumului, reproducem în fotocopie originalele unor documente din limba slavă.

Documentele acestui volum aduc informații noi despre dezvoltarea societății feudale în Țara Românească în primul sfert al veacului al XVI-lea.

Ele ne ajută să lămurim problema dezvoltării schimburilor de mărfuri și a transformărilor suferite în organizarea acestor schimburi.

Astfel, documentul nr. 37 din 3 Februarie 1507, în care domnul întărește privilegiile mănăstirii Cozia, arată că se va plăti călugărilor «vameș ia» pentru «orice se va vinde pe ocina sau pe bălțile sfintei mănăstiri». Se afirmă așa dar existența unui schimb de mărfuri pe «ocina» mănăstirii, adică vânzări și cumpărări la care participau cei din satele Coziei (fapt ce nu este amintit anterior în privilegiile aزی cunoscute ale acestei mănăstiri).

Totodată se arată în document că egumenul îndeplinește funcția de vameș pe teritoriul și în profitul mănăstirii, căci el este împuternicit să vămuiască și transportul de mărfuri ce are loc pe acest hotar. Domnul spune: «Și iarăși, oricâte bărci vor merge pe Dunăre, dacă vor ieși pe ocina sfintei mănăstiri <N.R. adică pe acea parte a bălților Dunării care au fost confirmate în act drept moșie a Coziei> ele să plătească perperul călugărilor »

Vămile cele mari, aflate la hotarul țării, erau și ele «dăruite» proprietarilor feudali. Documentul nr. 8 (din 30 Aprilie 1502) și documentul nr. 53 (din 1 Mai 1510)

confirmă stăpânirea mânăstirii Tismana asupra vămii dela Calafat; iar documentul nr. 20 (din 20 Ianuarie 1505) întărește Cozjei vama dela Gennue.

Aceste documente precizează tariful vamal care trebuia plătit pentru fiecare marfă ce trecea hotarul prin vad. Astfel, la Calafat se plăteau pentru un cal, 6 aspri, pentru un bou, 5 aspri, pentru un sac de grâu, 2 aspri, pentru o bute de vin, 10 aspri, etc., tarif fixat de către Domn, putere centrală, și care, după câte știm, nu apare în privilegiile domnești, acordate anterior pentru stăpânirea vămilor dela Gennue și dela Calafat.

Felul în care domnia controla, la începutul sec. al XVI-lea, activitatea vămilor aflate în posesiunea unor mânăstiri, ne este arătat în documentul nr. 20, unde domnul poruncește vameșului pus de mânăstirea Cozia: «Tu vameșe, să nu ierși niciun aspru nimăunii căci îți vom lua socoteala după catastihul dela vadul Dunării». (Este vorba de vămuirea mărfurilor de transit, care treceau din Ardeal în Turcia, de-a-lungul Oltului: vama dela Gennue era la trecătoarea munților și ea putea fi astfel controlată la celălalt capăt al părții, la vărsarea Oltului în Dunăre).

Sunt măsuri ce oglindesc tendința domniei de a întări unitatea administrației împotriva fărâmițării diulantrul Țării Românești.

Documentele din acest volum aduc știri noi despre înăsprirea relațiilor sociale la sate.

Boierii tind să acapareze prin toate mijloacele pământul și brațele încă libere. La 9 Martie 1502 (doc. nr. 7) se întărește moșia fraților Radu și Petru compusă din 30 sate (adunând fracțiunile de o jumătate de sat, o treime de sat, etc.), 12 muniți și 47 sălașe de robi. Dar acești doi boieri stăpâneau înainte vreme (anul 1482) împreună cu alți doi frați, «numai» 20 sate și 16 sălașe de robi.

Această creștere în întindere a proprietății feudale, se realiza prin aservirea forțată a moștenitorilor și a proprietății lor. Același document (nr. 7) din 1502, arată cum în numeroase cazuri, cei doi boieri «s'au înfrățit» cu câte un moștean, pe partea de ocină a aceluia; la data emiterii actului, ocina se întărea însă în deplina proprietate a boierilor Radu și Petru.

Lupta țăranilor se întărea în aceeași măsură în care creștea aservirea țăranimii prin extinderea și intensificarea exploatării feudale. Este caracteristică porunca pe care Vladislav al III-lea (1523—1525) o adresează satelor mânăstirii Bistrița: «Voi, vecinii țoși, să ascultați de egumen și de postlușnicii sfintei mânăstiri. Iar cine nu va asculta dintre voi, părintele egumen să aibe voe să-l certe și să-l pedepsească după saptă sa și să-l aducă legat la domnia mea» (subliniat de redacție).

Reiese intervenția domniei în ajutorul mânăstirii, pentru a suplini prin aparatul său de represivie slăbiciunea mânăstirii în fața nesupunerii țăranilor. Este de subliniat, aici, că actul din domnia lui Vladislav al III-lea corespunde în timp cu o

răscoală fărănească înfrântă cu armele de oștirea lui Radu dela Afumași. Inscripția pietrei de pe mormântul lui Radu enumeră cele 20 bătălii pe care le-a purtat acest voevod; între luptele sale dela Siștov și dela Gberghia, este înscrisă a 14-a luptă «cu țaranii», dată sub cetatea Poenarilor. Vladislav însuși arată Brașovenilor, într'o scrisoare din 13 Iulie 1524 că în Țara Românească «s'au făcut mulți răufăcători».

Pentru cunoașterea frământărilor politice din primul sfert al sec. al XVI-lea, documentele din acest volum sunt prețioase.

În 1521 începe ofensiva otomană asupra Europei. Cele peste 15 schimbări de domnie care au avut loc în Țara Românească în numai 4 ani (Sept. 1521—Sept. 1525) oglindesc lupta de fiecare clipă dusă de popor împotriva Turcilor și împotriva acelor domni sau boieri sprijiniți de Sultan.

Documentele publicate în acest volum aduc precizări cu privire la cronologia luptelor și a schimbărilor de domnie. Astfel documentele, din anul 1525 îl arată pe Radu dela Afumași ca domn, la 10 și 11 Februarie — apoi pe Vladislav al III-lea, la 19 Aprilie și la 30 Mai — apoi pe Radu, la 24 Iulie — apoi iarăși pe Vladislav la 18 August 1525 și, în fine, începând din Septembrie, pe Radu dela Afumași. Pentru toate documentele citate aci, ni s'a păstrat originalul (fotocopia se găsește în acest volum) și astfel data lor nu poate fi pusă la îndoială. Publicarea lor dă posibilitatea studierii luptelor din anul 1525, adică din vremea în care domnia lui Radu dela Afumași era socotită de istoriografia burgheză ca deplin stabilizată grație ajutorului de care el s'ar fi bucurat din partea Turcilor.

Faptul că documentele citate mai sus sunt emise de Vladislav din București și de Radu din Târgoviște pun problema că în 1525, Vladislav (și nu Radu) era cel care căuta sprijin la Turci. Aceste împrejurări trebuie studiate pentru lămurirea rezistenței opuse de popor ofensivelor lui Soliman al II-lea, în ajunul bătăliei dela Mohaci.

În numeroase alte probleme, ca: organizarea orașelor și proprietatea imobiliară în târguri (documentele nr. 90, 139, etc.) sau problema băniei Oltenie (doc. nr. 151, etc.), izvoarele publicate în acest volum aduc materiale pe baza cărora se vor putea analiza și rezolva în mod științific chestiuni importante din istoria medie a poporului nostru.

Pentru a se ajunge la astfel de rezultate vor trebui însă folosite, în întregimea lor, toate izvoarele, printre care cele ce se tipăresc în colecția: «Documente privind Istoria României».

REZUMATUL DOCUMENTELOR

1.

1501 (7009) Ianuarie 28. — Frații Craiovești dăruiesc m-rii sf. Pavel dela muntele Athos un mertic anual de 2000 aspri și 100 aspri pentru cheltuiala celor cate vin să-l ia.

2.

1501 (7009) Aprilie 19, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod dăruiește m-rii Bistrița câte 5000 aspri anual.

3.

1501 (7009) Mai 25, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod dăruiește m-rii Iezer un mertic anual de 5 găleți de grâu și 5 de orz din jud. Romanai, întărindu-i stăpânirea asupra cârților, odăjdiiilor și vitelor.

4.

1501 (7009) Mai 24, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Cozia sate, găletăritul din jud. Vâlcea, vinărici, vama dela Genune, 500 sălaşe de Țigani și bălțile dela Dunăre, scutindu-le de toate dările și slujbele.

5.

1501 (7010) Decembrie 15, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Nucet sate cu mori și vinărici, jumătate din balta Săltava și 50 sălaşe de Țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

6.

1502 (7010) Februarie 25, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod dăruiește m-rii Rusico dela muntele Athos un mertic anual de 4000 aspri și 400 aspri pentru cheltuiala celor veniți să-l ia.

7.

1502 (7010) Martie 9, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește boierilor Radu și Petru toate satele și munții lor, vinăriciul și Țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

8.

1502 (7010) Aprilie 30, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Tismana vama dela Calafat fixând tariful, precum și bălțile Bistreșul, Balta Albă și Platăța cu vama de pește.

VIII

9.

1502 (7010) Mai 3, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Govora sate și părți de sate, seliști, mori și vii, găleți de grâu și de orz din jud. Românași, a șasea parte din vama Runcului, vedre din vinăriciul domnesc dela Râmnice, un mertic anual de 3000 aspri și Țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

10.

1502 (7010) Iunie 19, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește lui Mogoș și Nanciu ocină la Stăncuți.

11.

1502 (7011) Septembrie 12, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește lui Capotă cu fiecele sale și fratelui său Dragomir ocină la Frâsinetul din Dumbravă.

12.

1503 (7011) Aprilie 18, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod dăruiește m-rii Tismana un mertic anual de 800 de bolovani de sare.

13.

1503 (7011) Aprilie 19, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește lui Stoica cu fiii lui fetei lui Vlădaia cu fiii ei și nepoatei lui Stanca cu fiii ei satele Lunașul și Părul.

14.

1503 (7011) Iunie 11, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește jupanitei Mușă satul Corbii de Piatră, jumătate din satul Mălureni și Țigani.

15.

1504 (7012) Iunie 15, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește lui Ion și fiilor săi părți de ocină în Petrești.

16.

1504 (7012) Iunie 15. — Radu cel Mare voevod întărește locuitorilor din Vai-de-Ei munții Ior, în urma judecății cu satele Măldărești și Căndoi.

17.

1504 (7013) Septembrie 13, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește lui Radu stolnic și fratelui său Badea ocine la Fintești, Mircești și Petrești.

18.

1504 (7013) Noiembrie 21, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Bunci Vestiri (Glavacioc) satul Zemnicele, dăruit de Ivan clucer.

19.

1505 (7013) Ianuarie 11, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Cozia satele Cărăreni și Lumineni, ocină lângă Orașul de Floei și bălțile dela Săpatul până la gura Ialomitei, fixând scutirile și drepturile feudale ale mănăstirii.

20.

1505 (7013) Ianuarie 20, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Cozia vama dela Genune stabilindu-i tariful de 3% de care nu va fi scutit nimeni.

21.

1505 (7013) Martie 26, București. — Radu cel Mare voevod întărește lui Radu, fiul lui Lațco, jumătate din satul Topești, iar cealaltă jumătate m-rii Tismana, căreia i-o dăruie Lațco.

22.

1505 (7013) Martie 26, București. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Tismana satele, bălțile, livezile și viile sale.

23.

1505 (7013) Martie 27, București. — Radu cel Mare voevod scutește de toate dările și slujbele, afară de bir și oaste, vecinii care se vor aduna pe moșia Topești a m-rii Tismana și pe cei ce se află acolo.

24.

1505 (7013) Iunie 2, București. — Radu cel Mare voevod întărește boierului Arca Crivina Murgeștilor, lângă Șerbești, în urma unei judecăți.

25.

1505 (7013) Iunie 15, București. — Radu cel Mare voevod întărește lui popa Frâncu și fiilor lui, Tudor gramatic și Stanciu, ocine la Suseni.

26.

1505 (7013) Iunie 21, București. — Radu cel Mare voevod întărește înfrățirea dintre Mușat cu Radu comis și Pătru spătar asupra unor ocine din Corbi.

27.

1505 (7013) Iulie 18, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod dăruiește lui Orlea și Balcu vâtafi ocină domnească la Andolic, lângă Iași.

28.

1505 (7014) Decembrie 9, București. — Radu cel Mare voevod întărește boierului Pătru și celor patru fiți ai lui satul Lupia, jumătate pierdut pe vremea lui Radu cel Frumos.

29.

1505 (7014) Decembrie 10, București. — Radu cel Mare voevod întărește boierului Badea din Șuici cu filii săi samul Șuica, în urma a 2 judecăți, precum și alte sate cu munți, vii, schiște și Țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

30.

1506 (7014) Aprilie 12, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește lui popa Frâncu și fiilor lui, Tudor diac și Stanciu, ocine în Voinigești, cu balta și prundul.

31.

1506 (7014) Mai 14, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește lui popa Aldea, lui Iuga și nepotului său Maican, înfrățiti cu el, ocine la Costenești, Săratul de Jos și Topile.

32.

1506 (7014) Iunie 4, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește boierului Frâncu cu filii săi jumătate din satul Bălești și din muntele Florile Albe.

33.

1506 (7014) Iunie 25, București. — Radu cel Mare voevod întărește boierului Dragonir Măril cu filii săi un sălaș de Țigani, în urma judecății cu Oprea, căruia îi dă în schimb partea lui din Berivoești.

34.

1506 (7014) August 16, Mănăstirea Bistrița. — Frații Craiovești dăruiesc m-rii Bistrița o vie și o livadă.

35.

1506 (7014) August 20, București. — Radu cel Mare voevod întărește lui Dragomir spătar, fratelui său Voico și nepoților săi ocină la Bucșani și parte din morile dela Grumazi, în urma unei judecăți.

36.

1506 (7015) Septembrie 1, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod dăruiește m-rii Valca, întemeiată de monahia Magdalina, găleșile domnești din satele Corbii de Piatră și Mălureni.

37.

1507 (7015) Februarie 3, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Cozia satele Cărăreni și Lumineni, ocină lângă Orașul de Floci și bălțile dela Dunăre, fixând scutiile și drepturile feudale ale mănăstirii.

38.

1507 (7015) Iunie 20, Târgoviște. — Radu cel Mare voevod întărește m-rii Glavacioc: sate, munți, vii, braniștea dela Slatina, gâleși de grâu și orz din jud. Vlașca, jumătate din vama Prahovei și a treia parte din vama Doamnei, vâmesitul din jud. Teleorman, vinăriciul domnesc și boieresc din vile sale și Țigani.

39.

1508 (7016) Iunie 6, Pitești. — Mihnea cel Rău voevod întărește m-rii Govora satul Glodul cu Hințe, în urma unei judecăți.

40.

1508 (7016) Iunie 16, București. — Mihnea cel Rău voevod, întărește lui Manca cu frații și unchiul său Manca jumătate din Blagodești, în urma unei judecăți.

41.

1508 (7016) Iunie 26, București. — Mihnea cel Rău voevod întărește m-rii Tismana vama dela Calafat, arătând tariful vamal; de asemenea îi întărește vama de pește dela balta Bistret și Gârla Repede.

42.

1508 (7016) Iunie 29, București. — Mihnea cel Rău voevod întărește lui Neagoe și lui Radu cu fiii lor jumătate din Brătianii de lângă Brădet, în urma unei judecăți.

43.

1508 (7017) Septembrie 7, București. — Mihnea cel Rău voevod întărește m-rii Bistrița, ctitoria fraților Craiovești, sate, bălți, Țigani și vie și îi dăruiește cășăritul din jud. Vâlcea și vama dela Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de dare și oaste.

44.

1508 (7017) Septembrie 10, București. — Mihnea cel Rău voevod întărește m-rii Bistrița sate, bălți, Țigani și vie și îi dăruiește cășăritul din jud. Vâlcea și vama dela Secui pe Jiu, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de dare și oaste.

45.

1508 (7017) Noiembrie 1, Ștefănești. — Mihnea cel Rău voevod întărește m-rii Tismana Vodîța Mare cu seliștele Bahnei și Vârful lui Vlad.

46.

1509 (7017) Iulie 19, București. — Mihnea cel Rău voevod întărește mai multora ocine în: Seaca, la gura Seacai, Piscul lui Steaiotă și Piscul Pravățului, Păroși, Vulpenii de Sus, Brătotești, Cărcinari, dealul Tofia, Mușetești și Valea Mărului.

47.

1509 (7018) Octombrie 29, Borăști. — Mircea voevod, fiul lui Mihnea voevod, întărește m-rii Tismana satul Ceauri.

48.

1509 (7018) Noiembrie 3, Borăști. — Mircea voevod, fiul lui Mihnea voevod, întărește lui Milca și fiilor lui satul Mircești, în urma unei judecăți.

49.

1509 (7018) Decembrie 5. — Mircea voevod, fiul lui Mihnea voevod, întărește lui Stan și fratelui său Voico a opta parte din Hăești, în urma unei judecăți.

50.

1510 (7018) Aprilie 1, Pitești. — Vlad cel Tânăr voevod dăruiește fraților Craiovești Potelu și Cușnița cu gârlele și scâlțele.

51.

1510 (7018) Aprilie 24, Curtea de Argeș. — Vlad cel Tânăr voevod întărește Marici, fiica lui Alăman, ocină în Stănești.

52.

< 1510 Aprilie > — 1512, Ianuarie. — Vlad cel Tânăr voevod poruncește lui Drăgoi gramatic, Costea spătar, Stoica comis și Vlad din Purivriani să cerceteze pociina dintre Dan pușcarul și Baba.

53.

1510 (7018) Mai 1, Târgoviște. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Tismana vama dela Calafat, fixând tariful, precum și bălțile: Bistrețul, Balta Albă, Comani și Platăt, cu vama de pește.

54.

1510 (7018) Mai 2, Târgoviște. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Stoica și fraților săi un sfert din Corbi și jumătate din Bălcincașca, iar m-rii Tismana ocină la Cârbești.

55.

1510 (7018) Mai 27, București. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Calotă fost vistiier satele Slăveni și Stoenesti, în urma unei judecăți.

56.

1510 (7018) Mai 27, București. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Neagoe, fiul lui Drăghici vornic, cu fiii și nepoții lui: sate, munți, braniște și Țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

57.

1510 (7018) Iunie 18, București. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Stoica pitar cu fiii săi ocină la Lungi.

58.

1510 (7018) August 2, București. — Vlad cel Tânăr voevod întărește mai multora ocine la Sadină, Buneștii dela Mășcel, Frăsinet și Merișani.

59.

1510 (7019) Septembrie 8, Târgoviște. — Vlad cel Tânăr voevod, întărește lui Stanciu Iogofăr ocine în Belciugata și Voinigești, pe care acesta le dăruiește m-rii Perivoli.

60.

1510 (7019) Septembrie 11. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Oprea și Stanciu ocine în Corbi, în urma unei judecări.

61.

<1510 Septembrie—1512 Ianuarie>, Măgurele. — Vlad cel Tânăr voevod poruncește lui Stanciu și Iuban să nu se amestece în ocina fiilor Dumitresci.

62.

1510 (7019) Noiembrie 12, București. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Tismana sate, părți de sate și seliști.

63.

<1510—1511> Noiembrie 21, București. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Dan pușcarul și fraților lui ocină la Micești.

64.

1511 (7019) Ianuarie 10, Târgoviște. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Tismana satele Bahna, Precărstia și Bucina, în urma unei judecări.

65.

1511 (7019) Martie 22, București. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Snagov ocine în Cărcimari și Băheni.

66.

1511 (7019) Aprilie 19, Popești. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Govora și Țigani cu fiii lor, dăruiți de Neaga, fiica lui Dan Darduca.

67.

1511 (7019) Aprilie 22, Popești. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Tismana satul Ceurii lângă Jiu, în urma unei judecări.

68.

1511 (7019) Iulie 1, Târgoviște. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Cotmeana satele Prislop, Căcaleți și Olăcești, dăruite de Bogdan mare vornic.

69.

1511 (7019) Iulie 10, Dridrib. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Drăgoi și fratelui său Stanislav ocine în Margenea, Svârțoi și muntele Bucila, în urma înfrăgerii dintre ei.

70.

1511 (7019) Iulie 10, Dridrib. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Nichifor satul Rogozești, scutindu-l de toate dările și slujbele. Vecinii veniți să se așeze în sat sunt scutiți pe timp de 7 ani de toate dările și slujbele, afară de bir și oastea cea mare.

71.

1511 (7019) <Iulie-August> 30, Dridrib. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Tismana satul Bahna.

72.

1511 (7020) Noiembrie 28, Buzău. — Vlad cel Tânăr voevod întărește lui Detco ocină în Topcești.

78.

1511 (7020) Decembrie 27, Târgoviște. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Dealul satul Beleşti, dăruit de Caplea, soția lui Staico logofăt.

74.

1512 (7020) Ianuarie 3, Târgoviște. — Vlad cel Tânăr voevod întărește m-rii Tismana satul Topoști, dăruit de Latco și fiul său Radu.

75.

1512 (7020) Februarie 20, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Cutlumuz dela muntele Athos mai multe sate, scutindu-le de toate dările și slujbele, afară de bir și onstea cea mare. Se fixează drepturile feudale ale mănăstirii.

76.

1512 (7020) Mai 26, București. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Snagov ocină la Cărcimari, în urma unei judecăți.

77.

1512 (7020) Iunie 4. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Calotă mare vornic, soției sale Neacșa și fiilor lor jumătate din satul Drăgănești de lângă Târgoviște.

78.

1512 (7020) Iunie 23, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, vic la Golești și Țigani.

79.

<1512-1513> Iulie 23 — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Cutlumuz dela muntele Athos satele sale, hotărnicite de boieri.

80.

1512 (7020) Iulie 27, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Tismana Vodița Mare cu seliștea Bahnei, în urma unor judecăți.

81.

1512 (7020) Iulie 30, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Bistrița satul Mălureni și ocină lângă Micești.

82.

1512 (7020) Iulie 30, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Glavacioc sate, părți de sate, vii, jumătate din vama Prahovei, a treia parte din vama Doamnei, câte 260 obroace din gălețile din jud. Vlașca, vameșitul din jud. Teleotman și Țigani.

83.

1512 (7021) Septembrie 3, Târgoviște. — Neagoe Basarab întărește lui Detco Stanislav, Dumitru și Maniu cu fiii lor ocine la Berăști, Mărgineni, Obârșia și Călnicul de Sus, în urma unor judecăți.

84.

1512 (7021) Septembrie 16, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Govora ocină la Bunești și Țigani, dăruite de Danciu când s'a călugărit.

85.

1512 (7021) Septembrie 29, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Corbii de Piatră satul Corbii de Piatră, via dela Golești și Țigani.

86.

1512 (7021) Octombrie 11. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Barbu ban ocină la Târsa, luată în schimb pentru satul Slătioara.

87.

<1512—1521>. — Neagoe Basarab voevod întărește m-zilor Clocociov și Curlamuz jumătate din ocina Pârdeștilor, dăruită de Manca mare clucer.

88.

<1512—1521>. — Neagoe Basarab voevod poruncește sudețului Mișu să nu dea voie nimănui să se amestece în muntele m-zii Bistrița.

89.

<1512—1521>. — Neagoe Basarab voevod dărucește m-zii Vișina câte 400 aspri anual.

90.

<1512—1521> Târgoviște. — Toma județul și 12 pângari din Târgoviște întăresc lui Ratea postelnic casă cu loc și pivniță în Târgoviște.

91.

1513 (7021) . . . . . 9, București. — Neagoe Basarab voevod întărește m-zii Snagov sate, părți de sate și Țigani, scutindu-le de toate dările și slujbele.

92.

1513 (7021) Martie 23, București. — Neagoe Basarab voevod întărește m-zii Vișina muntele Plăseala, dăruit de jupanița Neaga.

93.

1513 (7021) Aprilie 1, București. — Neagoe Basarab voevod întărește m-zii Govora poiana Nevoia, dăruită de Tudor vistier și ocină lângă poiană, dăruită de domn.

94.

1513 (7021). — Neagoe Basarab voevod întărește m-zii Snagov sate, părți de sate și Țigani.

95.

<1513 (7022)> Septembrie 20, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod dărucește lui Șerban spătar și fiilor lui satul Băcleș cu mai multe poeni, pentru credincioasă slujbă cu văt-sare de sânge.

96.

1513 (7022) Octombrie 24, Nănișori pe Ialomița. — Neagoe Basarab voevod întărește m-zii Glavacioc ocină în Neagra, schimbată cu Oncea părcălab, pentru ocină în Izvor și aspri.

97.

1514 (7022) Mai 8, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Șuica vornic și fiilor săi jumătate din moara dela Dedilov pe Călniște și jumătate din gârla Craגיעi, în urma unei judecăți. Se confirmă de asemenea înfrățirea între Șuica vornic, frații și vărul său asupra averii lor.

98.

1514 (7022) Mai, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Stanciu părcălab ocine în Mârșa și Uești și sălaşe de Țigani, precum și înfrățirea dintre el și veriile săi.

99.

1514 (7022) Iulie 14, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Șerb, fratelui său Semăn și altora satul Groșetul.

100.

1514 (7022) Iulie 23, Mănăstirea Bistrița. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Teodor logofăt și Stanciu ban ocină în Costești.

101.

<1514 Iulie—1516 Septembrie> — Neagoe Basarab voevod întărește m-rilor Snagov și Glavacioc loc de chilie la Cornu pe Prahova, dăruit de Dragomir Pântei.

102.

1514 (7022) August 3, Argeș. — Neagoe Basarab voevod întărește mai multora satele Cerna și Coturuia de la gura Văii Bune și o vie.

103.

<1514 (7023)> Decembrie 13. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Dealul ocina din jurul mănăstirii, scutind-o de toate dările și slujbele.

104.

1514 (7023) Decembrie 14, București. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Vișina ocina sa, în urma unei judecăți.

105.

1515 (7023) Ianuarie 11, București. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Corbi satul Corbi cu vilele și Țigani și m-rii Cornet mai mulți Țigani.

106.

1515 (7023) Martie 16, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Snagov ocine în Cărcimari și vic în Boian și în Băbeni.

107.

1515 (7023) Aprilie 13, Oltenița. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Tatu vătaf, lui Voica și lui Mătea satul Pârcovul și Pânătaul până la hotarul Târcovului. Deasemeni dăruiește lui Dragomir, Banu, Manca și Țintea ocină pe valea Olmeului.

108.

1515 (7023) Mai 20, Târgoviște. Neagoe Basarab voevod întărește lui Manca Vulpar și fiilor săi jumătate din satul Golești, ocine la Spineni și Țeara lui Oanca și jumătate din muntele Cernat.

109.

1515 (7023) Mai 23, Merișeni. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Alăman și nepoților săi ocine la Alămănești. Deasemeni lui popa Stanciu, lui Marco cu fiii și nepoții săi ocine la Zărnești, Buben și Dobrogosti.

110.

1515 (7023) Iunie 26, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Bogdan cu fiii și nepoții săi ocine în Negotești, Necșești, Strimțisorul, Strimțul și Obârșie.

111.

1515 (7023) Iulie 26. — Neagoe Basarab voevod întărește înfrățirile lui Oancea pitar cu Străoa dela Sturzești și Dohra dela Buciumeni, pentrucă i-a scos dela bir.

112.

<1515—1517> Octombrie 17, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Dan spătar, Părvu stolnic și Bărcă jumătate din satul Stocnești, în urma unei judecăți.

113.

1516 (7024) Ianuarie 11, București. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Stoica Olteanu și fiilor lui jumătate din satul Făgețeni.

114.

1516 (7024) Ianuarie 23, București. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Nucet sare, vic la Târgoviște, muntele la Buciaci, jumătate din halta Saltava și Țigani.

115.

1516 (7024) Februarie 27, București. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Harvat mare logofăt, fiilor și fiicelor sale ocină în Studena, luată pentru 8 cai pierduți de Stănimir, ocine în Crușov și Rândurești și un Țigan.

116.

1516 (7024) Iulie 5, Giurmeni. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Vlad banul, Dumitru păcălăb și Balica spătar cu fiii lor ocină în Căluș.

117.

1516 (7025) Noembrie 3, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Stanciu logofăt vii în Titiricești și Voinițești, pe care acesta le dăruiește împreună cu alte ocine m-rii Cornet.

118.

1516 (7025) Noembrie 14, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Vlad banul, Dimitrie păcălăb și Balica spătar cu fiii lor ocină în Căluș și Mihălești, în urma unei judecăți.

119.

1517 (7025) Ianuarie 7, Târgoviște. — Neagoe Basarab dăruiește m-rii Argeș vama domnească dela Ocna Mică din Târgoviște.

120.

<1517—1519> Ianuarie 21, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii sf. Ștefan seliștea de pe Bârlui, lângă Brneș și jumătate dintr'o moară, dăruite de Harvat logofăt.

121.

1517 (7025) Iunie 3. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Stan, Pătru Văcărescu și Neagoe ocină în Hlevna, dăruită de Barbu han pentru dreaptă slujbă cu vărsare de sânge.

122.

1517 (7025) Iunie 12. — Neagoe Basarab voevod dăruiește m-rii Corbii de Piatră un obroc anual de 700 aspri.

123.

1517 (7025) Iunie 18. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Calotă mare vornic ocină în Lupșani cu un vecin.

124.

1517 (7025) Iulie 3, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Pătru Văcărescu ocină la Hlevna, dăruită de Barbu ban pentru credincioasă slujbă cu vărsare de sânge.

125.

1517 (7025) Iulie 10, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Draica ocină la Groșani.

126.

1517 (7025) August 23, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voevod dărucește m-rii Hlendar dela muntele Athos, un obroc anual de 7.000 de aspri.

127.

1517 (7026) Septembrie 1, Argeș. Neagoe Basarab voevod întărește lui Stanciu logofăt o jumătate de moară pe Olt și îi dărucește un vad de moară în același loc, pe care acesta îl dărucește m-rii Cornet.

128.

1517 (7026) Octombrie 29, Mănăstirea de lângă Argeș. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Stanciu logofăt ocine, vii și vaduri de moară, pe care acesta le dărucește m-rii Cornet.

129.

1517 (7026) Octombrie 30, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Govora: sate, părți de sate, vii, mori, bălți, Țigani, un sfert din vana domnească dela Runcu și 200 vedre de vin din vinăriciul domnesc dela Râmnic, scutindu-le de toate dările și slujbele.

130.

1517 (7026) Octombrie 30, Mănăstirea de lângă Argeș. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Govora stăpânirea asupra unui Țigan cu copiii săi, dăruit de Tatu dela Râmnic.

131.

1517 (7026) Noiembrie 22, Pitești. Neagoe Basarab voevod întărește mănăstirii lui Drăghici din Cricov satul Secăreni, un vad de moară și un loc de metoh.

132.

1518 (7026) Ianuarie 18, Pitești. — Neagoe Basarab voevod scutește de toate dările și slujbele averile lui Calotă mare vornic.

133.

1518 (7026) Ianuarie 28, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Harvat mare logofăt cu fiii săi ocina Doiceștilor.

134.

1518 (7026) Aprilie 7, București. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Danciu, Oprea și lui Iyul cu fiii lor ocina Avinoasa cu pădurea.

135.

1518 (7026) Aprilie 28, București. Neagoe Basarab voevod întărește lui Tudor logofăt și fratelui său Stanciu, cu fiii și fiicele lor, ocine în Voinigeștii de Jos, pe Olt.

136.

1518 (7026) Mai 4, București. Neagoe Basarab voevod întărește lui Harvat mare logofăt satul Grozăvești pe Jiu.

137.

1518 (7026) Iulie 29, Pitești. — Neagoe Basarab voevod dăruiește m-rii Cotmeana un obroc anual de 1000 aspri, un potir și o tipsie de argint.

138.

1518 (7026) August 16, Curtea de Argeș. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Nucet stăpânirea asupra unui Țigan, în urma unei judecări.

139.

1519 (7027) < Ianuarie-August > 10, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Dragonic mare sluger cu fiii și fiica sa sare, părți de sate, muni, case în Râmnic, vii și Țigani.

140.

1519 (7027) Ianuarie 13, Pitești. Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Moiru ocina în Șușița și Gruinari, dăruite de Harvat mare logofăt.

141.

1519 (7027) Ianuarie 15, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Argeș satul Topana.

142.

1519 (7027) Ianuarie 21. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Cornet un loc de arie și de stupină la Voinigești, dăruite de Stanciu logofăt.

143.

1519 (7027) Ianuarie 28, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Harva mare logofăt ocina la Studina.

144.

1519 (7027) Aprilie 22, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Vișina ocina la Porceni, la gura Jiului, dăruită de Băiu.

145.

1519 (7027) Aprilie 26. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Cozia ocina în Prisăceni, dăruită de Andronic.

146.

1519 (7027) Mai 6, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește moștenilor din Milcoveni, Severin, Dădești, Letca, Buari, Șulești, Găleteni și Topol ocinele lor și înfrățirile dintre ei.

147.

1519 (7027) Iunie 28, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește satului Colfești ocina sa, în urma unei judecări.

148.

1519 (7027) Iulie 9, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Stan Mucca, Bucur și Stan Bica cu fiii și nepoții lor ocine la Urlandaș pe Râmnic, balta Porcului, Epurești și Răceni.

149.

1519 (7027) Iulie 11, Pitești. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Argeș marebul și locul cu morile de lângă Pitești.

150.

1519 (7028) Septembrie 5, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Valca un loc de mănăstire, ocine la Blăjășri și Curești, vic la Golești și Țigani, dăruite de Hamza comis și monahia Magdalena.

151.

1519 (7028) Septembrie 16, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Seaca din jud. Olt: satele Mușetești, Vai-de-Ei și Criva, moară pe Oltet și sălășe de Țigani, dăruite de Manea clucerul, scutindu-le de toate dările și slujbele.

152.

1519 (7028) Noiembrie 29, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Tetiu pârcahnb sate, părți de sate și Țigani.

153.

1520 (7028) Ianuarie 10, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Bistrița jumătate din satul și gârla Celei, iar cealaltă jumătate m-rii Potoc.

154.

1520 (7028) Martie 16, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Cazan și fratelui său Sabat mai multe sate și Țigani.

155.

1520 (7028) Aprilie 10, Târgoviște. Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Bistrița: sate, părți de sate, vii și Țigani și dărucește căsăritul din jud. Vâlcea, scutindu-le de toate dările și slujbele afară de bir și oaste. Se fixează drepturile feudale ale mănăstirii.

156.

1520 (7028) Iunie 11, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Snagov dania monahiei Eupraxia.

157.

1520 (7028) Iulie 14, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește mai multor moșteni ocinele lor din Bărbulești, Trestenic, Albești, Stănilăvești, Brătîlov pe Milcov, Tămășești, Uești, Bucșani, Căpotești, Nănuți și Șoimari.

158.

1520 (7028) August 6, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Snagov moșie la Cornu, Iuță în schimb dela Dragomir și fiii săi pentru moșia din Tâncăbești.

159.

1520 (7028). — Neagoe Basarab voevod întărește Mitropoliei din Târgoviște satul Groșani, vile și locul de casă din Târgoviște, dăruite de Marcea postelnic.

160.

1520 (7029) Septembrie 2, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Dobrușa satul Crivina, poiana Ciolanului și Țigani, dăruite de Radu, Badea paharnic și Vlădaia.

161.

1520 (7029) Septembrie 4, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Tudor clucer și fratelui său Stanciu ocina la Bărbătești.

162.

1520 (7029) Noiembrie 3, Târgoviște. Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Nucet ocina din deal din Găleşti iar lui Dragomir pe cea din vale.

163.

1520 (7029) Noiembrie 15, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Nucet ocina la Găleşti.

164.

1520 (7029) Noiembrie 26. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Baldovin părcălab ocinele la Balta Neagră, Floreni, Gura Adâncatei și Stupini și o Țigancă cu copiii săi.

165.

1520 (7029) Noiembrie 26. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Baldovin părcălab și fiilor lui ocine la Balta Neagră, Floreni, Stupini, Glâmboc, Topliceni și o Țigancă cu fiii ei.

166.

1521 (7029) Aprilie 3. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Tudor chucer și fratelui său Stanciu vie la Bogdănești.

167.

1521 (7029) Aprilie 11, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Harvat logofăt ocina la Studina.

168.

1521 (7029) Iulie 4, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Mircea și fraților săi ocine la Bălești și Poeni și muntele Florile Albe.

169.

1521 (7029) Iulie 14. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Cârstea și fiilor săi ocina la Rătești, în urma unor judecăți.

170.

<1521>. — Neacșu din Câmpulung scrie lui Hanăș Begner din Brașov despre mișcărilor Turcilor la Dunăre și trecerea lui Mohamed Beg prin Țara Românească.

171.

1522 (7030) Februarie 3, Târgoviște. — Neagoe Basarab voevod întărește m-rii Argeș morile făcute de Drăgotești, în urma înțelegerii cu aceștia.

172.

<1522—1523> Februarie 5, Târgoviște. — Radu dela Afumați voevod dăruiește lui Neagu și fraților săi plaiul Peceneaga.

173.

<1522—1528> Februarie 28. — Radu dela Afumați voevod întărește m-rii Argeș două mori din ocina Piteștilor.

174.

1522 (7030) August 4. — Radu dela Afumați voevod dăruiește lui Neagoe postelnic ocine la Uibărești și Stoicânești.

175.

1523 (7031) Aprilie 4, Târgoviște. — Radu dela Afumați voevod întărește m-rii Argeș: sate, bălți, mori, vinăriciul demnesc și boieresc, dijma dela ocina din Târgoviște și Țigani.

176.

<1523—1525> Mai 10. — Vladislav voevod întărește m-rii Tismana vama de sare dela vadul Vidinului.

177.

<1523—1525> Mai 22. — Vladislav voevod scutește satele m-rii Bistrița de toate dările și slujbele, poruncind vecinilor să asculte; deasemeni îi întărește cășăria din jud. Vâlcea.

178.

1523 (7031) Iulie 17, București. — Vladislav voevod întărește m-rii Dobrușa satul Crivina, poiana Ciolanului, niște Țigani și gălcata domnească dela Crivina.

179.

<1523—1524> Iulie 27. — Vladislav voevod întărește m-rii Tismana satul Ceuri, scutindu-l de toate dările și slujbele, afară de bir.

180.

1523 (7032) Septembrie 12, Cherghița. — Vladislav voevod întărește jupanitelor Neacă și Neaga cu fiii lor satul Cislău, în urma unor judecăți.

181.

1523 (7032) Noiembrie 8. — Radu voevod dăruiește mitropolitului Ilarion perperii dela vîle din Aninoasa.

182.

<1523—1528>. — Radu dela Afumați voevod întărește lui Balaur logofăt cu soția și fiii săi părți de sate și Țigani.

183.

1524 (7032) Februarie 9. — Radu dela Afumați voevod întărește m-rii Argeș sate cu vinăriciul domnesc și boierese, mori, bălți, vama dela ocnă și Țigani.

184.

1524 (7032) Iunie 16, București. — Vladislav voevod întărește m-rii Tismana vama și răgul dela Calafat și bălți cu vama de pește.

185.

1524 (7032) Iulie 24, Dridrih. — Vladislav voevod dăruiește bolniței dela Simidreni și adăpostului de călători din fața m-rii Argeș cășăria din jud. Pădureș.

186.

1525 (7033) Februarie 10, Târgoviște. — Radu dela Afumați voevod întărește m-rii Bistrița satul Alan, dăruit de Stanciu dela Baia.

187.

1525 (7033) Februarie 17. — Radu dela Afumați voevod întărește m-rii Argeș satul Tărari, dăruit de Neagoe Basarab voevod.

188.

1525 (7033) Martie 8. — Radu dela Afumați voevod dăruiește lui Dragu spătar cu fiii săi mai multe siliști în Jiul de Jos, pentru credincioasă slujbă cu vărsare de sânge.

189.

<1525—1528> Martie 29. — Radu dela Afumați voevod poruncește lui Frățilă și cetei sale să părăsească schiștea Varonic a m-rii Tismana.

190.

<1525—1528> **Marție 31.** — Radu dela Afumați voevod poruncește lui Frățilă și cetei sale să părăsească seliștele Varonic și Becsnița ale mării Tismana.

191.

1525 (7033) **Aprilie 19, București.** — Vladislav voevod întărește lui Stanciu gramatic și fiilor săi părți de sate și Țigani, în urma unei judecăți.

192.

<1525 Aprilie-August>, **București.** — Vladislav voevod întărește lui Stoica și fratelui său satul Bădiceni, parc din Bunești și munți.

193.

1525 (7033) **Mai 30, București.** — Vladislav voevod întărește mării Tismana satul Vodița Mare cu seliști, în urma unei judecăți.

194.

1525 (7033) **Iulie 24, Târgoviște.** — Radu dela Afumați voevod întărește Mariei, soția lui Baldovin pârcaș și fiilor ei sate, părți de sate și Țigani.

195.

<1525> **Iulie, București.** — Vladislav voevod întărește mării Glavacioc ocină la Obislav, dăruită de Dumitru din Bănești.

196.

1525 (7033) **August 18, București.** — Vladislav voevod întărește lui Stănilă și fiilor săi ocine în Negotești și Necșești.

197.

1525 (7034) **Septembrie 8, Târgoviște.** — Radu dela Afumați voevod întărește episcopiei de Buzău: Țigani, mori, mașe de pește, vedre de miere, găleți de grâne, cășăria din jud. Buzău, vedre de vin și un «popor» care să muncească la morile episcopiei.

198.

1525 (7034) **Septembrie 11, Afumați.** — Radu dela Afumați voevod întărește mării Glavacioc, moșie cu rumâni la Bărăgan, dăruită de Calotă vornic.

199.

1525 (7034) **Octombrie 23, Târgoviște.** — Radu dela Afumați voevod întărește lui Albu, Naica și Vișa, fiii lui Butca, ocine în Merișani, Păpușari, Găleşești și Bădești.

200.

1525 (7034) **Noembrie 13.** — Radu dela Afumați voevod dăruiește lui Manea vornic satele și Țigani lui Cărstian Șupitul.

201.

1525 (7034) **Noembrie 22, Târgoviște.** — Radu dela Afumați voevod întărește mării Argeș satul Flămânzești.

202.

1525 (7034) **Decembrie 17, Târgoviște.** — Radu dela Afumați voevod întărește jupanului Fătu și fiilor săi ocine la Cărcimati, Băbeni pe Teleajen, Albești și Negovani.

DOCUMENTE INDOIELNICE

1.

1504 (7012) Iunie 12. — Radu cel Mare voevod întărește locuitorilor din Vai-de-Ei munții lor, în urma judecării cu satele Măldărești și Căndoi.

2.

1518 (7026) Aprilie 30, București. — Neagoe Basarab voevod întărește lui Darco și fratelui său Mihail ocine în Berești și Brădiceni.

3.

1524 (7032) Mai 23, București. — Vlad voevod întărește mai multora ocine la Studina de Jos.

СОДЕРЖАНИЕ ГРАМОТ

1

1501 (7009) г. января 28. — Давная братьев Крайовешт, монастырю св. Павла на Афоне на годовой мертк в 2000 аспров и 100 аспров на расходы тем, которые прийдут за ними.

2

1501 (7009) г. апреля 19, в Тырговиште. — Давная господаря Раду Великого, Бистрицкому монастырю на 5000 аспров в год.

3

1501 (7009) г. мая 23, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, Иезерскому монастырю на годовой мертк в 3 ведра пшеницы и 3 ячменя в Романацкой области а также подтверждается владение книгами, одеяннем и скотом.

4

1501 (7009) г. мая 24, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая монастырю Козин села и кыбларство в Вылченской области винаричь, мыто в Женуни, а также озера по Дунаю, освобождая их от всех податей и повинностей.

5

1501 (7010) г. декабря 15, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая Нучетскому монастырю села с мельницами и винаричем, полонину Салтавского озера и 30 цыганских семейств, освобождая их от всех податей и повинностей.

6

1502 (7010) г. февраля 25, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая монастырю Русико на Афоне годовой мертк в 4000 аспров и 400 аспров на расходы тем, которые прийдут за ним.

7

1502 (7010) г. марта 9, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая боярам: Раду и Петру все их села, горы, винарич и цыган, освобождая их от всех податей и повинностей.

1502 (7010) г. апреля 30, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая Тисменскому монастырю мыто в Калафите, установив таксы, а также озера: Бистрецул, Балта Алба и Платэца с мытом от рыбы.

1502 (7010) г. мая 3, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая Говорскому монастырю села и части сел, селница мельницы и виноградники, ведра пшеницы и овса на Романацкой области, шестую часть мыта в Рункуле, ведра на господарского хиварича в Рылнике, годовой мертк в 3000 аспров и цыган, освобождая их от всех податей и повинностей.

1502 (7010) г. июня 19, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая Могошу и Нанчу вотчину в Станештах.

1502 (7011) г. сентября 12, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая Капотэ с дочерьми и братом Драгомиром, вотчину в Фреэсинетул из Думбравы.

1503 (7011) г. апреля 18, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая Тисменскому монастырю годовой мертк в 800 кусков соли.

1503 (7011) г. апреля 19, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая Стойке с детьми, дочери Владак с сыновьями и племяннице его Станке с сыновьями села: Лумашул и Парул.

1503 (7011) г. июня 11, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая жупанце Муше село Корби де Пятра, половину села Мелурен и цыган.

1504 (7012) г. июня 15, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая Иону и его сыновьям части вотчины в Петрештах.

1504 (7012) г. июня 15, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая жителям в Вай де Ей, прилегающие к селу горы, после суда с селами Мэлдарешты и Кындой.

1504 (7013) г. сентября 13, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая стольнику Раду и его брату Баде вотчины в Финтештах, Мирчештах и Петрештах.

1504 (7013) г. ноября 21, в Тырговиште. — Грамота господара Раду Великого, подтверждающая Благовещенскому монастырю (Главачок) село Земничеле, данное ключером Иваном.

19

1505 (7013) г. января 11. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая монастырю Козии села: Карарены и Думинены, вотчину возле города Флочи и озера, начиная от Сэпатул до устья Яломицы, установив льготы и феодальные права монастырю.

20

1505 (7013) г. января 20, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая монастырю Козии мыто в Дженуни, назначив таксу в 3%, от которой никто не может быть освобожден.

21

1505 (7013) г. марта 26, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая Раду, сыну Лацко, половину села Топешты, а другую половину Лацко пожертвовали Тисменскому монастырю.

22

1505 (7013) г. марта 26, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая Тисменскому монастырю их села, озера, фруктовые сады и виноградники.

23

1505 (7013) марта 27, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, освобождающая от всех податей и повинностей, кроме дани и ратной службы крепостных которые осядут на земле вотчины Топешты, принадлежащей Тисменскому монастырю, а также и тех, которые там находятся.

24

1505 (7013) г. июня 2, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая боярину Арке Кривяцу Мурджештов, возле Шербешть, по суду.

25

1505 (7013) г. июня 15, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая попу Фрынку и его сыновьям, грамотку Тудору и Станчу, вотчины в Сусенах.

26

1505 (7013) г. июня 21, в Бухаресте. Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая побратание между Мушатом, комисом Раду и спатарем Петру, относящиеся к нескольким вотчинам в Корбах.

27

1505 (7013) г. июля 18, в Тырговиште. — Данная господаря Раду Великого кэтафам Орле и Балку на господарскую вотчину в Андолии, около Ясс.

28

1505 (7014) г. декабря 9, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая боярину Петру и четверем его сыновьям село Лупиа, половина которого была потеряна во времена правления Раду Красавого.

29

1505 (7014) г. декабря 10, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая боярину Баде из Шуйчи с сыновьями село Шуйка полученное после двух судов, а также и другие села с прилегающими к ним горами, виноградниками, селщами и цыганами, освобождая их от всех податей и повинностей.

30

1506 (7014) г. апреля 12, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая попу Фрынку и его сыновьям: дьяку Тудору и Станчу вотчины в Вайнджептах с озером и заливым лугом.

31

1506 (7014) г. мая 14, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая попу Алде Юге и его племяннику Майкану, с которым они побратались, вотчины в Костештах, Нижний Сэратул и Топиле.

32

1506 (7014) г. июня 4, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая боярину Фрынку с сыновьями половину села Валешт и горы Флориле Албе.

33

1506 (7014) г. июня 25, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая боярину Драгомиру Мэцилу с его сыновьями семейство цыган по суду с Опрей, которому отдает взамен этого его часть в Бервьоештах.

34

1506 (7014) г. августа 16, в Бистрицком монастыре. — Данная братьев Крайовешт, Бистрицкому монастырю на виноградник и фруктовый сад.

35

1506 (7014) г. августа 20, Бухаресте. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая спатару Драгомиру, его брату Войке и его племянникам вотчину в Букианах и часть мельниц в Грумазах, по суду.

36

1506 (7015) г. сентября 1, в Тырговиште. — Данная господаря Раду Великого, монастырю Валя, основанному монахиней Магдалиной, на господарские ведра из сел: Корби де Пятра и Малурены.

37

1507 (7015) г. февраля 3, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая монастырю Козии села: Карарены и Луминены, вотчину возле города Хлочь и озера по Дунаю, установив льготы и феодальные монастырские права.

38

1507 (7015) г. июня 20, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду Великого, подтверждающая Главачокскому монастырю: села, горы, виноградники, заповедный лес в Слатине, ведра пшеаницы и ячменя на области Влашки, половину мыта с Праховы и третью часть от мыта Доамнвей, вавшийство в Телеорманской области, господарский и боярский винаричул от виноградников и цыган.

39

1508 (7016) г. июня 5, в Питештах. — Грамота господаря Михни Злого, подтверждающая Говорскому монастырю села Глодул и Хинце, по суду.

40

1508 (7016) г. июня 16, в Бухаресте. — Грамота господаря Михни Злого, подтверждающая Мине с братьями и дяде Мине, половину села Благодешты, по суду.

41

1508 (7016) г. июня 26, в Бухаресте. — Грамота господаря Михни Злого, подтверждающая Тисманскому монастырю мыто в Калафате, назначив таксу на мыто, а также и мыто от рыбы в Бистрицком озере и Гырла Реледе.

42

1508 (7016) г. июня 29, в Бухаресте. — Грамота господаря Михни Злого, подтверждающая Нягое и Ралу с их сыновьями, половину села Братиан возле Бредета, по суду.

43

1508 (7016) г. сентября 7, в Бухаресте. — Грамота господаря Михни Злого, подтверждающая Бистрицкому монастырю основанному братьями Крайовешть: села, озера, цыган и виноградники, а также даруют монастырю мыто свежего сыра из овечьего молока в области Вылчи и мыто в Секуе на реке Жиу, освободив от всех податей и повинностей, кроме дани и ратной службы.

44

1508 (7017) г. сентября 10, в Бухаресте. — Грамота господаря Михни Злого, подтверждающая Бистрицкому монастырю: озера, цыган и виноград и дарует мыто свежего сыра из овечьего молока в области Вылчи и мыто в Секуе на реке Жиу, освобождая от всех податей и повинностей, кроме дани и ратной службы.

45

1508 (7017) г. ноября 1, в Штефанештах. — Грамота господаря Михни Злого, подтверждающая Тисменскому монастырю село Вольшая Водица с селищами Бахня и Вырфул луй Влад.

46

1509 (7017) г. июля 19, в Бухаресте. — Грамота господаря Михни Злого, подтверждающая несколько вотчины в: Сяка, около устья Сяки, Пискул лун Стяота, Пискул Правядулуй, Пароши, Верхние Вуллены, Братотешты, Кырчимары, возвышенность Цофия, Мушетешты и Валя Мэрулуй.

47

1509 (7018) г. октября 29, в Бораштах. — Грамота господаря Мирчи, сына господаря Михни, подтверждающая Тисменскому монастырю село Чауры.

48

1509 (7018) г. ноября 3, в Бораштах. — Грамота господаря Мирчи, сына господаря Михни, подтверждающая Милени его сыновьям село Мирчешты, по суду.

49

1509 (7018) г. декабря, 5. — Грамота господаря Мирчи, сына господаря Михни, подтверждающая Стану и его брату Войке восьмую часть села Хаешть, по суду.

50

1510 (7018) г. апреля 1, в Питештах. — Давная господари Влада Молодого братьям Крайовештам на села Потелун Кушмица с ручьями и селищами.

51

1510 (7018) г. апреля 24, в Куртя де Арджеш. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая дочери Аламаня Марии, вотчину в Стэнештах.

52

<1510 апреля — 1512 января>. — Грамота господари Влада Молодого, призывающая грамотику Драгою, спатару Косте, комису Стойке и Владу из Пуривриан расследовать причину недоразумений между пушкаром Даном и Бабой.

53

1510 (7018) г. мая 1, в Тырговиште. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая Тисменскому монастырю мыто в Калафате, назначив тариф, а тиске озера: Бистрец, Балта Алба, Комань и Платац с мытом от рыбы.

54

1510 (7018) г. мая 2, в Тырговиште. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая Стойке и его братьям четверть села Корби, половину села Балчиаяска, а Тисменскому монастырю вотчину в Корбештах.

55

1510 (7018) г. мая 27, в Бухаресте. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая бывшему вистияру Калоте села: Славены и Стоенешты, по суду.

56

1510 (7018) г. мая 27, в Бухаресте. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая Нягое, сыну ворника Драгича с его сыновьями и племянниками, села, горы, заповедный лес и дыган, освободив их от всех податей и повинностей.

57

1510 (7018) г. июня 18, в Бухаресте. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая питару Стойке с сыновьями вотчину в селе Лувджь.

58

1510 (7018) г. августа 2, в Бухаресте. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая нескольким вотчины в Садине, Буенештах в области Мусчела, Фрасикета и Мершань.

59

1510 (7019) г. сентября 8, в Тырговиште. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая логофету Станчу вотчины в Белчьюгате и Войниджейштах, которые он дарует Перивольскому монастырю.

60

1510 (7019) г. сентября 11. — Грамота господари Влада Молодого, подтверждающая Опре и Станчу вотчины в Корбы, по суду.

61

<1510 г. сентября—1512 г. января>, в Мыгурелях. — Грамота господаря Влада Молодого, приказывающая Станчу и Юбану не вмешиваться в дела вотчины, принадлежащей сыновьям Думитресы.

62

1510 (7019) г. ноября 12, в Бухаресте. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Тисменскому монастырю: села, части сел и селищ.

63

<1510—1511> г. ноября 21, в Бухаресте. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая пушкару Дану и его братьям вотчину в Мицештах.

64

1511 (7019) г. января 10, в Тырговиште. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Тисменскому монастырю села Бахна, Прекурестия и Бучина, по суду.

65

1511 (7019) г. марта 22, в Бухаресте. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Снаговскому монастырю вотчины в Кырчумарах и Бэбенах.

66

1511 (7019) г. апреля 19, в Попештах. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Говорескому монастырю трех цыган с их сыновьями, данных Нягой, дочерью Дана Дурдуки.

67

1511 (7019) г. апреля 22, в Попештах. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Тисменскому монастырю село Чары, на реке Жну, по суду.

68

1511 (7019) г. июля 1, в Тырговиште. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая монастырю Котмяне села: Прислоп, Какалецы и Олачешты, данные великим ворником Богданом.

69

1511 (7019) г. июля 10, в Дридрихе. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Дрогою и его брату Станиславу вотчины в Марджене, Сваржой и гору Бучила, после того как они побратались между собой.

70

1511 (7019) г. июля 10, в Дридрихе. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Никифору село Рогозешты, освободив его от всех податей и повинностей. Крепостные, пришедшие поселиться в этом селе, освобождаются на 7 лет от всех податей и повинностей, кроме дани и большой ратной службы.

71

1511 (7019) г. <июля—августа> 30, в Дридрихе. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Тисменскому монастырю село Бахна.

72

1511 (7020) г. ноября 28, в Бузау. — Грамота господаря Влада Молодого, подтверждающая Детко вотчину в Топештах.

73

1511 (7020) г. декабря 27, в Тырговиште. — Грамота господара Влада Молодого, подтверждающая монастырю Дялу село Бежешты, данное Каплей, женой логофета Стайки.

74

1512 (7020) г. января 8, в Тырговиште. — Грамота господара Влада Молодого, подтверждающая Тисменскому монастырю село Топешты, данное Лацкой и его сыном Раду.

75

1512 (7020) г. февраля 20, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Котлумуз на Афоне несколько сел, освободив их от всех податей и повинностей, кроме дани и большой ратной службы, а также устанавливая феодальные права монастыря.

76

1512 (7020) г. мая 26, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Снаговскому монастырю вотчину в Кырчумарах, по суду.

77

1512 (7020) г. июня 4. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая великому ворнику Калоте, его жене Някше и его сыновьям половину села Драганешт возле Тырговишти.

78

1512 (7020) г. июня 23, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба подтверждающая монастырю Корби де Пятра, село Корбы де Пятра, виноградник в Голештах и цыган.

79

<1512 — 1513>, июля 23. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Кухлумузу на Афоне его села межеванные боярами.

80

1512 (7020) г. июля 27, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Тисменскому монастырю село Большая Водница с селищем ахней, по суду.

81

1512 (7020) г. июля 30, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Бистрицкому монастырю село Малурены и вотчину около Минчешть.

82

1512 (7020) г. июля 30, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Главачок села и части сел, виноградники, половину мыта с Праховы, третью часть от мыта Доамней по 260 оброчных ведер в области Влашки, вामीштво в области Телеорман и цыган.

83

1512 (7021) г. сентября 3, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Детке, Станиславу, Думитру и Маню с сыновьями вотчины в Бераштах, Мырджиенах, Обырше и Верхнем Кылникуле, по суду.

84

1512 (7021) г. сентября 16, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Говорскому монастырю вотчину в Бунештах и цыган, данных Данчем, после его пострижения в монахи.

85

1512 (7021) г. сентября 29, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Корби де Пьятра, виноградник в Голештах и цыган.

86

1512 (7021) г. октября 11. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая бану Барбу вотчину в Тырсе, взятую в обмен села Слатиноары.

87

<1512—1521> г. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырям Клокочнов и Кутлумуз половину вотчины Пырдешилор, данную великим ключаром Мваней.

88

<1512—1521> г. — Грамота господара Нягоя Басараба, приказывающая магистрату Мижка не давать никому права вмешаться во владение горой, принадлежавшей Бистрицкому монастырю.

89

<1512—1521> г. — Данная господара Нягоя Басараба, монастырю Вишина на 400 аспров в год.

90

<1512—1521> г. в Тырговиште. — Магистрат Томи и 12 советников города Тырговишти подтверждают постельнику Рате дом с участком земли и погребом в Тырговиште.

91

1513 (7021) г. . . . 9, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Снаговскому монастырю, села, части сел и цыган, освобождая от всех податей и повинностей.

92

1513 (7021) г. марта 23, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Вишина гору Плясяла, данную монастырю жупаницей Нягой,

93

1513 (7021) г. апреля 1, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Говорскому монастырю поляну Нэвойя, данную влистером Тудором, и вотчину возле поляны, данную господарем.

94

1513 (7021) г. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Снаговскому монастырю села, части сел и цыган.

95

<1513 (7012)> г. сентября 20, в Тырговиште. — Данная господара Нягоя Басараба спатару Шербану и его сыновьям на село Баклешул с несколькими полянами за верную службу и ранения, полученные в боях.

107

1515 (7023) г. апреля 13, в Олтенице. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая ватафу Тате, Войке и Мате села Пырсковул, Пэнатэул до границы Тарковула. Также отдает Драгомиру, Бану, Манс и Цяте вотчину в долине Ольметул.

108

1515 (7023) г. мая 20, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Мане Вулпаре и его сыновьям половину села Голешть, вотчины в Спиченях и Цярялуй Оанча, а также половину горы Чернат.

109

1515 (7023) г. мая 23, в Меришанах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Аламану и его племянникам вотчины в Аламанештах, а также попу Станчу, Марке с сынами и племянниками вотчины в Зэрнештах, Бобенах и Доброгостях.

110

1515 (7023) г. июня 26, в Куртя де Арджеш. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Богдану с его сыновьями и племянниками вотчины в Неготештах, Некшештах, Стримтишоруле, Стримтуле и Обыршине.

111

1515 (7023) г. июля 26. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая обратанье питара Оанчи со Стравой из Стурзешт и Добри из Бучиумея, т. е. он им уладил дань.

112

<1515 — 1517> г. октября 17, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая спатару Дану, стольнику Пыру и Бырке половину села Стоешть, по суду.

113

1516 (7014) г. января 11, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Стойке Олтяну и его сыновьям половину села Фэджецены.

114

1516 (7024) г. января 23, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Нучетскому монастырю села, виноградник в Тырговиште, гору в Бучиаче, половину пруда Салтавы и цыган.

115

1516 (7024) г. февраля 27, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая великому логофету Харвату и его сыновьям и дочерям вотчину в Студене, взятую за 8 лошадей, потерянных Стэнимиром, вотчины в Крушеше и Рындурештах и одного цыгана.

116

1516 (7024) г. июля 5, в Джурменах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая бану Владу, пыркалабу Думитцу и спатару Балике с их сыновьями вотчину в Калуи.

117

1516 (7025) г. ноября 3, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая логофету Станчу виноградники в Титиричештах и Войниджештах, которые он дарует вместе с другими вотчинами Корнетскому монастырю.

1513 (7022) г. октября 24, в Нанниорах по Яломнице. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Главачокскому монастырю вотчину в Нягре, обмененную с пыркалабом Оячей на вотчину в Иаворах и аспры.

1514 (7022) г. мая 8, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая ворнику Шуйке и его сыновьям половину мельницы в Дедилове на Кяляниште и половину озера Крагуй, по суду. Подтверждается также побратанье между ворником Шуйкой, братьями и двоюродным братом относительно их имущества.

1514 (7022) г. мая, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая пыркалабу Станчу вотчины в Мырше и Уештах и семейства цыган, а также побратанье между ним и двоюродными братьями.

1514 (7022) г. июля 14, в Куртя де Арджеш. — Грамота господара Нягоя Басараба подтверждающая Сербу, его брату Шеману и другим село Грошетул.

1514 (7022) г. июля 23, в Бистрицком монастыре. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая логофату Теодору и бану Станчу вотчину в Костештах.

<1514 г. июля — 1516 г. сентября>. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Сваговскому и Главачокскому монастырям место под келью в Корну, на реке Прахова, давнее Драгомиром Пыштей.

1514 (7022) г. августа 3, в Арджеше. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая многим села Чарна и Котуруйя, на конце долины Валя Буна и виноградики.

1514 (7023) г. декабря 13. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Дялул вотчину вокруг монастыря, освобождая ее от всех податей и повинностей.

1514 (7023) г. декабря 14, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Вишня его вотчину, по суду.

1515 (7023) г. января 11, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Корьбскому монастырю село Корьб с виноградниками и цыганами и монастырю Корнет нескольких цыган.

1515 (7023) г. марта 16, в Тырговиште. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Сваговскому монастырю вотчины в Кырчумарах и виноградник в Бойане и Бабенах.

129

1517 (7026) г. октября 30, в Курте де Арджеш. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Говорскому монастырю села, части сел, виноградники, мельницы, озера, цыган, четверть господарского мыта в Рунку и 200 ведер вина, освобождая его от всех податей и повинностей.

130

1517 (7026) г. октября 30, в монастыре возле Арджеша. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Говорскому монастырю владение цыганом с детьми, дачное Тату из Рымника.

131

1517 (7026) г. ноября 22, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Драгича в Крикове село Секарен, брод для мельницы и место для могоха.

132

1518 (7026) г. января 18, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, освобождая от всех податей и повинностей имущество великого ворника Калоты.

133

1518 (7026) г. января 28, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая великому логофету Харвату с его сыновьям вотчину Дойчешты.

134

1518 (7026) г. апреля 7, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Данчу, Оуре и Ивулу с сыновьями вотчину Анноаса с лесом.

135

1518 (7026) г. апреля 28, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая логофету Тудору и его брату Станчу с сыновьями и дочерьми вотчины в нижних Войнджештах на реке Олте.

136

1518 (7026) г. мая 4, в Бухаресте. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая великому логофету Харвату село Грозешты на реке Жну.

137

1518 (7026) г. июля 29, в Питештах. — Данная господара Нягоя Басараба, монастырю Кодмяна на срок в 1000 аспров в год и серебряные чашу и поднос.

138

1518 (7026) г. августа 16, в Курте де Арджеш. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Нучетскому монастырю владение цыганом, по суду.

118

1516 (7025) г. ноября 14, в Тырговиште.—Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая бану Владу, пыркалабу Думитру и спатару Валике с их сыновьями, вотчину в Калуге и Михэйлештах, по суду.

119

1517 (7025) г. января 7, в Тырговиште.—Данная господаря Нягоя Басараба Арджешскому монастырю на господарское мыто в Малой Окиз в Тырговиште.

120

«1517—1519» г. января 21, в Питештах.—Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю св. Стефана селище в Бырлуге, возле Бранеца, и половину мельницы, данных логофетом Харватом.

121

1517 (7025) г. июня 3.—Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая Стану, Петру Вэкареску и Нягое вотчину в Хлевне, данную баном Барбу за правую службу и пролитие крови.

122

1517 (7025) г. июня 12.—Данная господаря Нягоя Басараба, монастырю и Корби де Пятра на оброк в 700 аспров годовых.

123

1517 (7025) г. июня 18.—Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая великому ворнику Калоте вотчину в Лулшанах с крепостными.

124

1517 (7025) г. июля 3, в Тырговиште.—Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая Патру Вэкареску вотчину в Хлевне, данную баном Барбу за верную службу с пролитием крови.

125

1517 (7025) г. июля 19, в Питештах.—Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая Драйке вотчину в Грошанах.

126

1517 (7025) г. августа 23, в Куртя де Арджеш.—Грамота господаря Нягоя Басараба, дающая монастырю Хиландар на Афоне годовой оброк в 7000 аспров.

127

1517 (7026) г. сентября 1, в Арджеше.—Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая логофету Станчу половину мельницы на Олте, и в том же месте дает ему брод для мельницы, которые логофат Станчу отдает монастырю Корнет.

128

1517 (7026) г. октября 23, в монастыре возле Арджеша.—Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая логофету Станчу вотчины, виноградники и броды для мельницы, которые он дарует монастырю Корнет.

150

1519 (7028) г. сентября 5, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая монастырю Валя участок для сооружения монастыря, вотчины в Блажештах и Курештах, виноградник в Голештах и цыган, данных комисом Хамзей и монахиней Магдалинной.

151

1519 (7028) г. сентября 16, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая монастырю Сяке Олтенской области села Мухетешты, Вайде-Эй и Крина, мельницу на Олтеце и цыган, данных ключером Маней, освобождая его от всех податей и повинностей.

152

1519 (7028) г. ноября 29, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая пяркалабу Тетву сала, части сел и цыган.

153

1520 (7028) г. января 10, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая Бистрицкому монастырю половину села и озеро Челей, а другую половину Потокскому монастырю.

154

1520 (7028) г. марта 16, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая Казану и его брату Сахату несколько сел и цыган.

155

1520 (7028) г. апреля 10, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая Бистрицкому монастырю села, части сел, виноградники и цыган, дарует кашарство в области Вылчи, освободив их от всех податей и повинностей, кроме дани и ратной службы, установив феодальные права монастыря.

156

1520 (7028) г. июня 11, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая Сяговскому монастырю пожертвование монахини Евпраксии.

157

1520 (7028) г. июля 14, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая нескольким свободным крестьянам их вотчины в Бэрбулештах, Трестенике, Албештах, Стэниславештах, Брэтилове на Милкове, Тэвэшештах, Уештах, Букшанах, Кэлотештах, Нануцах и Шоймарах.

158

1520 (7028) г. августа 6, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая Сяговскому монастырю имение в Корну, взятое от Драгомира и его сыновей в обмен на имение в Тынкабештах.

159

1520 (7028) г. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая митрополии в Тырговиште село Грошаны, виноградники и участок под дом в Тырговиште, данные постельником мирчей.

160

1520 (7029) г. сентября 2, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягое Басараба, подтверждающая монастырю Добруша села Кривину, Пояну Чолана и цыган, данных Раду, пахарником Бадей и Владаей.

139

1519 (7027) г. «января—августа» 10, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая великому служеу Драгомиру с сыновьями и дочерью села и части сел, горы, дома в Рымнике, виноградники и цыган.

140

1519 (7027) г. января 13, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Мотру вотчины в Шуице и Груярах, данные великим логофетом Харватом.

141

1519 (7027) г. января 15, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Арджешскому монастырю село Топану.

142

1519 (7027) г. января 21. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Корнетскому монастырю участок земли для гумна и пчельника в Войнидрештах, данные логофетом Ставчу.

143

1519 (7027) г. января 28, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая великому логофету Харвиту вотчину в Студине.

144

1519 (7027) г. апреля 22, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Вишина вотчину в Порценах, около устья Жну, данную Баю.

145

1519 (7027) г. апреля 26. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая монастырю Козия вотчину в Присочнах, данную Андрияком.

146

1519 (7026) г. мая 6, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая свободным крестьянам из Милкован, Северина, Дадешт, Летке, Буарь, Шулешт, Гелетен и Тополы вотчины их и побратание между ними.

147

1519 (7027) г. июня 28, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая селу Колфешты его вотчину, по суду.

148

1519 (7027) г. июля 9, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая: Стану Муче, Букуру и Стану Бихэ с их сыновьями и племянниками вотчины в Урландаше на Рымнике, озеро Поркулуй, Епурешты и Рэчины.

149

1519 (7027) г. июля 11, в Питештах. — Грамота господара Нягоя Басараба, подтверждающая Арджешскому монастырю метох и место для мельниц около Питешть.

173

(1522—1528) г. февраля 28. — Грамота господара Раду из Афумац, подтверждающая Арджешскому монастырю 2 мельницы из вотчины Питештидор.

174

1522 (7030) г. августа 4. — Данная господара Раду из Афумац постельнику Нягое на вотчины в Уйбэгештах и Стойкэнештах.

175

1523 (7031) г. апреля 4, в Тырговиште. — Грамота господара Раду из Афумац, подтверждающая Арджешскому монастырю села, озера, мельницы, господарский и боярский винарич, десятину с Окны из Тырговишти и цыган.

176

(1523 — 1525) г. мая 10. — Грамота господара Владислава, подтверждающая Тисменскому монастырю мыто от соли у брода Видин.

177

(1523 — 1525) г. мая 22. — Грамота господара Владислава, освобождающая села Бистрицкого монастыря от всех податей и повинностей, приказав крепостным подчиняться, а также подтверждает кашарство в области Вылчи.

178

1523 (7031) г. июля 11, в Бухаресте. — Грамота господара Владислава, подтверждающая Добрушскому монастырю село Кривина, поляну Чкобанаю, цыган, господарскую десятину от зерна в Кривине.

179

<1523 — 1524> г. июля 27. — Грамота господара Владислава, подтверждающая Тисменскому монастырю село Чеуры, освободив его от всех податей и повинностей, кроме дапи.

180

1523 (7032) г. сентября 12, в Гергице. — Грамота господара Владислава, подтверждающая жупаницам, Някше и Няге и их сыновьям село Числау, после нескольких судов.

181

1523 (7032) г. ноября 8. — Данная господари Раду митрополиту Иларрону на перпары из Аниноаских виноградников.

182

<1523 — 1528> г. Грамота господара Раду из Афумац, подтверждающая логофату Баллауру с женой и его сыновьями части сел и цыган.

183

1524 (7032) г. февраля 9. — Грамота господара Раду из Афумац, подтверждающая Арджешскому монастырю села с господарским и боярским винаричем, мельницы, озера, мыто от соляной копи и цыган.

184

1524 (7032) г. июня 16, в Бухаресте. — Грамота господара Владислава, подтверждающая Тисменскому монастырю мыто и ярмарку в Калафате и озеро с мытом от рыбы.

161

1520 (7029) г. сентября 4, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая ключеру Тудору и его брату Станчу вотчину в Бэрбэтештах.

162

1520 (7029) г. ноября 3, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая Нучетскому монастырю вотчину выше Гэлешешты, а Драгомиру другую, расположенную ниже Гэлешешты.

163

1520 (7029) г. ноября 13, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая Нучетскому монастырю вотчину в Гэлешештах.

164

1520 (7029) г. ноября 25. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая пыркалабу Балдовину вотчины в Балте Нягре, Флоринах, Гуре Адыкктей и Стулинах и цыганку с ее детьми.

165

1520 (7029) г. ноября 26. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая пыркалабу Балдовину и его сыновьям вотчины в Балте Нягре, Флоренах, Ступинах, Глымбоке, Топличенах и цыганку с ее сыновьями.

166

1521 (7029) г. апреля 3. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая ключеру Тудору и его брату Станчу виноградник в Богданештах.

167

1521 (7029) г. апреля 11, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая логофету Харвату вотчину в Студине.

168

1521 (7029) г. июля 4, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая Мирче и его братьям вотчины в Бэлештах и Поенах и гору Флориле Албе.

169

1521 (7029) г. июля 14. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая Кырсте и его сыновьям вотчину в Ратештах, по суду.

170

<1521>. — Някшу из Кымпулунга пишет Ханешу Бегнеру из Браилова о продвижении турок к Дунаю и о прохождении Махомета Бега через Валахию.

171

1522 (7030) г. февраля 3, в Тырговиште. — Грамота господаря Нягоя Басараба, подтверждающая Арджескому монастырю мельницы, построенные Драготештами после соглашения с последними.

172

<1522 — 1523> г. февраля 5, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду из Афумац, отдающая Нягу и его братьям горный луг Печенягу.

197

1525 (7034) г. сентября 8, в Тырговиште. — Грамота господари Раду из Афумац, подтверждающая Бузевской епископий: цыган, мельницы и мажи рыбы, ведра меда и зерна, сепарство в области Бузэу, ведра вина и „ларод“ для работы на епископских мельницах.

198

1525 (7034) г. сентября 11, в Афумацах. — Грамота господари Раду из Афумац, подтверждающая монастырю Главачик имене с крепостными в Барагане, данную ворником Калотой.

199

1525 (7034) г. октября 23, в Тырговиште. — Грамота господари Раду из Афумац, подтверждающая Албу, Найке и Вине, сыновьям Бути, вотчины в Меришанах, Пепушарах, Гэлеештах и Бадештах.

200

1525 (7034) г. ноября 13. — данная господари Раду из Афумац, ворнику Мана на села и цыган Кыретины Шунтула.

201

1525 (7034) г. ноября 22, в Тырговиште. — Грамота господари Раду из Афумац, подтверждающая Арджешскому монастырю село Флэмызениты.

202

1525 (7034) г. декабря 17, в Тырговиште. — Грамота господари Раду из Афумац, подтверждающая жупану Фэту и его сыновьям, вотчины в Кырчумарах, Бебенах на Телержине, Албештах и Негованах.

СОМНИТЕЛЬНЫЕ

1

1504 (7012) г. уюня 12. — Грамота господари Раду Великого, подтверждающая жителям в Вайн-де-Ей, прилегающие к селу горы, после суда с селами Мэлдэрешты и Княдой.

2

1518 (7026) г. апреля 30, в Бухаресте. — Грамота господари Нягоя Басараба, подтверждающая Датке и его брату Михаилу вотчины в Вэрештах и Брэдиченах.

3

1524 (7032) г. мая 23, в Бухаресте. — Грамота господари Влада, подтверждающая многим вотчины в Нижней Студине.

185

1524 (7032) г. июля 24, в Дридрихе. — Данная господаря Владислава больнице из Симидрен и убежищу для путешественников, расположенные перся монастырем Арджеш, на капарство в области Падуреца.

186

1525 (7033) г. февраля 10, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду из Афумац, подтверждающая Бистрицкому монастырю село Алуя, данное Станчу из Багел.

187

1525 (7033) г. февраля 11. — Грамота господари Раду из Афумац, подтверждающая Арджескому монастырю село Татары, данное Нягое Басарабом.

188

1525 (7033) г. марта 8. — Данная господаря Раду из Афумац спатару Драгу и его сыновьям на несколько селищ по Нижнему Жну, за верную службу с пролитием крови.

189

<1525 — 1528> г. марта 29. — Грамота господаря Раду из Афумац, приказывающая Фрациле и его дружинне покинуть селище Вароник, принадлежащее Тисменскому монастырю.

190

<1525 — 1528> г. марта 31. — Грамота господаря Раду из Афумац, приказывающая Фрациле и его дружинне покинуть селища Вароник и Бресница, принадлежащие Тисменскому монастырю.

191

1525 (7033) г. апреля 19, в Бухаресте. — Грамота господаря Владислава, подтверждающая грамотку Станчу и его сыновьям части сел и цыган, по суду.

192

<1525 г. апреля — августа>, в Бухаресте. — Грамота господаря Раду из Афумац, подтверждающая Стойке и его брату село Бядичены, часть Бунешт и горы.

193

1525 (7033) г. мая 30, в Бухаресте. — Грамота господаря Владислава, подтверждающая Тисманскому монастырю село Большую Водицу с селищами, по суду.

194

1525 (7033) г. июля 24, в Тырговиште. — Грамота господаря Раду из Афумац, подтверждающая Марии, жене пыркалаба Балдовина и его сыновьям села, части сел и цыган.

195

<1525> г. июля, в Бухаресте. — Грамота господаря Владислава, подтверждающая монастырю Главачок вотчину в Обиславе, данную Думитру из Бэнешт.

196

1525 (7033) г. августа 18, в Бухаресте. — Грамота господаря Владислава, подтверждающая Ставиле и его сыновьям вотчины в Неготештах и Неклештах.

DOCUMENTE

DOCUMENTE

I

1501 (7009) Ianuarie 28.

† In lege a poruncit domnul dumnezeu fiilor lui Israel ca pe fiecare an să dea zeciuală din toate câte dobândesc și această zeciuală s'o aducă domnului dumnezeului lor pentru curățarea căderilor lor în păcat. Acestea știind sfinții apostoli și părinții purtători de dumnezeu ne-au lăsat nouă, ultimii copii ai lor, pentru ajutorarea și binefacerea sufletelor noastre, ca, unii cu rugăciune, priveghere și post, alții cu milostenie, să ne pregătim să ascultăm acel glas bun care spune: „veniți către mine, toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni; învățați dela mine că sunt bun și blând și smerit cu inima, luați asupra voastră jugul meu, căci jugul meu este bun și povara mea este ușoară“. Și astfel veți afla pacea sufletelor voastre și veți fi vrednici să auziți glasul cel bun care < spune >: „veniți binecuvântații părintelui meu, să moșteniți împărăția pregătită vouă dela întemcierea lumii. Am flămânzit, am însetat și am fost bolnav și în temniță și mi-ați dat să beau și m'ați ajutat“. In acelaș chip se cuvine fiecărui creștin temător de dumnezeu să intre în bucuria domnului său.

De aceia, au venit către noi dela sfântul Munte, dela poalele muntelui Athos, dela mănăstirea sfântului Pavel, hramul sfântului mare mucenic și purtător de izbânde al lui Hristos, Gheorghe, și ne-au vestit pe noi de petrecerea...¹⁾ Și noi dorind să moștenim veșnicile bunuri și sfârșindu-ne împreună cu frații, ne-am învoit să fim citori ai hramului sfântului mare mucenic Gheorghe, mai ales că am văzut precum și cei dinaintea noastră foști stăpânitori, încă și împărații...¹⁾ cele pământești bine cârmuindu-le și învrednicindu-se de împărăția cerurilor și iarăși, că prin milostenii li se șterg păcatele...¹⁾

¹⁾ loc alb in text.

Și noi, din mila lui Dumnezeu; mult păcătoșii: jupan Barbul ban și jupan Pârvul vornic și jupan Danciul comis și jupan Radul postelnic, dacă au venit la noi proegumenul Nicon din partea întregii frații mănăstirești și noi am făgăduit și am alcătuit și am întărit această scrisoare, ca pe fiecare an să se dea câte 2000 aspri călugărilor și cheltuiala fraților câte 100 aspri și să vie în luna Ianuarie 6, la sfânta Bobotează, ca să ia acel obroc, acel obroc mai sus zis.

Astfel am făcut, să se dea aceasta și am întărit cu scrisoarea noastră. Voi, sfinți părinți, preacinstiți egumeni și preoți și stareți, a tot cinstite soboare și întru Dumnezeu frați, dacă vă îndeamnă sfântul duh și nu vă va fi cu supărare să scriți pe părinții noștri și pe noi la sfântul pomelnic în sfânta proscomidie: Barbul și Vălesan și Vlada și Maina și Neagoe și Stana și Vinia și pe noi mai sus zisii: jupan Barbul ban și Pârvul vornic și Danciul comis și Radul postelnic și jupan Neagoe postelnic și încă și jupanița Neguța și Neaga și Hrusana și Velica și să se «facă...»¹⁾ cu colivă și cu băutura pentru părinți, iar nouă paraclis în timpul vieții, după trecerea dintre cele de aici, împreună cu părinții «parastas cu» colivă.

Și pe lângă acestea, am făgăduit, cât timp suntem în viață de acum, încă din cele date nouă de Dumnezeu, după putere. Încă și după noi, pe cine domnul Dumnezeu lasă «stăpân pe» averea noastră, din frații noștri sau din rodul inimii noastre, dacă va întări și va împlini această făgăduială a noastră și va urma la fel, să aibă milă dela domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și dela preacurata maică a lui Dumnezeu și dela sfântul mare mucenic al lui Hristos, Gheorghe și dela toți sfinții care de veacuri bucură pe Dumnezeu; și să-i întărească și să-i împuternicească domnul Dumnezeu stăpânirea lui și să-i dea izbândă asupra dușmanilor văzuți și nevăzuți și să moștenească viața veșnică și pacea sufletului său și să aibă sprijinitori la cumpăna judecată pe preacurata maică a lui Dumnezeu și pe sfântul și purtătorul de izbândă, marele mucenic al lui Hristos, Gheorghe.

Sfinte, sfinte, mare mucenic și oștean al lui Hristos, Gheorghe, primește cu toată cinstea acest mic prinos dela noi nevrednicii, precum a primit domnul nostru dela o văduvă care i-a adus toate cele două lepte²⁾ ale ei. Și vouă ce stați în frunte, toată...¹⁾ cea dela noi. Iar tu, stăpână, cădem la tine cu rugăciune, ca să fii în veci mijlocitoare către Hristos stăpânul și pe noi păcătoșii să ne învrednicească să nu fim depărtați de veșnicile lui bunătăți, căruia împreună cu tatăl și cu sfântul duh să-i fie slava și stăpânirea în veci, amin.

Din porunca jupanului Barbul ban și a fraților a alcătuit aceasta mult păcătosul numit Stepan, am scris și am îndreptat. De aceea, vă rugăm și pe voi, sfințiții

¹⁾ Loc alb în text.

²⁾ „Lepta“, monedă grecească.

și de dumnezeu aleși, nu ne părăsiți pe noi păcătoșii cu pomenirea în sfintele voastre rugăciuni, căci vouă vă este o mică trudă, iar nouă mare dar, cu pomenirea voastră. Iar pe voi domnul dumnezeu să vă pomencască în împărăția sa, amin.

În anul 7009 <1501>, luna Ianuarie 28.

Reprodus după „Vechi hrisoave, acte și biografii sârbești“ (în l. sârbă) din „Spomenic“ III, 1890, p. 53—54, după original slav dela mănăstirea sf. Pavel (Athos).

2

1501 (1009) Aprilie 19, Târgoviște.

† În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, eu robul stăpânului meu domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos, din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn. Dă domnia mea această mică făgăduială sfântului și dumnezeescului hram al uspeniei preasfintei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioarei Maria și sfântului și preacuviosului, părintelui nostru, arhiepiscopului Grigorie Decapolitul și mănăstirii numite Bistrița, ca, până când ne dăruiește domnul dumnezeu ani ca să petrecem între cci vii și în stăpânirea noastră cea de dumnezeu dăruită, în fiecare an să aibă sfânta mănăstire dela noi și din averea noastră, cea de dumnezeu dăruită, un obroc, câte 5000 aspri, să fie de ajutor și de întărire sfintei mănăstiri și de hrană dumnezeștilor călugări, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și să le fie neschimbat. Și să vie frații dela sfânta mănăstire la Paști pentru mai sus zisul obroc al aceluia lăcaș... neclintit, cât timp ne aflăm în viața de acum...

Preasfântă născătoare de dumnezeu, primește dela noi acest mic prinos, căci ale tale dintru ale tale...

S'a scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Aprilie 19 zile, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 125.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată; lipsește a șasca parte din document, fiind rupt. Data anului adaosă ulterior, întrucât era scrisă pe partea care lipsește.

3

1501 (1009) Mai 23, Târgoviște.

† În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță într'o ființă și nedespărțită. Iată, eu robul stăpânului meu, domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos, numit Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu domn a toată țara Ungrovlahiei, râvnind către sfintele biserici ale lui dumnezeu, mai ales către sfântul hram al sfintei și slăvitei preobrajenii a domnului dumnezeului

și mântuitorului nostru Iisus Hristos, mănăstirii numite Iezer și celor ce trăiesc într'însa, cinstiți și dumnezeiești călugări; căci a venit către noi părintele nostru și cărmuitorul acestei sfinte mănăstiri mai sus zise chir Agathon și ne-a vestit despre starea sfintei mănăstiri, câte petrece în vremea de acum, în mari nevoi și greutate, rămânând săracă din vremea sfântărașilor înaintași și binecinstitori strămoși ai noștri, foștii ctitori. De aceea, pe cât a fost cu putință să întăresc cu ajutor la îndemână, ne-am grăbit către această mai sus zisă mănăstire, cu învățătura și îndemnul părintelui nostru mai sus zis chir Agathon, plăcându-ne nouă un astfel de bun învățător și îndreptător către mântuire, pe cât ne-a fost nouă cu putință, până suntem în această viață, din averea dată nouă de Dumnezeu să cercetăm și să ajutăm.

De aceea, astfel am făgăduit și am făcut merit sfintei mănăstiri, ca să aibă în fiecare an câte 3 găleți de grâu ohabnice și câte 3 găleți de orz și să le ia din județul Romanai, ca să fie de ajutor și de întărire sfintei mănăstiri și de hrană dumnezeiștilor călugări care trăiesc în acest sfânt loc, nouă și părinților noștri spre veșnică pomenire și să le fie neschimbat. Acestea am făgăduit să ținem neclintit, cât timp petrecem în această viață de acum.

Și iarăși, după aceea, orice va fi în sfânta mănăstire, ori de vor fi cărți sau odăjdii sau scule sau vite sau orice pentru nevoia sfintei mănăstiri și iarăși orice a dăruit părintele nostru mai sus zis chir Agathon, acestea singur le-a dăruit sfintei mănăstiri mai sus scrise sau cărți sau odăjdii sau cai sau din alte vite sau orișice, toate să fie la sfânta mănăstire și nimeni să nu aibă amestec, sau mănăstirea Cozia nici Govora nici nimeni altul, ci să le stăpânească părintele și nastavnicul sfintei mănăstiri și cei ce trăiesc într'însa.

Și dacă se întâmplă mai sus zisului părinte chir Agathon să treacă din cele de aici către veșnicile locașuri și nouă ne va fi încă vreme să trăim, iar pe urmașul aceluia, cine va binevoi dânsul și va binecuvânta pe cineva cu binecuvântare ca să fie nastavnic al sfintei mănăstiri după trecerea lui din cele de acum, din frații care împreună cu dânsul se străduiesc din dragoste și dau ascultare, acela să nu schimbe și să nu micșoreze acestea făcute de noi și mai sus zise, ci mai mult să le îplinească și să le întărească, să fie de ajutoare și apărătoare precu-rata și cu totul neprihănită împărătească și aici și în veacurile viitoare, amin.

Și acestui dar mai sus scris, pe care l-a dăruit părintele chir Agathon sfintei mănăstiri, martorii sunt: Ocea dela Râmnic și Ștefin și Lațco și jupan Oprea și Stoica și alt Stoica, sluga părcălabului și Hrisa și Tatul și Bănilă.

Și eu, Stan gramatic, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Mai 23 zile, anul 7009 <1501>.

† Io Radul vocvod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 126.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzură.

1501 (7009) Mai 24, Târgoviște.

Sfântă troiță, ajută și grăbește.

† Domnul dumnezeu a poruncit în lege fiilor lui Israel ca pe fiecare an să dea zeciuială din câte câștigă; și știind aceasta, sfinții apostoli și părinții purtători de dumnezeu ne-au îndemnat spre ajutorarea și binefacerea sufletelor noastre și ne-au lăsat nouă moștenire, celor din urmă copii ai lor, ca unii prin rugăciune și veghere și post, alții prin milostenii și pocăință, să ne curățim de toate relele, cu toată credința și întărirea, să fim gata să auzim acel glas: „veniți la mine toți cei ce vă trudiți și cei ce sunteți împovărați și eu vă voi odihni. Luați asupra voastră jugul meu și învățați-vă dela mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi pacea sufletelor voastre, căci jugul meu este bun și povara mea este ușoară. Veniți binecuvântații părintelui meu și moșteniți împărăția cea gătită vouă dela întemeierea lumii, căci am fost flămând și mi-ați dat să mănânc, am fost însetat și mi-ați dat să beau, am fost străin și m'ați primit, gol am fost și m'ați îmbrăcat, bolnav am fost și m'ați căutat, în temniță am fost și ați venit la mine“.

Astfel și eu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul și binecinstitorul și singur stăpânitorul, Io Radul voevod și domn, fiul bunului Vlad voevod, din mila lui dumnezeu și cu darul lui dumnezeu, stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, râvnind să urmez vechilor împărați și domni, care cele pământești le-au cărmuit cu pace, în binefaceri și s'au învrednicit de împărăția cerească, știind că pentru cei iubitori de dumnezeu toate se îndreptează în spre bine, căci înțelepciunea trupească este moarte, iar înțelepciunea sufltească este viață și pace. Acestea amintindu-mi domnia mea și cuvintele lui David prooroc și împărat care spune: „fericiți cei cărora li s'au iertat fărădelegile și cărora li s'au acoperit păcatele, fericit bărbatul căruia dumnezeu nu-i socotește păcatul“. Și iarăși: „în același chip precum cerbul dorește isvoarele de apă, astfel dorește sufletul meu către tine, doamne“.

Astfel râvnește domnia mea spre hranitul și sfântul lăcaș al sfintei și de viață începătoarei troițe și mănăstirii numite Cozia, părintelui egumen chir Simion și tuturor fraților trăitori întru Hristos, ca să le fie în stăpânire satele, anume: Jimblea și Șerbănești și Brădățeni și Seaca și Călimăneștii și Pâteștii și Lunciani și Bogdănești și Hinotești și București și Troinești. Și Jorjarii, pe cari le-au cumpărat dela Drăgoi, pentru 50 de florini și un cal. Și Săvăstrenii jumătate, pentru că sunt cumpărați dela Solda, pentru 1600 aspri și cealaltă jumătate au cumpărat-o dela Stoica și dela Cârstea, pentru 1600 aspri. Și Sălătrucul toată jumătatea, pentru că a cumpărat-o Magdalina dela Coman Făgărașanul, pentru 50 de florini.

Astfel a dat-o Magdalena sfintei mănăstiri și cealaltă jumătate a cumpărat-o dela Neaga și dela Piprea, fiul ei, pentru 50 de florini și ulița dela Râmnic toată și cu vinăriciul domnesc întreg, ca să-și ia singuri călugării dela sfânta mănăstire ce este partea sfintei și de viață începătoare troițe.

Și 300 de sălașe de Ațigani. Și Vodloștrița și Ciocănești și Stâncești și Călugăreni și Cărăreni și Lumineni și Păpenci, pe care i-au cumpărat dela Ganca Taurul, pentru 650 aspri. Și găletăritul din județul Vâlcea, să-și ia călugării din grâu și din orz, cât se cuvine în acel județ și găletari domnești să nu se puie, ci singuri călugării să-și adune gălețile. Și vama dela Genune și balta Mamina, dela Orlea în sus, cu toate bălțile, câte se țin și balta Căbel, dela Săpatul în jos, până la gura Ialomiței, câte se află; deasemenea și cu roate hotarele acelor sate și bălți, acelea toate să le fie de ocină și de ohabă sfintei mănăstiri și dumnezeștilor călugări de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire.

Incepând dela vama oilor și de vama porcilor, de albinărit și de găletărit, de dijme, de vinărici, de cătături și de podvoade, de copaci și de cositul fânului, de gloabe și de pocloane, adică de toate slujbele și dăjdiile, câte se află în țara și stăpânirea de sine stătătoare a domniei mele, de toate să le fie de ohabă. Și nimeni să nu cuteze să-i turbure, nici sudeți, nici birari, nici povodnicari, nici armași, nici vameși, nici dijmar, nici globnici, nici slugile vornicului, nici nimeni altul dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele trimiși după milostenii și după muncile domniei mele, pentru că oricine s'ar încumeta să-i turbure sau să-i împiedice, chiar și cu un fir de păr din cap, un asemenea om va primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca necredincios și călcător al acestui trisov al domniei mele. Și iarăși după aceia, dacă cineva s'ar apuca să-i turbure sau să-i împiedice pe ei și aceste sate și aceste bălți și acești Ațigani, iar unui astfel de om să-i fie potrivnică sfânta și de viață începătoare troiță la cumplita și neîndurata judecată, amin.

Încă și după moartea domniei mele, pe cine alege domnul Dumnezeu să fie domn în Țara Românească, sau din rodul inimii domniei mele, adică dintre fiii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinști și va înnoi și va întări și va păzi acestea mai sus scrise, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va întări și nu va înnoi, nici nu va păzi nici nu va cinști, ci va strica și va risipi și va batjocori și va călca acestea mai sus scrise, aceluia domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și al mării și al tuturor câte sunt într'însele, să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și cu ceilalți Iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci; și să fie blestemat de 318 părinți, purtători de Dumnezeu, cei dela Nicheia, amin.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul Cralevski ¹⁾, jupan Cârstian ș Badea foști vornici, jupan Pârvel mare vornic, jupan Staico mare logofăt, jupan Todor vistier, jupan Danciul comis, jupan Stroe spătar, jupan Badea paharnic, jupan Dragomir stolnic, jupan Radul și Dragomir mari stratornici.

Și eu, Sin scriitorul, care am scris din porunca domnului meu în cetatea de scaun Târgoviște, luna Mai 24 zile, în anul 7009 <1501>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S.I., nr. 127.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

5

1501 (7010) Decembrie 15, Târgoviște.

† Cei câți de duhul lui dumnezeu sunt purtați, aceștia sunt fiii lui dumnezeu, precum spune dumnezeescul apostol: mergând pe urma lui, cei care sunt iubitori de adevăr și se nevoesc cu bună îndemnare, viața cea dorită au primit: iar cele pământești lăsându-le pământului și alipindu-se de ceruri, au auzit acel fericit glas de bucurie, pe care și pururea îl vor auzi: „veniți binecuvântații părintelui meu, moșteniți împărăția care vă este pregătită dela facerea lumii”.

Care și eu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Radul voevod și domn, fiul marelui și preabunului Vlad voevod, din mila lui dumnezeu și cu darul lui dumnezeu, stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, care în putere, cu a mea bunăvoință și cu curată și luminată inimă a domniei mele, a binevoit domnia mea ca să proslăvesc pe dumnezeu, cel ce m'a proslăvit și m'a înălțat cu slavă pe scaunul sfântăpăsoașilor părinților domniei mele. Dar și de aceasta și-a amintit domnia mea: mulți împărați au stat în împărăția lor, dar puțini au moștenit împărăția cerului. Și de aceea și eu, grăbindu-mă nu numai a cărmui împărăția aceasta, ci și să am grijă pururea de sufletul meu. De aceea, am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și precinstit, care este deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest de față hrisov al domniei mele hramului și lăcașului sfântului, marelui mucenic al lui Hristos, Gheorghie, mănăstirii numită Nucet, pe care a ridicat-o din temelie cinstitul vlastelin și unchiu al domniei mele jupan <Gher>ghina mare pâr-călab și nastavnicului din acea mănăstire și celui mai cinstit dintre ieromonahi, învățătorul turmei cuvântătoare a lui Hristos, egumenului <popei chir>Iarion și apoi tuturor fraților câți sunt întru Hristos în sfânta mănăstire și care cu el la un loc în chip obștesc se trudesc cu dragoste, ca să le fie satele, anume: Ciomășanii cu tot hotarul și cu motile și Topolovenii toți și cu vinăriciul și Micșeneștii

¹⁾ Traducerea cuvântului « Cralevski » din originalul slavon, a fost până azi redată în mod diferit: « Craiovescu », « dela Craiova » « al Craiovei ».

toți și jumătate din halta zisă Saltava, dela gură până la Tâmburești și Bădeștii toți și cu morile sale și Gălășeștii toți și cu morile sale și Budeștii toți și cu morile sale și Mileștii cu morile sale.

Și Țigani 30 sălașe, anume: Moldovanul cu copiii săi Pipilea și Cornea și Pârciu și Gomoiu cu copiii săi Târca și Oprea și Dediul și alt Gomoiu cu frații săi Oprea și Dorca și Paraciova și Jitian și cu copiii săi și Naico cu copiii săi Dușa și Pătru cu copiii săi Drăgan și Naico și Paraciova cu copiii săi și Miho cu copiii săi Danciul și Radul și Bogdan și Slav și Costea cu fiii săi Mima și Nicula și Mavre și Bojora cu copiii săi Nan și Mavre cu copiii săi Tatul și Berbeca și Potrica cu copiii săi Dadula și Cambur cu copiii săi și Dadula cu copiii săi și Bățiloe cu copiii săi Mircea și Stan și Diba și Camba cu copiii săi și Costea și Danciul cu copiii săi Costea și Nean și Badinga cel bătrân și Radul cu copiii săi și Badea și Slav și Vranica și iarăși Vranica cu copiii săi Danciul și Bercea cu fratele său Curchi și Cornea cu copiii săi Nan și Ursul și Lupșe și Miho și Badea și Mircea cu fiii săi și Sărindariu cu copiii săi și Badea cu copiii săi și Danciul cu copiii săi Badinga și Radul și Costea și Măldăr și Durduca cu copiii săi Fiera și Badea și Golcia cu fratele său Radul și cu fiii lor și Caliu cu fiii săi Stan și Radul și Caliu și cu fiii lor și Udriște cu fiii săi și Nica cu fiii săi și Bolovan Lal cu frații săi Ujvaltă, Țițul, Canciul, Ivan, Cornea, pentru că i-a dăruit jupan Gherghina părcălab sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ascultare și de întărire sfintei mănăstiri și de hrană precacinstițiilor și dumnezeieștilor călugări, care trăesc în sfânta mănăstire, iar lui și părinților și copiilor lui veșnică pomenire. Dar cât timp va fi viu jupan Gherghina părcălab, să-și stăpânească singur satele și Ațiganii care sunt mai sus scriși și dăruiiți sfintei mănăstiri; iar după moartea jupanului Gherghina părcălab, să fie la sfânta mănăstire.

De aceia, le-am dat și domnia mea ca acestea toate să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Incepând dela vama oilor și de vama porcilor, de albinărit, de găletărit, de vinărici, de dijme, de vămescie, ...¹⁾ de posade și de copaci și de talpe și de cositul fânului și de cărătura, de podvodă și de toate slujbele și dajdiile domniei mele mari și mici, câte se află în țara și stăpânirea de sine stătătoare a domniei mele. Și să nu se amestece cu acele sate nici sudeți, nici birari, nici povodnicar, nici armaș, nici globnic și nimeni dintre «slugile și» dregătorii domniei mele trimiși după milosteniile și după muncile domniei mele, pentru că cine s'ar încumeta să turbure sau să împiedice acele sate, fie chiar cu un fiș de păr, va avea să primească mare rău și urgie dela domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele.

¹⁾ loc rupt în orig.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine îl va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va păzi și va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă va strica și va nimici și va risipi, acelaia domnul dumnezeu să-iucidă aici trupul și în veacul viitor sufletul lui. Și să fie blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și pământului. Și să-l trăsnească cei 12 sfinți apostoli de frunte și cei 318 sfinți părinți, purtători de dumnezeu și să-i fie potrivnic sfântul mare mucenic al lui Hristos, Gheorghe, al cărui hram este și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu alții, care au strigat împotriva domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veci, amin.

Martorii acestui hrisov al domniei mele: jupan Barbul Cralevski, jupan Cărstian fost vornic, jupan Badea din Cojești, jupan Pârvul mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Teodor vistier, Danciul comis, Stroe spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, scriitorul Stan, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Decembrie 15 zile, în anul 7010<1501>.

†Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 6.

Orig. slav, perg., pecete atârnată.

Cu o trad. rom. din 1692 (7200) sub acelaș număr dela S. I; altă trad. rom. din 1745 în condica m-zii Nucet, nr. 457 f. 12 cu luna Septembrie.

6

1502 (7010) Februarie 25, Târgoviște.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh. Laudă crucii și troiței celei fără început și de o ființă și nedespărțite, adică tatălui și fiului și sfântului duh și unuia atotvăzătorul dumnezeu, care toate din neființă în ființă le-a prefăcut, cu cuvântul său le-a așezat și prin preasfântul și de viață făcătorul duh le-a întărit: cerul și toate cele ale soarelui, pământul și toate cele ce sunt pe dânsul, marea și toate cele ce sunt într'însa, adică cele văzute și cele nevăzute, care prin mila sa n'a îngăduit nemului omenesc să cadă și să piară, ci, pentru călcarea poruncii lui cea de către strămoșii noștri cei de demult în Eden, cu întinderea mâinii către arbore pentru a mânca, nu a pricinuit moartea întregii lumi, ci s'a îndurat dumnezeu și s'a coborât și i-a ridicat prin mila sa către viața cea dintâi și ne-a dăruit nouă calea pocăinței în multe chipuri: unii cu milostenie către sfintele biserici și priveghere de nopți întregi și cu cântare de slavă, alții cu post

și înfrânare de cele pământești, care este depărtarea de toate patimile și apropierea de Dumnezeu, alții cu milostenii către nevoile celor săraci și întinderea mâinii către sfintele biserici, după cuvântul domnului care spune: „o fericiți cei milostivi și care miluiesc în fiecare zi, aceia vor fi miluiți și se vor îndulci de domnul“.

Acestea deci auzindu-le din sfintele scripturi, ne-am încredințat cu gândul și cu inima că sunt aproape de domnul toți acei chemați de sfinția lui și cu toată inima eu, deci, din mila lui Dumnezeu, binecinstitorul care sunt doritor de bună cinstire și de Hristos iubitorul care dorește să iubească pe Hristos, Io Radul vovod, cu darul lui Dumnezeu în vremea de acum stăpânind Țara Românească, am dorit cu multă dorință către grădina preacuratei și preamăritei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria, care este în sfântul munte Athos, înțelegând că nu se cuvine nouă a împlini mai sus zisele virtuți adică, din dragoste de trudă, din posturi și din altele asemănătoare, de aceea am binevoit, precum ne-a fost cu puțință, să întindem mâna către sfintele dumnezeieștile biserici, rugându-ne și nădăjduind către mila stăpânului celui care vede inima.

De aceea, să nu ne îndepărteze pentru păcatele noastre dela sfintele lui bunătăți și să fim moștenitori ai vieții veșnice și a împărăției lui, pe care să ne-o dobândescă prin binefacerea lui, amin.

Căci am văzut sfintele dumnezeieștile biserici și mănăstirile împărătești rămase sărace din vremea sfânt răposatilor și fericiților ctitori de mai înainte vreme și fiind în multe nevoi și lipsuri în vremurile de acum și având nevoie de întinderea mâinii pentru ajutor și întărire dela creștinii binecinstitori, mai ales în sfântul munte Athos, care este grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu. Căci a venit către noi părintele nostru, chir Cozma fostul prot și cu alți bărbați de Dumnezeu sfințiți și ne-a vestit nouă despre starea, despre multele nevoi și lipsuri și greutăți ale sfintelor mănăstiri, care sunt în acel mai sus zis sfânt munte Athos, mai ales despre sfânta mănăstire numită Rusi, hramul sfântului mucenic Panteleimon, că sunt în mare sărăcie și strâmtoare sfințitii călugări care trăesc în sfânta mănăstire, ducând viață binecinstitoare și cu smerită înțelepciune întru Hristos Dumnezeu. Iar noi din toată inima am cugetat și am binevoit ca, după puțință, din averea dăruită de Dumnezeu și cu îndemnul celui de sus, să facem merit sfintei mănăstiri pentru întărirea acestor lipsuri și astfel am făcut, ca să vie frații din sfânta mănăstire în fiecare an, în luna Ianuarie, să ia câte 4.000 aspri, afară de cheltuială. Iar fraților care vin, cheltuiala câte 400 aspri. Iar acei 4.000 să-i ducă întregi la sfânta mănăstire. Astfel am făgăduit să dăm în fiecare an, cât timp vom fi în viață cea de acum și în stăpânirea cea dată nouă de Dumnezeu, neclintit.

Încă și după trecerea noastră dintre cele de aci, pe cine binevoiește Dumnezeu să fie urmaș după noi al acestei stăpâniri, adică al Țării Românești, sau din rodul

inimii noastre sau din rudele noastre sau altul oarecare, căruia îi va dărui Dumnezeu ca să trăiască în bună cinstire, pe unul ca acela îl rugăm, pe domnul nostru Iisus Hristos și pe preacurata maica lui Dumnezeu și pe sfântul mare mucenic Pantelimon și cu toți sfinții, care din veci au bucurat pe Dumnezeu, să aibă grije și milă de sfântul mai sus zisul munte Athos, grădina preacuratei maici a lui Dumnezeu, acestea întocmite de noi pentru sfânta mănăstire mai sus zisă să nu le schimbe, să nu le micșoreze, ci mai mult să le întărească și să le împlinească, pentru sănătatea lui și sufletească și trupească și pentru mântuirea lui și să-i fie de ajutor și sprijin preacurata maică a lui Dumnezeu, aici și la judecata cea cumplită și fără fățarie, amin.

Eu, gramaticul Stan, care am scris în Târgoviște, luna Februarie 25 zile, anul curgător dela Adam 7010 <1502>, indiction 5, crugul soarelui 10, crugul lunii 18, temelia 22.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., Fotografii, XXVII/17.

Fotocopic după orig. slav aflat la muntele Athos, mănăstirea Rusiko.

7

1502 (7010) Martie 9, Târgoviște.

† Intru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Radul voevod și domn, fiul marelui și preabunului Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlaşului și Făgăraşului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință și cu curată și luminată inimă a domniei mele și am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și precinstit, care stă mai presus de toate cinstitele daruri, acest hrisov de față al domniei mele, precinstitului vlastelin al domniei mele jupan Radul și fratelui său jupan Petru și cu fiii lor, câți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie satele, anume: Polovragi toți și Racovița toată și cu munții, anume: Preslopul și Suharna și Neagovanul și Bania toată și cu munții Micaia și Ivahna, Șolda, Pîscul lui Stroc¹⁾ și cu muntele său Coasta și Borra și Mogoșani toți și cu muntele Părăginosul și Ștefănești toți și Vălarii și muntele, anume Ștefanul și Curtea lui Vâlcă și Budoii cu muntele său și a treia parte din Tereujea și Vălsănești toți și Spineni toți și Părăiani toți și Scurta toată și Cănești toți și Bârsești toți și a treia parte din Draganul și Strâmbătați toți și Țiganii toți și Brumalinul jumătate și Cățeți toți și Câmpul lui Ludin, pentru că acestea toate le sunt vechi și drepte ocine, dedine.

¹⁾ „Pîscul lui Stroc” așa în orig.

Și iarăși să le fie Ciobănești toți, pentrucă Zloglav le-a dat lor Ciobăneștii în fața părintelui domniei mele Vlad voevod lui jupan Radul și lui jupan Petru. Și Plușco cu muntele Crainicul, pentrucă au venit Vâlsan și Martin în fața domniei mele de au așezat pe jupan Radul și pe jupan Petru peste ocina lor dela Plușco. Și iarăși să le fie Ungurelul jumătate, oricât este partea lui Neagu Berindeiu, pentrucă a venit Neag în fața domniei mele de a așezat pe jupan Radul și pe Petru peste jumătate din Ungurel, cât îi este partea lui, ca să fie frați. Și iarăși să le fie Roșia toată, pentrucă au cumpărat-o dela Vladul și dela Luga și dela Moga, jumătate, pentru 230 oi, iar cealaltă jumătate au cumpărat-o dela Drăgoi și dela Neagomir, pentru 1200 aspri. Și iarăși să le fie Rădoii toți, pentrucă i-au cumpărat dela Vladul și dela Mircea, pentru 70 de oi și un cal și doi boi și la Nov...¹⁾ oricât este partea Sorei și din Poborăști a patra parte și din Turburea a șasea parte, pentrucă sunt ocine, dedine ale Sorei. După aceia, a venit Sora în fața părintelui domniei mele Vlad voevod de și-a dat părțile ei mai sus scrise lui jupan Radul și lui jupan Petru. Și iarăși să le fie la Bălești partea lui Tăbarta, pentrucă a dat-o Tăbarta în fața părintelui domniei mele lui jupan Radul și Petru. Și iarăși să le fie în Bălești partea lui Ciuchină, pentrucă au dobândit-o dela părintele domniei mele Vlad voevod, pentru dreaptă slujbă; după aceia și dela domnia mea. Și iarăși să le fie jumătate din Bârsești și jumătate din Băbeni, pentrucă i-au așezat nepoții lor Danciul și Radul; dar până când vor fi vii nepoții lor Danciul și Radul, iar ei singuri să-și stăpânească ocinele lor, jumătate din Bârsești și jumătate din Băbeni, iar dacă nu se va afla nimeni din fiii lui Danciul și Radul, iar ocinele lor, care sunt mai sus scrise, prădalica să nu fie, ci să fie lui jupan Radul și lui jupan Petru. Și iarăși să le fie jumătate din Bârsești²⁾ și Negoești, pentrucă i-au așezat Neagoe în fața domniei mele, dar până ce va fi viu, el să-și stăpânească singur Negoeștii; iar după moartea lui Neagoe, prădalica să nu fie, ci să fie ai lui jupan Radul și Petru.

Și iarăși să le fie vinăriciul domniei mele dela toate satele lor, oricât este ceiace se cuvine domniei mele, pentrucă l-au cumpărat dela părintele domniei mele Vlad voevod, pentru 3 cai buni.

Și iarăși să le fie Țigani, anume: Lilea cu copiii săi și Badea cu copiii săi și Țima cu copiii săi și Todoran cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Ucca cu copiii săi și Necula cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Tatul cu copiii săi și Balea cu copiii săi și Ciorea cu copilul său și Mârșavul cu copiii săi și Midea cu copiii săi și Dima cu copiii săi și Banca cu copiii săi și Costea cu copiii săi și Borra cu copiii săi și Pătru cu copiii săi și Faurul cu copiii săi și Boia cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Dragomireasa cu copiii săi și Baca cu copiii săi și Boia.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ „jumătate din Bârsești”, adaus marginal.

cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Puțea cu copiii săi și Mihulh cu copiii săi și Staico cu copiii săi și Frăcca cu copiii săi și Țiflea cu copilul său și Teameș cu copiii săi și Lațco cu copiii săi și Sahanci cu copiii săi și Puțea cu copiii săi și Dafin cu copiii săi și Banci cu copiii săi și Titea cu copiii săi și Han cu fiii săi și Uglea cu copiii săi și Radul și cu copiii săi și Căla cu copiii săi și Carțina cu copiii săi și Copalea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și . . .¹⁾ și Pilat cu copiii săi și Ghemon și Niculea cu copiii săi, pentru că le sunt vecchi și drepte ocine, dedine.

De aceea, le-am dat și domnia mea acelea toate, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele. Incepând dela vama oilor și de vama porcilor și de albinărit, de găletărit, de vinărici, de dijmărit, de vameșit, de cositul fânului și de talpe și de podvoade și cărături, adică să fie liberi de toate slujbele și dăjdiile domniei mele mari și mici, câte se află în țara de sine stătătoare și stăpânirea domniei mele. Și nimeni să nu cuteze să le turbure satele lor, nici sudeți nici birari, nici povodnicari, nici armași, nici globnici, nici altul nimeni dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimiși după milosteniile și după muncile domniei mele, pentru că cine s'ar încumeta să-i turbure sau să împiedice aceste sate, chiar și cu un fir de păr, unul ca acela va primi mare rău și mânie dela domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel nu va fi, după porunca domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va întări și va păzi, și va cinsti acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l păzească și să-l întărească și să-l cinstească în domnia lui; dacă însă nu va cinsti și nu va întări și nu va păzi, ci va strica și va calca și va batjocori acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului, să-l calce și să-l batjocorească și să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul lui și să fie blestemat de 318 părinți purtători de Dumnezeu dela Nicheia și de 12 apostoli și de 4 evangheliști și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți Judei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos către Pilat din Pont și au spus: „Ia-l, ia-l și răstignește-l“, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin.

Aceștia sunt martorii: jupan Barbul Cralevski, jupan Cârștian fost vornic, jupan Badea, jupan Detco, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Theodor vistier, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

¹⁾ loc rupt în orig.

Și eu, Stan, am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Martie 9 zile, anul
7010 <1502>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 128.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzură.

8

1502 (7010) Aprilie 30, Târgoviște

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului, marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri numite Tismana, hramului și lăcașului sfintei și preacuratei și preabinecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioarei Maria și cinstitei și slăvitei ei uspenii și nastavnicului și învățătorului turmei cuvântătoare a lui Hristos ieromonahului Ioanichie și tuturor fraților, câți sunt în sfânta mânăstire, le dă domnia mea vama dela Calafat, ca să le fie de ocină și de ohabă și să ia vama dela Calafat: dela un cal 6 aspri, iar dela un bou 3 aspri, dela o vacă 2 aspri, dela două oi un aspru, dela un sac de grâu 2 aspri, dela o sută de bolovani <de sare> 3 bolovani, dela un butoi de vin 10 aspri.

Bistrețul și Balta Albă și Platăța sunt de ocină și ohabă și dedină: dela 10 pești un pește. Și de aci, măcar la balta mică, măcar mare, până la Calafat, dela 10 pești unul. Și la acele bălți, cine va săra cu corabia, de corabie 30 aspri, de majă 15 aspri, de car 4 aspri, de povară pe cal 2 aspri. Și balta dela Comani, dela 10 pești unul. Și dela Platăța la Severin, fie baltă mică fie mare, dela 10 pești unul.

Încă și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări această poruncă a domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l întărească și să-l cinstească și să-l păzească în domnia lui; dacă însă va călca și nu va cinsti și nu va întări, pe acela domnul dumnezeu să-l lovească și să-l batjocorească și să-lucidă, aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui; și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos și sângele lui asupra lor să și asupra copiilor lor, precum și va fi în vecii vecilor, amin.

Aceștia sunt martorii: jupan Barbul și Părvul Cralevski, jupan Cârștian și Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranu stolnic, Neagoc și Dragomir stratornici.

S'a scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Aprilie 30 zile și eu, păcătosul Stanciul, am întocmit acestea, în anul 7010 <1502>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 129.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzură.

9

1502 (7010) Mai 3, Târgoviște.

Intru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Radul voevod și domn, fiul preabunului și marelui Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, «am binevoit» ca să proslăvesc pe Dumnezeu, ce-l ce m'a proslăvit pe mine și cu slavă m'a ridicat în scaunul sfântăpotașilor părinți ai domniei mele și am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și preacinstit, care este mai presus de toate cinstitele daruri, acest de față hrisov al domniei mele, acelu întru totul sfânt și dumnezeesc hram și lăcașului preasfintei, curatei și preabinecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria și uspenicii sale întru totul cinstitei și slăvitei mănăstirii numite Govora și nastavnicului ei, părintelui întru duhul sfânt și căutătorului ce dorește către cele bune chir Dorotei și cinstiților călugări, care se tradesc cu dragoste împreună cu el, în numele lui Hristos, în acel sfânt lăcaș, ca să le fie satele numite Bârseștii toți, pentru că au fost ocină, dedină sfintei mănăstiri Govora. Iar apoi, am schimbat domnia mea cu Neagoe, de i-am dat domnia mea lui jupan Neagoe Curtișoara și încă am dat 1.000 aspri și o parte la Rucăr, însă milostenie; iar jupan Neagoe a dat domniei mele Bârseștii toți și cu muntele numit Ludeasa.

Și iar să fie Glodul tot și cu ocina sa, pentru că am aflat domnia mea că este ocina sfintei mănăstiri mai sus scrise; iar apoi s'a ridicat domnia mea de am cumpărat Glodul dela Cârstea și dela nepoții lui, pentru 500 aspri. Și iar să le fie ocina Hinței toată, pentru că jumătate am cumpărat domnia mea dela Cârstea și dela nepoții lui, pentru 700 aspri, iar altă jumătate a cumpărat-o jupan Staico logofăt dela fiii lui Voinea dela Ocne, pentru 700 aspri. Și Nănăștii toți și cu morile, pentru că le-a cumpărat părintele domniei mele Vlad voevod și, după aceea, le-a cumpărat domnia mea dela Bilea, partea lui Bilea, pentru 1.400 aspri. Și partea lui Straoa, pentru 1.600 aspri. Și partea lui Sprinteș din Preutești, pentru 800 aspri și partea Corbeneștilor, pentru că a cumpărat-o domnia mea dela fiii lui Corbeanu pentru 800 aspri. Și iar partea lui Sprinteș dela Preutești, care i-a fost ocină, dedină, pentru că am

cumpărat-o domnia mea, pentru 800 aspri. Și ocina lui Ivan toată, pentrucă am cumpărat-o domnia mea dela fiii lui Ivan, pentru 400 aspri. Și ocina Urșilor și cu vad de moară, pentrucă am cumpărat-o domnia mea dela Urșii, pentru 800 aspri.

Și Ioneștii toți și cu seliștea Corbeneștilor, pentrucă le-am cumpărat domnia mea dela Bordea și dela jupanița lui, dela Anca, fiica lui Jitiaou, pentru 7.000 aspri. Și iar să fie Stoiceanii toți, pentrucă au fost ocină, dedină mamei domniei mele; iar mama domniei mele i-a dăruit sfintei mânăstiri; iar apoi încă i-a cumpărat domnia mea dela Vlaicul, pentru 10.000 aspri. Și iar să le fie Plăvicenii toți, pentrucă i-a cumpărat domnia mea dela Stanciul, fiul lui Cutrea, pentru 5.000 aspri. Și seliștea Pirotului și cu gârla și cu Lișteville, pentrucă le-a dăruit jupan Alb din Runcu. Și iar să le fie la Cheia a patra parte, oricât se va alege partea lui Iuga, pentrucă a dăruit-o Iuga sfintei mânăstiri. Și locul de stupină pe care l-a dăruit jupan Tudor vistier sfintei mânăstiri mai sus zise, numele locului acelui, Nevoia. Și iar am dăruit domnia mea un loc din braniștea domniei mele, ca să-și facă sat.

Și iar să fie moara dela orașul domniei mele dela Râmnic și cu metohuri și via dela Copăcel, pentrucă a dăruit-o bunicul domniei mele, marele Vlad voevod. Și iarăși via ce a cumpărat-o domnia mea dela Oprea din Râmnic, pentru 3.000 aspri. Și iar să le fie via lui Stepan, pentru că au cumpărat-o înșiși călugării dela Stepan, pentru 400 aspri. Și iarăși via popei Alexe, pentrucă au cumpărat-o dela preoteasa popei Alexe și dela fiii lui, pentru 800 aspri. Și via popei Macarie din Ocne, pentrucă a dăruit-o popa Macarie sfintei mânăstiri, căci a fost scris în sfântul pomelnic și la sfânta proscomidie. Și iar via popei Buncea din Ocne, pentrucă a dăruit-o popa Buncea sfintei mânăstiri; apoi, a dăruit-o și domnia mea. Și via lui Stanciul din Râmnic, pentrucă a dăruit Stanciul la moartea sa acea vie sfintei mânăstiri.

Și încă am dăruit domnia mea sfintei mânăstiri mai sus zise: din județul Romanaților în fiecare an câte 10 găleți grâu și câte 10 găleți orz; și din vama Runcului, din jumătate, a treia parte; și din vinăriciul domniei mele dela Râmnic, câte 200 vedre de vin; și din județul Gilort, câte 4 burdufe brânză și câte 6 cașuri și mertic din casa domnească, câte 3.000 aspri.

Și Ațișanii, anume Nicula cu copiii săi, pentrucă l-a dat Ștefan la moartea sa sfintei mânăstiri; și încă l-am și cumpărat domnia mea dela fiii lui Stepan, pentru 1.500 aspri, ca să se numească că a fost cumpărat; și Neda cu copiii săi.

Toate acestea să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele. Incepând dela vama oilor și de vama porcilor, de albinărit și de găletărit și de vinărici și de dijmărit și de vameșit, de cositul fânului, de podvoade, de cărătură și de talpe și de altele, adică să fie slobozi de toate slujbele și dajdiile domniei mele mari și mici, câte se află în țara de sine stătătoare și în stăpânirea

domniei mele. Și nimeni să nu îndrăznească a turbura acele sate, nici bani, nici sudeți, nici birari, nici povodnicari, nici armași, nici globnici, nici altul nimeni dintre slugile și dregătorii domniei mele, trimeși după milele și muncile domniei mele. Iar cine s'ar încumeta a le turbura sau a împiedeca acele sate, chiar și un fir de păr, acela va primi mare rău și mânie dela domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Blestem punc domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine îl alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești, sau din rodul inimei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări și va păzi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l împuternicească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti, ci va strica și va călca și va batjocori, pe acela domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului, să-l ucidă și să-l nimicască și să-l rușineze, aci cu trupul, iar în veacul viitor sufletul lui; și să fie blestemat de 318 sfinți părinți purtători de dumnezeu, cei dela Nicheia și de 12 apostoli și dei 4 evangheliști și să-i fie protivnică preacurata la judecata cea grozavă și neîndurată, unde nu este prefăcătorie. Și să aibă parte cu Iuda și cu Aria și cu ceilalți Iudei, care au strigat împotriva domnului dumnezeului și mântuitorului nostru Iisus Hristos către Pilat din Pont și au spus: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veci, amin.

Martorii: jupanii Barbul și Părvul Cralevski, jupan Cârștian fost vornic, jupan Badea, jupan Stroc mare vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Calotă vistier, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, Stan gramaticul, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Mai 3 zile, anul curgător dela Adam 7010 <1502>, indiction 3.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., Pечеți, nr. 7.

Orig. slav, perg., pecete atânată.

Cu o trad. rom. din 1842.

10

1502 (7010) Iunie 19, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele lui Mogoș și fratele său Nanciul și cu fiii lor, ca să le fie lor ocina dela Stănești, oricât a ținut Alăman, toată, pentrucă le este veche și dreaptă ocină. Și după aceea, au întors lui Manea Vulparul 100

aspri pentru aceea ocină, încă din zilele părintelui domniei mele Vlad voevod. Și domniei mele i-au dau un cal.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul Cralevski și jupan Pârvul și Cârștian foști vornici și jupan Stroe mare vornic, jupan Staico mare logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Calotă vistier, Dragomir stolnic, Dragomir și Neagoe stratornici.

Și cu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Iunie 19 zile, în anul 7010 <1502>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. Sr. Buc., S. I., nr. 130.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

11

1502 (7011) Septembrie 12, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele lui Capotă cu ficele sale, anume: Stana și Neacșa și Stanca și fratelui său Dragomir și cu fiii lor, ca să le fie la Frăsinetul de Dumbravă jumătate din Glăvanița, pentrucă le este veche și dreaptă ocină, dedină și cum-părată dela Dan din Voihnești, pentru 460 aspri, încă în zilele părintelui domniei mele Vlad voevod.

După aceea, a avut Capotă pâră cu Dan, fiindcă a venit Dan înaintea domniei mele, de s'a părît cu Capotă că n'a vândut Dan această ocină. Iar domnia mea am cercetat și am judecat astfel: am dat lui Dan 12 boieri, ca să-i aducă Dan înaintea domniei mele, să mărturisească și să jure cu acei 12 boieri că nu i-a vândut acea ocină, ci i-a luat-o Capotă cu sila. Și am pus domnia mea soroc la Înălțare. Iar Dan nu a putut să-și aducă legea. Deaceia, am dat domnia mea acea ocină lui Capotă, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui și de nimeni neatins.

Și oricăruia dintre dânșii i-se va întâmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalică să nu fie, ci să fie celor rămași, în vecii vecilor.

Martori: jupan Barbul și Pârvul Cralevski, jupan Cârștian fost vornic, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Danciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe și Dragomir mari postelnici.

Am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Septem'rie 12 zile, în anul 7011 <1502>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., Achiziții noi.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

12

1503 (7011) Aprilie 18, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această mică făgăduială a noastră a tot sfântului și dumnezeescului hram al uspeniei preacuratei și preabinecuvântatei stăpânci noastre, născătoarei de dumnezeu și pururea fecioarei Maria, mănăstirii numite Tismana, celor care trăiesc într'însa, rugătorului și nastavnicului chir egumen Ianichie și întregii frații celei întru Hristos, ca să ia în fiecare an dela noi sfânta mănăstire câte 800 bolovani de sare, ca le să fie de hrană cinstiților călugări care trăesc în acel sfânt loc, spre veșnică pomenire și să le fie neschimbat, cât timp ne aflăm în această viață de acum.

Încă și după trecerea noastră din cele de acum: pe cine binevoiește domnul dumnezeu să fie după noi urmaș al acestei stăpâniri, adică al Țării Românești, sau din rodul inimii noastre sau dintre rudele noastre sau oricare altul, căruia îi dăruiește dumnezeu să trăiască întru bună cinstire, pe unul ca acela îl rugăm, pe domnul nostru Iisus Hristos și pe preacurata maică a lui dumnezeu și pe toți sfinții cari bucură de veacuri pe dumnezeu, să aibă grijă și milă de sfințele dumnezeieștile biserici, mai ales către sfânta mănăstire Tismana, pentru că este grădina preacuratei maici a lui dumnezeu și această alcătuire a noastră către părintele egumen chir Ianichie să n'o schimbe, nici s'o micșoreze, ci dimpotrivă mai mult s'o împlinească și s'o întărească. Unde va fi trăind mai sus zisul, fie în hramul preacuratei născătoare de dumnezeu, sau unde binevoește dumnezeu și pe cine va binevoi el și-l va binecuvânta ca, după trecerea lui dintre cele de acum, dintre frații cari cu dragoste muncesc cu el împreună și dau ascultare, acela care mai sus zisele împlinește și le întărește, să-i fie ajutorătoare și apărătoare preacurata și întru totul neprihănită împărăteasă și pururea fecioară Maria și aci și în veacul viitor, adică sufletului și trupului și să-l păzească pe el de dușmanii văzuți și nevăzuți cu rugăciunile tuturor sfinților lui dumnezeu, amin.

Și am scris eu, mult păcătosul lui dumnezeu, Stanciul gramatic, în cetatea de scaun Târgoviște, luna Aprilie 18 zile, în anul 7011 <1503>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 132.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

1503 (7011) Aprilie 19, Târgoviște.

Din mila lui Dumnezeu, Io Radu voevod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul preabunului și marelui Vladu voevod. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domnii mele slugii domniei mele jupan Stoica și feciorilor lui și fetei lui Vlădaia cu feciorii ei și nepoatei lui Stanca cu feciorii ei, ca să le fie lor Lumașul tot și Părul tot, pentrucă le iaste bătrână și dreaptă moșie de moștenire. După aceea, au venit jupan Stoica înaintea domniei mele de au înfrățit pre fie-sa Vlădaia și pre nepoata lui Stanca peste toate moșiile, peste Lumaș și peste Păr, oricâte va avea Stoica. Însă până va fi Stoica viu, el sânzur să stăpânească moșiile, iar după moartea lui să stăpânească fata lui Vlădaia acele moși ce s'au zis mai sus, iar după moartea Vlădaei, când nu să va găsi niciun fecior dintr'însa și când nu să va găsi din feciorii Stoicăi niciun fecior, atunci să aibă a stăpâni nepoata lui Stanca acele moșii ce s'au scris mai sus. Și domnii mele au dat un cal bun.

Pentru aciasta și domnia mea am dat ca să fie lor întru moștenire și ohabnicilor lor și feciorilor lor, nepoților și strenepoților lor. Și oricăruia dintr'înșii i s'ar întâmpla mai înainte moarte, prigonire să nu fie, ci să fie celor ce au rămas în veci și de nimine să nu să clătească, după porunca domnii mele.

Iată și mărturii am pus domnia mea: jupan Barbul și Părvul Craioveanii, jupan Cârștian și Badea carii au fost vornici și jupan Stroe mare vornic și jupan Staico logofăt și Danciul comisu și Bogdan spătar și Calotă visticr și Badea paharnic și Dragomir stolnic și Neagoe și Dragomir mari postelnici.

Și am scris eu, Stanciul gramaticu, în scaunul cetății Târgoviștei. Și ispravnic Ion Portariu. Aprilie 19 leat 7011 (1503).

Io Radu voevod.

Arh. St. Buc. Condica m-zii Sadova, nr. 295, f. 137; ms. 355, f. 98.

Copie rom.

Alte copii rom. mss: 355, f. 191—192; 715 f. 1030; S. I. 133.

1503 (7011) Iunie 11, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul preabunului Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanitei Mușa dela Corbi, ca să-i fie satele, anume Corbii de Piatră, toți, cu tot hotarul. Și câte ocine a cumpărat dela Radoslav și dela Badea, fiii lui Spânu, pentru 1.000 aspri, acestea le-a adăogat Corbilor, ca să le fie de arătură. Și iarăși la Mălureni jumătate și cu moara, pentrucă sunt ale jupanitei Mușa vechi și drepte ocine, dedine.

Și iarăși să-i fie sălașele de Ațigani, anume: Zâmba cu copiii săi și Răduța cu copiii săi și Nicșa cu copiii săi și Lazăr cu copiii săi, Dragomir cu copiii săi, Frâcea cu copiii săi, Slăvnoe cu copiii săi și Mușat cu copiii săi și Manca cel bătrân cu copiii săi și Senchea cu copiii săi, Mirilcasca cu copiii săi și Pârcea cu copiii săi, pentru că sunt acești toți Ațigani, care sunt mai sus scriși, ocină, dedină ai jupâniței Mușa. Și domnia mea i-am iertat calul. De aceia, am dat și domnia mea, ca să-i fie acelea toate de ocină și de ohabă și de nimeni neclintit.

Și dacă dumnezeu alege pe cineva să fie domn al Țării Românești, după moartea domnii mele, dacă va cinști și va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela dumnezeu să-l cinstească în domnia lui; iar dacă va strica și nu va întări acest hrisov al domniei mele, pe acela dumnezeu să-l batjocorească în domnia lui și să-iucidă, aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui. Și să aibă parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și cu acei Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeu mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ociace este și va fi în veci, amin.

Martorii: jupan Barbul, jupan Pârvul Cralevski, jupan Cârștian și Badea foști vornici, jupan Stroc mare vornic, jupan Staico mare logofăt, jupan Dauciul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Iunie 11 zile, în anul 7011 <1503>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 134.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

15

1504 (7012) Iunie 15, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele lui Ion cu fiul său Ivan și cu fiica lui Stana și cu fiii lui, ca să le fie la Petrești oricât este partea lui Ion, căci le sunt vechi și drepte ocine și dedine. După accia, a venit Ion în fața domniei mele și a așezat pe fiica sa Stana în rând cu fiul său Ivan pe partea lui de ocină dela Petrești. Și domnia mea i-am iertat calul.

De aceia, le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă lor și filor lor și nepoților lor și strănepoților lor. Și oricui dintre dânșii li s'ar întâmpla moarte, ocina să fie a celor rămași, iar prădalica la ci să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii: jupan Barbul ban și fratele său jupan Pârvul fost vornic, jupan Cârștian, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Calotă vistier, Pârvul comis, Bogdan spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe și Dragomir stratornici.

Scris la Târgoviște, luna Iunie 15 zile, în anul 7012 <1504>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 137.

Orig. slav, perg.

16

1504 (7012) Iunie 15.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului, marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Dragotă cu fiii săi și Barbul Trâmba cu fiii săi și Mănăilă cu fiii săi și Roman cu fiii săi și Stan cu fiii săi și Barbul cu fiii lui și popa Stanciul cu fiii lui și Vâlcul cu frații săi și cu fiii lor și Stanciul cu frații săi și cu fiii lor și Mihnea cu fratele său Nanciul și cu fiii lor, ca să le fie plaiul Vai-de-Eilor¹⁾ întreg, pentrucă este veche și dreaptă ocină și dedină a Vai-de-Eilor.

Iar după aceia, s'au judecat în fața domniei mele Vai-de-Eii cu Măldăreștii și cu Căndonii. Astfel au scos Vai-de-Eii cu 24 de boieri, astfel au jurat și au mărturisit în fața domniei mele că le este Vai-de-Eilor ocină, dedină. Iar după aceia, iar au mărturisit 50 boieri și hôtarnic a fost Radul Brănescu, anume acea moșie este dela Crucile²⁾ lui Dragoslav, Dvorețele toate și Frăsinetul tot.

De aceia și domnia mea am dat ca să le fie ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricăruia dintre dânșii i s'ar întâmpla moarte mai înainte, iar la dânșii prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Martorii: jupan Barbul și Pârvul Cralevski, jupan Cârștian și Badea foști vornici, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, Pârvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

S'a scris în luna Iunie 15 zile, în anul 7012 <1504>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 136.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

¹⁾ „Plaiul-Vai-de-Eilor”, așa în orig.

²⁾ „Crucile”, idem.

1504 (7013) Septembrie 13, Târgoviște.

Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul marelui și prea>bunului Vlad voevod, Dă domnia mea accastă poruncă a domniei mele boierului domniei mele lui jupan Radul stolnic și fratelui său Badea cu fii lor, oricâți Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie la Fintești jumătate. Și iar la Fintești din cealaltă jumătate două părți, pentru că acele două părți le-a și scos Radul stolnic înaintea tatălui domniei mele Vlad voevod cu 12 boieri și înaintea domniei mele le-a scos Radul cu 12 boeri; deci au mărturisit cum s'a unit tatăl lui Radul... ca să fie <ei> una peste acele ocine din Fintești și din Mircești. Și iar să fie la Mircești, din a treia parte două părți și la Petrești jumătate, partea unchiului său, Radoslav. Iar apoi a venit Radoslav înaintea domniei mele și și-a așezat pe nepoții săi Radul și Badea asupra părții sale din Petrești, ca să-i fie ei în loc de fii.

Și iar să le fie la Fintești partea lui Voico toată, pentru că a cumpărat-o dela Voico, pentru 1.000 aspri. Și iar să le fie Țiganul Ciuricla cu copiii săi, pentru că l-a cumpărat dela fiii lui Stanciul Furduescul, pentru 1.000 aspri.

Iar apoi a venit Radul înaintea domniei mele și a dat partea lui dela Mircești și partea fratelui său Badea fetei sale Marina, ca să-i fie ocină și ohabă. Și iar Radul stolnic și fratele său Badea au venit înaintea domniei mele și au așezat pe fata lui Radul, pe Marina asupra... ocine, ce sunt mai sus scrise, însă până când vor fi ei vii și fiilor, ei singuri să-și stăpânească ocinile și averile. Iar după moartea lor... dacă nu va rămâne din ei fii, nici o sămânță, să stăpânească Marina fiica lui Radu, toate ocinile și averile, prădalică să nu fie. Și iar dacă nu se va afla nici din Marina, fiica lui Radul, toate ocinile și averile să fie toate ale surorii lui Radul și Badea, Stana și ale fiilor ei; și domnia mea le-am iertat calul... Și domnia mea am dat ca să le fie ocine și ohabă, lor și fiilor lor și nepotului și strănepotului lor în veci și de nimeni neatins, după spusa <domniei mele>.

Martori: jupan Barbul și Pârvul Cralevski, jupan Cârștian și Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Staico logofăt, Pârvul comis, Bogdan spatar, <Calo>tă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe și Dragomir mari stratornici.

Și eu, Tudor diac, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Septembrie 13 zile, în anul curgător dela Adam 70<1>3 <1504>.

Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XCV/8.

Orig. slav, perg., șters și rupt, pecete aplicată, căzută.

Pe verso însemnările cu litere cirilice vechi «de Finta luate dela vânăzătăru» și cu litere latine «An d. Hr. 1495—354 dela Radul V. dela mare».

Cifra zecilor la valent ștersă. Datat după domn.

1504 (7013) Noembrie 21, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod «și domn a toată» țara Ungrovlahiei, fiului marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului sfintei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria și cinstitei și slăvitei ei Blagoveștenii¹⁾, ca să-i fie satul numit Zemnicele și cu tot hotarul și pe baltă și pe uscat, pentrucă a venit înaintea domniei mele cinstitul vlastelin și dregător al domniei mele jupan Ivan clucerul de a dăruit sfintei mănăstiri satul său mai sus scris, dumnezeestilor călugări care trăesc în acel sfânt loc să le fie de hrană și de întărire, lui și părinților lui spre veșnică pomenire, cât timp va sta sfânta mănăstire.

Iar după aceea, a venit înaintea domniei mele «egumenul» și cu frații dela sfânta mănăstire de au făgăduit ca să-i cânte jupanului Ivan clucerul...²⁾ pe săptămână într'o zi, Marțea, sfânta și dumnezeiasca leturghic, să i-o cânte cu colivă...²⁾ precum este obiceiul sfintei mănăstiri; aceasta au făgăduit să ție neclintit. «De aceea», am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

S'a scris în luna Noembrie 21, ziua sfintei, preacuratei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei văvidenii, sfânta sfințelor, în cetatea de scaun Târgoviște. Și eu, mult păcătosul diac Oancea, care am scris în anul 7013 «1504».

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 138

Orig. slav, bârtie, pecete aplicată, căzută.

1505 (7013) Ianuarie 11, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele a tot sfântului și dumnezeescului, sfințitului hram și lăcaș al sfintei și începătoarei de viață și făcătoare de viață și nedespărțitei troițe, mănăstirii numită Cozia, pe care a ridicat-o sfântătrăposatul strămoș al domniei mele, marele Io Mircea voevod, preacinstitului părinte egumen și nastavnic al sfintei mănăstiri chir Simeon și tuturor fraților care viețuiesc în acel sfânt loc și celor iubitori de

¹⁾ Este vorba de m-rea Glavacioc; originalul acruului se află în fondul de acte al acestei m-ri, la Arh. St. Buc.

²⁾ loc rupt în orig.

nevoințe cu el, ca să le fie satele anume Cărărenii toți și Luminonii toți și ocina Papii lângă Floci, pentrucă au cumpărat-o călugării dela Papa.

Și iar să le fie balta toată, dela Săpatul la gura Ialomiții, cu toate bălțile și lacurile câte se varsă și ies din Dunăre de dau în Grind. Și perperii ce vor fi de car cu pește sau dela buți cu vin sau fie ce se vinde pe ocina sau la bălțile sfintei mănăstiri sau vor fi prisăci sau vii sau grădini sau pometuri, iar ci să-și plătească perperii și vămășeria și vinăriciul și toată dajdea, care se cuvîin sfintei mănăstiri.

Și iarăși orice vase vor ajunge pe Dunăle ca să treacă pe ocina sfintei mănăstiri, ele să-și plătească perperii călugărilor de o bute câte un perper.

Și iarăși orice se face pe aceste sate mai sus zise și ocină sau bălți ale sfintei mănăstiri, fie că va fi dușegubina, fie sânge, sau fie orice gloabă, nimeni să nu se amestece cu aceste gloabe, nici domnia mea, nici vornicul, nici alt dregător sau boier al domniei mele, ci să fie sfintei mănăstiri, pentrucă sunt dăruite sfintei mănăstiri încă din zilele de mai înainte ale sfântrăposaților și părinților domniei mele.

Iar apoi și domnia mea încă am dăruit sfintei mănăstiri, ca să fie acestea toate de hrană și de întărire sfintei mănăstiri și precinstițiilor călugări care viețuiesc în ea, iar nouă și părinților noștri veșnică pomenire; și să fie sfintei mănăstiri de ocină și de obabă și de nimeni neatins.

Pentru aceasta, nimeni să nu fie volnic să pescuiască sau să zăgăzuiască pe aceste bălți mai sus scrise și ocine ale sfintei mănăstiri, nici orășan, nici boier, nici alți oameni, nici satul vteunui boier, ci să fie volnici călugării și frații sfintei mănăstiri, pe care-i vor lăsa ci cu voia lor, însă cu porunca egumenului. Astfel, pe ori cine vor lăsa călugării cu voia lor să pescuiască, acela să-și plătească ce este legea și ce se cuvîin sfintei mănăstiri. Iar cine s'ar îndrăsni să pescuiască sau să se amestece peste aceste bălți ale sfintei mănăstiri, fi-va orășan sau fi-va boier al domniei mele sau vecin al boierului, de va pescui și fără voia călugărilor, unul ca acela să știe că-l va prinde domnia mea de-i vom lega piatră de gât și-l vom arunca în apă.

Încă și după trecerea noastră din cele de aici, dacă cineva se va ispiți să strice sau să calce această poruncă a domniei mele și cele scrise în ea, acela să dea răspuns la înfricoșata și nefățarnică judecată și să aibă parte cu Iuda și Arie și cu ceilalți care au strigat asupra domnului Dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi în veci, amin.

Martori sunt: jupan Barbul și jupan Părvul Cralevski, jupan Cărstian și jupan Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic și jupan Staico mare logofăt,

Părvul mare comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul și Neagoe mari stratornici.

Și cu care am scris, așa zisul gramatic Stan, în cetatea de scaun Târgoviște, luna Ianuarie 11 zile, cursul anilor, dela Adam 7013 <1505>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia, nr. 712 f. 344 — 345.

Copie slavă.

20

1505 (7013) Ianuarie, 20 Târgoviște.

† Intru Hristos dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Radul voevod și domn, din mila lui dumnezeu și cu darul lui dumnezeu, stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, cu curată și luminată inimă a domniei mele și am dăruit domnia mea acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și precinstit, care stă deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest hrisov al domniei mele, sfântului și dumnezeescului hram și lăcaș al sfintei și de viață începătoarei, de viață făcătoarei și nedespărțitei troițe, mănăstirii numite Cozia, pe care a ridicat-o sfântrăposatul străbunicul nostru, marele Io Mircea voevod, sfinților și dumnezeeștilor călugări cari trăesc în acest sfânt loc, ca să le fie vama dela vadul Oltului la Genune, din o sută 3, din toate cumpărăturile turcești și din cumpărăturile ungurești, mari și mici, dela toate, din o sută 3: și dela ceară din o sută 3 și dela vite și pești, dela grâu și dela alte făinuri care trec peste acel vad, dela toate cumpărăturile, dela o sută 3, pentrucă această vamă este dăruită mai sus zisei mănăstiri de sfântrăposatul și marele străbunic al nostru Io Mircea voevod; după aceia și de părintele domniei mele Vlad voevod.

După aceia și domnia mea am dăruit și am întărit pomana și făgăduiala sfântrăposăților părintelui și străbunicului nostru, ca acea vamă să fie spre întărire sfintei mănăstiri și de hrană dumnezeeștilor călugări, iar străbunicului nostru și părinților și nouă de veșnică pomenire.

De aceia, nimeni să nu cuteze să oprească vama, nici boier, nici dregător, nici curtean al domniei mele, chiar și marfa domniei mele încă să plătească vamă; și orice om va avea carte dela domnia mea sau dela părintele domniei mele, fie vre-un boier al domniei mele sau purgarmeșterul din Sibiu sau judele crăiesc sau orice nemeș va fi, chiar să aibă carte pecetluită cu pecetea cea mare sau cu cea mică sau cu inelul dela mâna domniei mele, chiar să se pomenească în cartea vadului Genune, toți să plătească vamă, cât este ceiace se cuvine domniei mele și vama sfintei mănăstiri; și să aibă voie poslușnicii sfintei mănăstiri să ia cărțile tuturor și să le ia tuturor vamă.

Iar voi, Căinenilor, care sunteți la vad, să ascultați de vameșii sfintei mănăstiri, pe cine va pune părintele nostru egumen chir Simcon. Și tu, vameșe, să nu ierți niciun aspru nimănu, căci îți vom lua socoteala după catastiful dela vadul Dunării. Și Lotrenii cari vor fi negustori și vor purta compărături din țara domniei mele sau dela Unguți, toți Lotrenii să plătească vama sfintei mănăstiri, pentrucă pe acel om care nu va plăti vama sfintei mănăstiri și cât este ceiace se cuvine, pe un asemenea om, astfel să știe că-l vom pune în țepă la vad.

După moartea domniei mele, pe cine va alege dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele noastre sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări acest hristov al domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă va strica și va călca și nu va întări, acelaia dumnezeu să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Aric și cu ceilalți Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul Cralevski, jupan Cârștian fost vornic, jupan Stroe vornic, jupan Staico logofăt, jupan Părvul comis, Bogdan spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Radul și Neagoe postelnici.

Scris în cetatea Târgoviște, luna Ianuarie 20 zile, în anul 7013<1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 140.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

O copie slavă veche la Acad. R. P. R., XI/260.

Data a fost completată după copie, în original luna și ziua fiind rupte.

21

1505 (7013) Martie 26, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul precabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Radul, fiul lui Lațco, ca să-i fie la Topești jumătate, pentrucă îi este ocină dreaptă, dedină și baștină. Iar cealaltă jumătate din Topești să fie a sfintei mănăstiri Tismana, pentrucă a dăruit-o Lațco sfintei mănăstiri Tismana, cât timp a fost Lațco viu. De aceia, le-am dat și domnia mea, să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Părvul Cralevski, jupan Badea fost vornic, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Calotă vistier, Părvul comis, Dragomir stolnic.

Și eu, Căzan, care am scris în cetatea de scaun București, luna Martie zile 26, în anul 7013<1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 142.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, ruptă.

22

1505 (7013) Martie 26, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul lui Vlad¹⁾> preabunului și marelui voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hranului și lăcașului Uspeniei preasfintei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria și nastavnicului, părintelui egumen chir Misail și tuturor celor întru Hristos frați, ca să le fie seliștele amândouă Saghevăț la Blatnița și Pesticevo și Toporno și Sogoino și, în fața Țîbrci, balta numită Bistref și pe lângă dânsa două sate și amândouă Călugăreni; și Bistrița cu toate seliștele și liveziile și viile, cât este al Bistriței și Trufești și Piatra și Obedinul și Ceurii și Ungurei și Dușești. Acestea toate să fie ale sfintei mănăstiri, pentru că sunt dăruite de sfântătrăposatul străbunicul domniei mele, marele Io Mircea voevod. Apoi, le-am dăruit și domnia mea acestea toate, să fie ale sfintei mănăstiri dela Tismana și sfinților și dumnezeieștilor călugări de hrană, iar părinților noștri și nouă să fie de veșnică pomenire. De aceea, să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul și jupan Părvul Cralevski, jupan Stroc mare vornic, jupan Staico logofăt, jupan Părvul comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Drago-mir Izvoranul stolnic, Stan al doilea logofăt, Neagoe și Radul stratornici.

Scris în luna Martie 26 zile, în cetatea București, în anul 7013<1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 141.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

23

1505 (7013) Martie 27, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele Tismana, ca să fie liberi cu această carte a domniei mele, ca oricâți vecini se vor aduna pe moșia sfintei mănăstiri, anume Topești și câți sunt, iar ei să fie liberi de toate slujbele și dăjdile mari și mici și câte se află în țara domniei

¹⁾ rupt în orig.

mele; nici cal domnesc să nu hrănească, nici cal să nu li se ia, nici gloabe să nu păzească, nici dușegubine să nu tragă, nici la cetate, nici la morile domniei mele să nu lucreze, nici posadă, nici poteci să nu facă, numai bitul să-l plătească și să facă oastea cea mare, iar alta nimic. Și nimeni să nu cuteze să-i turbure, nici sudeți, nici birari, nici armași, nici povodnicari, nici bani, nici slugile banilor și nimeni altul dintre slugile și dintre dregătorii domniei mele, trimiși pentru milostenii și pentru muncile domniei mele, pentru că oricine s'ar încumeta să-i turbure sau să-i împiedice pe ei, chiar și cu un fir de păr, un asemenea om va primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca un necredincios și batjocoritor și călcător al acestei porunci a domniei mele.

Scris în București, Martie 27 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 134.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

24

1505 (7013) Iunie 2, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului, marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierului domniei mele jupanului Arca cu fiii lui, ca să le fie Crivina Murgeștilor ¹⁾, toată, din sus de lângă Serbești, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după accia, s'a părît cu Stoiasa, femeia lui Stoe din Copăceni și cu fiii ei înaintea domniei mele. Astfel a ținut Arca înaintea domniei mele cu 12 boieri, de au jurat și au măturisit înaintea domniei mele că le este veche și dreaptă ocină. Iar după accia, Stoiasa și fiii ei, ei au apucat 24 de boieri, că-i vor aduce domniei mele la Paști. Iar ei n'au putut să aducă boierii, ci au rămas de două legi ²⁾.

De accia, domnia mea am dat jupanului Arca, ca să-i fie ocină și ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lor în veci. Iar la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și jupan Părvul Cralevski, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Părvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badca paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Și am scris eu, Tudor gramatic, în cetatea de scaun București, luna Iunie 2 zile, în anul 7013 <1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 144.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

¹⁾ «Murgeștilor», așa în orig.

²⁾ În orig.: „dva zakonă“.

1505 (7013) Iunie 15, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Frâncul cu fiii lui, anume jupan Tudor gramatic care este în casa domniei mele și fratelui său Stanciul și cu fiii lor, oricâți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Suseni, oricât este partea Sibiștenilor, toată și din pădure și din câmp și din ape, pentru că le-au cumpărat dela Sibișteni, pentru 1320 aspri. Și iarăși să le fie din partea lui Petrea jumătate, iarăși din câmp și din pădure și pe ape, pentru că le-au cumpărat dela Petrea, pentru 650 aspri. Și iarăși au cumpărat dela Petrea din cealaltă jumătate patru ogoare la câmp, pentru 230 aspri. Și iarăși să le fie din partea lui Dimitru și din partea nepotului său Radul a patra parte și la câmp și la pădure și pe ape, pentru că le-au cumpărat dela Dimitru și dela Radul, pentru 1400 aspri. Și iarăși, din câte părți au rămas lui Dimitru și lui Radul, ei au cumpărat iarăși dela ei 8 ogoare la câmp, pentru 320 aspri. Și iarăși au cumpărat dela Paul balta toată, 13 ogoare la câmp, pentru 850 aspri. Și iarăși a dat popa Frâncul aldămaș în fața pârgarilor dela Râmnic aspri 250 și domniei mele . . .¹⁾

De aceia, le-am dat și domnia mea ca să le fie acestea toate de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori sunt: jupan Barbul și jupan Părvul Cralevski, jupan Badca din Cojești, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Părvul comis, Calotă vistier, Danciul spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoie postelnic.

Și eu, Oncea gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna Iunie 15 zile și anul curgător dela Adam 7013<1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 145.

Orig. slav. perg., peccie, aplicată căzută.

1505 (7013) Iunie 21, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstiților vlasteli și dregători ai domniei mele jupanului Radul comis și jupanului Pătru spătar și cu fiii lor și lui Mușat cu fiii lui, ca să le fie la Corbi, a patra parte, pentru că este veche și dreaptă dedină a lui Mușat. Și iarăși

¹⁾ loc alb în orig.

să le fie din partea lui Balica, jumătate, pentrucă îi este veche și dreaptă dedină.

Iar după aceea, a venit Mușat înaintea domniei mele, de a așezat pe jupanul Radul comis și pe jupanul Pătru spătar pe ocina lui, cât are în Corbi, ca să fie frați nedespărțiți în veci. Și domniei mele i-au dat jupan Radul și jupan Pătru un cal bun.

De accia, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lor și filor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și cui i se va întâmpla moarte dintre dânșii mai întâi, iar la dânșii prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Părvul Cralevski, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Părvul comis, Calotă vistier, Danciu spătar, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

A scris Tudor gramatic în cetatea de scaun București, luna Iunie 21 zile, în anul 7013<1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CVIII/68

Orig. slav, perg. Pecetea aplicată nu este a lui Radul cel Mare, ci a urmașului său Mihnea cel Rău.

27

1505 (7013) Iulie 18, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele jupan Orlea și jupan Balcul vătăfi și cu fiii lor, ca să le fie la Andolie, din drumul Iașului pe Andolie, până la Fuxcitură și până în Șcheaul și de aci drumul Iezdei și până la drumul Latului. Pentrucă s'a aflat ocină domnească, iar numitele slugi ale domniei mele au dobândit <accasta> cu dreaptă slujbă. Deaceia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și ohabă lor și filor lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și tu, Comanc Crețe¹⁾ și cu Vladul Gagea, să le fiți hotarnici: deci să alegeți ocina domnească, dar cu 12 boieri; dar să-i aducă Orlea și Balcul. Și altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

S'a scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Iulie 18 zile, anul 7013<1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., L/14.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

¹⁾ «Comanc Crețe», în orig.

1505 (2014) Decembrie 9, Buceurești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul precabunului Vlad marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii și boierului domniei mele jupanului Pătru cu fiii lui, jupanului Dan și jupanului Dobriin și lui Stan și lui Stoica și cu fiii lor, câți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Lupia jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină. Și iarăși să le fie și cealaltă jumătate din Lupia, căci le-a fost veche și dreaptă ocină, dedină. Aceasta au pierdut-o încă din zilele unchiului domniei mele Radul voevod. Astfel au adus Dan și Dobriin în fața domniei mele pe vâsteliu domniei mele jupan Stroe vornic și jupan Teodor vistier, de au mărturisit în fața domniei mele că le-a fost veche și dreaptă ocină, dedină. Astfel și domnia mea am dat-o jupanului Dan și jupanului Dobriin și fiilor lor, lui Stanciul și încă câți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor.

Iar după moartea jupanului Dan și a jupanului Dobriin, dacă nu se vor mai afla dintre dâșii nici fi, nici nepoți, nici fice, iar aceea jumătate din Lupia, ce i-am miluit domnia mea cu ea, iar ea prădalica să nu fie, ci să fie fraților lor, lui Stan și lui Stoica. Și domniei mele mi-au dat doi cai buni, de 2000 aspri.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricui dintre dâșii li se va întâmpla moarte mai înainte, iar la dâșii prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă și blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va întări și va înnoi și va împuternici această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l cinstască și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va întări, ci va călca și va strica, acelaia <domnul Dumnezeu> să-i ucidă aici trupul, iar în veacul viitor sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu cei care au grăit împotriva domnului Dumnezeu și cu ceilalți Iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos și sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în vecii vecilor, amin.

Martori punem domnia mea: jupan Barbul și jupan Părvul Cralevski, jupan Badea din Cojești și jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Părvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoc postelnic.

Și cu scriitorul, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna Decembrie 9 zile, ani curgători dela Adam 7014<1505>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 146.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu două traduceri rom. din sec. XVIII.

29

1505 (7014) Decembrie 10, București.

† Intru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Radul voevod și domn, fiul marelui Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlășului și Făgărașului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, cu inimă curată și luminată a domniei mele, ca să proslăvesc pe Dumnezeu cel ce m'a proslăvit și m'a ridicat cu slavă în scaunul sfântăpăsoașilor părinți ai domniei mele. Astfel, amintindu-mi domnia mea că sunt mulți împărați în împărăția lor, dar puțini s'au veselit și nu au îngrijit de ale sale cele veșnice; și de cei care le sunt credincioși și mult au slujit și întru nimic nu s'au temut, nici nu au dat dosul dușmanilor mei, nici sângele lor nu l-au cruțat ca să-l verse pentru domnia mea, precum rădăcina bună aduce rodul sădirii mai curat.

De aceea, am dăruit domnia mea acest atotcinstit și cu frumoasă față și precinstit, care stă deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest hrisov al domniei mele, precinstitului vlastelin al domniei mele jupanului Badea din Șuica cu fiii săi, jupan Șuica paharnic și jupan Dara spătar și jupan Dragomir și jupan Cazan și cu fiii lor, câți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie satul care se numește Șuica pe Neagra tot, cu tot hotarul, pentrucă este al lui jupan Șuica și al fraților săi, veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, ei s'au părît cu Stan în fața părintelui domniei mele Vlad voevod. Astfel, părintele domniei mele Vlad voevod, el i-a judecat cu vlastelii și dregătorii; astfel a aflat că este a jupanului Șuica și a fraților lui veche și dreaptă ocină și dedină. Astfel, le-a dat-o, ca să le fie de ocină și de ohabă.

După aceea, iarăși s'au judecat și înaintea domniei mele cu fiii lui Nanciul, cu Arca și cu Mihail. Astfel, domnia mea am dat jupanului Șuica paharnic și fraților lui 12 boieri. Astfel i-au adus înaintea domniei mele, de au mărunțit și au jurat înaintea domniei mele, că le este veche și dreaptă ocină și dedină și că le-a dat-o și părintele domniei mele Vlad voevod. De aceea, le-am dat-o și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și filor lor.

Și iarăși să le fie Șuici toți și cu muntele care se chiamă Piatra și Cio-canul și Podenii toți și cu muntele care se chiamă Podeni și Măldăreștii toți și cu muntele care se chiamă Lănciți și Găojanii toți și cu muntele care se cheamă Găojani și Pleșeștii toți și cu muntele care se chiamă Comarnicele și Voiceștii toți și cu muntele care se chiamă Cioarecul și seliștea dela Cocoți toată și Căpățâna toată și via dela Sălătruc dela Coisca roată, pentrucă le sunt vechi și drepte ocine și dedine.

Și iarăși să le fie Ațigani, anume: Cambur cu copiii lui și Caracal cu copiii lui și Tatul cu copiii lui și Radul cu copiii lui și Dumitru cu copiii lui și Oprea cu copiii lui și Codca cu copiii lui și Mihăilă cu copiii lui și Ivan cu copiii lui și Momce cu copiii lui și Frăcea cu copiii lui și Oprea cu copiii lui și Vinda cu copiii lui și Mișirca cu copiii lui și Belceo cu copiii lui și Lilea cu copiii lui și Radul cu copiii lui și Nicula Tâmpa cu copiii lui și Costea cu copiii lui și Goșa cu copiii lui și fiii lui Danciul cu copiii lor și fiul lui Ureache cu copiii lui și Dobra cu copiii săi, pentrucă le sunt veche și dreaptă ocină, dedină.

Și iarăși jupanului Badea dela Șuici cu fiii săi și cu fratele său Micul și nepoții lui, Șerb cu frații săi și Radul cu frații săi, să le fie satele pe care le au împreună, anume: Gruianii toți și Lăncianii jumătate și Corcia jumătate, cât este partea lor și Crângeanii toți, pentrucă le sunt vechi și drepte ocine și dedine.

Și iarăși jupanului Șuica paharnic cu fiii lui să le fie satul care se chiamă Deadi-lovul jumătate și din Pietri jumătate și din Iezerul Craguiei jumătate și din gârle, câte sunt, iarăși jumătate. Și hotarul să le fie: în sus, dela Scaune pe drumul Giurginului și pe drumul Berivoiei, drept la Gârla Ursului și în jos este hotar apa Neajlovului, până în hotarul Comanei și pe unde sunt gorganele, pe drumul Co-manei și de aci mereu pe mijlocul malului, iar de aci drept la Crângul Vărului.

Și iarăși să le fie Ațigani, anume: Gora cu copiii lui și Balea cu copiii lui și Dobre cu copiii lui și Urdorea cu copiii lui, căci acele sate și Ațigani sunt ai jupanului Șuica paharnic zestre, date de jupanul Drăghici vornic cu fiica lui Neacșa. Și domniei mele i-au dat un cal bun, alb.

De aceia, le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă lor și filor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și oricui dintre dânșii i s'ar întâmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie niciodată, în veci.

«Să fie scutiți», începând dela vama oilor, de albinărit, de găletărit, de porcă-rit și de dijme și de cositul fânului, de cărături și de podvoade și de talpe, adică de toate slujbele și dăjdiile mari și mici, câte se află în țara domniei mele și nici cal domnesc să nu hrănească, nici cal să nu li se ia, nici gloabe să nu păzească, nici la dușegubină să nu fie trași, nici la cetate, nici la morile domniei mele să nu lucreze. Și nimeni să nu cuteze să-i turbure, nici sudeți, nici birari, nici armași, nici povodnicari, nici globnici și nici altul nimeni dintre slugile și dintre dregătorii domniei mele, trimiși după milostenii și după muncile domniei mele,

pentru că oricine s'ar încumeta să-i prigonească sau să-i împiedice, chiar și cu un fir de păr din cap, un om ca acela va primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca un necredincios și batjocoritor și călcător al acestei porunci a domniei mele.

Încă și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, pentru păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va întări această poruncă a domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va întări, ci va strica și va nimici, pe acela domnul dumnezeu să-l ninuiească și să-l batjocorească și să-i ucidă aici trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos și sângele lui asupra lor și a copiilor lor, precum și va fi în vecii vecilor, amin.

Martorii acestei porunci a domniei mele: jupan Barbul și jupan Părvul Cralevski, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Părvul comis, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, logofătul și scriitorul Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna Decembrie 10 zile, anul curgător dela Adam 7014 (1505).

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XXXIII/191.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu două traduceri rom., una din 1771.

30

1506 (7014) Aprilie 12, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Frâncu și cu fiii lui, slugilor domniei mele jupanului Tudor diacon și jupanului Stanciul și cu fiii lor, ca să le fie la Voinigești partea lui Petre, toată, oricât este partea lui și din câmp și din pădure și din apă, pentru că au cumpărat dela Petre pentru 1400 aspri. Și iarăși să le fie partea lui Sibiștean, toată și din câmp și din apă, iar din pădure jumătate, pentru că au cumpărat dela Sibiștean, pentru 1400 aspri. Și iarăși să le fie din partea lui Dumitru și din partea nepotului său Radul a patra parte și din câmp, din pădure și din apă, pentru că au cumpărat dela Dumitru și dela nepotul său Radul, pentru 1400 aspri. Și iarăși din acele trei părți care au rămas lui Dumitru și lui Radul, să le fie 9 ogoare, pentru că le-au cumpărat dela Dumitru și dela Radul, pentru 400 de aspri. Și iarăși să

le fie bălta toată și prundul tot și încă 4 ogoare din partea lui Paul, pentru că le-au cumpărat dela Paul pe . . .¹⁾ aspri.

Și iarăși a dat popa Frâncu și fiii lui la cârciumă 350 aspri, în fața pârgarilor din Râmnic și domniei mele calul.

De accia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie acelea toate de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor, în veci și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori sunt: jupan Barbul și jupan Pârful Cralevski, jupan Badea din Cojești, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan logofăt, Pârful comis, Calotă vistiier, Danciul spătar, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Dragomir gramatic, am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Aprilie 12 zile, în anul 7014 <1506>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 147.

Orig. slav, bârlic, pecete rimbrată.

31

1506 (7014) Mai 14, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele popii Aldea cu fiul său Șteful și lui Iuga cu fiii și nepotului său Măican cu fiii lor, ca să le fie din Costenești, cât este partea popii Aldea. Și iarăși să le fie muntele numit Prislopul, partea popii, pentru că este al popii Aldea veche și dreaptă ocină, dedină; pentru că a așezat popa Aldea pe fratele său Iuga, însă din partea lui, peste a patra parte. Și iarăși a așezat popa Aldea pe nepotul său Măican, din partea lui peste a patra parte. Și iarăși lui Iuga și cu fiii lui să le fie din bucata călugărilor dela Săratul din jos, a treia parte, pentru că a cumpărat Iuga dela popa Aldea pe o cămașe; iar popa Aldea și cu fiii săi să fie pe două părți din acea bucată.

Și iarăși popii Aldea și cu fiii săi și lui Iuga cu fiii săi să le fie la Topile jumătate, însă popa Aldea cu fiii săi peste o jumătate din acea jumătate și Iuga cu fiii săi peste cealaltă jumătate din acea jumătate, pentru că cu fiul său Șteful și cu ficele Neaga . . .¹⁾ dedina popească, pentru că a așezat popa Aldea pe fiica Neagăi, Tușa. Iar părintelui ei și cu fiii săi să le fie din Costenești un loc de casă, cât a ținut Voico, pentru că au cumpărat popa Aldea și Iuga și Măican dela Voico și dela unchiul său Mogoș pe un bou. Insa popa Aldea cu fiii săi să fie peste o jumătate din acel loc, iar Iuga și Măican peste cealaltă jumătate.

¹⁾ loc rupt în orig.

Și iarăși popii Aldea cu fiii săi să le fie un loc de casă, cât a ținut Costea, pentrucă a schimbat popa Aldea cu Costea, de a dat popa Aldea lui Costea la câmp două părți, iar Costea a dat popii Aldea un loc de casă, cât a ținut Costea. Și iarăși lui Iuga și lui Măican cu fiii lui să le fie un loc de casă, cât au ținut călugării dela Brădet, pentrucă au schimbat Iuga și Măican cu călugării, de au dat Iuga și Măican călugărilor la seliște două părți, iar călugării au dat lui Măican un loc de casă.

Și iarăși lui Iuga cu fiii săi să le fie la Valea Prislopului ¹⁾ un seciu întreg, cât este partea lor. Și iarăși popii Aldea cu fiii lui și lui Măican cu fiii lui să le fie la Valea Fântânelei ²⁾ un seciu întreg, cât este partea lor, pentrucă le sunt vechi și drepte ocine, dedinc. Și domniei mele i-au dat un cal bun.

De aceia, le am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Care dintre dânșii moare mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași în veci. Și de nimeni ncarins, după spusa domniei mele.

Dar Măican și cu fiii lui, dacă nu se va purta bine și nu va asculta de popa Aldea și de fiii lui, iar popa Aldea și cu fiul său Șteful să aibă voc să-l schimbe de pe ocină.

Martori: jupan Barbul și Părvul Cralevski, jupan Badea fost vornic, jupan Stroe mare vornic și jupan Bogdan logofăt și Dragomir stolnic și Calotă vistier, Badea paharnic și Neagoe și Dragomir stratornici.

A scris Stanciul gramatic, în cetatea de scaun Târgoviște, luna Mai 14 zile, în anul 7014 <1506>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 148.

Orig. slav, perg.

32

1506 (7014) Iunie 4, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupanului Frâncul și cu fiii lui, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să le fie la Bălești jumătate și la muntele numit Florile Albe ³⁾ o jumătate, partea lui Frâcea, cât a ținut Frâcea, pentrucă Frâncul a cumpărat dela Frâcea pentru 680 aspri acel munte. Și domniei mele i-au dat un cal bun.

¹⁾ „Valea Prislopului”, așa în orig.

²⁾ „Valea Fântânelei”, idem.

³⁾ «Florile Albe», idem.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor, în veci. Și care dintre dânșii moare mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie a celor rămași. Și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul și Pârvul Cralevski, jupan Stroe mare vornic, Bogdan logofăt, Danciul spătar, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic și Neagoe și Dragomir stratornici.

Și eu, Stanciul gramatic, am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Iunie 4 zile, în anul 7014 <1506>. Ispravnic Voico portar.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 149.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

33

1506 (7014) Iunie 25, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad bunul și marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele jupanului Dragomir Mățil cu fiii lui, ca să-i fie un sălaș de Ațigani, anume Țigolea cu copiii săi, Țețul și încă câți va face, pentrucă i l-a dat lui Dragomir Mățil vărul său primar Căzan.

După aceea, a avut Dragomir Mățil pără cu vărul său Oprea pentru acel Ațigan. Pentru aceasta, a venit Dragomir Mățil și cu vărul său Oprea înaintea domniei mele, de s'au întocmit înaintea domniei mele și înaintea boierilor domniei mele, de a dat Dragomir Mățil lui Oprea pentru acel sălaș de Ațigani partea lui din Berivoiești și Oprea să nu aibă niciun amestec asupra aceluși sălaș. De aceea, i-am întocmit și domnia mea, ca Dragomir Mățil să-și ție acel sălaș de Ațigani, iar Oprea să ție partea lui Dragomir Mățil din Berivoiești.

De aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și ohabă și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Aceasta le-a scris Ban în cetatea București, luna Iunie 25, în anul 7014 <1506>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCXVI/1

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

34

1506 (7014) August 16, Mănăstirea Bistrița.

† Celui atotsfânt și preabunului și prea darnicului, într'o troiță slăvit dumnezeu, asemenea să-i dăm după putere și cu silință; și cu dorință am venit către sfințele și dumnezeieștile biserici, după cuvântul proorocesc care spune

cu gură inspirată de duh: «precum dorește cerbul către izvoarele de apă, așa dorește și sufletul meu către tine, doamne». Și iarăși: «fericit bărbatul care miluește în fiecare zi, acela se îndulcește». Și iarăși: «fericiți cei milostivi, căci aceștia vor fi miluiți». Deci, asemenea și noi, aflându-ne între cei vii, jupan Barbul ban și jupan Pârvul vornic și jupan Danciul comis și jupan Radul postelnic, noi frații, știind acestea și astfel am râvnit către sfânta și atotcinstita și dumnezeiasca mănăstire numită Bistrița, mai ales către hramul preasfintei și preacuratei, prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioara Maria și cinstitei și slăvitei ei uspenii.

De aceea, cu orice mijloc am grăbit și cu silință și dorință am dăruit și am cumpărat dela Sasca părcălabul, ca să fie spre întărirea sfintei mănăstiri și dumnezeieștilor călugări și rugătorilor, părintelui egumen, ieromonahului chit Moise, am cumpărat o vie și cu livadă și cu locul cât are, pentru 4000 aspri. Și după aceștia, cari vor fi nastavnici și tuturor celor întru Hristos frați, să le fie de hrană, nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și celor ce vor fi după aceea și copiilor noștri și rudelor. De aceea, cu această vie nimeni să nu se amestece, ci să fie neatinsă a sfintei mănăstiri.

Și martori am pus, în fața căroră am cumpărat: pângarii din Râmnic, protopopol Dragomir și popa Stepan și pângarii: Bănilă și Ștefina și Toroc, Sarkiz Carabet, Stoica al lui Ștefonia, Stoica al lui Gamian, Oprea a lui Gherghe, Tamul al lui Ianul, Buda, Radul al lui Ivanco.

De aceea și noi frații am lăsat și fiilor noștri, ca să facă la fel și după moartea noastră. Dacă cineva s'ar încumeta să-i supere pentru această vie și să-i împiedice cu ceva, să-i fie potrivnică preacurata maica lui dumnezeu și preacuviosul părintele nostru Grigore Decapolitul la cumplita judecată. Pentru aceasta, să aibă parte cu Iuda și cu Aric și cu Iudeii cei fără de lege care au strigat asupra domnului și au spus: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin.

Și eu, mult păcătosul numit Stepan, am alcătuit aceasta și am scris în mănăstirea Bistrița, August 16, în anul 7014 <1506>.

Ath. St. Buc., S. L., nr. 150.

Orig. slav. perg., pecete aplicată, căzută.

35

1506 (?014) August 20, București.

Hrisov răposatului Radului, voevod, feciorul Vladului voevod, pentru judecata ce au avut jupân Dragomir spătar cu Albul comis și cu Micul portat, pentru niște mori dela Grumazi.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată Ungrovlahia, fiul preabunului, marelui Vlad voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupânului Dragomir spătar și frăține-său Voico și nepoților săi denu frate-său Dragomir și Tudoranu și Vlaicul, feciorii lui Cegan spătar, ca să fie lor moșie în Bucșani, din jumătate doăo părți și din mori dela Grumazi iar doăo părți de baștină, pentrucă au fost lor bătrâne și drepte moșii de baștină.

Iar după aceea, au avut pără jupân Dragomir spătar cu Albul comisul și cu Micul portarul și așa să păraia înaintea domniei mele. Deci domnia mea am așăzat căruia să va strica moara sau lui Dragomir spătar sau Albului comisul, acela de moară să să lipsească, ca unul pre altul să nu mai înghesue, ci să șază fără moară, ca să să învețe, după zisa domniei mele.

Marturi: jupân Barbul și Părvul Craiovescul, pan Stroe mare vornece, pan Bogdan mare logofăt, Danciul spătar, Calotă¹⁾ vistier, Părvul comisul, Badea paharnic, Izvoran stolnic, Neagoc <postelnic>.

Și am scris, în minunat scaunul Bucureștilor, Avgust 20 zile, leat 7014 <1506>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Radu Vodă, nr. 256 f. 642.

Copie rom.

36

1506 (7015) Septembrie 1, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, ful marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului sfintei și preacuratei, prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei uspenii, mănăstirii numite Valea, unde trăesc călugărițele, pe care a ridicat-o și a înnoit-o și a întărit-o monahia Magdalina, ca să-i fie gălețile domnești, cât este ceiace se cuvine domniei mele, din satul Corbii de Piatră și din satul Mălureni. Acesta le-am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri dela Valca, unde locuesc călugărițele, pentru nevoia și pentru întărirea și pentru hrana dumnezeiștilor călugărițe. iar părinților noștri și nouă să ne fie de veșnică pomenire în veacurile viitoare, amin.

Și blestem punz domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești, dacă va cinsti și va întări și va păzi această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu și preacurata maica lui Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l păzească în domnia lui; dacă însă nu va cinsti și nu va întări și nu va păzi, ci va călca și va nimici și va batjocori această poruncă a domniei mele, pe acela domnul Dumnezeu să-l

¹⁾ în text «Cacotă».

calce și să-l nimicească pe el, aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui și să fie blestemat de 318 sfinți părinți, purtători de dumnezeu, dela Nicheia.

De aceia, am dat sfintei mânăstiri, ca să-i fie meritic pe fiecare an, neclintit, după porunca domniei mele, în veci, aceste sus zise sate.

Și eu, Oncea gramatic și clucer, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Septembrie ziua 1, în anul 7015 <1506>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 151.

Orig. slav perg., pecetu aplicată, căzură.

37

1507 (7015) Februarie 3, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul marcului Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei
mele preasfântului și dumnezeescului, sfințitului hram și lăcaș al sfintei, de
viață începătoare și de viață făcătoare și nedespărțitei troițe, mânăstirii numite
Cozia, pe care a ridicat-o sfântrăposatul străbunic al domniei mele, marele
Io Mircea voevod, cinstitului părinte egumen și nastavnic al sfintei mânăstiri
chir Deonisie și întregii frații celei întru Hristos și care trăește în acel sfânt
loc și care muncește cu dragoste împreună cu dânsul, ca să le fie satele, anume:
Cărărenii toți și Luminenii toți și ocina lui Papa lângă Floci, pentrucă
au cumpărat-o călugării dela Papa.

Și iarăși să le fie toate bălțile dela Săpatul până la gura Ialomitei cu toate
bălțile și iezzerile câte se scurg și ies din Dunăre, de merg până la grind. Și
perperii care vor fi dela carele cu pește sau dela butoaiele cu vin sau fie ce se va
vinde pe ocina sau pe bălțile sfintei mânăstiri sau vor fi stupi sau vii sau
grădini sau pomet, iar ei să-și plătească perperul și vameșia și vinăriciul și
toate dăjdiile, câte se cuvin sfintei mânăstiri.

Și iarăși, oricâte bărci vor merge pe Dunăre, dacă vor ieși pe ocina sfintei
mânăstiri, ele să plătească perperul călugărilor, pentru o bute câte un perper.

Și iarăși, orice se va face pe acele sate mai sus scrise, ocini sau bălți ale sfintei
mânăstiri, fie că va fi dușegubină, fie sânge, fie orice gloabă, nimeni să nu se
amestece cu acele gloabe, nici domnia mea, nici vornicul, nici alt dregător
sau boier al domniei mele, ci să fie ale sfintei mânăstiri, pentrucă au fost dăruite
sfintei mânăstiri încă din zilele sfântrăposăților străbunicilor și părinților
domniei mele.

Iar după accia și domnia mea le-am mai dăruit sfintei mânăstiri, ca să
le fie toate acestea de hrana și de întărirea sfintei mânăstiri și a cinstiților

călugări care trăesc într'însa, nouă și părinților noștri de veșnică pomenire. Și să fie sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă, de nimeni neatins.

De aceea, nimeni să nu fie volnic să pescuiască sau să puie stăvilare de garduri la acele mai sus zise bălți și ocine ale sfintei mănăstiri, nici orășean, nici boier, nici alți oameni, nici satul vreunui boier, ci să fie volnici călugării și frații sfintei mănăstiri pe cine vor să lase ei, cu voia lor, dar cu porunca egumenului. Astfel oricine vor lăsa călugării de voia lor, să pescuiască, dar să-și plătească ce este legea și ce se cuvine sfintei mănăstiri.

Dacă cineva s'ar încumeta să vâneze sau să se amestece la acele bălți ale sfintei mănăstiri, fie că va fie orășan, fie că va fi boier al domniei mele, fie vecin al boierului, dacă va pescui fără porunca călugărilor, unul ca acela să știe că-l va prinde domnia mea, de-i vom lega o piatră de gât și-l vom arunca în apă.

Încă și după trecerea noastră dela cele de aici, dacă cineva s'ar încumeta să strice sau să clinească această poruncă a domniei mele și cele scrise într'însa, acela să dea răspuns la judecata cea cumplită și fără prefăcătorie și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți care au strigat asupra domnului dumnezeului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin.

Martorii sunt: jupan Barbul și jupan Pârvul Cralevski și jupan Badea fost vornic, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan mare logofăt, Pârvul mare comis, Calotă vistier, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul și Neagoc mari stratornici.

Și eu, Vâlcul gramatic, am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Februarie 3 zile, anul curgător dela Adam, 7015 (1507).

Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 152

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

38

1507 (7015) Iunie 20, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului sfintei și preacuratei, prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei blagoveștenii și sfintei mănăstiri numite Glăvăciiov și părintelui egumen și tuturor fraților întru Hristos, care trăesc în acel sfânt loc, ca să le fie satele, anume Călugărenii dela Neajlov toți și Călugărenii dela Telcorman jumătate, pentru că acele sate sunt dăruite de strămoșii noștri și încă dela Mircea voevod.

Iar alte sate le-a dăruit sfintei mânăstiri părintele domniei mele Vlad voevod: Velca toată și Izvârta și cu tot hotarul și cu morile, pentrucă a cumpărat-o părintele domniei mele Vlad voevod dela Radul și dela Trămândan, fratele lui Cazan logofăt, pentru 200 de florini ungurești și pentru 16 coți de postav de Iepreu ¹⁾ și pentru 24 coți de postav aurit de Giura și încă pentru 500 de aspri; și Crângarii toți și cu tot hotarul, pentrucă i-a cumpărat dela fiii lui Mircea, dela Tatul și dela Tagsaba, pentru 100 de florini ungurești; și Sumărăneștii toți și cu tot hotarul, pentrucă i-a cumpărat dela Voico al lui Tatul, pentru 140 de florini ungurești. Și Călineștii jumătate, dar cu vinăriciul domnesc cât este pe hotarul Călineștilor, pentrucă au schimbat cu Cărstian vornic, de i-au dat satul Cernăteștii de Sus toți pentru jumătate din Călinești; și braniștea dela Slatina, cât este loc domnesc, pentrucă a dăruit-o părintele domniei mele sfintei mânăstiri.

Și din vama Prahovei, jumătate și din vama Doamnei, a treia parte. Și din județul Vlașca, pe ficcare an, 13 găleți de grâu și 13 găleți de orz, dar din gălețile ohabnice, în afară de satele lor. Și vânceșitul din județul Teleorman tot; și muntele numit Prislopul, a treia parte, pentrucă l-a cumpărat părintele domniei mele dela egumenul din Brădet, dela Lazăr, pe un Tetroevangheliar și prețul lui de 1.000 aspri: dar să-și ia călugării dela Glăvăciuv din... ²⁾, de unde le va plăcea și vilele dela Topoloveni, via lui Rujen a cumpărat-o pe... ³⁾ florini ungurești și via lui Blaș Chiaciche a cumpărat-o pentru 70 de florini ungurești și via lui M... ⁴⁾ ia a cumpărat-o pentru 36 florini ungurești și via lui Blaș Cernii a cumpărat-o pentru 8 florini ungurești. Și iarăși să le fie vinăriciul domnesc și boieresc din acele mai sus zise vii, pentrucă l-a iertat și l-a dat părintele domniei mele și domnia mea l-am dat și l-am dăruit sfintei mânăstiri, pentru sufletul părinților domniei mele.

Și Ațigani, anume: Ruva cu copiii săi și Caliman cu copiii săi și Bolea cu copiii săi și Costea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și Tatara cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și fiii lui Mecea cu copiii lor și fiul lui Oprea cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Dănciuleasa cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Stoia cu copiii săi și fiul lui Baciul cu copiii săi și Radul cu copiii săi și Bogdan cu copiii săi și Găină cu copiii săi și Gârbovul cu copiii săi și Budea cu copiii săi și Hârs cu copiii săi și Miho cu copiii săi și Niculea Rutea cu copiii săi și Negre cu copiii săi și Năvrav cu copiii săi și Bunea cu copiii săi și Miho Benga cu copiii săi și Stănislovoaie cu copiii săi și Plitea cu copiii săi și Ban cu copiii săi și fiii lui Danciul cu copiii lor și Nicula cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Nicula cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Babuia cu copiii săi și Stanciul cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Taica cu copiii săi și Stoia cu copiii săi.

¹⁾ „Ypres”. localitate în Belgia.

²⁾ loc rupt în orig.

Pentru că acestea toate mai sus zise sate și Așigani și vii și vinărici și vămi și găleți și munți și vămășie și tot cât este mai sus scris, în această carte a domniei mele, le-a dăruit și le-a cumpărat și le-a dat părintele domniei mele Vlad voevod, ca să fie sfintei mănăstiri Glăvăcioc veci și drepte ocine, cumpărături și de ocină și de ohabă și în veci neatins și dumnezeștilor călugări de hrană și de îndulcire, iar nouă și părinților noștri și sfântăroșoșilor domni spre veșnică pomenire. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii sunt: jupan Barbul și Pârvul Cralevski, jupan Cârștian și Ba<dea>...¹⁾ jupan Stroe mare vornic, Staico Iogofăt, Bogdan spătar, Calotă vistier, Pârvul comis, Badea paharnic, Dragomir stolnic, Radul stratornic.

Și eu, Oncea gramatic și clucer, care am scris în cetatea de scaun Țârgoviște, luna Iunie 20 zile, în anul 7015 <1507>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 153.

Orig. slav perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom.

39

1508 (7016) Iunie 6, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfântului lăcaș și sfântului hram al uspeniei preasfintei născătoare de Dumnezeu numit Govora, ca să-i fie satul Glodul tot, cu ocina și cu hotarul și cu Hințe.

După aceea, s'a părît înaintea domniei mele Cârștea și cu călugării. Astfel, domnia mea am cercetat cărțile lui Radul voevod; astfel am aflat că l-a cumpărat Radul voevod dela Cârștea și dela nepoții lui, pentru 500 aspri; și încă de mai înainte a fost ocină, dedină a sfintei mănăstiri. După aceea, le-am dat și domnia mea ca să le fie ocină și ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii: jupan Barbul ban, jupan Pârvul vornic, jupan Badea fost vornic, jupan Theodor Iogofăt, jupan Pârvul comis, jupan Calotă vistier, jupan Badea paharnic, Neagoe și Radul stratornici.

Scris în Pitești, luna Iunie 6 zile, în anul 7016 <1508>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 154.

Orig. slav, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1842; alte traduceri rom. în ms. 447, f. 53 și ms. 234 f. 61.

¹⁾ loc rupt în orig.

1508 (7016) Iunie 16, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Manea cu frații săi, anume: Oprea și Stănilă și Stoian și Neagoe și cu fiii lor și unchiului lor Manea cu fiii săi, ca să le fie la Blagodești jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină. Apoi s'au părut înaintea domniei mele cu jupan Stoicanul, fiul lui Drăghici. Astfel, domnia mea am cercetat și am judecat cu boierii domniei mele, de au dat lui Manea și fraților lui și unchiului lor, ca să aducă patru boieri, să mărturisească după cartea lor de ocină. Astfel, Manea cu frații săi și cu unchiul său, iar Manea, ei au adus patru boieri înaintea domniei mele, de au mărturisit că este a lui Manea cu frații săi Oprea și Stănilă și Neagoe și a unchiului lor Manea și a filor jumătate din Blagodești, veche și dreaptă ocină, dedină.

De accia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și dacă cuiva dintre ei se va întâmpla moarte mai înainte, prădalica la ei să nu fie, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Părvul mare vornic, jupan Thoodor, mare logofăt, jupan Danciul mare armaș, jupan Stroe și Badea foști vornici, Harvat spătar, Badea paharnic, Părvul comis, Calotă vistier, Dragomir Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Sin scriitorul care am scris în cetatea de scaun a Bucureștilor, luna Iunie 16 zile, în anul 7016 <1508>.

Și Mihnea gramatic ispravnic.

† Io Mihnea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 155.

Orig. slav. perg., pecete timbrată a lui Petru cel Tânăr.

Cu 2 traduceri rom.

1508 (7016) Iunie 26, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul lui Vlad marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului slăvitei uspenii a preacuratei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și sfintei mănăstiri a domniei mele numită Tismana și cinstiților călugări care trăesc în sfânta mănăstire, ca să le fie vama <dela> Calafat, care a fost a Tismenei încă dela bătrânii domni. Și au

luat din acea vamă, dela 100 de bolovani de sare, trei și dela 2 oi, un aspru și de un bou, câte 3 aspri și de o bute de vin, câte 10 aspri și de un cal, câte 6 aspri și de o iapă, câte 4 aspri și de un vig ¹⁾ aspri 3. Și balta Bistreț și Gârla Repede și au luat dela 10 pești, un pește; pentrucă am aflat domnia mea că le-a fost legea încă din zilele bătrânilor domni și au ținut cum este mai sus scris.

De aceia, am dat și domnia mea, ca să fie de întărirea sfintei mânăstiri și de hrană cinstiților călugări, care trăesc în sfânta mânăstire, iar nouă de veșnică pomenire. Și nimeni să nu îndrăznească a-i turbura sau a-i împiedeca, chiar cât este un fir de păr din cap, pentrucă cine s'ar încerca să-i turbure sau să-i împiedice, chiar și un fir de păr din cap, un astfel de om va avea să primească mare rău și urgie dela domnia mea, ca necredincios și batjocoritor și călcător al acestei porunci a domniei mele.

S'a scris în cetatea București, luna Iunie 26 zile, în anul 7016 <1508>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 156.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

42

1508 (7016) Iunie 29, București.

† Din mila lui dumnezeu, <Io Mihnea> voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui <Vlad voevod>. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, Neagoe și cu fiii săi, anume Brătianu și Neaga și cu fiii...²⁾ și Radul și cu fiii săi Stanciul și Șerban și Frâncul...²⁾ ca să le fie la Brătianii din Brădet, jumătate, pentrucă le este veche și dreaptă ocină și dedină.

<Iar> apoi, a avut pără Neagoe și Radul cu călugării dela mânăstire dela Brădet. Astfel au scos călugării și Radul 12 boieri, de au mărturisit și au jurat înaintea domniei mele că le este veche și dreaptă ocină și < dedină. De accia>, domnia mea am dat ca să le fie ocină <și de ohabă, lor și fiilor lor> și nepoților și strănepoților <lor>. Dacă <unuia> dintre ei se va întâmpla mai întâi moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martorii: jupan Barbul ban și Părvul mare vornic și jupan Tudor mare logofăt și jupan Danciul mare armaș și jupan Harvat spătar, Calotă vistier, Părvul comis, Badea paharnic, Izvoranul stolnic, Neagoe postelnic.

¹⁾ sul de stofă.

²⁾ loc șters în orig.

Eu Petrică diiac care am scris în cetatea de scaun București, luna Iunie 29 zile, în anul curgător dela Adam 7016 <1508>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I. nr. 158.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII, după care s'au făcut unele completări.

43

1508 (7017) Septembrie 7, București.

† În preasfânta scriptură am auzit spunându-se că: „fericit cel ce află înțelepciunea“; însă înțeleptul nu este mai bun ca cel ce se teme de Dumnezeu, precum grăește și la Pilde: «Începutul înțelepciunii, teama de Dumnezeu este, că unde este teamă de Dumnezeu, acolo sunt toate cele bune; cel ce se teme de Dumnezeu urăște cele rele și întotdeauna își petrece timpul cu fapte bune». Care bunătăți, ni se cade a spune, cele ce le-a grăit gura întru totul curată și cinstită a domnului: „să iubești pe domnul Dumnezeu tău din tot sufletul și cu toată tăria ta, precum și pe aproapele tău“ și celelate. Și precum a grăit preasfântul duh prin gura lui David, adică: «îndulcește-te de domnul și-ți voi împlini ruga inimii tale! Ce dulceață este mai mare ca dulceața lui Dumnezeu?». Aceasta este Dumnezeiască dulceață, care năzuește cu dragostea inimii spre hramurile sfințite ale lui Dumnezeu și de aci își atrage dulceața de Dumnezeu, ca dintr'un izvor al mântuirii, care este sănătatea sufletească, ca și trupească. Deci, dacă acestea sunt bune, cu atât mai de folos este întru cinstire și sfințenie a înălța și a împodobi lăcașurile.

De aceea, eu, întru Hristos Dumnezeu binecredinciosul și de Hristos iubitorul, Io Mihnea voevod, din mila lui Dumnezeu, stăpânind țara Ungrovlahiei și al părților de peste munți, Amlășului și Făgărașului herțeg, am binevoit cu bunăvoință și cu inimă curată să proslăvesc pe domnul Dumnezeu, cel care ne-a proslăvit și pe noi și pe mântuitorul nostru Isus Hristos și pe maica lui întru totul curată și prea neprihănită născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria; căci am văzut câtă silință spre hranul întru totul cinstit, care este întru numele preacinstitei Uspenii a preasfintei născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, cât s'au îngrijit cu dragostea de muncă vlastelii noștri buni și credincioși și preacinstiți jupan Barbul ban Cralevski cu frații săi jupan Pârvul mare vornic și jupan Danciul mare armaș și jupan Radul și au înălțat din temelie hramul mai sus zis întru totul cinstit pe râul numit Bistrița și l-au împodobit cum se cuvine și au dăruit satele numite Plavicieni pe Șăoșu cu tot hotarul și viile și cu zeciuiala de vinăriei, ce se va cuveni de pe acea ocină, oricât le este lor hotarul; și Brâncovenii toți și Gândenii și Vădastra toată, ce au cumpărat-o dela Vladul, pentru 12.000 aspri și Potelul tot și cu Balta Albă și Pârâul tot și Mălurenii, pe care le-au dăruit jupan Hamza, încă din zilele lui Vlad voevod.

Și apoi încă au dăruit acei vlasteli Bogdăncii dela Codmena toți și Milostea roată și Slătinoarele toate.

Și Ațigani, anume: Curchi cu copiii săi și Mela cu copiii săi și Iovan cu copiii săi și frații lui Iovan, Dode și Dija cu copiii lor și Bran cu copiii săi și Tudor cu copiii săi și Novac cu copiii săi și fiul Mușei cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Chita cu copiii săi și Ana cu copiii săi și Bratia cu copiii săi și alt Brăia cu copiii săi. Toate acestea le-au dăruit acești vlasteli.

Și încă a dăruit Staico logofăt o vie dela Căzănești, să fie sfintei mânăstiri, încă din zilele lui Vlad voevod.

De accia și domnia mea am dăruit toate aceste mai sus scrise sfintei mânăstiri. Și încă am dăruit domnia mea cășăritul din județul Vâlcea, oricât este hotarul județului Vâlcea. Și încă am dăruit domnia mea și vama dela Secui pe Jiu, toată. Acestea toate ce scrie le-am dăruit sfintei mânăstiri, să fie de ocină și de obabă în timpul vieții domniei mele și în timpul vieții filor domniei mele, ca să fie pentru întărirea sfintei mânăstiri și dumnezeceștilor călugări și rugători, părintelui egamen, iermonah chir Moisi; și după acesta, care va fi nastavnic și tuturor celor ce vor fi frați întru Hristos, ca să le fie de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și celor ce vor fi după aceștia, copiilor și rudelor noastre.

De accia, cu acele sate mai sus spuse nimeni să nu se amestece, pentru că le-am slobozit domnia mea de toate slujbele și dajdiile, afară de dare ¹⁾ și oaste, iar altceva, orice se cuvine din acele sate, totul să fie al mânăstirii, fie grâu, fie vin, fie stupi, fie orice ar fi, sau gloabe, nimeni dintre slugile și dregătorii domniei mele și dintre cei trimiși după slujbele domniei mele să nu îndrăznească a lua nimic dela acele mai sus zise sate mânăstirești, ci să aibă amestec egumenul și trimișii săi cu acele sate. Și ce le este de trebuință, după lege, să-și ia din ele, iar alții nimeni nici de un lucru să nu-i turbure, pentru că cine s'ar încumeta dintre slugile noastre și dintre dregători să-i supere cu ceva, acela va primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca un necredincios și călcător și rușinător al acestui hrisov întru totul cinstit, de noi dăruit, pe care l-am dat pentru întărirea tuturor acestor mai sus scrise.

Încă și după moartea noastră, pe cine îl va alege domnul Dumnezeu să stăpânească țara Ungrovlahiei sau din rodul inimii noastre, dintre fiii domniei mele sau dintre rudele noastre sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va întări <acest> de față hrisov al nostru, pe care l-am dăruit sfântului hram al preasfintei și prea binecuvântatei stăpânei noastre și născătoare de Dumnezeu, pururea fecioarei Maria, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l păzească de toate relele în domnia lui și să-i fie apărătoare preasfânta născătoare de Dumnezeu, maica domnului, la înfricoșătoarea și fără prefăcătorie

¹⁾ în orig. „danka“.

judecatã ; iar dacã nu va înnoi și nu va întãri, ci va rupe sau va lua ceva din cele scrise, pe acela domnul sã-l dea judecãții sale drepte, sã-l ucidã și sã-l nimiceascã, aci cu trupul, acolo, la judecata ce va veni, sufletul și sã-i fie potrivnicã preasfãnta nãscãtoare de dumnezeu la judecata cea înfricoșatã, ca unui potrivnic acestui sfãnt hram al ei; și sã aibã parte cu Iuda și cu Arie și cu cei ce au rãstignit pe dumnezeu, mântuitorul nostru Iisus Hristos și au spus, sãngele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi, amin.

Martori au pus domnia mea acestei porunci a domniei mele: jupan Badca din Cojești, ginerele lui Udriște și jupan Teodor mare logofãt și jupan Stroc fost vornic și jupan Hãrvat mare spãtar, jupan Pãrvul mare comis, jupan Calotã mare vistiier și jupan Badea mare paharnic, jupan Dragomir Izvoranul mare stolnic și jupan Stan al doilea logofãt și jupan Alb al doilea vistiier și jupan Gavrilã și Stan vornici mici.

Și eu, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, luna Septembrie 7 zile, în anul 7017 <1508>, împãrãtind domnul nostru Iisus Hristos, cãruia slavã și stãpãnire, cinste și închinãciune cu pãrintele sãu fãrã început și cu duhul întru totul sfãnt și dãtãtor de viațã, în veacul veacurilor, amin.

† Io Mihnea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., Peceji, nr. 8.

Orig. slav, perg., pecete atãrnatã.

Doãã traduceri rom. din 1795 și 1913; o alta în condica m-rii Bistrița, nr. 192 f. 11 cu unele interpolarã.

44

1508 (7017) Septembrie 10, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toatã țara Ungro-vlahiei, fiul lui Vlad marele voevod. Dã domnia mea aceastã poruncã a domniei mele preacinstiutului hram, care este numele atotcinstitei Ușpenii a preasfintei nãscãtoare de dumnezeu și pururea fecioarã Maria, pentru care, cu dragoste de muncã s'au sãrguit bunii și credincioșii și preacinstiții noștri boieri: jupan Barbul Cralevski cu frații sãi: jupan Pãrvul mare vornic și jupan Danciul mare armaș și jupan Radul stratornic și au înãlțat din temelie mai sus zisul hram preacinstit pe râul numit Bistrița și l-au împodobit cum se cuvine și au dãruit satele, anume: Plãvicenii pe Șeoș cu tot hotarul și viile cu zeciuiala din vinul ce se cuvine din aceea ocinã, oricãt este hotarul lor. Și Brãncovenii toți și Gãnderii și Vadastra, pe care le-au cumpãrat dela Vladul, pentru 15.000 aspri. Și Potelul și cu Balta-Albã și Pãrãul tot și Mãlurenii toți, i-au dãruit jupan Hamza. Și apoi încã au dãruit acei vlasteli Bogdãneștii dela Codmena toți.

Și Țigani, anume: Curchi cu copiii sãi și Mela cu copiii sãi și Iovan cu copiii sãi și frații lui Iovan, Dode și Dija cu copiii lor și Bruiã cu copiii sãi și Bran cu

copiii săi și Tudor cu copiii săi și Novac cu copiii săi și fiul Mușei cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Chita cu copiii săi și Iana cu copiii săi și alt Brița cu copiii săi. Toate acestea le-au dăruit acești vlastelini.

Și încă a mai dăruit mult credinciosul și preacinstitul vlastelin al domniei mele jupan Staico logofăt o vie din Căzânești, ca să fie sfintei mănăstiri.

De aceia și domnia mea am dăruit toate acele mai sus scrise sfintei mănăstiri. Și încă a dăruit domnia mea cășăritul din județul Vâlcei, oricât este hotarul județului Vâlcei. Și iarăși am dăruit și vama dela Secui pe Jiu, toată.

Acestea toate, pe care le-am dăruit mai sus sfintei mănăstiri, să fie de ocină și de ohabă în timpul vieței domniei mele, ca să fie spre întărire sfintei mănăstiri și dumnezeștilor călugări și rugătorului părintelui egumen, ieromonah chir Moisi și apoi celor ce vor fi după aceasta, nastavnicilor și tuturor fraților întru Hristos să le fie de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și apoi copiilor noștri ce vor fi și rudelor.

De aceia, nimeni să nu aibă amestec cu acele de mai sus zise sate, pentrucă le-am slobozit domnia mea de toate slujbele și dăjdiile, afară de dare și de oaste și orice alta, se cuvine din aceste sate, totul să fie al sfintei mănăstiri sau grâu sau vin sau stupi sau ori ce va fi sau gloabe, nimeni altul dintre slugile și dregătorii domniei mele și trimiși după slujbele domniei mele să nu îndrăznească să ia nimic din acele mai sus zise sate mănăstirești, ci să se amestece egumenul și cu trimișii lui cu acele sate. Și ce va fi trebuință, după lege să-și ia din ele și alții nimeni de niciun lucru să nu le turbure, pentrucă cine s'ar încerca dintre slugile și dregătorii noștri să-i supere cu ceva, acela va avea a primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui preacinstit hrisov dăruit de noi, pe care l-am dat spre întărire a tuturor celor mai sus zise.

Aceștia sunt martorii acestui hrisov al nostru: preasfințitul mitropolit chir Macsim, jupan Badea, ginerele lui Udriște, jupan Tudor mare logofăt, jupan Pârvul mare comis, jupan Calotă vistier, jupan Harvat mare spătar, jupan Badea mare paharnic, jupan Dragomir Izvoranul stolnic, jupan Alb al doilea vistier, jupan Stan logofăt mic și jupan Stan și jupan Stepan vornici mici și jupan Dragomir, nepotul lui Udriște, al doilea stratornic.

Și eu, diacul Ban, am scris, care am și insemnat în cetatea de scaun București, luna Septembrie 10 zile, în anul 7017 <1508>, împărățind domnul nostru Iisus Hristos, slavă și putere lui, cinste și închinăciune, cu tatăl său fără început și cu preasfântul, bunul și de viață dătătorul duh, în vecii vecilor, amin.

† Io Mihnea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 159.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1844.

O altă trad. rom. în condica m-rii Bistrița, nr. 713 f. 663.

1508 (7017) Noembrie 1, Ștefănești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele numită Tismana, hramul și lăcașul preasfintei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioarei Maria și slăvitei ei uspenii și părintelui egumen nastavnic al sfintei mănăstiri chir Misail și tuturor fraților care trăesc în sfânta mănăstire, ca să le fie Vodița Mare cu seliștele Bahnei și cu tot hotarul, pe ambele părți ale Vodiței, până în hotarul Răciței și Vârful lui Vlad până în hotarul Știubciu unde se oprește la o mlaștină, adică o baltă oarecare. Pentrucă s'au pârît egumenul și frații dela sfânta mănăstire înaintea domniei mele cu fiii lui Răsipă. Astfel egumenul Misail cu frații dela sfânta mănăstire au scos cărțile bătrânilor domni dela Vladislav voevod, care a fost înaintea lui Mircea voevod și cartea străbunicului domniei mele Mircea voevod și apoi cărțile tuturor domnilor pe rând și cartea părintelui domniei mele Vlad voevod. Și am cercetat domnia mea aceste cărți cu cinstiții vlasteli ai domniei mele și bine am aflat domnia mea, că Vodița Mare și cu toate seliștele Bahnei și cu tot hotarul este a sfintei mănăstiri veche și dreaptă ocină. Și am cercetat și cartea unchiului domniei mele Vlad voevod Călugărul; astfel am găsit că au scos călugării înaintea lui cu 24 de boeri, care au jurat și au mărturisit că este veche și dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

Deaccia, a dat și domnia mea sfintei mănăstiri, să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Părvul mare vornic, jupan Tudor mare logofăt, jupan Danciu mare armaș, Harvat spătar, Părvul comis, Calotă vistier, Badca paharnic, Dragomir stolnic, Neagoe postelnic.

A scris Tudor diacul la Ștefănești în Podgorie, luna Noembrie 1 zi, în anul 7017 <1508>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 177.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1845.

1509 (7017) Iunie 19, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Grozea cu fiii săi, ca să-i fie la Seaca, în gura Seacăi, un loc de stupină,

pentru că l-a cumpărat Grozea dela Manea, fiul lui Manea Negrul, pentru 400 aspri.

Și lui Radul cu fiul său Tatul, cu fiii săi și ficele lui, anume Vișa și Boba și Comana și cu fiii lor să le fie în piscul¹⁾ lui Steaiotă, cât este și locul de stupină, pentru că l-a cumpărat Radul dela Ticuci, pentru 300 aspri. Și la Păroși din ocina fiilor lui Lepădat a treia parte, pentru că le este dreaptă ocină, cumpărată dela fiii lui Lepădat, pentru 500 aspri, încă în zilele lui Radul voevod.

Și iarăși lui Radul și Stan și cu fiii lor și cu nepoții lor Straoa și Dobrotă și cu fiii lor să le fie la Vulpenii de Sus din a treia parte, jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină. Însă ficele lui Radul, cât va fi Radul și fiul său Tatul în viață, ficele lui Radul amestec asupra averilor să nu aibă. Iar dacă se va întâmpla moarte lui Radul și fiului său Tatul și nu se va afla nimeni din ei, nici fiică, nici fiu, atunci să aibă amestec ficele lui Radul, Vișa și Boba și Comana și cu fiii lor. Iar altul nimeni să nu se amestece.

Și lui Stance cu fiii săi și cu ficele sale Stanac cu copiii săi și Stana cu copiii săi să le fie la Brătotești, partea lui Stance toată, pentru că îi este veche și dreaptă ocină. Iar apoi s'a ridicat Stanac cu bărbatul ei Straoa, de au dat un cal lui Stance, tatăl Stanacii, pentru că să aibă <parte> Stanac cu fiii tatălui ei Stance împreună, peste ocine, cu alți fi ai lui Stance, unul ca și altul.

Și lui popa Ivan cu fiul său popa Marco, cu fiii săi, anume Iacov și Anghel și Ivan și Crăciun și Manea cu fiii lor, câți Dumnezeu îi va lăsa și cu nepotul său Crăciun, cu fiii săi. Să le fie la piscul Pravățului un loc de stupină, oricât i-a vândut Șerban vornic și nepoții lui Șerban, pentru că a cumpărat popa Ivan dela Șerban vornic și dela nepoții lui Șerban, pentru 500 aspri.

Și lui Lal cu fiica sa Mușa, cu fiii lui să-i fie la Cărcimari, oricât este partea lor, pentru că îi este veche și dreaptă ocină și dedină. Iar apoi, a venit Lal și a așezat pe fiica sa Mușa peste averile lui și peste tot avutul lui și peste marfă, fie vie, fie moartă. Însă cât va fi Lal viu, singur să-și stăpânească averile și avutul său. Iar după moartea lui Lal, să stăpânească fiica sa Mușa și cu fiii ei averile și avutul.

Și lui Stănilav cu fiii lui să-i fie la Mușetești din partea lui Moșu, a treia parte, <pentru că a cumpărat> Stănilav dela Moș, pentru 300 aspri.

Și lui Dragomir cu fiii lui să-i fie la Valea Mărului un loc de stupină, pentru că a cumpărat Dragomir dela Floca, pentru 300 aspri.

Și lui Badea <cu fiii lui> să-i fie la dealul Tofia jumătate din locul de stupină, pentru că a cumpărat Badea dela Dragul și dela frații lui, pentru 400 aspri.

Și aceștia toți mai sus scriși au dat 200 aspri în loc de cal. Deci și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și

¹⁾ «Piscul», românește în orig.

strănepoților lor. Și oricui dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să le fie celor rămași și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Mattori: jupan Barbul ban și Părvul mare vornic și jupan Theodor logofăt și jupan Harvat spătar, Toader comis, Brata armaș, Calotă vistier, Badea paharnic, Ivan Calinescul stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Varnava, am scris în cetatea București, luna Iunie 19 zile, în anul 7017 <1509>. Ispravnic Stan logofăt.

† Io Mihnea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 178.,

Orig. slav, perg., care pare tăiat (spart) în divan, pecete aplicată, stricată.

Cu o read. rom. din 1846.

47

1509 (7018) Octombrie 29, Borăști.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voevod, fiul lui Mihnea voevod. Dă domnia mea <această> poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Tismana, hramul preacuratei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioara Maria, slăvitei ei uspenii și părintelui egumen nastavnic al sfintei mănăstiri chir Istrate și cinstiților călăgări care trăesc în sfânta mănăstire, ca să le fie Ceaurii toți și cu tot hotarul, pentru că sunt ale sfintei mănăstiri veche și dreptă ocină și dedină, încă din zilele străbunicului domniei mele bătrânul Mircea voevod. Și hotarul le este din jos, de unde iese Rugina din Polog, până unde dă la Jiu și de aici, apa Jiului.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri, să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

A scris Tudor logofăt la Borăști, luna Octombrie 29 zile, în anul 7018 <1509>.

† Io Mircea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Ar. St. Buc. S. I. nr. 162.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu două traduceri rom., una din 1846. alta în condica mării Tismana nr. 338 f. 136.

48

1509 (7018) Noiembrie 3, Borăști.

Din mila lui Dumnezeu, Io Mircea voevod, fiul marelui Io Mihnea voevod, domn a toată țara Ungrovlahici. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Milea cu fiii lui, anume Zâmțea și Radul și Albul și Pătru și cu fiii lor, ca să le fie Mirceștii toți, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Și hotarul le este dela apa Topolovului, până la izvorul Călineștilor, iar de aci până la Chicera lui Dragoc și de aci până la izvorul Ivinților și de aci până la izvorul Negrușoaiei dela Preslop; de aci până la povarnă la Cruce, de aci la obârșia Moșescului; de aci până la Chicera dela Colorâpă, de aci până la balta Ilhovului, la cornul bălții, din jos; de acolo pe drumul vechi la balta Topolovului, de aci pe valea Ilhovului, până la Ilhovița la Bejaniște, pe Ilhovița până la dealul înalt. Pentrucă le este veche ocină și dreaptă. Iar sora lui Milea, Stanislava, să nu aibă niciun amestec cu ocina, pentrucă a vândut-o lui Milea, pentru 4 florini.

Iar după aceea, au avut pără Milea și fiii lui, cu Stoia și cu Ivan înaintea părintelui domniei mele. Astfel părintele domniei mele a dat lui Milea și fiilor lui 12 boieri megiași; aceștia au mărturisit și au jurat că este veche și dreaptă ocină și dedină a lui Milea și a fiilor lui.

După aceea, s'au părît și înaintea domniei mele. Astfel domnia mea i-am judecat cu boierii și am aflat că îi este lui Milea și fiilor lui veche și dreaptă dedină.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor. Și oricăruia dintre ei i s'ar întâmpla moarte mai înainte, la ci prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Șuica vornic, jupan Tudor logofăt, Costea vistier, Sibiu spătar, Diicul comis, Vlaicul stolnic, Manca paharnic.

Scriș în Borăști, luna Noembrie 3 zilc, în anul 7018 <1509>.

† Io Mircea voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. L., Copii, 1/10.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. din 1908 Iunie 9.

49

1509 (7018) Decembrie 5.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mircea voevod, fiul lui Io Mihnea voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan cu fratele său Voico și cu fiii lor, ca să le fie la Hăești, din jumătate, a patra parte, pentrucă le este veche și dreaptă ocină și dedină. Și din apă, iar din jumătate, a patra parte, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Apoi au avut pără înaintea domniei mele cu Lupșa pentru acea ocină. Astfel domnia mea am judecat cu vlastelii și boierii domniei mele și am cercetat cartea lui Vlad voevod; astfel am aflat că au scos cu 12 boeri că le este veche și dreaptă ocină și dedină. De aceea, le-am dat și domnia mea, să le fie

de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Șuica vornic, jupan Tudor logofăt, Sibiu spătar, Costea vistier, Diicul comis, Radul paharnic, Vlaicul stolnic. Și ispravnic A...¹⁾

<Scris luna> Decembrie 5 zile, anul 7018 <1509>.

† Io Mircea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 163.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1844.

50

1510 (7018) Aprilie 1, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domna toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și precabunului Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele precinstiților vlasteli și celor ce au slujit cu dreaptă credință domniei mele jupanului Barbul ban și jupanului Părvul vornic și jupanului Danciul mare vornic și cu fiii lor, ca să le fie Potelu tot și cu găta și Cușnița și cu tot hotarul lor și cu toate seliștele, oricâte seliști sunt, pentru că le-a dobândit jupanul Barbul ban și frații săi cu bună și dreptcredincioasă slujbă dela domnia mea.

Deaceia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor. Și ori căruia dintre ei i se va întâmpla mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie urmașilor lor. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Ispravnic jupan Marcea mare postelnic.

S'a scris în orașul Piteștilor, luna Aprilie ziua 1, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 164.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din prima jumătate a sec. XIX; altă trad. rom. veche în condica m-rii Bistrița nr. 194, f. 42.

51

1510 (7018) Aprilie 24, Curtea de Argeș.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domna toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marcel voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele Mariei cu fiii ei, ori căți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie la Stănești delnița lui Neagoc, pentru că i-a fost dată zestre de tatăl ei Alămaș. Iar apoi, a avut pără fica lui Alămaș, Maria, cu tatăl ei și s'au părut înaintea domniei mele.

¹⁾ loc rupt în orig.

Astfel domnia mea am cercetat și am judecat și cu vlastelii domniei mele și am aflat domnia mea, că a dat acea delniță de zestre ficei sale Maria. Deci și domnia mea i-am dat ca să-i fie de ocină și de ohabă, ei și nepoților și stră-nepoților ei în veci. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași: Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Pârvul fost vornic și jupan Danciul mare vornic și jupan Bogdan logofăt, Danciul spătar, Harvat vistier, Neagoc comis, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, Varnava gramatic, am scris la Curtea de Argeș, luna Aprilie 24 zile, în anul 7018 <1510>. Ispravnic Pahulea portar.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I. nr. 165.

Orig. slav, perg., pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1843. Altă trad. rom. la Acad. R. P. R., ms. 1448 f. 133v.

Anul nu poate fi decât 7018 (se vede partea de jos a cifrei 8). Nu poate fi 7008 <1500> deoarece la această dată domnea Radul cel Mare; nu poate fi nici 7120 <1512>, căci în Aprilie 1512, Vlăduț era mort.

52

<1510 Aprilie — 1512 Ianuarie>.

† Io Vlad voevod și domn. Scrie domnia mea jupanului Dragoi grămăticul domniei mele și jupanului Costea spătar și jupanului Stoica comis, fratele lui Costea și jupanului Vladul dela Purivriani. Și astfel vă spune domnia mea pentru pricina lui Dan pușcarul: și el și Baba care s'au părît amândoi pentru o ocină. Astfel domnia mea le-am cercetat cărțile și astfel i-am judecat domnia mea după cărțile de ocină, de am cercetat domnia mea acele părți de ocină care s'au părît. Domnia mea am ales din acele părți a patra parte; aceasta am dat-o domnia mea lui Baba. Astfel, pentru aceasta, domnia mea lasă pe sufletul vostru, ca să cercetați acele părți de ocină pentru care s'au părît, să alegeți a patra parte, să o dați lui Baba și să-i întocmiți, pentru că Baba se plânge de Dan pușcarul și iarăși Dan se plânge de Baba.

Despre oricare dintre dânșii care nu vrea să stea după judecata domniei mele și de asemenea după întocmirea voastră, precum am lăsat domnia mea, iar voi să-mi dați de știre domniei mele. Și altfel să nu faceți, după spusa domniei mele.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XI/159.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Datat după domnia lui Vlad cel Tânăr, deoarece Dan pușcarul apare și în alt document dela acest domn.

1510 (7018) Mai 1, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri numită Tismana, hramului și lăcașului sfintei preacuratei și prea binecuvântatei stăpânci noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei uspenii și nastavnicului și învățătorului turmei cuvântătoare a lui Hristos și ieromonah Ioanichie și tuturor fraților câți sunt în sfânta mânăstire, dă domnia mea vama Calafatului ca să le fie ocină și ohabă. Și să ia vamă dela Calafat: de cal, 6 aspri iar de bou, 3 aspri, de vacă, 2 aspri, de de două oi, un aspru, de sacul de grâu, 2 aspri, de suta de bolovani <de sare>, 3 bolovani, de butea de vin, 10 aspri.

Bistreț și Balta Albă și Platăț sunt ocină și ohabă și dedină: din 10 pești, 1 pește, și de aci, fie balta mică, fie mare, până la Calafat, din 10 pești, 1. Și pe acele bălți, ce se va săra cu corabia, de corabie, 30 aspri, de majă 15, aspri, de car, 4 aspri, de marfă pe cal, 2 aspri; și balta dela Comani, din 10 pești, 1; și dela Platăț până la Severin, fie balta mică, fie mare, din 10 pești, 1.

Încă și blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări această poruncă a domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l întărească și să-l cinstească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă va călca și nu va cinsti și nu va întări, pe acela domnul dumnezeu să-l nimicească și să-l batjocorească și să-i ucidă aci trupul, iar în veacul viitor sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu ceilalți Iudei, care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, precum va fi în veci, amin.

Aceștia sunt martorii: jupan Barbul ban și Pârvul Cralevski, jupan Cârștitan și Badea foști vornici, jupan Stroe mare vornic, jupan Bogdan mare logofăt, Danciul spătar, Neagoe comis, Harvat vistier, Marcea postelnic, Stanciul paharnic, Ivan stolnic.

Scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Mai ziua 1, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 166.

Orig. slav, hârtic, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

1510 (7018) Mai 2, Târgoviște.

Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupan Stoica cu frații săi, ca să le fie la Corbi a patra parte și jumătate din Bălicinească, pe care a ținut-o sfânta mănăstire dela Tismana; iar călugării dela Tismana, ei să-și țină Cârbeștii toți și partea lui Căzan, cum au ținut pe vremea fratelui domniei mele Radul voevod; deasemenea și de acum înainte să fie, precum s'au întocmit mai dinainte, din zilele fratelui meu Radul voevod, căci le este veche și dreaptă ocină, dedină a sfintei mănăstiri dela Tismana.

De aceia, le-am dat domnia mea ca să fie sfintei mănăstiri, iar Stoica cu frații săi să-și țină la Corbi a patra parte și jumătate din Bălicinească, cum sunt mai sus scrise. Și de nimeni ncatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban și Părvul Cralevski și jupan Danciul mare vornic și jupan Bogdan mare logofăt, Harvat vistier, Neagoe comis, Marcea postelnic, Stanciul paharnic, Ivan stolnic.

Scris în cetatea Târgoviște, luna Mai 2 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 167.

Orig. slav, perg., pecete aplicată.

Cu o trad. rom din 1845.

1510 (7018) Mai 27, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstului vlastelin al domniei mele, încă și din casă și cumnatul domniei mele, jupan Calotă fost vistier cu fiii săi, ori câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie Slăvenii toți și Stoenăștii toți, pentru că îi sunt vechi și drepte ocine, deoarece le-a dobândit părintele jupanului Calotă vistier încă din zilele lui Bașarab voevod cel Bătrân, apoi și în zilele lui Țepeluș voevod. După aceia și fratele domniei mele Radul voevod a miluit pe jupan Calotă vistier.

Iar după aceia, a avut pără jupan Calotă vistier cu Sin gramatic și cu flica lui Voicul al lui Tatul, Anca, de s'au părît în fața domniei mele. Astfel, domnia mea i-am judecat cu cinstiții vlastelini ai domniei mele, după dreptate și după lege; astfel am aflat că sunt ale jupanului Calotă vistier vechi și drepte

ocine și dobândite încă în zilele lui Basarab voevod cel Bătrân. Iar Sin gramatic și cu fiica lui Voicu al lui Tatul, Anca, au rămas de lege.

Deci, i-am dat și domnia mea că să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui în veci. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie a celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Părvul Cralevski, jupan Danciul mare vornic, jupan Bogdan mare logofăt, Harvat vistier, Neagoc comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

S'a scris în cetatea de scaun București, luna Mai 27 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R..P.R., CCI/2.

Orig. slav. perg., pecete aplicată, căzută.

56

1510 (7018) Mai 27, București.

† Intru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Vlad voevod și domn, fiul marelui Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu și cu datul lui Dumnezeu, stăpânind și domnind în toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlășului și Făgărașului herțeg; care în putere a binevoit domnia mea, cu a sa bunăvoință, cu inimă curată și luminată a domniei mele și am dăruit domnia mea acest atotcinstit și cu frumoasă față și precinstit, care este deasupra tuturor cinstitelor daruri, acest de față hrisov al domniei mele, precinstitului vlastelin al domniei mele jupan Neagoc al lui Drăghici cu fiii lui, oricâți îi va lăsa Dumnezeu, sau fii sau fiice, și nepoților lui, fiii lui Stoican, anume Drăghici și Dragomir și sora lor Stanca și fiii lui Vintilă, Drăghici și Radul și Lașco și Vintilă și fiicele jupanului Drăghici vornic, anume: Maria și Neacșa și Boba și Slavna și cu fiii lor și cu fiicele lor, ca să le fie satele, anume: Mărginenii toți și cu muntele lor Buciac și cu locuința¹⁾ dela câmp dela Sărata și Stăneștii toți și cu muntele lor dela Florei și Filipeștii toți și cu muntele lor dela Florei și cu poiana lor de sub vii și cu partea din vii și Băneștii toți și cu muntele lor dela Florei și cu Poiana Sării și cu sarea dela Mislea.

Și a patra parte din ocina Frânceștilor, pentru că au cumpărat-o dela Neagoc, pentru 200 aspri. Și iarăși la Frâncești, partea lui Vladul, pentru că au cumpărat-o dela Vladul, pentru 40 oi și 300 aspri. Și iarăși la Frâncești partea lui Zorea, pentru că au cumpărat-o dela Zorea pe un cal bun. Și Breaza toată cu muntele ei dela Florei și dela Negraș și muntele Comarnicului, pentru că i-a cumpărat jupan Drăghici dela fiii lui Cărlig și ai lui Mânea. Și Secărenii toți și Cricovenii toți și Luciani

¹⁾ „Jilște” în orig.

toți și Bertestii toți și Căscioarele toate cu ocina sa de la balta din jos de Floci, dela corul Ialomiței la Noiani și prin Pr cop până la Dunăre. Și Pricopul și Rușetul tot și cu amândouă branștele lor și cu locuința Vârleților și seliștea Bobocștilor. Și la Crețești pe Argeș jumătate și Neagobanii toți cu moara.

Și Cornenii toți, pentrucă a dobândit jupan Drăghici jumătate cu slujba, iar pentru a doua jumătate s'a întocmit cu Danciul dela Corneni; astfel i-a dat jupan Drăghici partea lui Stroe din Blagodești și Lupșanul, iar Danciul a dat jupanului Draghici jumătate din Corneni. Și satul care se cheamă Stoichița tot și cu morile și Baloteștii și...reștii toți și cu morile sale și cu branștele sale și Scritea și Găojanii toți cu locuința dela Băbani și din Blăgăreștii de Sus jumătate, pentrucă a cumpărat jupan Drăghici dela Zăianu, pentru 500 aspri și pe un car de grâu negru, iar a doua jumătate a ținut-o Badea vornicul... toți și a patra parte din Plopeni și Câmpinenii dela Dâmpea cu ocina sa și cu locuința, cât ține dela lacul Zmeilor și Spatnița toată și jumătate din Dedilov și jumătate... partea lui Va... și jumătate din partea lui Puiul și jumătate din Blagodești, partea lui Neacșul și din Sărata jumătate, pentrucă a patra parte le-a fost dreaptă ocină, iar cealaltă a patra parte a lui Stoian, a cumpărat-o jupan Staico logofăt dela Stoian, fratele doamnei, pentru 4.000 aspri, iar jupan Drăghici a cumpărat Toplițele toate dela Bumbac și dela Neagoe Custru, pentru 6.600 aspri și Dobrița, pentru 4.000 aspri. Astfel au schimbat: jupan Drăghici a dat jupanului Stoica logofăt Toplițele toate; iar Stoica logofăt a dat lui Drăghici partea lui Stoian dela Sărata.

Și din Afumații toți, a patra parte, pentrucă l-a cumpărat jupan Drăghici dela părintele domniei mele, Vlad voevod pe doi cai prusi. Și iarăși la Afumați o parte, pe care a cumpărat-o jupan Drăghici dela Ban, pentru 400 aspri. Și la Gughești, partea lui Șteful roată și cu moara lui, pentrucă Șteful s'a înfrățit cu jupanul Drăghici pe partea lui, iar după aceea a cumpărat-o pe 13 vaci. Și Scritea și Găojeni¹⁾, pentrucă le-a dobândit cu slujba sub părintele domniei mele Vlad voevod și după aceea le-a cumpărat pe patru cai dela părintele domniei mele. Și la Crătunești trei părți, pentrucă le-a dat jupan Staico logofăt jupanului Preia de zestre. Și Bârsenii pe Cricov, pentrucă i-a cumpărat jupanul Drăghici dela surorile lui Sin, dela Cherana și dela Anca; și Cheranei i-a dat 1500 aspri și Ancăi i-a dat 500 aspri și un caftan de perneș.

Și Ațigani, anume: Răga cu copiii săi și Cornea cu copiii săi și Bulfa cu copiii săi și Buncea cu copiii săi și Manciul cu copiii săi și Langa cu copiii săi și Frătea cu copiii săi și Tintea și Tuleia cu copiii lor și Rânjea cu copiii săi și Juna cu copiii săi și Zaruba cu copiii săi și Draghi cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Bobe și Surdilă cu copiii săi și Mătreșoe cu copiii săi și Ruva și Vintilă cu copiii săi și Neagoe și Radul cu copiii săi și Leuștean și Costea.

¹⁾ Scritea și Găojeni se repetă în doc.

cu copiii săi și Badea cu copiii săi și Manco cu copiii săi și Țipan și alt Dracsin și Mima și Mihul Moldoveanul cu copiii lor și Dode cu copiii săi și Maan și Cârstea cu copiii săi și Baica și Calicea și Hârlui și Nan judele ¹⁾ și Babe și cu copiii lor și Hălbavul și Batea și Vroiștea și Radul și Dria și Begoe și cu copiii lor, Diboda și Rupa și Paul și Didea cu copiii lor și Râtea și Loleia și Barbul și Țepeluș cu copiii săi și Găinaș și Stan și Golcea și Slav și Priba și Dumitru și Turcul și Roman și Tudorică și cu copiii lor și Bolea și cu frații săi, cu copiii săi și Jupânea și Petru Prejmireanul și Tatul și Badea și Mihail și cu copiii săi și Costea și Nan cu copiii săi și Tura și Nicula cu copiii săi, Dadina și Dracea cu copiii săi și Balca și Badea și Ghinea și Stoica și Costea cu copiii săi și Năneacă și Ilic și Tatul cu copiii săi și Slav și Badea cu copiii săi și Țagașoșa și Copa și Dușa și Bontea și Vulpea și Rasiguvlea cu copiii săi.

Și iarăși să le fie la Făr. . . a treia parte și la. . . și Păuneștii toți și T. . . șteștii toți și a treia parte din partea lui Negrea, pentru că le-a dobândit jupan Dăghici cu dreaptă și credincioasă slujbă la părintele domniei mele Vlad voevod; și domnicii mele mi-au dat doi cai buni prusi și prețul lor, 2000 aspri. După aceea, sunt aceste mai sus zise sate și Ațigani toate vechi și drepte ocine și dedine, cumpărate de jupan Drăghici vornic.

Și iarăși fiii lui Vintilă, ci să-și ție satele lor și Ațigani, precum s'au întocmit mai înainte și le-au împărțit. Și iarăși, dacă se întâmplă moartea mai întâi fiilor lui Vintilă și nimeni nu rămâne dintre nepoții lor, atunci toate satele și Ațigani să fie ale jupanului Neagoe și ale fiilor jupanului Stoican și surorilor lor, Maria și Neacșa și Bobe și Slavna. Și iarăși, deasemenea, dacă se întâmplă moarte mai întâi lui Neagoe și cu copiii fratelui său Stoican, satele lor și Ațigani toți mai sus scriși să fie ale surorilor jupanului Neagoe, Maria și Neacșa și Bobe și Slavna și fiilor lor. Iar la ci prădalica să nu fie niciodată în veci, cât timp se va găsi seminție dintr'înșii.

De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie acele toate mai sus zise sate și Ațigani de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatrăs, după spusa domniei mele.

«Să fie scutite» începând dela vama oilor și de vama porcilor și de albinărit, de găletărit și de dijmă și de cositul fânului, de care, de cărături, de podvoade, de talpe și de vinărici, adică de toate slujbele și dăjdiile mari și mici, câte se află în țara de sine stătătoare și în stăpânirea domniei mele. Nimeni să nu cuteze să turbure acele sate și Ațigani, nici sudetzi, nici globnici, nici biraci, nici altul nimeni dintre slugile și dregătorii domniei mele, trimiși după milostenii și după nuncile domniei mele, pentru că cine s'ar încumeta să-i turbure sau să-i împiedice chiar cu un fir de păr, un om ca

¹⁾ „judele“, așa în orig.

acela va primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Încă și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudele domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va înnoi și va întări și va păzi acest hrisov al domniei mele, pe acela și dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; dacă va călca și va risipi și va batjocori, pe unul ca acela domnul dumnezeu să-l nimicească și să-i ucidă aci trupul și în veacul viitor sufletul lui... unde nu este fățarie și să fie blestemat de 318 sfinți părinți, purtători de dumnezeu, dela Nicheia și să aibă <parte cu> Iuda și cu Arie și cu toți acei care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos și sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceace este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Părvul Cralevski, jupan Danciul mare vornic, jupan Bogdan logofăt, jupan Danciul părcălab de Poenari, Harvat vistier, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, Oancea, am scris în cetatea de scaun București, luna Mai 27 zile, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R P R., XXXIX/3

Orig. slav, perg., foarte deteriozat, pecete atârnată, căzută.

57

1510 (7018) Iunie 18, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele credincioasei slugi și boierului domniei mele jupanului Stoica pitar cu fiii lui, ori câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie la Lungi ori cât este partea lui Neagoe, toată, pentru că a venit femeia lui Neagoe și fiica lui Neagoe în fața domniei mele, de și-au dat părțile lor din Lungi de bunăvoia lor jupanului Stoica pitar, ca să-i fie de ocină. După aceia, a cumpărat jupan Stoica pitar dela fiica lui Neagoe, dela Drăgaie, pentru 600 aspri.

De aceia și domnia mea i-am dăruit ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui în veci. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Părvul Cralevski și jupan Danciul mare vornic și jupan Bogdan mare logofăt, Semca spătar și Harvat vistier, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

S'a scris în cetatea de scaun București, luna Iunie 18 zile, anul 7018 <1510>. Ispravnic Părvul stratornic.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., LVIII/1.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1836; altă trad. rom. ibid., LXXVI/17 ter.

58

1510 (7018) August 2, București.

Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul <marelui> și bunului Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Stan și Stanciul și cu fiii lor, câți le va da Dumnezeu, ca să le fie ocină. . .¹⁾ și la Sadină. Și lui Vișosav și lui Tatul să le fie ocină la Bunești dela Mușcel. Și iar să le fie ocină lui Voico și Oancea și Badea la Frăsinet și la Bunești și la Meriș pe gura Vâlșanului, toate ocinele lor, pentrucă le sunt vechi și drepte ocine de moștenire. Și căruia dintre ei se va întâmpla mai întâi moarte, iar cele mai sus zise să nu fie la ei prădalice, ci să le fie ale acelor rămași.

De aceea, am dat domnia mea mai sus zișilor oameni mai sus numitele ocine și dedine, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și de nimeni necarins, după spusa domniei mele.

Iată martorii punem domnia mea: jupan Barbul ban și Părvul Cralevski și Danciul mare vornic și Bogdan mare logofăt și Simca spătar și Harvat vistier și Neagoecomis și Stanciul paharnic și Ivan stolnic și Marcea postelnic. Și ispravnic Danciul mare vornic.

Și eu, Varnava, am scris în cetatea de scaun București, luna August 2 zile, și dela Adam până acum, în anul 7018 <1510>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 168.

Orig. slav, perg., rupt, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1752.

59

1510 (7019) Septembrie 8, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstiului dregător, încă și din casa domniei mele, jupanului Stanciul logofăt²⁾ și cu fiii lui, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie jumătate din Belciugata, pentrucă îi este jupanului Stanciul veche și dreaptă ocină, dedină. Și iar să-i fie la

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ „slovopisateli” în orig.

Voinigești locul de mănăstire și de vie lângă Valea Rea, pentrucă a cumpărat jupan Stanciul dela Paul din Voinigești acel loc, pentru 80 aspri. Și iar să-i fie un loc la pădure, pe care i l-a dat nepotul Tudor unchiului <său> jupan Stanciul, în cinste ¹⁾, să-și facă vie.

Iar alt om să nu aibă amestec, afară de jupan Stanciul, pentrucă după moartea lui, el a lăsat cu mare blestem ca să fie acca ocină dela Belciugata și acea vie dela Voinigești pentru sufletul părintelui și pentru sufletul său, sfintei mănăstiri numită Perivoli, hramul preacuratei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioarei Maria, nașterea ei, să fie sfinților, dumnezeeștilor călugări de hrană, iar nouă și părinților noștri pomenire. Însă cu jumătate din Belciugata și cu via dela Voinigești să nu aibă nimeni amestec, ci numai călugării dela sfânta mănăstire Perivoli. Iar din alte sate, câte au din alte cărți, când nu se vor mai afla din jupan Stanciul și din fratele său popa Frâncul, niciun fiu, nici fiică, nici nepot, atunci să fie acele sate și Așigani ale sfintei mănăstiri, lângă Voinigești, pentrucă le sunt vechi și drepte ocine și cumpărături. Iar la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domnicii mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Părvul fost vornic și jupan Bogdan mare vornic, jupan Oancea mare logofăt, Danciul spătar, Stanciul paharnic, Neagoe comis, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Scris în Târgoviște, luna Septembrie 8 zile, în anul 7019 <1510>.

Ispravnic Semca, fratele lui Marcea.

† Io Vlad voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 169.

Orig. slav. perg., pecere aplicată, căzuă.

Cu două traduceri rom.

60

1510 (7019) Septembrie 11.

† Cu mila lui dumnezeu, Io Vlad voevod și domnă a toată Țara Rumânească, fecior preabunului și marelui Vlad voevoda. Dat-am domnia mea această poruncă a domnii mele slugilor domnii mele Oprea și Stanciul și cu feciorii lor, câți dumnezeu le-ar trimite, ca să le fie lor în Corbi <a> patra parte și din partea Balicai jumătate, p<e>n<t>ru<că le este> lor bătrână și dreaptă ocină de moștenire. Și <ia> Oprei și Stan<ci>ului cu feciorii lor să le fie în Corbi, den partea lu Filip, a treia parte, pentrucă au cumpărat dela Filip, drept 15 florinți.

Iar după acéia, au avut Oprea pară cu călugări dela Tismana de s'au părăt nainte domnii mele...²⁾; așa, domnia mea am dat Oprei 12 boiari de au

¹⁾ „u cest” în orig.

²⁾ loc rupt în text.

mărturisit denaintea domniei mele și au jurat cum că iaste a Oprei și a soțiilor¹⁾ lui ce sânt scriși mai sus bătrâne și drepte ocine de moștenire.

Drept accia și domnia mea le-am dat, ca să le fie lor moșii obabnice, lor și feciorilor lor, nepoților, strănepoților lor. Și oricăruia dentreu <ei> s'ar întâmpla mai 'nainte moarte, iar într'ânsele să nu fie părăsiri,²⁾ ce să fie <tot> ce vor fi rămas. Și de cătră<nimen> ile nemișcat, după porunca <domnii> mele.

Iată și maretori am pus domnia mea: jupan Barbul ban Craiovescu și jupan Pă<vul> și jupanul Danciul Craiovescu și jupan Bogdan mare vornic și jupan Harvat vistier, jupanul Simca spătar, Ivan stolnic, Stanciul păharnic, Marcea postelnic.

Și eu, Radul, care am scris, luna lui Săptemvrie 11 zile, vâlcat 7019 <1510>.

Iar la limba rumânească l-am scos la Mai 17 zile, 1734 de Vintilă portar.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 170.

Trad. rom.

61

<1510 Septemvrie - 1512 Ianuarie>, Măgurele.

† Io Vlad voevod și domn. Scrie domnia mea ție, Stancio și ție, Iubane și cu tovarășii³⁾ voștri. Și așa vă vorbim domnia mea ca din ceasul în care veți vedea această carte a domniei mele, voi în acel ceas să vă feriți de ocina filor Dumitresii, cum v'a judecat fratele domniei mele Radul voevod. Deasemeni ați venit iac înaintea domniei mele, iar domnia mea v'am dat 48 boieri; iar voi nu ați putut să aduceți pe acei boieri la soroc, ci ați rămas de lege. Astfel, să vă feriți de ei și de ocina lor, să nu vină în alt rând înaintea domniei mele să se plângă de voi, căci nu veți avea grijă de ocină ci de capete. Și altfel nu va fi, după spusa domniei mele. Ispravnic jupan Bogdan mare vornic.

S'a scris la Măgurele.

† Io Vlad voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 172.

Orig. slav. hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1912 August 31.

Datat după anii de domnie ai lui Vlad cel Tânăr și după Bogdan mare vornic.

62

1510 (7019) Noembrie 12, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri Tismana, hramul preasfintei stăpânci noastre

¹⁾ cu sensul de «cetași», membri ai obștei.

²⁾ în loc de prădăcie.

³⁾ cf. nota 1.

născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei er
uspenii și egumenului popa Evstratie și tuturor fraților celor întru Hristos
care se află în sfânta mănăstire, ca să le fie Vodița Mare și satul numit Bahna
și cu toate seliștele și cu tot hotarul pe ambele părți ale Vodiței, până în hotarul
Reciței. Și Vârful lui Vlad până în hotarul Ștubuiu, unde se oprește la o mlaștină,
adică o baltă oarecare. Și Bucina cu tot hotarul, dela Dunăre până în hotarul
Șovârliugului.

Pentru că au avut călugării dela sfânta mănăstire Tismana pără cu
Roșca și cu fiii lui Răsipă înaintea părintelui domniei mele. Astfel egumenul
și frații au scos înaintea părintelui domniei mele Vlad voevod cărțile bătrânilor
domni, dela Vladislav voevod, care a fost înaintea lui Mircea voevod și cartea
străbunicului domniei mele Mircea voevod și apoi și cărțile tuturor
domnilor la rând, până în viața domniei mele și cartea părintelui domniei mele
Vlad voevod și a fratelui domniei mele Radul voevod. Și am cercetat și domnia
mea aceste cărți, toate, pe rând, cu cinstiții boieri ai domniei mele și bine am aflat
că Vodița Mare și satul Bahna și cu toate seliștele Bahnei și cu tot hotarul
și Vârful lui Vlad și Bucina cu tot hotarul, că sunt cele mai sus scrise ocine
drepte ale sfintei mănăstiri. Apoi s'au sculat călugării dela Tismana, de au scos
înaintea părintelui domniei mele și au mărturisit și au jurat 24 boieri, toți au
mărturisit că este dreaptă ocină a sfintei mănăstiri.

De aceia, le-am cercetat și domnia mea cărțile și am judecat după vechile
cărți, cum am văzut domnia mea și am dat sfintei mănăstiri și dumnezeștilor
călugări ai sfintului loc acele mai sus scrise ocine, ca să-i fie de ocină și de ohabă
sfintei mănăstiri și tuturor fraților celor întru Hristos și de nimeni neclintit,
după porunca domniei mele.

Și oricine se va încumeta să strice această carte a domniei mele și po-
runca bătrânilor domni, pe acela domnul dumnezeu să-l nimicească și să-l ri-
sipească și să-l ucidă, aci cu trupul și în veacul viitor sufletul lui; să fie
blestemat de 318 sfinți părinți dela Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu Aric cel
de trei ori blestemat și cu ceilalți Iudei fărădelege care au strigat într'un singur glas.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Părvul și Danciul
Cralevski, jupan Datco ban, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oancea logofăt,
Harvat vistier, Semca spătar, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan Calinescul
stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, Stepan, care am scris în cetatea de scaun București, luna Noembrie
12 zile, în anul 7019 <1510>.

† Io Vlad voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 171.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1845.

<1510—1511> Noembrie 21, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Vlad marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele lui Dan pușcar și cu frații săi, Roman și Radul și Micul și Mușat și Stoica și cu fiii lor, ca să le fie la Micești partea lui Stance, pentrucă s'au arătat cu dreptă slujbă față de domnia mea. Deci, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de obahă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Scris la 21 Noembrie, în cetatea București. Ispravnic Tihul pârcălab.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XI/154.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Datat din anii de domnie a lui Vlad cel Tânăr.

1511 (7019) Ianuarie 10, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului a tot cinstit și dumnezeesc al uspeniei preasfintei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, sfintei mănăstiri numite Tismena și cinstitului părinte egumen, chir Evstratie și dumnezeieștilor călugări care trăiesc în sfânta mănăstire, ca să le fie satele, anume: Bahna toată și cu tot hotarul și Precârștia toată și cu tot hotarul și Bucina toată, pentrucă sunt veche și dreptă ocină a sfintei mănăstiri.

Iar apoi, au avut pără călugării din sfânta mănăstire înaintea domniei mele cu fiii lui Răsipă. Astfel, domnia mea am judecat cu cinstiții și dreptcredincioșii și cu aleșii vlastelini și dregători ai domniei mele. Și am văzut domnia mea cărțile bătrânilor domni, toate pe rând, cum sunt acele mai sus zise sate ocină și dedină veche și dreptă a sfintei mănăstiri.

Apoi, le-am dat domnia mea 12 jurători, de i-au adus înaintea lui jupan Radul din Borăști; astfel au jurat că este dreptă moșie a sfintei mănăstiri. Jurătorii, anume: popa Cuzma din Tismena și popa Iovan din Pădeș și popa Boia din Strugartii și Vladul din Pădeș și Budul din Precina și Boia din Giurești și Lepădat din Nedanova și Radul din Șivarna și Teșșa din Runcu și Nan din Gornovița și Stanciul din Topolnița și Milea din Micești și Șuşman din Marga, de au jurat cu sufletele lor dinaintea lui Radul din Borăști. Iar jupan Radul a scris carte către domnia mea cum au jurat și au dat sfintei mănăstiri.

Pentru aceasta și domnia mea am dat sfintei mânăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Părvul și Danciul foști vornici, jupan Bogdan mare vornic, jupan Olincea logofăt, Harvat vistier, Semca spătar, Neagoe comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și am scris eu, Tudor gramatic, în cetatea de scaun Târgoviște, luna Ianuarie 10 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S I., nr. 173.

Orig. slav. hârtic, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1845.

65

1511 (7019) Martie 22, București.

† Cei câți cu duhul lui Dumnezeu se poartă, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu, precum a zis Dumnezeescul apostol, căruia urmând, cei iubitori de dreptate, acel fericit glas de bucurie auzindu-l, pe care pururea îl aud: « Veniți binecuvântării părintelui meu, mășteniți împărăția pregătită vouă dela facerea lumii » și celelalte. Iată și eu binecredinciosul, Io Vlad voevod și domn fiul lui Vlad marele voevod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și herțeg al părților de peste munți, Amlășului și Făgărașului, am binevoit domnia mea cu a mea bunăvoință și cu luminata și curată inimă a domniei mele, ca să proslăvesc pe Dumnezeu, cel ce m'a proslăvit pe mine și pe scaunul părinților domniei mele cu slavă m'a înălțat. Iată că mi-am adus aminte de Dumnezeiasca Scriptură, pe care acum auzit-o grăind: « Ascultați dar împărați și înțelegeți, învățați judecători ai marginilor pământului, luați aminte cei ce ținți mulțimile și vă mândriți cu noroad-le limbilor că dela domnul vă este dată stăpânirea voastră și puterea dela cel de sus. » De aceea, ne-am grăbit, ca până ce vom petrece întru cele pă-mântești, să îngrijesc și pe cele viitoare după puteri să le îndreptez; socotind pentru cele sufletești, că dela Dumnezeu ne este dat totul.

De aceea, din toată inima am dorit către hramul și lăcașul preacuratei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, slăvitei ei voevodniei, mânăstirii numită Snagov și am dăruit acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și precinstit hrisov al domniei mele cinstitei mânăstiri și nastavnicului și învățătorului turmei cuvântătoare a lui Hristos, părintelui egumen și tuturor fraților celor întru Hristos și care trăiesc în acel sfânt loc, ca să le fie două părți din Cărcimari, care le-a cumpărat jupan Bogdan vornic dela Gioră, pentru 3000 aspri și le-a dăruit sfintei mânăstiri. Și iarăși să le fie cealaltă

parte în Cărcimari, din ocina lui Cioară, pe care a închinat-o Cioară sfintei mânăstiri de a lui bunăvoic. Și iarăși să le fie în Cărcimari a patra parte și în Băbeni a patra parte, pe care a dăruit-o Cornilie călugăr sfintei mânăstiri, încă în zilele unchiului domniei mele Vlad voevod.

De aceea, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri de ocină și de ohabă și dumnezeștilor călugări, iar nouă și părinților noștri și fraților noștri întru veșnică pomenire.

Încă și după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul Dumnezeu să stăpânească Țara Românească, care va înnoi și va dăruia și va întări, pe acela domnul Dumnezeu să-l întărească și să-l păzească în domnia lui și să-i fie <sprijinitoare> născătoarea de Dumnezeu; dacă va strica și va călca, pe acela domnul Dumnezeu să-l ucidă și să-l nimicească... iar în veacurile viitoare sufletul său. <Și să-i fie> potrivnică preasfânta născătoare de Dumnezeu la cumplita judecată. <Și să fie> blestemat de 318 sfinți părinți dela Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu de trei ori blestematul Arie <și cu acei Iudei care au strigat asupra> domnului nostru Iisus Hristos, cciace este și va fi, amin.

Martori: jupan Barbul ban și <jupan Părvu> Cralevski fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oncea mare logofăt, jupan Harvat vistier, Semca spătar, Neagoe comis, Ivan stolnic, <Stanciul> paharnic, Marcea postelnic, Radul și Părvul stratornici.

Și eu, Stoica, care am scris în cetatea de scaun București, luna Martie 22 <zile>, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 174.

Orig. slav. perg., rupt și șters, peete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1843 Aprilie.

66

1511 (7019) Aprilie 19. Popești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri Govora, hramul și lăcașul sfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioara Maria și slăvitei ei uspenii și nastavnicului sfintei mânăstiri chir Dorothei și fraților ce trăiesc în acel sfânt lăcaș, ca să le fie trei Așigani, anume: Costea cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Radul cu copiii săi, pentrucă i-a dăruit sfintei mânăstiri jupanița Neaga, fiica jupanului Dan Durduca, dinaintea domniei mele, ca să fie sfintei mânăstiri de întărire și dumnezeștilor călugări de aju-

tor aci, iar jupaniței Neaga și părinților ei și copiilor ei să le fie de veșnică pomenire.

De aceea, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri, ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după porunca domniei mele. Altfel să nu fie.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Părvul Cralevski, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oancea logofăt, jupan Harvat vistier, Neagoe comis, Semca spătar, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu am scris, Sin, la Popești, luna Aprilie 19 zile, în anul 7019 <1511>.
Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 175.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1797.

67

1511 (7019) Aprilie 22, Popești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri Tismana, hramul și lăcașul preasfintei curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, de Dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria și cinstita ei uspenie și părintelui egumen și fraților care trăesc în sfânta mânăstire, ca să le fie Ceurii toți, pentru că este a sfintei mânăstiri veche și dreaptă ocină.

Apoi, a venit Coman cu frații săi înaintea domniei mele de s'a jeluît că are la Ceuri o parte, însă lângă Jiu. Iar domnia mea le-am dat 12 boieri să jure că acea parte le este ocină dreaptă și dedină. Iar ei n'au putut să jure, ci au rămas de lege; ci acci 12 boieri au dat acea parte sfintei mânăstiri, că este veche și dreaptă ocină a sfintei mânăstiri. Și au aflat acci 12 boieri că Jiul este hotarul vechi al sfintei mânăstiri, pe unde a hotărnicit Detco ban cu 12 boieri.

Pentru aceasta și domnia mea am dat sfintei mânăstiri, ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Părvul fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, Harvat vistier, Neagoe comis, Semca spătar, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

Scris la Popești, luna Aprilie 22 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 176.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1846 Iulie 8:

<1511 (7019) > Iulie 1, Târgoviște.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Codmeni, hramul preasfintei, preacuratei, prea blagoslovitei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoarei și pururca fecioarei Mariei a cinstitei bunici vestiri și părintelui igumenului chir David și tuturor fraților ce sânt lăcuitoari acolo ca să fie lor Prislopul tot, duprește tot hotarul și Cacaletii toți și Clăceștii toți și cu tot hotarul, tot, pentrucă le-au cumpărat pre dănsule jupan Bogdan marele dvornic dela Stanciul părcălabul, drept 5.000 de aspri gata<și> le-au adaos sfintei mănăstiri Codmeni.

Pentru aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri Codmenii, ca să fie ei ohabnici și dumnezeștilor călugări spre hrană și spre întărire, iar noao și părinților noștri spre vecinică pomenire. Și de nimeni nici o supărare să nu aibă după hotărârea domniei mele.

Maturii sânt: jupan Barbul ban și jupan Părvul ban Craiovei și jupan Oancea mare logofăt și jupan Harvat vistier și Neagoe comis și Semca spătar și Ivan stolnic și Mircă¹⁾ postelnic și Radul și Părvul postelnici.

Și am scris eu, Sin gramaticul, la Târgoviște, în luna lui Iulie 1, la leat 7009 <1501>.

Arh. St. Buc., Condiica m-rii Cotmeana, nr. 337, f. 23v.

Copie. rom.

Data din condiica este greșită. domnia și divanul corespond cu anul 1511 (7019) (Vlad cel Tânăr); s'a omis cifra zecilor.

<1511 (7019) > Iulie 10, <Dridih>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Drăgoi și cu fratele său Stanislav și cu fiii lor, câți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie lor în <Margenea> a patra parte <din câmp, din pădure, ori cât este partea lor și muntele care se cheamă Bucila, cât este> partea lor. Și iarăși <să fie> lui Drăgoi cu fratele său Stanislav și cu fiii lor, să le fie în Zvărjoi a patra parte, oricât este partea lor, pentrucă le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, a venit Drăgoi înaintea domniei mele, de și-a așezat pe fratele său Stanislav <peste> părțile sale din cât are Drăgoi, ca să fie fiii lor, frați nedespărțiți în veci. Iar domniei mele i-au dat un cal de 300 aspri.

¹⁾ În loc de Marcea.

De aceia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie aceasta de ocină și de ohabă, lor și filor lor și nepoșilor și strănepoșilor. <Și> oricui dintre dâșii i s'ar întâmpla <mai înainte> moarte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași, în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și martori: jupan Barbul banul și fratele său Părvul Cralevski, jupan Bogdan mare vornic, jupan <Oancea> mare logofăt, Harvat vistier, <Semca> spătar, Neagoe comis, Ivan stolnic, <Marcea> postelnic, Radul și Părvul mari <stratornici>... luna Iulie 10 zile, în anul 70[1]9 <1511>.

Ispravnic...

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I. nr., 177.

Orig. slav. perg., șters și ilizibil, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII, după care sau făcut completările.

Data greșită 7009 a fost corectată după divan. Locul, după documentul următor dela același domn, în același zi.

70

1511 (7019) Iulie 10, Dridih.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Nichifor și cu fiii săi, oricâți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie la Rogozești, ocina toată, pentrucă a cumpărat-o jupan Nichifor dela jupanita lui Mânzea și dela fiii ei: Neagu Mânzea și dela Bărbăteiu și dela Stan și dela ginerele ei Coman, pentru 2200 de aspri. Și domnia mea i-am ertat calul. Deci și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și filor lor și nepoșilor lor și strănepoșilor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și iarăși am slobozit domnia mea mai sus scrisul sat jupanului Nichifor, ca să-i fie Rogozeștii slobozi și în pace de toate slujbele și dările, câte se află în țara și stăpânirea de sine stătătoare a domniei mele și nimeni să nu cuteze să-i turbure.

Și iarăși, oricâți vecini vor veni să șeadă la Rogozești, iar ei să fie slobozi de toate slujbele și dările mari și mici, numai pe 7 ani, numai să dea birul și să facă oastea cea mare și alta nimic. Și altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Părvul fost vornic, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oancea mare logofăt, Harvat vistier, Semca spătar, Neagoe comis, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

Și eu, Nicola, am scris la Dridih, luna Iulie 10 zile, anul 7019 <1511>. Ispravnic însuși Oancea logofăt.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCXCIX/6.

Orig. slav. perg., pecete aplicată, căzută.

1511 (7019) < Iulie-August > 30, Dridih.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul precabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Tismana, hramul preasfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei uspenii și părintelui egumen și tuturor fraților, care trăiesc în acest sfânt lăcaș, ca să le fie satul numit Bahna și cu tot hotarul, pentru că am cercetat domnia mea cărțile de ocină ale sfintei mănăstiri, ce au dăruit bătrâni domni sfintei mănăstiri și am dat domnia mea lege călugărilor din sfânta mănăstire Tismana 12 boieri, de au mărturisit acei 12 boieri înaintea jupanului Radul din Borăști și s'au jurat că este a sfintei mănăstiri Tismana, veche și dreaptă ocină, dăruită sfintei mănăstiri încă de bătrânii domni.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea ca să-i fie sfintei mănăstiri de întărire și dumnezeieștilor călugări de hrană, iar nouă și părinților noștri de veșnică pomenire și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Părvul Krlevski, jupan Bogdan mare vornic, jupan Oancea mare logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Semca spătar, jupan Stanciu paharnic, jupan Ivan Călinescul stolnic, jupan Neagoe comis, jupan Marcea postelnic.

Și cu, Freja diacon, care am scris în Dridih, luna ... 30 zile, în anul 7019 <1511>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 178.

Orig. slav, hârtie filigran, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1845 Martie 30.

Luna omisă de scriitorul actului; alcătuirea divanului indică vara anului 1511.

1511 (7020) Noiembrie 28, Buzău.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele Detco cu fiii săi, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie la Topești, jumătate din partea unchiului său Iațco, pentru că îi este veche și dreaptă ocină, dedină. Și am văzut domnia mea cărțile părintelui meu Vlad voevod, că este a lui dreaptă ocină, dedină.

Pentru aceasta, i-am dat domnia mea ca să-i fie de ocină și de ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Părvul Cralevski, jupan Bogdan mare vornic, jupan Harvat vistier, Oancea logofăt, Semca spătar, Neagoé comis, Ivan stolnic, Stanciul paharnic, Marcea postelnic.

Scris în târgul Buzăului, luna Noembrie 28 zile, în anul 7020 <1511>.
Ispravnic Detco ban.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 179.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu două traduceri rom.: una dela sfârșitul sec. XVIII, cealaltă din 1844 August 7.

73

1511 (7020) Decembrie 27, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă
a domniei mele a tot cinstului și sfântului hram a tot sfântului părinte al
nostru arhierarh și făcătorul de minuni și marelui ierarh Nicolae din Mira
Lichiei și lăcașului sfintei mânăstiri numită Deal și părintelui nostru egumenului
Dionisie și tuturor fraților, care trăesc în acest sfânt lăcaș, ca să le fie în stăpânire
satul numit Bejești, tot, cu tot hotarul și moara.

Fentrucă a fost jumătate veche și a jupanului Staico logofăt dreaptă ocină.
Iar cealaltă jumătate a cumpărat-o sora domniei mele jupanița Caplea dela fiii
lui Iov din Drăgoești, pentru 700 aspri, încă în zilele lui Mihnea voevod.
Iar după aceea, a venit sora domniei mele jupanița Caplea înaintea domniei
mele, de a dăruit acest mai sus spus și scris sat Bejești, toți și cu moara sa sfintei
mânăstiri pentru sufletul jupanului Staico logofăt și pentru sufletul fiului
lor jupan Părvul comis și pentru sufletul lor, pentruca să fie cinstiților și
dumnezeeștilor călugări de hrană și de întărire, iar lor să le fie de veșnică
pomenire, în vecii fără de sfârșit.

Pentru aceasta, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă
și de nimeni neatins, în veci.

Martori: jupan Bogdan mare vornic, jupan Danciul mare pârçălab, jupan
Detco ban, jupan Oancea mare logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Semca
spătar, Calotă comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, scriitorul Sin, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna
Decembrie 27 zile, în anul 7020 <1511>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 180.

Orig. slav, perg., pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1844 Febr. 21.

1512 (7020) Ianuarie 8, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului preasfintei și preacuratei și prea binecuvântatei stăpâne a noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitei ei uspenii, mănăstirii numită Tîsmana și părintelui egumen chir Eustratie și tuturor fraților, cari trăesc în acest sfânt lăcaș, ca să le fie Topeștii toți, ce l-a dăruit Lațco sfintei mănăstiri, jumătate, în zilele fratelui domniei mele răposatului Radul voevod, iar ccalaltă jumătate pe care a lăsat-o Lațco fiului său Radul, cât timp va fi fiul său Radul <viu>, să stăpânească el singur jumătatea sa; iar după moartea fiului său Radul, dacă i se va întâmpla și fiului său Radul moarte și nu va rămâne nici un copil dela el, atunci să fie și ccalaltă jumătate, pe care a lăsat-o. Și a dat Lațco și a dăruit sfintei mănăstiri cu blestem. Pentru aceasta, s'a dăruit satul tot sfintei mănăstiri de către Lațco și de fiul său Radul, ca să fie sfinților călugări de hrană, iar lor să le fie întru veșnică pomenire.

Pentru aceasta, le-am dat și domnia mea sfintei mănăstiri și părintelui egumen și cu frații, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Altfel să nu fie.

Martori: jupan Bogdan mare vornic, jupan Danciul pârcaľab, jupan Detco ban, jupan Oancea logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Semca spătar, Calotă comis, Stanciul paharnic, Ivan stolnic, Marcea postelnic.

Și eu, Sin scriitorul, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Ianuarie 8 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc. S. I. nr. 181.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, din care lipsește o parte.

Cu o trad. rom. din 1844 August 5.

1512 (7020) Februarie 20, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Cotlomuz ce este la sfântul munte, hramul preobrajenia domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos, ca să le fie satele numite: Hârtești cu tot hotarul și cu gorștina și Călugăreni și Cireșovul și Dăneștii lui Vlae și Giurgiova și Comanca și Suhaia și Omrazani, pentru că sunt aceste sate mai sus scrise ale sfintei mănăstiri dela Cotlomuz vechi și drepte ocine și dedine.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea și le dăruim sfintei mănăstiri cu tot venitul, totul să se dea sfintei mănăstiri pentru întărire: și găleata și zeciuală

din stupi și gloaba și vinăriciul domnesc și boieresc și perperii și cât va fi via vecinilor mănăstirii pe hotarul mănăstirii, sau dela țară sau dela oraș, iar ei să plătească vinăriciul și domnesc și boieresc sfintei mănăstiri, deasemeni și perperii. Și ori pe unde este hotarul și ocina mănăstirii dela Cotlomușu, nimeni să nu îndrăznească să le ia nici vinăriciul, nici găleata domnească, nici boierească, nici dijmă, nici . . . nimeni să nu-i turbure dintre slugile domniei mele și dintre dregătorii domniei mele, nici dijmarii pentru dijmă, nici găletarii pentru găleată, nici sudeții . . . nici povodnicarii, nici nimeni altul dintre slugile și dintre dregătorii trimiși după milele și după muncile domniei mele, pentru că am lăsat domnia mea . . . dăjdiu, să fie mai sus scrisele sate sfintei mănăstiri dela Cotlomuș. Pentru aceasta, să fie slobozi și în pace de către toate slujbele și dăjdiile câte se află în țara domniei mele, numai să facă oastea cea mare și birul să-l plătească domniei mele.

Pentru aceia, nimeni să nu-i turbure, pentru că cine s'ar încumeta să-i turbure, acel om să știe bine că va primi urgie dela domnia mea, ca un necredincios și rușinător și călcător ale acestei porunci a domniei <mele>. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Scris în Târgoviște, luna Februarie 20, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 182.

Orig. slav, perg., rupt și pătat, pecete aplicată, căzută.

. Cu o trad. rom. din 1915 Aprilie 3.

76

1512 (7020) Mai 26, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Snagov, hramului și lăcașului preasfintei, curatei și preabinecuvântatei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu, pururea fecioarei Maria, cinstita și slăvita ei vovidenie și părintelui egumen chir Ștefan și tuturor fraților, cari trăesc în sfânta mănăstire, ca să le fie lor în Cărcimari din partea lui Cioară două părți, pe care le-a cumpărat jupanița lui Stepan, pentru 3000 aspri, aceste două părți, dela Cioară, pe ascuns și fără știrea călugărilor. Iar călugării au pârît înaintea lui Vlad voevod, ca să întoarcă asprii jupaniței lui Stepan, 3000 de aspri. Și apoi s'au pârît și înaintea domniei mele călugării dela Snagov cu jupanița lui Stepan. Și domnia mea am dat jupaniței lui Stepan 12 boieri, ca să jure că, atunci când a cumpărat dela Cioară acele două părți, ea a cumpărat cu știrea călugărilor, nu a cumpărat pe ascuns; iar acei boieri n'au vrut să jure, ci au rămas <jupanița> lui Stepan de lege. Iar domnia mea am dat iarăși călugă-

rilor, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Cralevski, jupan Părvul fost vornic, jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spatar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Manca clucer, Radul și Stanciul stratornici.

Eu, Vintilă, am scris în cetatea de scaun București, în luna Mai 26 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr 185.

Orig. slav. hârtie, rupt, pecete rimbreată.

Cu o trad. rom. din 1843 Aprilie 1.

77

1512 (1020) Iunie 4.

Hrisovul mării sale Io Basarab voevod, feciorul lui Basarab voevod, de moșie la Drăgănești de lângă Târgoviște *județul* Dâmbovița. Iunie 4 zile leat 7020 <1512>.

Cinstitului boierului din casa domniei mele jupanului Calotă mare vornic și jupănesii lui Neacșii, fata Vladului voevod și cu feciori lor și cu fetele lor, anume Stanca și Caplea ca să le fie lor Drăgăneștii de lângă Târgoviște jumătate, pentru că au dat Vlad voevodă fi-sii, jupănesii Neacșii, de zestre.

Arh. St. Buc., Condica mării Măslă, nr. 466, f. 127 v.

Rezumat rom.

78

1512 (1020) Iunie 23, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele întru totul sfântului și dumnezeescului hram și lăcaș al preasfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpânci noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioara Maria, cinstita și slăvita ei uspenie, mănăstirii numită Corbii de Piatră, ce a ridicat-o jupanița lui Hamza, monahia Magdalena, preacinstitelor surori și călugărițe care trăesc în acel sfânt loc și monahiei Magdalena, ca să le fie satele anume: Corbii de Piatră și via de la Golești. Și Ațigani, anume: Zâmba cu copiii lui și Dușman cu copiii lui și Calici cu copiii lui și Căliman cu copiii lui și Manea cel bătrân cu copiii lui și Fârcea cu copiii săi și Nănaia cu copiii săi și Lazăr cu copiii lui și Mușat cu copiii lui, pentru că sunt vechi și drepte ocine și dedine ale monahiei Magdalena.

77

Și apoi a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele, de a dăruit aceste mai sus spuse ocine și Ațigani mai sus spusei mânăstiri, Corbii de Piatră. Apoi, iarăși a venit monahia Magdalina înaintea domniei mele, de a închinat această mai sus spusă mânăstire domniei mele. Dacă se va întâmpla moarte monahiei Magdalina, iar mai sus spusele sate, Ațigani și vie, prădalica să nu fie, ci să fie sfintei mânăstiri și mânăstirea să fie domnească.

Deasemenea și după moartea domniei mele, pe cine îl va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din ruda din rodul inimii domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, pe unul ca acela îl jurăm pe domnul dumnezeu, care a făcut cerul și pământul, că acest mai sus spus hram să-l miluiască și să-l întărească spre mântuirea sa cerească și sănătatea trupească... satele, Ațigani și via... toate aceste mânăstiri de ocină și de ohabă... surorilor pentru ascultare, întărire și hrană, iar nouă și părinților noștri întru vecinică pomenire. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul... jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Eu, Stoica gramatic, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, în luna Iunie 23 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 184.

Orig. slav, hârtie, șters și rupt, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

79

<1512—1513> Iulie 23.

† Atotvăzătorului și precabunului, celui <în troiță slăvit, dumnezeu, slavă și laudă>, care toate din neființă în ființă le-a prefăcut <și> prin cuvântul său le-a creat și prin duhul său preasfânt le-a întărit și pe cei <care s'au depărtat de dumnezeu>, prin voința și îndemnul începătorului răului, nu i-a lăsat să piară, adică neamul omenesc, pentru întinderea mâinii cea din <rai a> străbunului <nostru cel de demult>, ci s'a îndurat, coborînd din ceruri și <i-a slobozit> din păcat, dăruind <în multe> chipuri calea pocăinței și din întregul neam alegând pe cei care au bucurat pe dumnezeu, <i-a făcut> fii și moștenitori ai împărăției sale.

De aceia și eu, cel în Hristos dumnezeu binecredinciosul <și de Hristos iubitorul> și singur stăpânitorul, Io Basarab voevod și domn, <din mila lui> dumnezeu, a toată țara Ungovlahiei, râvnind către bine cinstitorii și de Hristos iubitorii, care în vremea de acum au trecut și au ridicat și au înfrumusețat sfintele dumnezeiești <biserici>, fericiții ctitori și binecredincioșii împărați care au

împodobit grădina preasfinteii maici a lui Dumnezeu, care este în sfântul Munte Athos, unde și binecinstitorul și de Hristos iubitorul «străbunicul nostru» Io Mircea marele voevod a înnoit sfântul și atotcinstitul hram al sfintei preobrajării a domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos, făcându-l ctitorie a Țării Românești.

După aceștia, «pentru păcatele noastre» această sfântă mănăstire numită Cotlomuz a fost împovărată de multe nevoi și s'a stricat; «a aflat-o» astfel stricată părintele nostru Io Basarab voevod și «pe cât a putut» a înnoit-o și a întărit-o. După aceasta și noi, după cât am putut, am întărit și încă o vom întări întodeauna și o vom înnoi prin binefacerea lui Hristos. Dar pentru întărirea «sfintei» mănăstiri am dăruit sate care fuseseră mai dinainte dăruite de binecinstitorii domni și vlastelini, pentru pomenirea lor.

Am aflat însă și satele sfintei mănăstiri multe din ele luate «de către vecini». De aceea, am trimis «dintre cinstiții și credincioșii noștri vlastelini», pe jupan Milco stolnic și pe jupan Cinciul să aleagă câte 12 boieri buni la ficcare sat, «să așeze hotarele» dinspre toate părțile pe vechile hotare ale satelor «mănăstirești».

Și la satul Cireașov și Călugăreni și Maricioi au ales «pe aceștia: jupan» Căzan din Cireașovul de Sus, «jupan Boica din Șerbănești» și din Slatina, jupan Ciocărlie, «popa Dimitru», Calcea, Radul Peș, Ghizdav, Radu Milea, Stoia «Gomoi», Radul fiul lui Fete din Șerbănești, «Drăgoiu» și Radu din «Cireașova, Dragomir din Milcova, Mihail» Gărbul și Radomir «din Dobrești și Goia. Și au aflat hotarul Cireașovului» pe vechiul hotar, «incepând dela» hotarul Șerbăneștilor, «trece» Oltul la capul «Ostrovului, merge la vale pe pârâu prin mijlocul Ostrovului, trece pârâul și cade în baltă și desparte hotarul cu Căneștii și iarăși trece Oltul și desparte hotarul» cu Drenovița, trece «pe drum și desparte hotarul Străharețului, trece peste «baltă și merge la câmpia seacă și trece peste» o baltă mare și merge «pe câmp și cade în Pârâul Femeii și merge pe pârâu» la gura Topiliștei. Aceasta «a fost» hotărnicit mai înainte de jupan Balica, «după el» de Radul spătar, «după el de Theodor» vistier și Lăudat și aceștia pe «urma lor și după» semnele «lor».

Și hotarul Călugărenilor începe dela drumul numit Pajiște, merge la deal la Patan și merge pe drum la «răsărit» și desparte hotarul Șerbăneștilor, străbate pădurea «și merge» pe câmp, trece peste pârâul Rotăreștilor, lângă seliștea Rotărești și merge «pe câmp» pe drum și iese la drum și merge spre răsărit, «străbate» tufele și cade la obârșia pârâului Prădeșcului, unde ajunge hotarul Buiceștilor «și merge pe pârâu» la miază zi și iese la câmp și merge pe câmp la apus și desparte hotarul cu Predeștii și cade la pârâul Mănăstirii și merge pe pârâu la gura Topiliștii și iese la Marița. Acestea «le a» hotărnicit jupan Balica «și după» el Dimitran și aceștia pe urma lor și pe semnele lor.

La satul Dănești, martorii: din Berindei, Radul și Dragoman și Drajo și Nan, din Crăciuneni, <Parda> și Petru, din Corbul, Pero și Dobrian, din Izvoară, Frânco, din Crăciuneni, Fratea, <din> Băsești, Vlad și Neacșul, din Nucet, Vlaicul spătar.

Și hotarul acestui sat începe dela...¹⁾ merge la răsărit la vâlceaua lui Drăghiciu, desparte hotarul Uibăreștii și merge la deal și merge prin dumbravă, pe drumul Ruscăi, cade la...¹⁾ seacă și lasă drumul la dreapta și merge pe câmp, cade la Călmățui, unde se cheamă <râul> Boilor și desparte hotarul Stoicăneștilor și merge pe Călmățui, la gura Badidea, desparte hotarul cu Crăciunei, iarăși merge la miază zi prin dumbravă și desparte... la răsărit, cade la obrăjie, la malul văii <și> trece lunca, la movilă, cade la pârâu și pe pârâu în sus, la hotar. <Acestea le-au> hotărnicit Radul spătar și Theodor vistier și aceștia pe urma lor și pe semnele lor.

Și martorii satului Laiova: la Laiova de Jos: Codrea și Dracea din Pleșoi...¹⁾ și Dragomir, fiul Neacșei din Șcheostre, Cernat și Manea Checica, din Bacalești, Șerb, din Băsești, Brata și Vlad <și din> Crângeni, Radul Miacă, din Crețești, Draghia și Troșani, din Ostra...¹⁾ Vâlcul, din Laiova, Banița Udoba și Dragomir fiul Neacșei; din Laiova de Jos, Brat și Milcu. Și hotarul acestui sat începe dela Olt, mai sus de crivina Cornetului <și merge> la pârâul cel mare, merge pe dealul Vranceștilor în <sus și merge> la răsărit pe dumbravă, desparte hotarul cu Ostra <și> iese la stejarul cel mare și merge <pe câmp la movilă și iese la drumul Nicopolei>, aci este o piatră și merge pe drum spre miază zi <iarăși merge la apus>, trece peste câmp și merge pe dumbravă, <icse la drum> la valea care se cheamă Rusca, merge pe drum la izvorul <pârâului, iarăși la Olt, pe Olt în sus, unde începe hotarul. Acestea le-a> hotărnicit Radul spătar și aceștia pe urmele lui.

<Pentru satul Comanca> și Ghiurghiev cu Prislopul, martorii: din Șcheioastra <Cernat, Manea> Checico, din Băcălești, Șerb și din Băsești <Brata și Vladul> județ²⁾ din Crângeani, Radul din Crețești <Draghia> și Trușan, din Laiova de Jos, Dracea și Stanciul și Udoba, din <Pleșoi> Dragomir, fiul Neacșei și Baca. Și hotarul acestor sate <începe> dela drumul Nicopolei și merge pe padina Sașcăi <și> merge la movilă și merge la baltă și iese la movila <Voineagului, icse> la pârul Calmațuiului, la pâr și merge <pe movila> mică și merge la răsărit, la pârul mic, <trece peste> tufe, la balta seacă și iese la câmp, la movilă <și merge pe câmp>, cade la vale la gorunul lui Cozma, desparte hotarul <cu Ivancț>, trece peste vale și merge pe câmp, cade unde se întâlnesc amândouă troianele, desparte hotarul cu Săbii și Rușii, iarăși merge la <miază noapte>, pe drumul Hansăreștilor, până la răspântia unde se desparte drumul Șcheioastre, iarăși merge la apus pe câmp, peste măgura Băseștilor, desparte hotarul cu Băseștii,

¹⁾ loc șters ilizibil.

²⁾ «județ» în textul slav.

<merge>pe obrojie, trece lunca între dealuri, cade la Călmățui și iese la dealul Vranei și iese la drumul Nicopolei la movilă și desparte hotarul cu Crânceanii și Măneștii, <merge pe drumul> Nicopolei, unde se întâlnește cu hotarul. Și acestea le-a hotărnicit Radul spătar, după dânsul jupan Catana și aceștia iarăși pe urma lor și pe semnele lor.

Și seliștele <numite Sura> și Saca și Cioara și Suhaia și alte <seliște>, toate, câte sunt în jurul bălții Călmățuiului, până la drumul Șvițovului, începând dela vadul Șvițovului <în sus, până> la Sichir, toate bălțile și gârlele.

Și la satul Ilârtești, hotarnic Stepan spătar, martorii: Badea Cotescul, Șandru din Drăghici, Dan și Sârbul din Nagomirești, <Stroe> și Badea din Luciani, Răpede și Razo și Mihail din <Vălturești>, Șerb din Voroveni, din Boteni, <Dragoslav>. Și hotarul acestui sat începe dela valea <Omrazei> și merge la capul mlaștinei lui Șicaie, trece dealul și iese la drum, la teiul cel mare și desparte hotarul cu Gemenii, merge iarăși la murminte...¹⁾ și desparte hotarul cu Botenii, trece dealul, cade la pârâul <hotarului> și desparte hotarul cu Lucianii, trece Argeșul și merge pe culme, desparte hotarul cu Drăghicii, iarăși merge pe culme, trece peste două drumuri și desparte hotarul cu Mihăcștii, <trece dealul> Boldei, cade la râpa Padului, <străbate lunca> la frasinul cel mare și desparte hotarul cu Bătieștii, trece Argeșul și dealul, iarăși cade în valea <Omrazei și valea Omrazei> toată dela Argeșei, pe care l-au cumpărat <călugării în zilele> lui Radul voevod cel Bătrân <dela Căzan armaș>.

Și la satul Sucaia...¹⁾ boierii. Și numele boierilor...¹⁾ Dan...¹⁾ Șerb...¹⁾ au hotărnicit... A trimis Radul voevod <pe> Vlaicul din Nucet cu 12 boieri cu 12 boieri, de au tras pe urma lui Vlaicul din Nucet. Și <hotarul acestui sat începe dela> răspântie la grădiște, <unde> este un stâlp...¹⁾, iar merge pe câmp la marginea găvanului, <unde> este un stâlp, iarăși merge pe câmp, trece drumul Găurii...¹⁾ găvanul...¹⁾ iar...¹⁾ la altă grădiște, iar merge pe câmp...¹⁾ malul...¹⁾ este drumul și la drum este un stâlp, iarăși merge pe drum...¹⁾ drumul la iezer, aci este un stâlp. Acestea le-au hotărnicit cu 12 <boieri> mai sus scriși.

Și acestea toate să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neclintit, după <spusa> domnicii mele.

Încă și blestem am pus: după moartea <domniei mele, pe cine> va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești, <din> rodul inimii domnicii mele sau din ruda domnicii mele sau, pentru păcatele noastre din alt neam, <dacă cinstește și înnoiește și întărește această poruncă a domniei mele, pe acela domnul dumnezeu> să-l cinstească și să-l întărească <în domnia lui>; iar dacă nu cinstește <și> nu întărește, ci strică și nimicește și batjocorește, <pe acela>

¹⁾ șters, ilizibil.

domnul dumnezeu să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul <lui> și să aibă <parte cu Iuda și cu> Arie cel de trei ori blestemat și cu alți Iudei <care> au strigat <asupra> domnului dumnezeului nostru, sângele <lui> asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi <în> veci, amin.

Martorii: jupan...¹⁾ jupan...¹⁾ Harvat vistier, Radul spătar...¹⁾, Drăgan paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Stoica gramatic, am scris în cetatea...¹⁾, luna Iulie 23, în anul...¹⁾.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Orig. slav. la muntele Athos.

Copie slavă la Acad. R.P.R., colaționată cu actul aproape identic din Maiu 1531, aflator la Acad. R.P.R., Fotografii, XXVII/18; după acesta din urmă s'au făcut completările.

Datat după lista boierilor mactori, în domniei lui Neagoe Basarab.

80

1512 (1020) Iulie 27, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată Țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri Tismana, hramului și lăcașului preasfintei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria și slăvitei ei uspenii și părintelui egumen și năstavnice al sfintei mânăstiri chir Evstratie și tuturor fraților care trăesc în sfânta mânăstire, ca să le fie Vodița Mare cu seliștea Bahnei și cu tot hotarul pe amândouă laturile Vodiței până la hotarul Răciței și Vârful lui Vlad până la hotarul Știubeiu, unde se întâlnesc într'o mlaștină, adică o baltă oarecare.

Pentrucă s'au pârît călugării dela sfânta mânăstire înaintea lui Mihnea voevod cu fiii lui Răsipă. Astfel, călugării au scos cărțile tuturor domnilor de mai înainte; astfel Mihnea voevod, el a dat călugărilor dela Tismana.

Iar apoi, s'au pârît înaintea domniei mele călugării dela sfânta mânăstire cu Dragomir, cu Giurgea și cu fiii lui Răsipă. Astfel domnia mea am judecat cu cinstiții vlasteli ai domniei mele și am văzut domnia mea cărțile domnilor bătrâni de mai înainte: cartea lui Mircea voevod și cartea lui Vlad voevod Călugărul și cartea lui Radul voevod și am aflat domnia mea că este Vodița Mare cu seliștea Bahnei și cu tot hotarul a sfintei mânăstiri, veche și dreaptă ocină. Și apoi călugării, ei au scos-o înaintea lui Vlad voevod Călugărul cu 24 de boieri, de au mărturisit și au jurat că este a sfintei mânăstiri ocină dreaptă. Și apoi ei s'au pârît și înaintea lui Vlad voevod cel Tânăr; astfel iarăși au jurat călugării cu 12 boieri, iar Dragomir și Giurgea și fiii lui Răsipă, ei au rămas de lege.

¹⁾ șters, ilizibil.

Pentru aceasta și domnia mea am dat sfintei mănăstiri Tismana, ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic, jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Stoica diac, am scris în cetatea Târgoviște, în luna Iulie 27 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., 183.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1845 Aprilie 4.

81

1512 (7020) Iulie 30, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahi, i, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Bistrița, hramului și lăcașului preasfintei și curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei uspenie și părintelui egumen chir Vavila și tuturor fraților care trăesc în acel sfânt loc, ca să le fie satul, anume Mălureni toți și cu ocina unde sunt vaduri de mori. Pentrucă a schimbat jupan Barbul ban cu jupan Oncea pârcălab, de a dat jupan Barbul ban jupanului Oncea pârcălab Grădiștea toată cu morile și cu tot hotarul, cât a ținut Lăudat vornic, iar jupan Oncea pârcălab a dat jupanului Barbul ban Mălureni toți și cu ocina ce este mai în jos de Mălureni, lângă Micești și cu vaduri de mori și cu tot hotarul Mălurenilor peste pădure în lat, cât este și pe râu, să le fie ocina în lat, din hotarul Mihovenilor, până în hotarul Tocsăbeștilor. Iar apoi să se știe că jumătate din Mălureni a cumpărat-o jupan Oncea pârcălab dela jupan Albu vistier, pentru 7000 aspri; iar cealaltă jumătate din Mălureni și cu ocina ce este mai jos de Mălureni, lângă Micești și cu vaduri de moară și lunca toată, din hotarul Tocsăbeștilor, până la malul Anenișului și din câmp jumătate și cu pomet cât a ținut jupan Oncea pârcălab, pentrucă le-a cumpărat jupan Oncea pârcălab dela călugărița Magdalina Cârjoavița, pentru 4500 aspri și 6 coți de stofă de Londra și 6 coți stofă de Mechlen¹⁾.

Pentru aceasta și domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și dumnezeștilor călugări de hrană și de întărire, iar nouă și părinților noștri și lor întru vecinică pomenire și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

¹⁾ Malines, în Hamandă «Mechlen», localitate în Belgia.

Martori: jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea Târgoviște, în luna Iulie 30 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 186.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

82

1512 (7020) Iulie 30, Târgoviște.

† Intru Hristos dumnezeu, binecredinciosul și de Hristos iubitorul, Io Basarab voevod și domn, fiul marchii Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, ținând și stăpânind toată țara Ungrovlahiei. Dela bunul dumnezeu venindu-mi în gând, am binevoit cu toată inima adevărată și curată, ca mulțumită și laudă să aduc bunului dumnezeu care cu a sa vrere și bunătate ne-a dăruit nouă din ale sale bunătăți și ne-a așezat pe scaunul părinților noștri, răposați mai înainte și ne-a încredințat nouă această stăpânire dată de dumnezeu. Pentru accia, din toată inima am dorit către sfintele și de dumnezeu împodobitele dumnezeieștile biserici, mai ales către numita sfântă mânăstire ce se cheamă Glavaciov, hramul intru totul curatei și mântuitoarea lumii, preasfânta, curata și prea binecuvântata stăpâna noastră, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei blagoveștenie, pe care am văzut-o că a rămas săracă dela sfânt răposății noștri bunici.

Deaccia, trudindu-ne am ridicat-o cât s'a putut, am innoit-o, după accia am dăruit și acestea în stăpânirea sfintei mânăstiri, anume: Călugărenii toți de pe Neajlov și jumătate din Călugărenii de pe Teleorman, pentru că sunt aceste sate dăruite de bunicii noștri, încă de Mircea voevod și de către domniile care au fost după el.

Iar alte sate le-a cumpărat Vlad voevod Călugărul sfintei mânăstiri, anume: Velea toată și cu tot hotarul, de a cumpărat-o dela Radul Tramândan, fratele lui Cazan logofăt, pentru 200 de florini ungurești și 16 coți de Epriu¹⁾ și 24 coți de Giure de aur și încă și 500 aspri. Și Crângarii toți i-a cumpărat Vlad voevod Călugărul dela fiii lui Mircea, dela Tatul și dela Tocșaba, pentru 100 florini ungurești. Și Sumărineștii toți i-a cumpărat de asemenea Vlad voevod Călugărul dela Voico al Tatuhii, pentru 140 florini ungurești. Și Călineștii jumătate, însă cu vinăriciul domnesc, cât este pe acel hotar, pentru că și pe aceștia i-a cumpărat deasemeni Vlad voevod dela Cârștian vornic, de i-a dat lui satul domnesc Cernăteștii toți, pentru jumătate din Călinești. Și

¹⁾ Ypres, localitate în Flandra.

braniștea dela Slatiņa cāt este loc domnesc, pentrucă a dăruit-o deasemeni Vlad voevod Călugărul sfintei mânăstiri. Și să le fie ocina dela Izvor, ce a dat-o Neagu gramatic pentru sufletul său. Și să le fie Zăvârca toată, cu tot hotarul.

Jumătate din vama Prahovei și din vama Doamnei a treia parte. Și din județul Vlașca pe fiecă an câte 260 obroace de grâu din gălețile ohabnice. . . . Și vămășitul tot din județul Teleorman. Și via dela Topoloveni și via lui Rujea ce o cumpărare deasemeni Vlad voevod Călugărul pentru . . . Blaj Checea ce a cumpărat-o tot voevodul pentru 60 florini ungurești. Și via lui Lorinț, pe care iarăși a cumpărat-o, pentru 36 florini ungurești. Și via lui Blaj Cerni ce iarăși a cumpărat-o, pentru 50 florini. Pentrucă toate aceste mai sus zise sate le-a cumpărat Vlad voevod Călugărul de le-a dăruit sfintei mânăstiri; de aceia și domnia mea le-am dăruit.

Încă și Ațiganii, anume: Costea cu copiii lui și Boia cu copiii lui și Dade cu copiii lui și Slav cu copiii lui și Tătara cu copiii lui și alt Slav cu copiii lui și Marin cu copiii lui și fiii lui Mecea și Slav cu copiii lui și Corman cu copiii lui și Oprisor cu copiii lui și Dragotă cu copiii lui, Danciul cu copiii lui și Calica cu copiii lui și Darcicul cu copiii lui și Nicula cu copiii lui și Stoia cu copiii lui și Banciul cu copiii lui și Radul cu copiii lui și Bogdan cu copiii lui și Găină cu copiii lui și Budea cu copiii lui și Bance cu copiii lui și alt Bance cu copiii lui și Hârs cu copiii lui și Miho cu copiii lui și Nicula Rutea cu copiii lui și Negre cu copiii lui și Bulgăr cu copiii lui și alt Negre cu copiii lui și Năvrăp cu copiii lui și Bunea cu copiii lui și Nicula cu copiii lui și Miho Benga cu copiii lui și Stănișlăvone cu copiii lui și Pâtea cu copiii lui și Danciul cu copiii lui și Ban cu copiii lui și Nicula cu copiii lui și Bubua cu copiii lui și Batul cu copiii lui și Golomud cu copiii lui și Nedelea cu copiii lui și Bădica cu copiii lui și Nicula cu copiii lui și alt Oprisor cu copiii lui, pentrucă sunt ale sfintei mânăstiri toate acestea, veche și dreaptă ocină, dedină.

Pentru aceasta și domnia mea am dat sfintei mânăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și dumnezeștilor călugări, părintelui egumen iermonah chir Elarion și tuturor fraților care trăesc în sfânta mânăstire, să le fie de hrană și de întărire, iar nouă și părinților noștri de vecinică pomnire și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă și blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine îl va alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinști și va păzi și va întări și va înnoi acestea mai sus zise, pe acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinști, nu va întări și nu va păzi, ci va nimici, va risipi și va călca, pe acela domnul Dumnezeu să-l lovească, să-l calce, să-l rușineze și să-l ucidă, aici cu trupul, iar în veacul viitor sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu blestematul Arie și cu alți Iudei care au strigat asupra domnului Dumnezeu

și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin. Și să-i fie potrivnică preacurata născătoare de dumnezeu la strașnica și neînduplecata judecată, unde nu este fățarnicie și să fie blestemat de 318 sfinți părinți, purtători de dumnezeu, cei dela Nicheia.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic, jupan Ivan logofăt, jupan Harvat vistier, jupan Radul Căpățână spătar... Hamza comis, Barbul stolnic, Udrea armaș, Radul postelnic.

Și eu, cel care am alcătuit și am scris, Stoica gramatic, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Iulie 30 zile, în anul 7020 <1512>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 187.

Orig. slav, perg., șters și cu părți lipsă la indoituri, pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1843 Martie.

83

1512 (7021) Septembrie 3, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Detco cu fratele său Stanislav și cu fiii lor, câți dumnezeu le va lăsa și lui Dumitru cu fratele său Maniul și cu fiii lor, câți dumnezeu le va lăsa, ca să le fie la Berăști a treia parte, cât este partea lui Onea; și să le fie Mărginenii toți și Obârșia cu Călnicul de Sus, pentru că le sunt vechi și drepte ocine, dedine. Și iarăși lui Detco și cu frații săi și cu fiii lor să le fie tot la Berăști partea lui Radul, fiul lui O..., pentru că au cumpărat ... pentru 5 florini. Și iarăși să le fie partea lui Micle toată și partea lui Roman jumătate, pentru că le-au cumpărat dela Micle și dela Roman, pentru 5 florini, încă din zilele lui Vlad voevod Călugărul. Și hotarul le este până la fântâna Racovei. Și iarăși lui Detco cu fiii săi și cu frații săi să le fie la... ști, partea lui Stanislav Bogatul și partea lui Stoian, cât este.

Și după accia, ei au avut mare pără cu Vâlcul și fiul său Dan în fața lui Vlad voevod Călugărul. Astfel au mărturisit pentru aceasta și au jurat cu 12 boieri că sunt ale lui Detco și ale fraților lui veche ocină, dedină. Și iarăși s'au pârât în fața lui Radul voevod și iarăși a rămas Vâlcul de lege. Iar după accia, iarăși s'au judecat în fața domniei mele cu Vâlcul și cu fiul său Dan și iarăși au rămas de lege Vâlcul și cu fiul său Dan.

De accia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Dacă se va întâmpla unuia dintre dânșii moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celot rămasi. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii: jupan Barbul ban și jupan Detco ban și jupan Calotă vornic și jupan Ivan logofăt, Preda vistier, Hamza comis, Drăghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Stanciul, am scris în Târgoviște, luna Septembrie 3 zile, anul 7021 <1512>. Ispravnic Ticuci.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CVIII/50.

Orig. slav, perg., rupt, pecete aplicată, căzută.

84

1512 (7021) Septembrie 16, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri Govora, ca să-i fie în Bunești partea lui Danciul, fiul lui Branco, oricât este și un sălaș de Ațigani, anume Radul cu copiii lui. Pentrucă atunci, când a fost la moartea sa, el s'a făcut călugăr; astfel a lăsat jupan Danciul, pentru sufletul său, această ocină și acest Ațigan ce sunt scriși mai sus, ca să-i fie de pomană sfintei mănăstiri Govora.

Pentru aceasta și domnia mea am dat sfintei mănăstiri, ca să-i fie de ocină și de ohabă și de hrană fraților și amintire vecinică pomenire, până când va sta sfânta mănăstire, neatins, după spusa domniei mele.

Martorii: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic, jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Hamza comis, Drăghici paharnic, Barbul stolnic, Radul postelnic. Ispravnic Stanciul gramatic.

Și eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, în luna Septembrie 16 zile, în anul 7021 <1512>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I. nr. 188.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1848 Februarie 9.

85

1512 (7021) Septembrie 29, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele întru tot sfântului și dumnezeescului hram și lăcaș al preasfintei, curatei

și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita ei uspenie, mănăstirii numită Corbii de Piatră, pe care a ridicat-o jupanița lui Hamza, monahia Magdalena, preacinstitelor surori și călugărițe, cari trăesc în acel sfânt loc și monahiei Magdalena, ca să le fie satele, anume Corbii de Piatră și via de la Golești. Și Ațigani, anume: Zâmba cu copiii lui și Dușman cu copiii lui și Calicea cu copiii lui și Căliman cu copiii lui și Manca cel bătrân cu copiii lui și Fărcea cu copiii lui și Nănaia cu copiii lui și Lazar cu copiii lui și Mușat cu copiii lui, pentru că le sunt vechi și drepte ocine și dedine ale monahiei Magdalena. Iar apoi, a venit monahia Magdalena înaintea domniei mele, de a dăruit aceste mai sus spuse ocine și Ațigani mai sus spusei mănăstiri Corbii de Piatră.

Apoi, iarăși a venit monahia Magdalena înaintea domniei mele, de a închinat această mai sus zisă mănăstire domniei mele; dacă i se va întâmpla moarte monahiei Magdalena, iar mai sus spusele sate și Ațigani și vie, prădalica să nu fie, ci să fie ale sfintei mănăstiri și mănăstirea să fie domnească; acest mai sus spus hram a-l milui și a-l întări pentru mântuirea sa sufletească și pentru sănătatea trupezască. Și aceste mai sus spuse sate și Ațigani și vie să fie sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă și preacinstitelor de hrană și de ajutor și de întărire, iar două și părinților noștri de vecinică pomenire și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Încă și blestem punem domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine îl va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări și va păzi, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări, ci va călca și nu va întări și nu va păzi, ci va risipi și rușina, pe acela domnul dumnezeu să-l calce și să-l rușineze și să-l ucidă, aici trupul lui, iar în veacul viitor sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu blestematul Arie și cu ceilalți Iudei, care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban Cralevski, jupan Calotă mare vornic și jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat vistier, Radul spatar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Stan logofăt, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, în luna Septembrie 29 zile, în anul 7021 <1512>.

† Io Basarab vevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 189.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

1512 (7021) Octombrie 11.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei
mele cinstitului vlastelin al domniei mele, întâiul sfetnic, lui jupan Barbul ban,
ca să-i fie Târșa, oricât este partea lui Neagoră și partea nepoților săi Dragomir
și Stanciul și oricât este partea lui Oprca și partea fratelui său și oricât este partea
lui Bunea și oricât este partea lui Vladul și partea fraților săi și oricât este partea
lui Stancul și a fratelui său și oricât este partea lui Stan și a fratelui său și oricât
este partea lui Oprca și partea fratelui său și oricât este partea lui Voicu, pentrucă
acești mai sus spuși oameni au schimbat cu jupan Barbul ban, de le-a dat lor
jupan Barbul ban Slătioara toată și moara sa, iar acești mai sus spuși oameni
au dat părțile lor din Târșa.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui jupan Barbul ban, ca să-i fie lui Târșa
de ocină și de ohabă lui, fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni
neclintit, după porunca domniei mele.

Iată martorii: jupan Detco ban, jupan Calotă mare vornic și jupan Ivan
mare logofăt și jupan Harvat mare vistier și jupan Radul spătar și Drăghici
paharnic și Hamza comis și Barbul stolnic și Radul și Ocea mari postelnici.
Ispravnic Harvat vistier și popa Frâncu din Costești.

Am scris eu, Stanciul Vețel, luna Octombrie 11 zile, în anul 7021 <1512>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 190.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1795 Martie 28.

<1512—1521>

† Cartea lu Băsărab vodă, feciorul lu Băsărab vodă, sfentei mănăstiri Cot-
lomuz unde iaste grădina preacistei ¹⁾ unde iaste hram preobrajenic *domnului*
ca să fie sfentei mănăstiri din ocina Pârdeștilor jumătate, pentrucă au adaos jupă-
nul Manea mare cliucer sfentei mănăstiri, ca să-i fie de'ntârire, iar Manii cliucer
și părinților lui să fie pomână în vecie. Pentrucă au fost închinat un om mănăs-
tirii Clocociovul, iar egumenul *dela* Clocociov și alaiți frați, ei s'au tocmnit cu
jupânul Manea cliucer, de au schimbat, de au dat jupânul Manea ocina den Turia,
veri cât au fost partea Manei cliucer, iar egumenul cu frații, ei i-au dat ocina
Pârdeștilor jumătate, așa s'au tocmnit de'naintea lu Băsărab vodă.

¹⁾ «Cotlomuz unde iaste grădina preacistei» scrisă deasupra cuvântului «Clocociov» care
a fost tăiat.

Iar apoi, Manea cliucer au dat de au adaos aciastă ocină ce să zice mai sus Clocociovului și sfentei mânăstiri Cotlomuzul, ca să-i fie de poménă lui și părinților. Și s'au scris la poménic și la sfânta proscomidie, ca să să pomenească cât va fi mânăstirea; și au făcut și ca să nu să mai întoarcă, <ci-au> dat la mânăstire.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 193.

Trad. rom. dela începutul sec. XVII.

Datat după anii de domnie ai lui Neagoe Basarab.

88

<1512—1521>

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn. Scrie domnia mea, tie Mija sudetș și astfel îți vorbim domnia mea: ca să cercetezi pentru treaba muntelui sfintei mânăstiri dela Bistrița, ca oricât este partea sfintei mânăstiri, nimeni altul să nu fie volnic a turbura, ci pe unde a ținut sfânta mânăstire, încă din zilele lui Radul voevod, iar ei călugării să fie volnici să-și ia ceiace li se cuvine, iar altul nimeni să nu cuteze a turbura, căci va avea rea certare. Și altfel să nu fie, după spusa domniei mele. Ispravnic însăși spusa domniei mele.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 191.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, deteriorată.

Cu o trad. rom. din 1849 Iulie 16.

Datat după anii de domnie ai lui Neagoe Basarab.

89

<1512—1521>

† Urmând a tot sfânta și dumnezeiasca scriptură care spune: «milă voiesc, iar nu jertfă» și iarăși că «prin milostenii se curăță păcatele; fericiți cei milostivi căci accia vor fi miluiți», după cum și gura cea proorocească și inspirată de duh, grăește: «fericit bărbatul care în fiecare zi miluște și se îndulcește de domnul». Acestea deci, din dumnezeiasca scriptură aflând, iarăși am auzit spunându-se de prooroc prin duhul sfânt, că deci: «ascultați împărați și pricepeți! învățați judecători ai capetelor pământului, pătrundeți-vă cei care stăpâniți mulțimile și vă faliți de noroadele limbilor, că stăpânirea v'a fost dată vouă dela domnul și puterea dela cel de sus», înțelegând deci că toate sunt în mâinile lui Dumnezeu și cât voiește fiecăruia dintre noi dăruște. Ci deci fericit și de trei ori fericit cel care bogăția dată de Dumnezeu bine o înmulțește și lucrează lui Dumnezeu în taină talantul ce i l-a încredințat Dumnezeu, ca să audă acel glas bun și dulce al bucuriei: «bunule credincios rob, intră în bucuria domnului

tău ». Acestea auzindu-le, se cuvine nouă a le pătrunde că cele de aici sunt în puțină vreme trecătoare, după cum și spune: « Toată slava până la o vreme este ». Se cuvine deci nouă a râvni celor de mai înainte binecinstitori și sfânt răposați domni care cele pământesti bine întocmindu-le, bine au cărmuit acestea și prin cele pământesti au dobândit bunurile cerești și acestea moștenindu-le, cele pământesti, pământului le-au lăsat.

Iată dar și eu, întru Hristos dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Basaraba voevod, din mila lui dumnezeu domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Cu osârdie și cu dorință am râvnit către a tot cinstitele și dumnezeceștile biserici, după cuvântul prorocului: « în ce chip dorește cerbul izvoarele apelor ». Văzând dar că din pricina păcatelor noastre s'au împușinat domni binecinstitori care au înălțat, au miluit și au împodobit dumnezeceștile și sfințitele biserici, ci mai ales cel în sfânt loc fiind, sfântul și împărătescul hram și lăcaș al sfintei și fără început troițe, a tatălui și fiului și sfântului duh și prin focul nevăzut « coborât » peste sfinții săi ucenici și apostoli și mănăstirea ce se cheamă Vișina, am văzut-o săracă dela binecinstitorii domni și preafericiți ctitori, moșii și strămoșii noștri, părinții și frații noștri, mai în urmă, rămânând dela binecinstitoarele, mai sus spusese nume. Și văzând că această sfântă mănăstire a sărăcit, cu dorință am râvnit a nu o lăsa, ci a o căuta și a o milui și a ne numi cel din urmă ctitor. De accia, din toată inima am primit a ne numi cel din urmă ctitor al sfintei mănăstiri și a o milui după puterea noastră și din stăpânirea ce ne-a dăruit dumnezeu.

Pentru aceasta, am făgăduit și am făcut acest hrisov al nostru, ca să fie ne-schimbat sfintei mănăstiri: să vie egumenul în fiecare an, după obicei, în ziua de sfântul Petru « să ia » câte 400 aspri, să fie de întărire sfintei mănăstiri și la trebuința nevoilor acestui sfânt loc și dumnezeceștilor călugări de hrană.

Și nouă celui mai sus spus să ni se cânte în fiecare săptămână o zi, seara, paraclis cu colivă, iar dimineața sfânta liturghie cu băutură și colivă, cât vom fi în viață; iar după moartea noastră să ni se cânte în fiecare an, într'o zi, fie orice zi, scara, « fără prihană » cu colivă și cu băutură, iar dimineața sfânta liturghie cu sobor, cu băutură; și să ni se facă într'o zi masă, ca și sfântărăposaților cari au fost ctitori înaintea noastră, însă nestrămutat, cât va sta sfânta mănăstire.

Iar dacă cineva nu va ține și nu va face ruga ce aici am așezat-o, să dea răspuns în fața lui dumnezeu. Și aceasta cât am spus, ca după putere, cât vom putea am lăsat să se dea. Deasemenia și fiii noștri, după moartea noastră, să facă cât îi va ține domnul dumnezeu în stăpânirea dăruită de dumnezeu. Pe cine îl va voi dumnezeu să fie urmaș acestor mai sus spuse, iar el așa să facă și să implinească făgăduința noastră și să cinstească și să întărească și să păzească acest hrisov al domniei mele, iar pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească, să-l

păzească și să-l întărească. Celui care va împlini aceasta, să-i dea domnul dumnezeu aici pe pământ a petrece bine și bunătățile cerești a primi și să-l învrednicească pe el șederii de-a dreapta lui care și noi păcătoșii s'o primim cu cei mai înainte binecinstitori și sfântărașoși ctitori, întru Hristos, amin.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 192.

Orig. slav. perg., pecetea timbrată este a lui Vlad voevod.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVII.

Datat după anii de domnie ai lui Neagoe voevod.

90

<1512—1521>, Târgoviște.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh. Iată aici a venit jupanița Neacșa și cu fiii săi jupan Stan spătar și jupan Dragomir înaintea sudețului și a 12 pângari, de și-a vândut jupanița Neacșa și cu fiii săi, Stan și Dragomir, fratelui ei jupan Ratea postelnic, «casa cu»loc și cu pivniță, din Târgoviște, care au fost ale lui jupan ..... cu oricât loc este, tot, pentru 5000 aspri gata. «Și a dat» toți asprii în mâinile jupaniței Neacșa și a fiilor ei Stan spatar și Dragomir și nu a rămas Ratea postelnic dator surorii sale niciun aspru ..... să nu se amestece cu acea casă nici fiii lui Stroe și nici nimeni dintre ..... Și oricui dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, iar ia ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după porunca noastră.

Blestem punem: dacă cineva va strica și va rușina această ..... pe unul ca acela domnul dumnezeu să nu-l păzească și să nu-l întărească în .....

.....«Marto i» punem: jupan Toma sudețul și cei 12 pângari: ..... Chircea și Avedic și Tudoran și Stanciul și dintre Sași: Chelem ..... oameni: Sava vistier și Pera și Ivan Furnică și popa Stoica .....

Și eu, Stoian, care am scris, în luna ..... în anul .....

Arh. St. Buc., S. I., nr. 194.

Orig. slav. hârtie, rupt la îndoituri; lipsește treimea din stânga și partea dela îndoitura din mijloc, pecete aplicată.

Datat din domnia lui Neagoe Basarab, după legenda pecetii.

91

1513 (7021) ..... 9, Buceurești.

† In lege a poruncit domnul dumnezeu fiilor lui Israel ca în fiecare an să dea zeciuială din toate câte ..... vor agonisi și zeciuiala s'o aducă domnului dumnezeului său întru curățirea păcatelor în care ei au căzut. Accasta

deci, știind-o sfinții apostoli și purtători de dumnezeu părinți, ne-au lăsat nouă celor din urmă întru ajutorul și binefacerea sufletelor noastre, unii cu rugăciune și priveghiere și cu post, alții prin milostenie și pocăire să se curețe de orice cădere în păcat și să se pregătească spre a auzi acel glas bun cuvântând: veniți către mine toți cei care vă trudiți și sunteți împovărați și eu vă voi liniști, învățați deci dela mine, căci sunt bun, blând și smerit cu inima, luați jugul meu asupra voastră, căci jugul meu este bun și sarcina mea este ușoară și prin aceasta veți afla odihna sufletelor voastre și vrednici veți fi a asculta acel glas bun care spune: veniți binecuvântații tatălui meu, de moșteniți împărăția pregătită vouă dela alcătuirea lumii; căci am fost flămând și am fost însetat, gol și bolnav și în temniță și m'ați cercetat și m'ați slujit. Deci, în acest chip să se învrednicească fiecare creștin temător de dumnezeu, ca să intre în bucuria domnului său.

De aceia, am văzut că .....stăpânitorii, care au fost înaintea noastră, adevărați împărați și cnezi, acestea auzindu-le ..... bine întocmindu-le ..... au aflat după glasul ..... prooroc între împărați și părinte al lui dumnezeu, David fericit ..... și toată ziua se desfătă.....

Acestea le-am văzut și eu ..... Basarab voevod ..... domn ..... Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Pentru aceasta, ne-am străduit cât vom petrece cele pământesti și de cele viitoare ne va fi trebuință a le îndrepta după puțină ca de lucrurile sufletești ..... cele date nouă toate dela dumnezeu.

De aceia, din toată inima am râvnit către hramul și lăcașul preacinstitei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, slăvitei ei vovidenii, mănăstirii Snagov și am dăruit acest întru totul cinstit și cu frumoasă față și preacinstit hrisov al domniei mele cinstitei mănăstiri și nastavnicului și învățătorului turmei cuvântătoare a lui Hristos, părintelui egumen ieromonah chir Ștefan și tuturor celor întru Hristos frați, câți se află în sfânta mănăstire, ca să le fie satele, anume: Frânghiștii toți și Cărligați; și iarăși să le fie: Turbații toți și Soldeștii toți și Sărăcineștii toți și Izvoranii toți și în Tâncăbești două părți și jumătate și în Ghermănești șapte părți și Popeții toți și Dobroșeștii toți și Grădiștea toată. Și în Cărciumari oricât este partea sfintei mănăstiri Snagov și în Bârsești jumătate. Și iarăși în Străoști pe Cricov să le fie toată partea ce se spune a lor ..... Mireștii toți și în Drăgoești patru părți și în Spantov două părți și Brăgăreștii toți și Țigăneștii, oricât este partea lui Baico, toată.

Și iarăși să le fie sălașele de Ațigani, oricâte sunt ohabnice ale sfintei mănăstiri, pentru că sunt aceste mai sus spuse sate și Ațigani ale sfintei mănăstiri Snagov vechi și drepte ocine și dedine.

De aceia și domnia mea i-am dat și i-am întărit, ca să-i fie de ocină și de ohabă sfintei mănăstiri Snagov și de nimeni neatins, după porunca domniei

mele. Incepând dela vama oilor, de vama porcilor, de albinărit, de găletărit, de dijmă, de vinăriciu, de cositul fânului, de cărături, de podvoadă, de talpe, adică de toate slujbele și dăjdiile câte se află și țara de sine stătătoare și stăpânirea domniei mele. Și să nu îndrăznească a turbura aceste sate și Ațigani nici sudeți... nici birari... nici nimeni dintre... dregătorii domniei mele, trimiși după milele și muncile domniei mele, pentrucă cine va îndrăzni să le ia ceva, chiar și un fir de păr, unul ca acela va primi mare rău și urgie dela domnia mea ca necredincios.... și batjocoritor al acestei porunci a domniei mele.

Blestem pune domnia mea: după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va innoi și <va întări> această poruncă a domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l întărească și să-l păzească în domnia lui, iar dacă nu va cinsti, va batjocori și nu va întări, pe acela domnul dumnezeu să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacul viitor cu sufletul și să aibă parte cu Iuda și cu <Aric>.

Încă și <martori>... jupan <Calotă>... mare vornic <Ivan> mare logofăt, jupan <Radul> mare spătar, jupan Udrea mare armaș, jupan Drăghici mare paharnic, jupan Barbul mare <stolnic>... prea păcătosul numit.

S'a scris...

București în luna... 9, anul curgător, în anul 7021 <1513>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 196.

Orig. slav, perg., șters, rupt și cu părți lipsă, pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din Martie 1843.

92

1513 (7021) Martie 23, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfiatei mânăstiri a domniei mele numită Vișina, ca să-i fie un munte ce se numește Plăseală, cu tot hotarul și cu toată zănoaga, oricât a ținut Diicul, pentrucă a venit înaintea domniei mele jupanița Neaga și fiica ei Marga, de au dat acel munte sfintei mânăstiri, lăcașul și hramul întru sfânta troiță nedespărțită, ca să fie de întărire și de hrană fraților; căci a dat jupanița Neaga și fiica ei acel munte de moștenire pentru sufletul lor și al părinților lor.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mănăstiri să-i fie de ocină și de obază și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Martori pune domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic și jupan Ivan logofăt și jupan Harvat vistier, Radul spătar și Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic și Radul postelnic.

Scris în cetatea București, luna Martie 23 zile, în anul 7021 <1513>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 195.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1847 Iunie 6.

93

1513 (7021) Aprilie 1. București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă sfintei mănăstiri Govora și părintelui egumen Dorotei și fraților cari trăesc în această sfântă mănăstire, ca să le fie poiana toată, cu hotarul, ce se numește Nevoia, pe care a închinat-o jupan Tudor vistier sfintei mănăstiri, sfântului hram al preacinstitei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitei ei uspenii, pentru sufletul său și al părinților lui, călugărilor de hrană, lui de vecinică pomenire. Și iarăși apoi au dăruit și domnia mea din ocina domniei mele lângă acea poiană, să fie sfintei mănăstiri din capul poienii, din jos de poiană, . . . ¹⁾ lui Ciorăce, până în hotarul Vițelu, de acolo iarăși pe lângă hotarul Vițelu, până în apa Vedei și de acolo iarăși pe apa Vedei în sus, până în drumul Topanei ce merge la Pitești; de acolo drumul Topanei îndărăt, până în apa Ciorăcăi, ce a dăruit răposatul Radul voevod sfintei mănăstiri, să fie pentru trebuința dumnezeieștilor călugări, iar nouă întru vecinică pomenire. Și de nimeni să nu le fie supărare, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul Cralevski și jupan Calotă mare vornic și jupan Ivan mare logofăt, jupan Harvat mare vistier, Hamza comis, Drăghici paharnic, Radul spătar, Barbu stolnic și Radul și Oncea mari stratornici. Ispravnic jupan Sin logofăt.

Scris în cetatea de scaun București, în luna Aprilie 1-a zi, în anul 7021 <1513>.

Și scriitor Badea gramatic.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 197.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu două traduceri rom.: una din 1749 și alta din 1842 Septembrie.

¹⁾ loc rupt în orig.

1513 (7021).

† Cu mila lui d^eu^mnezeu, creștinul Basarabă voevod și d^eo^mn^u a toată ț^ara dintru Ungurie Rumânească. Dat-am domnia mea această învățătură a domnii mele s^feⁱntii și d^eu^mnezăeștii mănăstiri Snagovul, unde iaste hramul văvedenii născătoareii de d^eu^mnezău și pur^erea fecioarii Marii și părintelui egumenului chit Ștefan și tuturor fraților întru H^eristo^s, căți să vor af^el^a lăcuitoari în s^feⁱnta mănăstire, ca să le fie satele ce să chiamă Pringhișeștii toți și Cărligații. Și iar să le fie Turbații toți și Șoldeștii toți și Izvoranii toți și în Tăncăbești 2 părți și jumătate și în Ghermănești 7 părți și Popetii toți și Dobroșeștii toți și în Cărciumari veri câtă iaste partea s^feⁱntii mănăstiri Sneagovului și în Bărsești jumătate. Și iar în Străoști pă Cricov să le fie toate părțile lor ce s^eă zic Cosmireștii toți și în Drăgoești 4 părți și în Spanțog 2 părți și Brăgăreștii toți și în Țigănești veri câtă va fi partea lui Baico, toată. Și iar să fie 3 s^alașe de Țigani veri câtă vor fi obabnici, adecă de moșile s^feⁱntii mănăstiri, pentrucă sântă acele sate și Țigani ce s^unt mai sus zise s^feⁱntii mănăstiri Snagovului bătrâne și drepte ocine și moșii.

Drept accia, dat-am și domnia mea ca s^eă fie de moșie și de strămoșie s^feⁱntii mănăstiri Sneagovului și de nimenilă neclătită, preste zisa domnii mele.

Deci iată încă și mărturii pus-am domnia mea; boiarii divanului nu s'au pututu descoperi din cartea cea coajnică, ștearsă, ca să s^ecrie după obicei¹⁾.

Văleat 7021 (1513).

Acad. R. P. R., XX/286.

Trad. rom. hârtic.

-1513 (7022) - Septembrie 20, Târgoviște.

† Din mila lui d^eu^mnezeu, Io Basarab voevod și d^eo^mn a toată ț^ara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă slugilor domniei mele lui Șarban spătarul cu fiii lui, căți îi va lăsa d^eu^mnezeu, ca să-i fie ocina, anume Băcleșul tor și poienile dela furca Băcleșului Verde și Padina Pietrei toate și Drăgoicea toată, dela furcă până la gură și Bălătarsca toată, dela gura Băcleșului Verde până la hotarul Pirihei²⁾ și Smedovița toată,

¹⁾ Text adăugat de traducător.

²⁾ «Și Padina . . . . Pirihei», șters cu cerneală roșie și adus deasupra «scos în divan înaintea lui Io Constandin voevod. Ispravnic Stroe mare logofăt Leat 7165 (1757)».

dela gură până la furcă, pentrucă le-a dobândit cu dreaptă și credincioasă slujbă dela domnia mea prin vărsare de sânge cu lancea.

Pentru accia, l-am miluit domnia mea ca să-i fie aceste ocine cu numele mai sus scris, de ocină, de ohabă lui, acestuia și fiilor lui și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori punem domnia mea, dregătorii domniei mele: jupan Barbu Cralevski și jupan Calotă mare vornic, jupan... mare logofăt și Harvat vistier și Radul spătar și Barbul stolnic și Drăghici paharnic și Hamza comis și Radul postelnic.

A scris Stoica gramatic în cetatea de scaun Târgoviște, luna Septembrie 20 zile, dela Adam anî curgători 7012 <1513>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCXCIX./7.

Orig. slav, perg., pecete aplicată.

Data este greșită de diac; probabil cifra zecilor este K (20) în loc de I (10) Deci am avea 7022 <1513>, ceiace corespunde în adevăr cu domnia lui Neagoe Basarab și cu lista divanului din acel an.

96

1513 (7022) Octombrie 24, Nănișori pe Ialomița.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul bunului Basarab cel Tânăr. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului preasfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstita și slăvita cu blagoveștenie, mănăstirii numită Glăvăciiov și părintelui egumen chir Ielarion și tuturor fraților cari trăesc în acel sfânt loc, ca să le fie în Neagra a patra parte, cât a ținut Cârștlian vornic și apoi Vladul Hartie spatar. Pentrucă au schimbat părintele egumen Ilarion și frații dela sfânta mănăstire, cu jupan Oncea pârălab și cu frații săi Țalapi, Sarul și Manea, de a dat jupan Oncea pârălab călugărilor dela sfânta mănăstire Glavaciiov, în Neagra a patra parte, ce a schimbat-o pentru Bârleștii; iar călugării dela sfânta mănăstire au dat lui jupan Oncea pârălab și fraților săi și fiilor lor 3000 aspri și ocina dela Izvor și câmpul și pădurea pe vechiul hotar și din sus și din jos, pe unde a dat Neagu gramatic sfintei mănăstiri. Și prețul acelei ocine dela Izvor de 1000 aspri.

Pentru aceasta și domnia mea am dat sfintei mănăstiri Glavaciiov, ca să-i fie pentru întărirea sfântului loc și de ocină și de ohabă. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Detco ban și jupan Calotă vornic și jupan Ivan logofăt, Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Barbul stolnic, Radul postelnic.

Și eu, Varnava scriitor, care am scris în Nănișorii de pe Ialomița, în luna Octombrie 24 zile, în anul 7022 <1513>.

Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 198.

Orig. slav, bărtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. dela mijlocul sec. XVIII.

97

1514 (7022) Mai 8, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, lui jupan Șuica vornic și fiilor săi, anume: Stoicanul și Vladul și Drăghici și încă câți dumnezeu îi va lăsa, ca să le fie jumătate din moara dela Dedilov de pe Călniște; și dacă va fi și alt vad în acea apă și ocină, să-i fie iarăși jumătate; și din gărla Craguiei jumătate, pentrucă le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Iar apoi, Șuica vornic cu fiii săi au avut pără cu Dragomir vistier înaintea domniei mele. Și domnia mea le-am cercetat judecata și dreptatea cu cinstiții dregători ai domniei mele; și am aflat că sunt mai sus zisele ocine ale lui jupan Șuica vornic, pentrucă au mărturisit înaintea domniei mele și au jurat jupan Șuica vornic cu 24 de boieri și au dat lui Șuica jumătate din moară și gărla Craguiei iarăși jumătate, iar dacă va fi și alt vad iarăși jumătate, după cum scrie mai sus. Ele sunt ale lui jupan Șuica vornic vechi și drepte ocine, iar Dragomir a rămas de lege.

Și apoi, a venit jupan Șuica vornic și cu frații săi, anume: Dara și Dragomir și Cazan și cu vărul lor, anume Dara înaintea domniei mele și s'au unit pe satele lor, de au așezat jupan Șuica și cu frații săi pe vărul lor Dara peste satele lor, peste Șuici și peste Pleșești, iar vărul lor Dara, el a așezat pe jupan Șuica și frații săi și cu fiii lor peste satele lui, peste Preajva toată și peste toți Drăgăneștii de pe Vedea și peste toate averile câte are Dara, ca să fie frați nedespărțiți. Inșă cât va fi jupan Șuica și cu frații săi și cu fiii lor, iar ei singuri să-și stăpânească mai sus spusele ocine și averi; iar după moartea lor, când nu se va afla nimeni din neamul lor, atunci să ție Dara cu fiii săi aceste mai sus spuse ocine și averi. Și iarăși cât va fi Dara și cu fiii săi vii, iar ei să-și stăpânească singuri ocinele și averile lor mai sus spuse; iar după moartea lui Dara și a fiilor lui, când nu se va afla nimeni dintre ei, atunci să ție jupan Șuica și cu frații săi și cu fiii lor averile lui Dara. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și domniei mele au dat calul.

Pentru aceasta și domnia mea am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, Harvat vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

Și eu, Voico diac, care am scris în minunata cetate de scaun Târgoviște, în luna Mai 8 zile, în anul 7022 <1514>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S., I., nr. 199.

Orig. slav, perg, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1864 Martie 28.

98

1514 (7022) Mai, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstului boier al domniei mele, lui jupan Stanciul pârcălab și cu fiii săi, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Mârșa din jumătate a treia parte. Și iarăși lui Stoica cu fiii săi, ca să le fie în Mârșa din acea jumătate iarăși a treia parte. Și deasemeni Ancăi să-i fie în Mârșa iar din acea jumătate iarăși a treia parte, pentru că le sunt vechi și drepte ocine și dedine. Iar apoi, a cumpărat Stanciul partea Ancăi din Mârșa, pentru 5000 aspri, ca Anca să nu se amestece.

Și deasemeni lui Stanciul cu fiii săi să-i fie în Uești a treia parte, pentru că a cumpărat-o Stanciul dela fiii lui Arsul, pentru 1200 aspri.

Și iarăși lui Stanciul cu fiii săi să le fie sălașe de Ațigani, anume Badea cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat Stanciul dela Baldovin, pentru 600 aspri. Și deasemeni să le fie... cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat Stanciul dela Voico al lui Albu, pentru 500 aspri¹⁾.

Iar apoi, a venit Stanciul înaintea domniei mele de s'a unit cu vărul său Stoica peste mai sus zisele ocine și Ațigani, peste toate averile, ca să fie frați nedespărțiți; însă cât va fi în viață Stanciul cu fiii săi, iar ei să-și stăpânească singuri ocinele și averile și Ațigani, iar Stoica... să nu aibă amestec peste averile lui Stanciul. Iar după moartea lui Stanciul și a fiilor lui, când nu se va afla nimeni... iar atunci să stăpânească vărul său Stoica și cu fiii săi toate averile lui Stanciul ce... tot așa... cât vor fi în viață, iar ei singuri să-și stăpânească... ocinele și averile, iar Stanciul cu fiii săi... peste mai sus zisele ocine și averi... Și după moartea lui Stoica,... când nu se va afla nimeni dintre ei,... să.

¹⁾ Dela «Și deasemeni să le fie... 500 aspri» șters cu chinovar în orig.

șie toate averile lui Stoica... Stanciul cu fiii săi. Și între ei prădalica să nu fie, pentrucă așa s'au așezat.

Iar apoi, Stanciul și-a așezat pe vărul său Dragoslav... Dumitru și Stanciul și cu fiii lor peste partea lui din Uești, însă peste a treia parte, ca să le fie de ocină. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceia și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor și nepoților și strănepoților lor... Cui dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Barbul ban Cralevski, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat vistier, Drăghici paharnic, Hamza comis, Radul spătar, Jitian stolnic, Stroe și Vladislav mari stratornici, Ispravnic Drăgan Zagano.

A scris Badea Mălcom în cetatea Târgoviște, în luna Mai... zi, anul curgător, 7022 <1514>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 200.

Orig. slav, perg., rupt, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1753.

99

1514 (7022) Iulie 14, Curtea de Argeș.

Cu mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Rumânească, fiul priabunului Io Basarab cel Tânăr voevod. Dat-am domnia mea această carte a domniei mele lui Șerb cu frate-său Sămăn și cu feciorii lor și Iugăi cu feciorii lui și Radului cu feciorii și Radului cu feciorii lui și Stanciului cu feciorii lui și Mania cu feciorii lui și Radomir cu feciorii lui și Șerb și Stanciul cu feciorii lor și Dan cu feciorii și cu fetele lui și Pungăi cu feciorii lui și Șerb cu feciorii lui și Mihăilă și Neagoe și Cârstia și cu dânșii feciorilor lor, iar când nu să vor afla feciori, ca să rămâc de Cârstia niciun fiu, atunci ca să fie ocina Cârstei la fata lui și Stoica cu feciorii lui și Vlăduleț cu feciorii lui, Radul și soru-sa Sora, ca să le fie lor Groșetul tot, pentrucă iaste a lor bătrână și dreaptă moșie.

Și iar au cumpărat Stoica dela Radul Scurtul o livade, drept 200 de aspri. Și iar au cumpărat Stanciul și frate-său Radul dela Voico și dela Dragomir o livade pe valia Cerniței, drept 400 de aspri și drept un bou. Și iar Șerb și Cârstia au cumpărat dela Dan dvornic Dosul Spidei și Tătulescul și lazul lui Șerb, drept 250 de aspri. Și Vlăduleț au cumpărat dela Dan dvornicul Poenița, drept 130

de aspri. Și iar Radomir au cumpărat pe gruiul lazurilor lazul lui Radomir dela Dan dvornicul, drept 200 de aspri. Și iar Stoica și Mihăilă au cumpărat dela Voico și dela Dragomir pe valia Cerniței loc, drept 220 de aspri. Și domniei mele dăteră un cal bun.

Drept accia și domnia mia li-am dat, ca să le fie lor moșie stătătoare, lor și feciorilor și nepoților și strănepoților și de cătră nimenia nezmintit să fie, după zisa domniei mele.

Și mărturii boiarii domniei mele: jupan Barbul *mare* ban, jupan Calotă *mare* dvornic și Harvat *mare* vistiaru, Radul spătariu, Drăghici păharnic, Amza comis, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Scrisu-s' au în Curtea de Argeș de Dan Scurtul. Iulie 14, 7022 <1514>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Cozia nr. 209 f. 173v—174.

Copie rom.; altă copie rom. ms. 215 f. 157v—158.

100

1514 (7022) Iulie 23, Mănăstirea Bistrița.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele, lui jupan Teodor logofăt și lui jupan Stanciul ban și cu fiii lor, căți dumnezeu le va lăsa, ca să le fie în Costești, din partea lui Leaotă, jumătate din toată ocina cât are și din deal și din câmp și din curătură jumătate, pentrucă a venit Leaotă înaintea domniei mele de și-a dat jumătate din ocina lui, ce este mai sus zisă, lui jupan Tudor logofăt și lui jupan Stanciul ban, însă le-au dat-o de a sa bună voie, ca să fie jupan Tudor logofăt și jupan Stanciul peste o jumătate, iar el să fie peste cealaltă jumătate, cum scrie mai sus. Și domnia mea le-am iertat calul.

De accia și domnia mea le-am dat să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martorii: jupan Barbul ban, jupan Calotă vornic, jupan Harvat logofăt, jupan Dumitru vistier, Hamza comis, Drăghici paharnic, Jitiian stolnic, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

Scris în sfânta mănăstire Bistrița, în luna Iulie 23 zile. Ispravnic Stan logofăt. În anul 7022 <1514>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 201.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1795 Aprilie 3.

<1514 Iulie — 1516 Septembrie>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a domniei mele dela Snagov și sfintei mănăstiri dela Glăvăciou, ca să le fie loc de chilie la Cornu pe Prahova, pe ocina lui Dragomir Pânteii, pentru că a venit înaintea domniei mele Dragomir Pânteii cu fiii săi Neag și Vladul, de au dat acel loc sfintelor mănăstiri, ce sunt scrise mai sus, loc de chilie pentru sufletul lor; fiindcă le-am dat și domnia mea, ca să le fie ocină, ohabă, neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt, jupan Radul spătar și jupan Hamza comis, Dumitru vistier și jupan Stroe postelnic.

Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 205.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, deteriorată.

Cu o trad. rom. din 1848 Mai 31.

Datat după divan.

102

1514 (7022) August 3, Argeș.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Manea cu fiii săi și lui Micul cu fiii săi și lui Pavel cu fiii săi și lui Marco cu fiii săi și lui Dragomir cu fiii săi și lui Pobrot cu fiii săi și lui Sofica cu fiii săi și lui Lupeiu cu fiii săi și lui Iubu cu fiii săi și lui Brata cu fiii săi și iarăși lui Dragomir cu fiii săi și lui Mușat și lui Baiul cu fiii lor, ca să le fie Coturua dela gura Valei Bune¹⁾ în sus și Valea Bună toată, până în ocina lui Fiat, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Și Cerna toată, pentru că au cumpărat-o dela Preda și dela fiii Dimitresci și dela fiii... și dela Păunul și dela fiii Miclăușoanci și dela Pătru și dela fratele său și dela... pentru 62 florini. Și hotarul să le fie: din sus, prin mijlocul pădurii până în vârful dealului și din jos, din spre Știrban, pentru cât s'a părut Marco cu Știrban, să le fie jumătate și până în apă, iar de aci apa în sus până în mijlocul pădurii și până unde se lovește cu hotarul lor. Și Valea Cernaia cu tot câmpul, oricât este, însă Baiul să aibă a patra parte din Cernaia, iar cu celelalte ocine să nu aibă amestec. Și Deic... cu fiii săi să le fie... jumătate, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar apoi, lui Marco cu frații săi și cu fiii lor, să le fie o vie, pentru că au cumpărat-o dela Dumitru din Clășnești pentru 4 florini. Și domnia mea am iertat calul.

¹⁾ «Valei Bune» așa în orig.

De aceia și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroc și Vladislav mari stratornici.

Scris în Argeș, August 3. Ispravnic Stoica logofăt. În anul 7022 <1514>.
† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 202.

Orig. slav, perg., șters și rupt la îndoituri, pecete timbrată.

Cu 2 traduceri rom.: una din 1791 Decembrie 11 și alta din 1847 Februarie 5.

103

<1514 (7023)> Decembrie 13.

† Căți se povățuiesc cu duhul lui dumnezeu, aceștia sunt fiii lui dumnezeu și după cum a zis dumnezeescul apostol, căruia următori fiind cei iubitori de dreptate și acel glas fericit de bucurie așteptând a-l auzi, este: «Veniți binecuvântații părintelui meu de moșteniți împărăția gătită vouă dela așezarea lumii, că flămând am fost și mi-ați dat să mănânc, însetat și m'ați adăpat, străin am fost și m'ați primit, gol și m'ați îmbrăcat, bolnav și m'ați îngrijit și în temniță și mi-ați ajutat.» Deci acest glas bun făcător de bine a-l auzi dimpreună și a pătrunde întru bucuria domnului tău, precum și păcătoșii trimiși în focul veșnic să audă că nici porunca domnului dumnezeu, căci nici pe cel flămând, nici pe însetat, nici pe bolnav, nici pe cei din temniță nu i-au cercetat și nu i-au slujit. Acestea deci pomenindu-le, nu se cuvine a amâna vremurile sau ceasul, «căci» nu se știe în ce ceas domnul nostru va veni și tot nepregătiți, nici în privighere ne va afla, ci deci prin greaua sarcină a păcatelor suntem cuprinși și răniți de apriga săgeată dușmană a păcatului. Neapărat trebuință este... post, căci a noastră nevoie este mică; numai... mântuitorul a-l iubi din tot sufletul... și prin fapte bune ale domnului și mare milă «vom dobândi», căci către toți întinde mâinile. Insuși zice prin gura sa preacurată și cinstită: «nu vreau moartea păcătosului, ci a-l îndrepta și să fie viu, că n'am venit să chem pe cei drepti, ci pe cei păcătoși la pocăință și nu pe greșiiții săraci cu duhul, ci spre pocăință.» Pentrucă pocăințele sunt de mai multe feluri, după cum multe lăcașuri pe măsura faptelor bune; dar faptele bune sunt de mai multe feluri: dragostea, milostenia și postul și înfrânarea. Către acestea credința, nădejdea și multe altele la auzim din sfânta scriptură, toate sunt deci spre folosul nostru; dar chiar și de auzim, însă nu facem, căci suntem copleșiți de deșertăciunile și grijile acestei lumi. Insa privind spre mila mântuitorului o nădăjduim, că pe cei prea păcătoși și copleșiți mila îi cidecă

și îi miluește și încă și de jertfirea fiului, nu-i lipsește numai ca să fie îndreptare. Prin aceste chipuri deci se învrednicește orice creștin temător de dumnezeu, ca să pătrundă întru bucuria domnului său. De aceea, văzând că și stăpânitorii care au fost înaintea noastră, adică împărații și cnezii, acestea auzindu-le semne bune au clădit și prin acestea cele cerești au dobândit. Glasul lui David fericitul prooroc între împărați și părinte al lui Dumnezeu: «fericit bărbatul care miluește și care toată ziua se îndulcește întru domnul» și iarăși: «că prin milostenii se curăță păcatele».

Și încă acestea, ce le-am văzur și noi, din mila lui Dumnezeu Io Neagoe voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, prin dorință și osârdie, râvnind către sfintele și dumnezeieștile biserici a zidi și a ridica și a împodobi, mai ales către a tot sfântul, sfințitul și dumnezeescul hram și lăcaș al sfântului și precuciosului nostru părinte arhierarh și făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei, mânăstirea numită Dealul, ce a ridicat-o din temelie Io Radul voevod, care a fost înaintea noastră. Și acest numit Radul voevod a trecut din această viață de deșertăciune și acest mai sus zis hram l-a lăsat nesăvârșit de sfânta scriptură.

Pentru aceasta, domnia mea văzând o atare întemeiere, zidire împărătească și cât a fost neterminat... iar domnia mea m'am strădui cu toată dorința și osârdia și l-am împodobit cu sfânta scriptură și l-am sfârșit întru slava lui Dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos și a precucuratei lui maici și întru lauda prea cuciosului celui între sfinți părintelui nostru arhierarh și făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei, căci, dacă va fi cu priință lui Dumnezeu, să ne numim și noi ctitori cu mai sus numitul Radul voevod, ctitor și clăditor al acestui hram.

Apoi, încă a dăruit domnia mea acestui a tot cinstit hram al părintelui nostru arhierarh și făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei... Incepând hotarul mai sus de Șchei mai în jos... Ialomița drept la Obrăjje... și Tur... între Pisc, iar din hotar până în Porumbul și din Porumbul până la drumul Dârstorului, iar de acolo pe drum în jos, până la drumul Spătenilor și de acolo, din drumul Spătenilor, până la fântâna lui Voicu ce este mai sus de Drăgocști și cu hotarul mai sus de plaiu. Iar domnia mea nicidecum... n'am făcut în silnicie; ci am trimis hotarnici pe jupan Turcin clucer și jupan Papa spătar și cu 12 boicri și cu megiașii, cari sunt în jurul lor. Ei cu sufletele lor au cercetat și au hotărnicit.

Pentru aceasta, toate cele mai sus zise... domnia mea mai sus zisului hram al precuciosului părintelui nostru arhierarh făcător de minuni Nicolae din Mira Lichiei și dumnezeieștilor călugări, care trăesc în acest sfânt loc, ca să le fie de hrană și de întărire și de ocină și de ohabă. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Incepând dela: vama oilor și vama porcilor, de albinărit și de vinărici și de gălenărit și de dijme și de cositul fânului și de cărături și de podvoadă, adică de toate

slujbele <și dăjdțile> câte se află în țara de sine stătătoare și în stăpânirea domniei mele. Și nimeni să nu îndrăznească a-i turbura sau împiedeca dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimiși după milosteniile sau după muncile domniei mele, pentru că oricine s'ar încumeta a-i turbura sau a-i împiedeca chiar și un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău și urgie dela domnia mea ca necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel să nu fie.

Încă și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre și din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări și va înnoi, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui și să-i fie ajutor grabnic și sprijinitor sfântul între sfinți, părintele nostru arhierarhul și făcătorul de minuni Nicolae din Mira Lichiei; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări, ci va nimici și va călca... să-l batjocorească în domnia lui și să-i fie potrivnic sfântul cel între sfinți părintele nostru arhierarh și făcătorde minuni Nicolae din Mira Lichiei și să-i ucidă trupul, iar în veacul viitor sufletul și să aibă parte... cel de trei ori blestemat Atie și cu acei Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeului și mântuitorului nostru Iisus Hristos: „ia-l, ia-l și răstignește-l” și sângele lui asupra lor și asupra copiiiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin.

Iată martori pune domnia mea: jupan <Barbu ban> Cralevski și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și jupan Dumitru vistier, <Radul> spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic.

Și cu care am scris în ... Florea gramatic a scris, în luna Decembrie zile...

† Io Neagoe Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I. nr. 203.

Orig. slav, perg., rupt și cu părți lipsă la indoituri, pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1912 Septembrie 28.

Data reconstituită după un doc. al lui Matei Basarab din 1630 Iunie 21, în care este citat doc. de mai sus.

104

1514 (7023) Decembrie 14, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului celui în sfânta troiță nedespărțită și celor ce trăcesc în sfântul loc ce se numește al sfintei mănăstiri Vișina și nastavnicului, egumenului

Grigorie, cu toți frații întru Hristos ce trăiesc în sfântul loc, ca să le fie ocina și cu grădinile și cu tot hotarul pe unde a fost din vechime, încă din zilele lui Mircea voevod. Iar apoi călugării au avut pâra cu Bumbestii și cu Porcenii; iar domnia mea am trimis pe cinstitul vlastelin Detco banul și cu cinstitul dregător al domniei mele jupan Stanciul mare portar și pe jupan Neagoe spătar și cu 12 boieri, care au fost megiași prinprejur, anume boierii: Balotă și Radul din Bârlești și Bumbara și Stepan din Corbi și Dan din Jupânești și Buzdugan din Șofrăcenii și Valsan din Drăgoiani și Dan din Românești și Stan și Hranitul din Bălești și Danciul din Iași și Fiiat, de au umblat pe ocină și au găsit vechile hotare, din zilele lui Mircea voevod, din Porcenii și din Bumbestii și cu sufletele lor au așezat hotar, pe unde a fost vechiul hotar: pe Obrejiuță, până în apa Jiului, la Genunea lui Miloe și de aici cade hotarul în Valea lui Șerbu; și iar din partea Porcenilor, hotarul de piatră ce este în capul luncii de jos și de aici plaiurile și luncile pe Jiu în sus și sadurile cu grădinile și cu toate plaiurile.

De accia, le am dat domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă și de întărire sfintei mănăstiri, neatins, după porunca domniei mele.

Iată sunt martori: jupan Barbul mare ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și jupan Radul spătar și jupan Hamza comis și jupan Drăghici paharnic și jupan Jitian stolnic și jupan Radul și Stroe mari postelnici.

Și eu, Petru diac, care am scris în cetatea de scaun București, luna Decembrie 14 zile, în anul curgător dela Adam 7023 <1514>.

Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., nr. 204.

Orig. slav, perg., pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1847 Iunie 10.

105

1515 (7023) Ianuarie 11, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Corbi, hram și lăcaș al preasfintei, curatei și binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și cinstitei, slăvitei ei uspenii și părintelui egumen și tuturor fraților care trăiesc în acel sfânt loc, ca să le fie Corbii toți și cu viile oricâte vor fi.

Și iarăși să le fie Ațigani, anume: Căliman cu copiii săi și Voicu cu copiii lui și Nan cu copiii săi și Radul cu copiii săi și Zemba cu copiii săi și Gudle cu copiii săi și Stan cu copiii săi și Zemba cel bătrân cu copiii săi și Șerb cu copiii săi și Slav cu copiii săi și Citca cu copiii săi și Tatul cu copiii săi și Voico și Radul cu copiii săi și Calici cu copiii săi și Curcă cu copiii săi și Frăcea cu

copiii săi și Istratic cu copiii săi și Diilo cu copiii săi. Pentru că această mai sus scrisă ocină și vii și Ațigani, pe acestea le-a dăruit monahia Magdalina, ca să fie sfintei mănăstiri dela Corbi de întărire, iar egumenului și fraților care trăiesc în sfânta mănăstire de hrană, iar ei de veșnică pomenire.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri numită dela Cornet sălașele de Ațigani, anume: <Mușat> cu copiii săi, Neagoe și Bârze cu copiii săi și Torne și Citea și Paraschivi cu copiii săi, pentru că acești scriși Ațigani, pe aceștia i-a dăruit monahia Magdalina, ca să fie sfintei mănăstiri dela Cornet spre întărire, iar surorilor care trăiesc în sfânta mănăstire de hrană și ei să-i fie de vecinică pomenire.

Și apoi, dacă i se va întâmpla ei trecere dintre cele de aici întru veșnicele lăcașuri, acel care s'ar încumeta a distruge și risipi acest mic dar al nostru, să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu la înfricoșata judecată, unde nu este fățărnicie.

Și iarăși apoi, dacă se va întâmpla mănăstirii dela Cornet să se risipească și nu se va afla nimeni din ea, să aibe voie călugării dela sfânta mănăstire dela Corbi a-i lua pe mai sus dăruții Ațigani, ca să fie sfintei mănăstiri dela Corbi. Și de nimeni neatins, după spusa domnici mele.

Martori: jupan Barbul Călevski, jupan Detco ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistier, jupan Radul spătar, jupan Drăghici pabarnic, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Și eu, Preja, care am scris în cetatea București, în luna Ianuarie 11 zile, în anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 206.

Orig. slav, hârtie, pecete rimbriată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

106

1515 (7023) Martie 16, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Snagovul, hram al preacuratei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria, cinstita vovidenie, ca să-i fie în Cărciumari a patra parte și parte din via dela Boian și din Băbeni... parte cât se întinde ocina până în apa Teleajenului... oricâtă este acestor sate. Iar apoi... domnia mea slugilor domniei mele... din Cozleci de au... cu 12... din Urlați și Șoplea... Voicca... și Oncea din Urlați și Ștef... Dragomir din Cozleci și... din Stăncești... și Bra... Grozea din Pădure. Pentru că au venit înaintea domniei mele... de au mărturisit și au dat cu sufletele lor acele ocine...

Pentru aceasta, le-am dat și domnia mea sîntei mînăstiri Snagovul, <șă>-i fie de întărire ocine și obabe și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Detco ban, jupan Calotă vornic, jupan Harvat logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jiilian stolnic, Stroe postelnic.

Scris în cetatea Târgoviște, în luna Martie 16 zile, în anul 7023 <1515>. Stoica din Cozleci.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 207.

Orig. slav hârtie, rupt și cu părți lipsă la îndoituri, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1843 Aprilie.

107

1515 (7023) Aprilie 13, Oltenița.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele, lui Tatul vătaf cu fiii săi și lui Voico cu fiii săi și cu frații săi și cu fiii lor și lui Mătea cu fiii săi și cu frații săi și cu fiii lor, ca să le fie Părscovul tot, dela gura Văii Purcarului, până la mănăstirea lui Radul postelnic. Și iarăși să le fie Pănătăul, până unde se împreună cu hotarul Tărcovului.

Și iarăși să-i fie lui Dragomir cu fiii săi și lui Banul cu fiii săi și lui Manea cu fiii săi și cu nepoții săi și lui Țintea cu fiii săi, să le fie dela mănăstirea lui Radul postelnic în sus, până în hotarul lui Todosie și pe vale în sus și Valea Olmetului, până în hotarul Sibiceului, pentru că au dobândit-o cu dreaptă și credincioasă slujbă dela domnia mea.

Pentru aceasta, domnia mea am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele. Ispravnic Tetiu din Păcleni.

Scris în Oltenița, în luna Aprilie, ziua 13, în anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 208.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1851 Iunie 8.

108

1515 (7023) Mai 20, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii și boierului domniei mele, lui jupan Manea Vulparu și fiilor lui, câți

dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Golești jumătate. Și iarăși să-i fie din ocina popei dela Spineni, la fel jumătate. Și iarăși să-i fie din ocina ce se cheamă Țeara lui Oanea la fel jumătate. Și muntele ce se cheamă Cernat, la fel jumătate.

Iar apoi, au venit înaintea domniei mele jupan Stan și jupan Dumitru din Bănești, de și-au dat părțile lor și muntele, ce sunt mai sus scrise, lui jupan Manea Vulpariu și fiilor lui, căci le-au dat încă din zilele lui Vlad voevod Calugăru, pentrucă le sunt lor vechi și drepte ocine și dedine.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lui jupan Manea și fiilor lui, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și oricui dintre ei i se va întâmpla moarte mai înainte, iar la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistier, jupan Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

Și cu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, în luna Mai zo zile, în anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 209.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII și una din 1915 Aprilie 11.

109

1515 (7023) Mai 23, Merișeni.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă lui Alaman cu fiii săi. Și apoi s'a ridicat Alaman... și a așezat pe nepoții săi Bah și Alăman peste a treia parte din Alămănești. Și apoi popa Stanciul a cumpărat din Zărnești, din a opta parte, partea lui Cernica toată, pentru 620 aspri. Și apoi s'a ridicat Cernica de a așezat pe fiica sa Boba în Priboeni peste toată partea lui.

Și iarăși Manco cu fiii săi au cumpărat dela Zărna și dela Vladul toată partea lor din Zărnești, pentru 300 aspri; însă această ocină, ce este cumpărată dela Zărna și dela Vladul, aceasta au cumpărat-o Manco cu fiul său Berea și cu nepotul lui, Manea. Iar apoi Manea a așezat pe fiica sa Stana peste partea lui din Zărnești și din Bobeni, să fie peste o jumătate, iar cealaltă jumătate să fie a fiilor lui Radul; însă din partea Zărneștilor și a Bahului să fie Manco peste trei funii din partea lui Zărna și a lui Vladul din Zărnești; însă să fie Manea și Bără pe o parte.

Și iarăși să fie lui Vladul din Zărnești toată partea lui Stan, pentrucă a cumpărat-o dela Stan, pentru 130 aspri. Și iarăși... cu fiii săi să le fie din Dobrogosti toată partea lui Barbul, pentrucă a cumpărat-o dela Barbul, pentru... aspri. Și

iarăși a cumpărat Manco și Ursa... parte din Zărneștii de jos, pentru 150 aspri. Și domniei mele au dat calul.

De aceea și domnia mea... cui dintre ei li se va întâmpla moarte mai înainte, ocinele să fie celor rămași, iar la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată martori: jupan Barbul ban Cralevski, jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar, Udrea armaș și Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe mare stratornic.

Am scris eu... în Merișeni, în luna Mai 23, în anul 7023 (1515). Ispravnic Oncea portar.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh.St. Buc., S. I., Depuneri particulare sub dată.

Orig. slav, perg., rupt și cu părți lipsă la îndoiruri, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XX.

110

1516 (7023) Iunie 26, Curtea de Argeș.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Bogdan cu fiii săi și cu nepotul lor Vrabcea și cu fiii lui, ca să le fie în Negotești toată ocina lui Frățilă, oricât este partea lui, pentrucă au cumpărat-o dela Frățilă pentru 10 florini, însă Bogdan să fie singur peste trei părți, iar Vrabcea să fie peste a patra parte. Și iarăși lui Bogdan și nepoților săi Vrabcea și Lupul să le fie în Negotești toată ocina lui Drăgoiu, pentrucă au cumpărat-o dela Drăgoiu pentru 10 florini; însă Bogdan să fie singur peste o jumătate, iar Vrabcea și Lupul să fie peste cealaltă jumătate.

Și iarăși lui Bogdan, lui Vrabcea și lui Lupul să le fie tot Strimțișorul, pentrucă jumătate le este ocină veche și dreaptă, iar cealaltă jumătate au cumpărat-o dela Frățilă și dela Drăgoiu pentru 7 florini; dar Bogdan să fie peste o jumătate, iar Vrabcea și Lupul să fie peste cealaltă jumătate.

Și iarăși să le fie în Necșești toată ocina lui Frățilă, pentrucă au cumpărat-o dela Frățilă pentru 10 florini; însă Bogdan să fie singur peste trei părți, iar Vrabcea peste a patra parte. Și iarăși lui Bogdan, lui Vrabcea și lui Lupul să le fie în Necșești toată partea lui Drăgoiu, pentrucă au cumpărat-o dela Drăgoiu pentru 10 florini; însă Bogdan, să fie peste o jumătate, iar Vrabcea și Lupul peste cealaltă jumătate. Și iarăși lui Bogdan lui Vrabcea și lui Lupul să le fie jumătate în Strimtul. Și iarăși să le fie în Necșești a patra parte. Și iarăși să le fie în Obârșic a patra parte, pentrucă le sunt lor vechi ocine, dedine. Și domniei mele au dat calul.

De aceia și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ci prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe și Vlădislav mari stratornici.

Și eu, Florea, am scris în minunata Curte de Argeș, în luna Iunie 26 zile. Ispravnic Barbul portar. În anul 7023 <1515>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn,

Arh. St. Buc., Depuneri particulare sub dată.

Orig. slav. perg., pecete timbrată.

Cu două traduceri rom.: una din sec. XVIII și alta din 1906 Dec. 22.

111

1515 (7023) Iulie 26.

Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Straua și cu fiul său Stancea, ca să-i fie ocină la Struzești, oricât arc, pentru că îi este dreaptă și veche ocină și dedină. Iar după aceia, a venit Straua în fața domniei mele, de a așezat pe jupan Oancea pitar peste toată ocina, cât are Straua la Sturzești, ca să fie frați Stancea, fiul lui Straua, cu fiul jupanului Oancea pitar, ca să fie peste oricâte ocine are Straua la Struzești. Pentru că a așezat Straua pe jupan Oancea, de oarece l-a scos dela bir.

Și iarăși să le fie la Buciumeni și la Trudești dela Vedea, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină Dobrei. Iar după aceia, a venit Dobra înaintea domniei mele, de a așezat pe jupan Oancea pitar peste ocinile ei, câte are la Trudești, ca să fie frați fiii Dobrei și cu fiii jupanului Oancea pitar; și sunt pentru că a așezat Dobra pe vărul ei, pe jupan Oancea pitar, deoarece a scos-o dela bir.

De aceia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și oricui i s'ar întâmpla mai înainte moarte, iar la dânsii prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martorii: jupan <Barbul> ban Cralevski și jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt și jupan Radul spătar și Dumitru vistier, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe postelnic.

Iar eu, Petre diac, care am scris, luna Iulie 26 zile, anul 7023 <1515>.

Arh. St. Buc., Condica mării Vicroș, nr. 479 f. 113.

Copie slavă.

Cu o trad. rom. din 1839, ibid. S. I., nr. 210.

<1515—1517> Octombrie 17, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul preabunului și marclui Basarab voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele dregătorului domniei mele jupan Dan spătar și lui jupan Pârvul stolnic și lui jupan Bârcă și cu fiii lor, oricâți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie jumătate din Stoenеști și cu moara, până unde le este hotarul, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

Iar după aceea, au avut pâra înaintea domniei mele jupan Dan și jupan Pârvul și Bârcă cu Simca sulger pentru un iaz de moară. De aceea, domnia mea le-am cercetat pricina lor și după dreptate și după lege, împreună cu cinstiții boieri ai domniei mele. Astfel am lăsat domnia mea ca jupan Pârvul și Bârcă să fie volnici cu ocina lor și cu apa lor, ca să abată apa pe unde le este ocina și hotarul, iar Simca sulger să nu aibă niciun amestec la acel iaz, care este mai sus scris.

De aceea, le-am dat și domnia mea lui Dan, lui Pârvul și lui Bârcă și filor lor, oricâți le-ar lăsa Dumnezeu, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și filor lor și nepoților și strănepoților lor. Prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Ispravnic Radul din Stănești.

Am scris eu, Pătru gramatic, în cetatea Târgoviște, luna Octombrie 17 zile † Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XI/153.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Datat din anii de domnie ai lui Neagoe Basarab, Pătru gramatic apare în 1517, iar Simca sulger la 1517.

1516 (7024) Ianuarie 11, București.

Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor și boierilor domniei mele lui jupan Stoica Olteanul cu fiii săi, anume: Radul și Stănislav și Balea și Sin și Mitrea și Tetiu și cu fiii lor, câți Dumnezeu le va lăsa, ca să le fie în Făgețeni, jumătate și cu siliștile și cu vadurile de moară, pentru că le-a cumpărat dela Neacșa, sora lui Oncea vornic și dela fiul ei Miclea, încă în zilele lui Mihnea voevod, pentru 10 florini ungurești.

Și iarăși să le fie în Făgețeni oricât a fost partea nepoților lui Badea, anume Tudor și Radimir, pentru că au cumpărat-o dela ei, încă în zilele lui Vlad voevod cel Tânăr, pentru 6 florini ungurești. Și domniei mele au dat un cal bun, de trei sute aspri.

Pentru aceasta și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași, în veac. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și aceștia sunt martorii: jupan Barbul ban Cralevski și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Stroe și Vladislav mari stratornici.

Scris în minunata cetate de scaun București, în luna Ianuarie 11 zile. Ispravnic Mihail gramatic al cetății. Dela Adam curgător, în anul 7024 <1516>.

Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 211.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1844 Aprilie 29.

114

1516 (7024) Ianuarie 23, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului <sfântului și slăvitului,> marelui mucenic și purtător de biruințe Gheorghe și mănăstirii numită Nucet și părintelui egumen chir Macarie și fraților care trăesc în acel sfânt loc, ca să le fie satele, anume: Topoloveni toți și cu vinăriciul ce este boieresc și cu tot hotarul și Budeștii toți cu morile și cu tot hotarul și Micșineștii toți și Găleşteștii trei părți și cu moară și Budeștii și Mileștii și cu tot hotarul și cu morile și via dela Târgoviște, ce a cumpărat-o jupan Gherghina dela Surlaz.

Și încă ceiace a dat sfintei mănăstiri Vlad voevod Călugărul, muntele la Buciaci, ce începe dela Ialomîța din sus, pe unde curge pârăul lui Udriște până în vârf și trece peste drum, peste deal, la pârăul ce merge în Buciaci; și iarăși din pârău la Balta Roșie, iar dela Balta Roșie la deal, la Preslop și dela acel pârău în Ialomîța. Și jumătate din balta Saltava, dela gură până în Tâmburești, iar cealaltă jumătate este partea mănăstirii. Și Ațigani câți are sfânta mănăstire. Pentrucă toate aceste mai sus zise sate și Ațigani sunt ale sfintei mănăstiri vechi și drepte ocine, dedine.

Pentru aceasta, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă. Toate aceste mai sus zise sate și hotare le-am dat și am ales acele hotare vechi, pentruca de acum înainte pără să nu <aibă> nici călugării asupra boierilor, nici boierii asupra călugărilor. Iar cine va începe pără mai întâu sau călugării sau boierii sau fie oricine . . . . . acel om va primi mare ceartă și rușine dela domnia mea, ca un om neascultător. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, jupan Dumitru vistier, jupan Radul spătar, Drăghici pahatnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Stroe postelnic.

Eu, Danciul gramatic, care am scris în cetatea de scaun București, în luna Ianuarie 23 zile, dela Adam curgător, în anul 7024 <1516>. Ispravnic Harvat logofăt.

† <Io> Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 215.

Orig. slav, perg., șters, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1915 Aprilie 13.

Copie rom., ibid., ms. 457, f. 14, cu data: 1515 Septembrie 20

115

1516 (7024) Februarie 27, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul lui Basarab marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele preacinstului vlastelin și primului sfetnic al domniei mele jupanul Harvat mare logofăt și cu fiii săi și cu ficele sale și câți încă dumnezeu îi va da, ori fii ori fiice, ca să le fie în Studena, oricât este partea lui Stănimir, pentru că a pierdut Stănimir 8 cai ai jupanului Harvat logofăt; astfel s'a plătit cu ocina sa mai sus spusă, însă de a lui bună voie. Și iarăși în Studena, din partea lui Guga, jumătate, pentru că a cumpărat-o dela Guga pentru 600 aspri, însă de a lui bunăvoie și cu știrea tuturor megiașilor. Și iarăși în Studena oricât este partea lui Stănimir, toată, pentru că a cumpărat-o jupan Harvat logofăt dela Stănimir pentru 1200 aspri, însă de a lui bunăvoie și cu știrea tuturor megiașilor.

Și în Crușov, oricât este partea lui Drăgulici, toată și cu braniștea, pentru că a cumpărat-o dela Drăgulici pentru 1400 aspri, însă de a lui bunăvoie și cu știrea tuturor megiașilor. Și în Rândurești, cât este partea lui Pazarlie, pentru că a cumpărat-o dela Pazarlie pentru 150 aspri.

Și Ațigani, anume Nedelco cu copiii săi, pentru că i-a cumpărat jupan Harvat logofăt dela Dumitru din Bănești, pentru 3600 <aspri>.

Iar apoi, jupan Harvat logofăt a venit înaintea domniei mele de și-a întocmit fii și ficele, câți îi va da dumnezeu, ca, după moartea lui, aceste mai sus spuse sate și Ațigani să-i fie fiii lui, câți dumnezeu îi va da, iar ficele lui să nu aibă amestec cât vor fi fiii în viață. Iar dacă se va întâmpla moarte și fiilor și nu se va afla dela ei niciun băiat, atunci să stăpânească ficele lui jupan Harvat logofăt, ori câte dumnezeu îi va da, însă asupra tuturor ocinelor și a Ațiganilor mai sus spuse. Și domnia mea am iertat calul.

Pentru aceasta și domnia mea le-am dat ca să le fiilor de ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domnului meu.

Martori: jupan Barbul ban Cralevski și jupan Calotă vornic, Dimitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic.

Și eu, Cap-Tare diacon, am scris în cetatea de scaun București, Februarie 27 zile, în anul 7024 <1516>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 214.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1844 Septembrie 3.

116

1516 (7024) Iulie 5, Giurmeni.

Hrisovul răposatului Basarab voevod dela leat 7024 <1516>, ce scrie la mâna Vladului banul și frate-său Dimitru, ctitori cari au zidit mănăstirea întâiu și le-au dat danie la mănăstire.

Cu mila lui Dumnezeu, eu Basarab voevod și domn a tot pământul Țării Rumânești, fiul bunului Basarab voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domnului meu cinstiților boierilor domnului meu jupan Vladul banul și jupan Dumitru părcălabul și jupan Balica spătar și cu toți feciorii lor, câți le va da Dumnezeu, pentrucă am dat lor moșie în Căluș de Sus, toată partea Albului, care au fost Albului bătrână și dreaptă moșie de moștenire. Iar după această, au venit Albul înaintea domnului meu și au închinat și au dăruit această numită mai sus moșie înaintea domnului meu jupan Vladului banul și fraților lui, ca să fie toată a lor a Vladului și a fraților lui, iar Albul să n'aibă nimic, niciun amestec.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea lor moșie ohabnică și feciorilor lor și nepoților și de către nimeni să fie neclătită, preste zisa domnului meu.

Și iară și mărturiile am pus domnia mea: jupan Barbul *mare* ban și Calotă *mare* vornic și Harvat logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comisul, Jătoian stolnic, Stroe postelnic.

Și s'au scris în sat, în Giurmeni, de ispravnicu Voico vistier. Iulie 5 zile, leat 7024 <1516>.

Ieste copie scoasă întocmai după o condică veche, ce se află la cancelaria iconomii sfintei mitropolii. 1848 Maiu 25. Șeful cancelariei, Paharnic Zosima.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 215.

Copie rom.

1516 (7025) Noembrie 3, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab marce voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui jupan Stanciul logofăt, ca să-i fie în Titiricești un loc de vie cu pomi și cu pădure, oricât a ținut Neaga, fiica lui Diicul, pentru că a cumpărat jupan Stanciul dela Neaga și dela fiii ei, pentru 170 aspri. Și iarăși să-i fie în Titiricești alt loc de vie și cu pomi, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul dela Coica croitorul dela Ocne, pentru 400 aspri, încă din zilele lui Radu voevod. Și iarăși să-i fie în Voinigești o vie ce este lângă sfânta mănăstire numită Grădina dela Cornet, lângă Valea Rea.

Iar apoi s'a ridicat jupan Stanciul logofăt, de a dat toate aceste ocine mai sus spuse și jumătate din Belciugata, ca să fie sfintei mănăstiri dela Cornet numită Grădina de lângă Valea Rea. Și după moartea lui și a fratelui său, când nu se va afla nici fiu, nici fiică, nici nepot, nici văr, nici nimeni din neamul lui, atunci să fie și aceste sate, anume: din Costești, oricât este partea lui Stanciul logofăt și a fratelui său și Drăgoeștii toți și Poiana toată dela Gilort și în Pojar, oricât este partea lui și în Folești, oricât este partea lui și în Cănești, oricât este partea lui și în Voinigești, oricât este partea lui și în Corlătești, oricât este partea lui.

Și după moartea lui jupan Stanciul logofăt și a fratelui său Frâncu și a fiilor lor și a nepoților lor, când nu se va afla nimeni din neamul lor, atunci să fie toate acestea sfintei mănăstiri dela Cornet, iar prădalica să nu fie. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Drăghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Neagoe și Luca mari stratornici. Ispravnic Staico stratornic.

Și eu, Moisi, care am scris în Pitești, în luna Noembrie 3 zile, în anul 7025 <1516>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. 1., nr. 216.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

1516 (7025) Noembrie 14, Târgoviște.

Hrisovul lui Basarab voevod din leat 7025 <1516>, dat dă ctitori la mănăstire tot pentru această moșie Călușul.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată Țara Românească, feciorul bunului Basarab voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei

mele cinstului dregătorului domnii mele, mai vărtos al casii domnii mele, jupân Vladul ban și cu frate-său jupân Dumitrie părcălabul și jupanului Balicăi spătar și feciorilor lor, ca să le fie lor în Căluu de Sus, oricâtă va fi partea Albului, fecioru Rădulețului și în Mihăilești ver câtă să vă alege partea Albului, feciorul Rădulețului, pentrucă au fost aceste mai sus zise moșii ale Albului bătrâne și drepte moșii de moștenire. Deci, au venit Albul înaintea domnii mele de au închinat și au dat ale lui moșii ce s'au zis mai sus, cu totul, jupânului Vladul banul și fraților lui. Drept aceia și domnia mea am așezat pre ei cu cartea domnii mele.

Iar după aceia, au venit Albul înaintea domnii mele de au părât și au zis către domnia mea cum că au dat și au închinat parte din Căluu de Sus, iar din Mihăilești n'au închinat, iar jupânul Vladul banul el au scos cartea domnii mele ce era așezat de când au închinat Albul. Așa domnia mea am căutat cartea și în carte așa era închinată și în Mihăilești și în Căluu de Sus. Deci nici carte nu o am crezut, ci am dat Albului 12 boieri ca să jure, cum că n'au închinat din Mihăilești; iar nu au putut să aducă la zi, ci au rămas dă legi.

Drept aceia, am dat și domnia mea jupân Vladului banul și fraților lui, ca să le fie lor moșie ohabnică și feciorilor și nepoților și strănepoților și de nimeni să fie neclătit, preste zisa domnii mele.

Că iată și mărturii am pus domnia mea: jupan Barbul banul, jupân Caloră vorneț și Harvat logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comisul, Jetiiian stolnic.

Și am scris eu, Vălsan logofăt în Târgoviște, Noembrie 14, leat 7025 <1516>.

Ieste copie scoasă întocmai după o condică veche se ce află în cancelaria iconomii sfintei Mitropolii. 1848 Maiu 25.

Șeful cancelarii, Paharnic Zosima

Arh. St. Buc., S. I. nr. 217

Copie rom.

119

1517 (7025) Ianuarie 7, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab marele voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele mănăstirii domniei mele dela Argeș, unde este hramul preasfintei, curatei, prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururca fecioară Maria și cinstitei ei uspenii, ca să-i fie vama ce este la Ocna Mică dela Târgoviște, oricât este domnească, pentrucă am întărit domnia mea sfintei mănăstiri, ca să-i fie de hrană și de întărire, iar domniei mele de veșnică pomenire și încă și părinților și copiilor domniei mele. De aceia, să fie volnic părintele egumen

și frații affători în acel sfânt loc, să adune oricât a fost vama domnească. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Încă și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinști și va întări și va păzi această poruncă a domniei mele, pe unul ca acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va cinști, nu va păzi, nu va înnoi și nu va întări, ci va nimici și va călca și va strica și va batjocori această poruncă, pe unul ca acela domnul să-lucidă, să-l lovească, să-l calce și să-l rușineze în domnia lui și să-iucidă aici trupul cu sgomot, iar în veacul viitor sufletul lui și să fie blestemat și afurisit de 318 părinți dela Nicheia. Și să-i fie potrivnică prăcurata maică a lui dumnezeu la înfricoșata și nepărtinitoarea judecată unde nu este fățarnicie. Și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu acei Iudei cari au strigat asupra domnului dumnezeu, mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în vecii vecilor, amin.

Ispravnici, Calotă vornic și Harvat logofăt.

Scris în Târgoviște, în luna Ianuarie 7 și în aceeași zi era sfântul Ion Înainte-mergătorul, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 218.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1915 Aprilie 17.

120

<1517—1519> Ianuarie 21, Pitești.

Cu mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul marelui Basarab. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele hramului și lăcașului sfântului, întâiului mucenic, arhidiaconului Stefan și cinștiilor călugări cari vor lăcui întru acest sfânt lăcaș, ca să le fie lor întru supunere siliștea cea veche, care iast<e> după Bărluiu lângă Braneți și jumătat<e> dintru o moară dela Racoviță, pentru că sânt ale jupânului Harvat logofătul bătrâne și drépt<e> moși de baștină. Iar după aceea, au venit înaintea domniei mele jupan Harvat logofătul, de au dat această siliște și mori sfântului hram ce s'au zis mai sus, cum până în câtă vreme să vor afla la acest sfânt hram ori călugărițe, ori călugări, să le fie lor bucatele ce s'au zis mai sus spre întărire și hrană, iar jupânului Harvat logofătul vécinică pomenire.

Iar de să va întâmpla, pentru păcatele lor, ca să să părăsească acel sfânt hram și nu să vor afla nici călugărițe, nici călugări la acel sfânt loc, moșiile

ce s'au zis mai sus, să fie ale feciorilor jupanului Harvat log<0>fătul, fără de nicio pricină; însă până când va fi călugărițe sau călugări la acest sf<â>nt hram, iar feciorii jupanului Harvat log<0>fătul să nu fie volnici a lua moșiile ce s'au zis mai sus, ci să fie întru supunere hramului ce s'au zis mai sus și cui va fi întru sf<â>ntul hram. Iar feciorii jupânului Harvat logofătul, deacă nu vor vrea să miluiască hramul ce s'au zis mai sus, din cât va fi lor pren puțință și îndemână, să fie neertați și nici ei singuri, nici rudeniile lor să nu să atingă mâinile lor a lua moșiile ce s'au zis mai sus, ci să fie acelu sf<â>nt hram și ale celor ce vor lăcui întru dânsul, de moștenire și ohabnice în v&ecii. Și prigonire întru dânsii să nu fie, ci să fie ale lor neclătite<0>, după zisa domniei mele.

Și mărturii: jupan Barbul banul și jupan Calotă mare dvornec și jupan Harvat mare log<0>făt, Dimitrie vistiariul și Radul spat., Drăghici peharnecul, Hamza comisul, Jitiian stolnicul, Badca și Neagoe marii postelnici.

Și am scris eu, Florea, la Pitești, Ghencaric 21 zile.

Isprvnic singur domniia-mea.

Acad. R. P. R., Fondul Credit, nr. 3 și 4, dosar 309.

Cu două traduceri rom.: una din 1742 și alta din 1827 Decembrie 22.

Datat după divan. E posibil ca data exactă să fie 1519 Ianuarie 21, dată la care Neagoe Basarab dă un act din acel oraș.

121

1517 (7025) Iunie 3.

Hrisovul măriei sale răposatului Basarab voevod dela *leat* 7025 (1517) pentru moșie Hlevna.

Cu mila lui Dumnezeu, eu Basarab voevod și domnă a tot<ă> Țara Rumănească, feciorul marelui și prebunului Basarab voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele Stan și Pătru Văcărescul și Neagoie cu feciorii săi, câți Dumnezeu îi va dărui, ca să le fie lor moșie anume Hlevna cu tot hotarul, din Siliștiță până în drumul până piscul Sărbătoarei și până în părau, la margene Tejăiacului și până în Miloșca, pentrucă iaste a lor bătrână și dreaptă moșie din zilele Radului vodă celui Bună. Și au venit Barbul banul cel bătrân și au zis înainte domniei mele pentrucă au dat această mai sus zisă moșie dela dânsul și au răluit pentrucă precum să cade cu credincioasă și dreapte slujbe și cu vărsare de sânge.

Drept aceia, am dat și domniei mea ca să fie lor moșie ohabnică, feciorilor, nepoților și strănepoților și de nimeni neclătite, preste zisa domniei mele.

Că iată și mărturiile am pus domnia mea: jupân Barbul banul cel bătrân și jupan Calotă mare dvornic și jupan Arvat mare logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Drăghici paharnic și Neagoe mare postelnic. Iunie 3 zile, 7025 <1517>.

Arh. St. Buc., Condiția nr.-rii Bucovășu, nr. 722, f. 353.
Copie rom.

122

1517 (7025) Iunie 12.

Urmând întru totul sfânta și dumnezeiasca scriptură care spune: «milă vreau, iar nu jertfă». Iarăși, că «prin milostenii se curată păcatele» Iarăși: «fericiți cei milostivi, căci aceștia vor fi miluiți». După cum gura cea proorocească însușită de duhul sfânt grăește: «fericit bărbatul care miluește toată ziua, se îndulcește cu domnul». Deci, aceasta aflându-le din dumnezeiască scriptură, iarăși am auzit pe prooroc vorbind prin duhul sfânt: «ascultați dar împărați și înțelegeți, pătrundeți-vă cei ce stăpâniți mulțimile și vă fâliți cu noroadele limbilor, că dela domnul v'a fost dată vouă stăpânirea și puterea dela cel de sus. Deci, înțelegând că toate sunt în mâinile lui Dumnezeu și cât voiește, ficăruia din noi dăruiește. Ci deci fericit și de trei ori fericit cel care bogăția dată de Dumnezeu bine o înmulțește și lucrează în taină talantul ce i l-a încredințat Dumnezeu, ca să audă acel glas bun și dulce de bucurie: «bunule și credincios rob, intră în bucuria domnului tău!». Acestea auzindu-le, ni se cuvine a ne pătrunde că acestea de aici sunt pe puțină vreme și trecătoare, după cum și spune: «orice slavă până la o vreme este!». Se cuvine deci nouă a râvni la cei de mai înainte binecinstitori și sfântrăpoși domni, care cele pământești bine le-au întocmit și <pe> acestea bine cărmuindu-le, cu aceste pământești au dobândit bunurile cerești. Acestea moștenindu-le, iar cele pământești, pământului le-au lăsat.

Iată dar și eu, cel întru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Basarab voevod cel Tânăr, cu sârguință și dorință am dorit către atotcinstitele și dumnezeieștile biserici, după cuvântul proorocului: «în ce chip dorește cerbul izvoarele apelor». Văzând deci că pentru păcatele noastre s'au imputinat binecinstitorii domni, cari dumnezeieștile și sfintele biserici au înălțat, au miluit și le-au înfrumusețat, ci mai vârtos pe cea dela sfântul loc ce este hramul împărătesc și lăcaș al sfintei, preacuratei, prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, a ei uspenie, mănăstirii numită Corbiu de Piatră, am văzut-o sărăcită; și cu dorință am dorit a nu o lăsa, ci a o căuta și a o milui și ctitor următor a ne numi.

Pentru aceasta, din toată inima am râvnit a ne numi ctitor următor al sfintei mănăstiri. Să vină călugării în fiecare an, după obicei, la sfântul Petru, să ia obrocul sfintei mănăstiri, câte 700 aspri, să fie de întărire sfintei mănăstiri la trebuința și nevoile acestui sfânt loc și dumnezeștilor călugări de hrană, jar nouă, celor mai sus ziși, să ne cânte în fiecă săptămână o zi, seara, paraclis cu băutură și colivă, iar dimineața sfânta liturghie, cât timp vom fi în viață; iar după moartea noastră, să ni se cânte în fiecă an într'o zi, fie orice zi, seara, paraclis și neprihănire cu colivă și băutură, iar dimineața sfânta liturghie cu sobor și cu băutură și la zi să ni se facă masă ca și sfânt-răposaiilor ctitori, ce au fost mai înaintea noastră, dar neclintit, cât va sta sfânta mănăstire.

Iar dacă cineva nu va ține și nu va face rugăciunea ce am așezat, să dea răspuns înaintea lui Dumnezeu. Și acestea, câte am zis, cât am putut după putere să se dea din... fiii noștri și după moartea noastră să facă cât îi va ține domnul Dumnezeu în viață și cu puterea dăruită de Dumnezeu, pe cine va voi Dumnezeu să fie... să facă și să împlinească făgăduința noastră, să cinstească și să întărească și să păzească acest hrisov al domniei mele, pe acela Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească... să-i dea aici cele pământeste bine și în pace a le petrece ei și împărăția crească... și șederea de-a dreapta sa, care să fie și nouă păcătoșilor a o dobândi și cu cei de mai înainte binecinstitori și sfânt-răposaii ctitori... întru Hristos, amin.

Scris în luna Iunie 12 zile, dela Adam curgători ani 7025 (1517).

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. J. nr. 219.

Orig. slav, perg., aproape ilizibil, pecete atârnată, căzută.

Foarte mare dificultate a lecturii o notează și Gh. Peșacov încă la 1857: «Acest hrisov scris slavonește fiind foarte imoșat și literile-i perite din nepăstreare și vechime nu s'a putut descifra cu amănuntul din zicere în zicere toată copriendera lui de a se traduce în limba română».

Cu o trad. rom. din 1916.

123

1517 (7025) Iunie 18.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul bunului Basarab cel Tânăr voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător al domniei mele și celui dintâi sfetnic, încă și din casa domniei mele, jupan Calotă mare vornic și cu fiii săi, câți Dumnezeu îi va lăsa, ca să-i fie în Lupșanul partea lui Moș, toată, oricât se va alege, pentrucă a venit Moș înaintea domniei mele, de și-a închinat partea lui, toată, iar el a rămas să fie vecin de a lui bună voie; deci acesta s'a dat lui jupan Calotă vornicul.

De accia și domnia mea i-am dat, ca să-i fie de ocină și de ohabă lui și fiilor lui, nepoților și strănepoților lui în veci. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban și jupan Preda și jupan Harvat logofăt, Radul spatâr, Dimitru vistier, Hamza comis, Drăghici paharnic, Jitiian stolnic, Bădica postelnic.

Scris în luna Iunie 18 zile, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 220.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1853 Septembrie 16.

124

1517 (7025) Iulie 3, Târgoviște.

Cartea domnului Basarab voevod, fiul lui Basarab voevod cel dintâi numit Basarab, prin care dă întru stăpânire slugii domniei sale Petru Văcărescul moșia Hlevna cu tot hotarul și arată și semnele anume.

Cu mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod a toată țara Rumânească, feciorul marelui și preabunului Basarab voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui Pătru Văcărescul cu feciorii lui, căți dumnezeu îi va dărui ca să-i fie lui moșia pre nume Hlevna tot, cu tot cu hotarul. Însă să se știe hotarul: din apa Jiiului, pă Valea Pietrăi și până în drumul Breastei și pe piscul Sărbătorirei, pe trecătoarea cea bătrână, până în gura pârăului, din gura pârăului pă drumul Diiului până în piscul Rumăneii, iarăși în apa Jiiului. Pentru că iaste a lui bătrână și driaptă moșie și de baștină din zilele bunului Radu voevod. Și au venit banul Barbul bătrânul și au zis înaintea domniei mele, ca să-i fie lui moșia ce s'au zis mai sus și de dânsul iaste miluită, pentru că au ajuns cu credincioasă și dreaptă slujbă și cu vărsarea sângelui.

Pentru aceasta și domnia mea am dat lui Pătru Văcărescu ca să-i fie lui moșie ohabnică și feciorilor lui și nepoților lui și strenepoților și de către nimeni să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Iată și mărturii am pus domnia mea pe: jupan Barbul bătrânul ban și jupan Calotă mare dvornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistierul și Radul spatâr și Drăghici paharnicul și Hamza comisul și Jitiian stolnicul și Bădea și Neagoe mari postelnici. Și ispravnic Preda.

Și s'au scris în cetatea Târgoviștei, în luna lui Iulie 3 zile, în curgerea anilor, văleat 7025 <1517>.

Io Basarab voevod.

Arh. St. Buc., Condița m-zii Bucovășu, nr. 443, f. 97

Copie rom.; altă copie rom. ms. 722 f. 364 v.

1517 (7025) Iulie 19, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul bunului și marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Draica și cu fiii lui, oricâți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie lui la Groșani parte 5 <funii de> teiu ¹⁾ pentru că a cumpărat dela Grozea și dela nepotul său Radul al lui Tomonea și dela Mareș, fratele lui Grozea, pentru 925 aspri. Și domnia mea i-am iertat calul.

De accia, am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă hotarul de sus și fiilor și nepoților și strănepoților lor. Și oricui dintre ei is'ar întâmpla moarte, iar la ei prădalica să nu fie ci să fie a celor rămași. Și după porunca domniei mele, de nimeni neclintit.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Jitiian stolnic, Hamza comis, Badea și Neagoe mari stratornici.

Și eu, care am scris la Pitești, luna Iulie 19 zile, în anul 7025 <1517>. Ispravnic Manoli portar.

Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 221.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1844 August 22.

1517 (7025) August 23, Curtea de Argeș.

† Celui dela sfântul munte Athos, lăcașului împărătesc și sfințit și mânăstirii numite Hilandar, unde este hramul preasfintei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu, cinstitei ei vovidenii, precinstitului nostru părinte, egumenului și preoților și stareților și diaconilor și tuturor fraților celor întru Hristos, smerită mătanie fac și aduc sfințiilor voastre, eu cel care din mila lui Dumnezeu și cu rugăciunile sfințiilor voastre mă aflu în vremea de acum stăpânitor și domn al țării Ungrovlahiei, Io Basarab Neagoe voevod.

Și după acestea, părinți sfinți, să fie cunoscut sfințiilor voastre că a venit la noi dela sfințiile voastre părințele proegumen chir Leontie și bătrânul monah Mardarie și ne-au adus nouă obișnuita binecuvântare și ne-au binecuvântat pe noi în locul vostru al tuturor și ne-au dat de veste despre lucrurile necesare mânăstirii și despre starea voastră. Și noi toate pe rând le-am înțeles bine și le-am primit cu toată silința.

¹⁾ Probabil funia de teiu cu care se măsură pământul.

De accia, sfinți părinți, am făcut un obroc sfintei mânăstiri, 7000 de aspri; și să vie frații și trinișii dela sfânta mânăstire pentru mai sus zisul obroc în fiecare an, la Bobotează, să ia obrocul sfintei mânăstiri, ca să fie sfintei mânăstiri de întărire, iar nouă și copiilor noștri cei dați de dumnezeu de veșnică pomenire.

De aceia, sfinți părinți, primiți și mulțumiți și rugați pe dumnezeu pentru noi păcătoșii și nu ne uitați pe noi în sfintele voastre taine, ci rugați-vă lui dumnezeu pentru noi păcătoșii și faceți și pentru noi precum și pentru sfântrăposații citori de mai înainte; și în timpul vieții noastre și după viața noastră, să ne pomeniți, cât timp va sta sfânta mânăstire, precum ați și făgăduit sfințiile voastre, ca să pomeniți pe cei mai dinainte sfântrăpoșați citori. Și Hristos, cel care este în toate cele bune, să nu ne lipsească pe noi păcătoșii de sfintele voastre rugăciuni, ci să fie cu rugăciunile sfințiilor voastre și cu noi păcătoșii întru Hristos, amin.

Iar noi, păcătoșii, care am alcătuit aceasta, Sin, numit logofăt și eu, scriitorul Florea, care am scris în minunatul loc unde este sfânta mânăstire numită Curtea de Argeș, luna August 23 zile, în anul 7025 <1517>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Reprodus după fotografia publicată în „Domnia lui Neagoe Basarab voevod”, București 1924, p. 14.

Orig. slav.

127

1517 (7025) Septembrie 1, Argeș.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, lui jupan Stanciul logofăt, încă din casa domniei mele, ca să-i fie la Olt în fața Voinigeștilor, de către Râmnic, orașul domniei mele, jumătate dintr'o moară, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul logofăt dela Radul din Voinigești, pentru 500 aspri. Iar apoi, încă să-i fie un vad din acea moară, unde stă acea moară cumpărată dela Radul, însă să-i fie vadul și din sus și din jos de moară, cât poate trage un om cu săgeata în pistreală; pentru că l-a miluit domnia mea cu acel vad pe jupan Stanciul.

Și apoi a venit înaintea domniei mele jupan Stanciul, de a dat acel vad cu moară sfintei mânăstiri dela Cornet, de lângă Valea Rea, ca să fie de întărire fraților care trăiesc în mânăstire, iar jupanului Stanciul și părinților lui de amintire și vecinica lui pomenire; și nimeni amestec să nu aibă cu acel vad și cu moara, ci să fie al sfintei mânăstiri, cum este mai sus scris.

De aceia, le-am dat lor, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată deci martorii: jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt și jupan Dimitru vistier și Radul spătar și Jitiian stolnic și Drăghici paharnic și Hamza comis și Badea și Neagoe mari stratornici.

Scris în Argeș, în luna Septembrie 1-a zi, Ispravnic Stan Turcul spătar din Câmpul Frumos¹⁾, în anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 222.

Orig. slav, perg., pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

128

1517 (7026) Octombrie 29, Mănăstirea de lângă Argeș.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul marelui și bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii și boierului domniei mele, încă din casa domniei mele, lui jupan Stanciul logofăt, ca să-i fie în Costești oricât este partea lui și în Belciugata jumătate, pentru că îi sunt veche ocină, dedină. Și iarăși să-i fie în Voinigești, însă în Cornet, lângă Valea Rea, un loc de vie și de mănăstire, pentru că a cumpărat jupan Stanciul acel loc dela Paul, pentru 80 aspri, de a făcut jupan Stanciul pe acel loc mănăstire și vie. Și iarăși să-i fie în Cornet via ce a fost a lui Vlaicul, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul dela Vlaicul, pentru 50 aspri.

Și iarăși să-i fie pe Olt, dinspre Râmnic, în fața Voinigeștilor, un vad de moară, pentru că l-a dobândit cu dreptă și credincioasă slujbă dela domnia mea. Și iarăși să-i fie la acel vad de moară jumătate din moara ce este făcută pe acel vad, pentru că a cumpărat-o jupan Stanciul dela Radul din Voinigești, pentru 500 aspri.

Și iarăși să-i fie lângă Ocne, în Titiricești, o vie cu grădină și cu livezi și cu două fântâni și cu pădure, oricât a ținut Vârhăroaie și soțul ei Paul, pentru că a și cumpărat-o jupan Stanciul dela Vârhăroac și dela soțul ei Paul, pentru 1200 aspri. Și iarăși să-i fie în Titiricești un loc de vie și cu grădină, pentru că l-a cumpărat dela Neaga, fiica lui Diicul și dela fiul ei Stanciul, oricât a ținut Neaga și cu fiul ei Stanciul, pentru 130 aspri. Și iarăși să-i fie un loc de vie în Titiricești, pentru că l-a cumpărat dela Diicoac și dela fiul ei cu un caftan de 120 aspri. Și iarăși să le fie în Titiricești un loc de vie cu grădină, pentru că l-au cumpărat popa Frâncul și cu jupan Stanciul dela Coica croitorul pentru un sărindar de 300 aspri.

Și apoi a venit jupan Stanciul înaintea domniei mele de a dăruit și a dat mai sus zisele averi sfintei mănăstiri numită Mănăstirea de lângă Voinigești,

¹⁾ « Lepa pole » în orig.

în Cornet, ca să-i fie sfântului loc de întărire și fraților care trăiesc în acel sfânt loc de hrană, iar lui jupan Stanciul de vecinică pomenire. Pentru aceasta, le-am dat și domnia mea, să le fie de ocină și de ohabă în veci și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iar apoi și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele pe cine va îl alege domnul Dumnezeu să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre sau din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări și va milui acest loc, pe unul ca acela domnul Dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; și dacă cineva nu va întări și nu va imputernici mai sus zisul sfânt loc, ci va îndrăzni să ia mai sus zisele averi, orice va rămâne dela jupan Stanciul sau ocine sau dobitoace sau scule, iar acel domn sau oricare om, să fie pus sub blestem și să fie blestemat de 318 părinți dela Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu de trei ori blestematul Arie și cu acei Iudei cari au strigat asupra domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban Cralevski și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitjian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florca, care am scris în sfânta mânăstire de lângă Argeș, în luna Octombrie 29 zile. Ispravnic Stan Tutcul spătar. În anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I. nr. 223

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. al XVIII-lea.

129

1517 (7025) Octombrie 30, Curtea de Argeș.

Urmând întru totul sfânta și dumnezeiasca Scriptură care spune: «milă vreau iar nu jertfă». Și iarăși: «că prin milostenii se curată păcatele». Și iarăși, «fericiți cei milostivi, căci aceia vor fi miluiți». După cum gura cea proorocească, inspirată de duhul sfânt grăește: «fericit bărbatul care miluește în toată ziua, acela se îndulcește cu domnul». Deci, acestea aflându-le din dumnezeiasca Scriptură, iarăși am auzit pe prooroc vorbind cu duhul sfânt: «ascultați, dar împărați și înțelegeți, învățați judecători ai capetelor pământului, pătrundeți-vă cei ce stăpâniți mulțimile și vă fâliți de noroadele limbilor, că dela domnul v'a fost dată vouă stăpânirea și puterea dela cel de sus». Înțelegând deci că toate sunt în mâinile lui Dumnezeu și cât voiește fiecăruiă din noi dăruiește. Ci deci fericit și de trei ori fericit cel care stăpânirea dată de Dumnezeu bine o înmulțește și

lucrează în taină talantul ce i l-a încredințat dumnezeu, ca să audă acel glas bun și dulce al bucuriei: « bunule și credinciosule rob, intră în bucuria domnului tău ». Acestea deci auzindu-le, se cuvine nouă a le pătrunde, că cele de aici sunt în puțină vreme și trecătoare, după cum și spune: orice slavă până la vreme este ». Se cuvine deci nouă a râvni către cei de mai înainte binecinstitori și sfântă-
posafi domni, care cele pământești bine le-au așezat și acestea bine cârmuindu-le cu aceste pământești au dobândit bunurile cerești. Acestea moștenindu-le, iar cele pământești pământului au lăsat.

Iată deci, eu, întru Hristos dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul, Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn a toată țara Ungrovlahiei și cu de dumnezeu dăruitul meu copil, Io Theodosie voevod, am dorit către întru totul cinstitele, dumnezeceștile biserici, după cuvântul proorocului: « în ce chip dorește cerbul izvoarele apelor »; văzând deci că pentru păcatele noastre s'au împuținat domni binecinstitori, cari au miluit și întărit dumnezeceștile și sfințitele biserici.

Pentru aceasta, am văzut și cu dorință și osârdie am dorit mai ales către a tot sfântul sfințitul și dumnezeescul hram și lăcaș al preasfintei și cinstitei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu, pururea fecioară Maria și cinstitei și slăvitei ei uspenii și sfintei mânăstiri numită Govora și precinstitului părinte egumen chir Dorothei și ieromonahilor și stareților și diaconilor și tuturor fraților care trăiesc în acel sfânt loc, ca să le fie de hrană și de întărire satele, anume: Ioneștii toți, cu tot hotarul și toată seliștea Corbenilor, pentrucă a cumpărat-o Radul voevod, fiul lui Vlad voevod, dela Anca, fiica lui Jitijan și dela Bordea și dela fiii lui Micul, pentru 7000 aspri, încă în zilele lui Vlad voevod Călugărul.

Și iar să le fie toată seliștea ce se chiamă Hințea, pentrucă jumătate din Hințea a cumpărat-o Vlad voevod Călugărul dela Dan și dela Vâlcul și dela Cârstea, pentru 700 aspri; iar cealaltă jumătate din Hințea, pe aceasta a cumpărat-o Staico logofăt dela fiii lui Voinea, pentru 800 aspri, în zilele lui Vlad voevod, de a dăruit-o sfintei mânăstiri Govora.

Și iarăși să le fie via din dealul Ocnei, ce a fost via lui Macarie, pentrucă a dat-o însuși Macarie sfintei mânăstiri, în zilele lui Vlad voevod și vinăriciul domnesc, ce va fi dela via lui Macarie, iarăși să fie al sfintei mânăstiri.

Și iarăși să le fie Nănășeștii toți, ce sunt la gura Topologului, cu tot hotarul și cu morile, pentrucă este veche și dreaptă ocină a sfintei mânăstiri.

Și iarăși să le fie via popei Alexe dela Argeș, ce a fost lângă via sfintei mânăstiri, pentrucă a cumpărat-o egumenul Dorothei cu frații dela fiii lui popa Alexe, dela Ghirca și dela frații lui, pentru 700 aspri, încă în zilele lui Vlad voevod. Și iarăși să le fie via lui Stepan, căci a cumpărat-o egumenul Dorothei cu frații dela Stepan, pentru 400 aspri, încă în zilele lui Vlad voevod.

Și iarăși să le fie via dela hotarul Copăcelu și cu vinăriciul dela acea vie și domnesc și boieresc, pentrucă a cumpărat-o Radul voevod dela fiii Băncșii, dela Oprea și dela Ivanco și dela Radul, pentru 3000 aspri, ca să fie slobod sfintei mânăstiri vinăriciul domnesc și boieresc.

Și iarăși să le fie balta numită Pirotul și Lășteava și găria dela Cuibul Orlei până în Pirot, pentrucă a dăruit-o Alb spătar sfintei mânăstiri, încă în zilele lui Vlad voevod Călugărul.

Și iarăși să le fie în Râmnic o moară ce este veche a sfintei mânăstiri, unde se împreună hotarul orașenilor cu ulița lui Oprea, pentrucă este dăruită sfintei mânăstiri încă de bătrânul Vlad voevod Drăculea. Și iarăși să le fie în Râmnic, în fața orașului, două mori într'o casă, pentrucă le-am făcut domnia mea de le-am dăruit sfintei mânăstiri, ca să-i fie de întărire sfântului loc și frașilor de hrană, iar nouă și părinților noștri să fie de veșnică pomenire. Și iarăși să le fie în Râmnic loc de casă, pentrucă l-a cumpărat domnia mea și l-a dăruit sfintei mânăstiri.

Și iarăși să fie sfintei mânăstiri Stoiceanii toți ce sunt pe Olt și cu tot hotarul, pentrucă sunt dreaptă ocină a sfintei mânăstiri, pentrucă sunt zestrea maicii lui Radu voevod dela părinții ei ; așa i-a scos Samonida, mama lui Radul voevod, cu 12 boieri în zilele lui Vlad voevod. Apoi i-a și cumpărat Radul voevod dela Vlaicul, fratele lui Albul, pentru 11.000 aspri ; iar Vlaicul, pentru acești mai sus ziși 11.000 aspri, el a cumpărat Nucetul, ca să fie Stoiceanii dreaptă ocină a sfintei mânăstiri.

Și iarăși să-i fie sfintei mânăstiri Glodul tot și cu tot hotarul, după cum a fost ocină și mai înainte sfintei mânăstiri mai sus zisă ; apoi a și cumpărat Radul voevod Glodul tot dela Cârstea și dela fiii lui Dan, pentru 5000 aspri, de l-a dăruit sfintei mânăstiri. Și apoi, iarăși a cumpărat egumenul Dorothei în Bunești cât a ținut Alb vistier, de a dat-o fiului lui Dan, lui Cârstea, pentru Glod. Și iarăși le-a dat 700 aspri, deasemeni pentru Glod.

Și iarăși să fie sfintei mânăstiri Bârseștii toți, cu tot hotarul, pentrucă sunt ocină, dedină a sfintei mânăstiri și încă și cumpărați în zilele lui Radul voevod.

Și iarăși să le fie Plăviceneii toți, pentrucă i-a cumpărat Radul voevod dela Stanciul, fiul Cutrei, pentru 5000 aspri.

Și iarăși să le fie în Cheia jumătate, pentrucă partea lui Iuga, a dăruit-o Iuga sfintei mânăstiri, în zilele lui Radul voevod, iar partea lui Danciul iarăși a dăruit-o Danciul sfintei mânăstiri în zilele lui Radul voevod ; apoi a și cumpărat-o egumenul Dorothei dela Danciul pentru 4700 aspri. Și iarăși să fie sfintei mânăstiri Nevoia toată, cu tot hotarul și cu cât a dăruit și domnia mea din ocina domnească, pentrucă a dăruit Tudor vistier sfintei mânăstiri Nevoia toată, încă în zilele lui Radul voevod.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Biriceștii toți și Chinteștii jumătate, pentru că sunt veche și dreaptă ocină a sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie în Leotești două mori și cu vad, ce au fost partea lui Bogdea, pentru că le-a dăruit jupan Manea clucer sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Delemnii toți cu hotarul, ce i-a dăruit Manea Ghizdavăț, în zilele lui Radul voevod.

Și iarăși să le fie Ațigani, anume: Nicula cu copiii săi și Cârstea și Danciul cu copiii săi și Crăciun și Nedea cu copiii săi și Stan și Dumitru cu copiii săi. Pentru că acești mai sus ziși Ațigani i-a dobândit Ștefan din Râmnic cu slujbă dela Basarab voevod cel Tânăr Țepeluș; astfel, el i-a dăruit sfintei mănăstiri Govora la moartea lui, căci s'a făcut călugăr la Govora. Și iarăși să le fie sălașele de Ațigani, anume: Neda și Dragomir cu copiii săi, pentru că i-a dăruit Radul voevod sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Zerea cu copiii săi, pentru că i-a dăruit Danciul, fiul lui Branco, sfintei mănăstiri la moartea lui, când s'a făcut călugăr în mănăstire. Și iarăși să le fie Costea cu copiii lui și o Ațigancă, anume Neaga cu copiii săi, pentru că i-a dăruit domnia mea sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Boia Ațiganul cu copiii săi, pentru că l-a cumpărat domnia mea dela Atanasie egumen dela Cozia și dela toți frații, pentru 500 aspri și cu un cal bun, astfel că iarăși l-a dăruit domnia mea sfintei mănăstiri.

Și iarăși să le fie Costea și Radul și Oprea cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupanița Neaga sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Radul și Brata și Nan cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupanița Neaga sfintei mănăstiri Govora, la moartea ei, să fie de întărire sfintei mănăstiri, iar ea să aibă pomenire în sfânta mănăstire. Și iarăși să le fie un Ațigan, anume Oprea Guia cu copiii săi, pentru că l-a dăruit Manea, fiul lui Mogoș, sfintei mănăstiri, pentru sufletul părintelui său Mogoș. Și iarăși să le fie Mărgărit și Radul și Paraschiva cu copiii săi, pentru că i-a dăruit jupan Manea clucer să fie de întărire sfintei mănăstiri. Și iarăși să le fie Slav și Nicșa cu copiii lor, pentru că i-a dăruit sfintei mănăstiri Tatul din Râmnic și soția lui și s'au făcut călugări în sfânta mănăstire.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Govora, în Runcu, din toată vama domnească, a patra parte să ia călugării, din sare și din toată marfa ce trece, a patra parte din aspri, pentru că a dăruit domnia mea ca să fie uric sfintei mănăstiri, în veci. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri pivnița lui Oană dela Ocna și cu loc, ce a dat-o Oană surorilor sale Neacșa și Marina; pentru că ceiace a fost partea Neacșei din această pivniță, iar ea a dăruit partea ei sfintei mănăstiri la moartea ei; însă ceiace a fost partea Marinei din această pivniță, iar aceasta a cumpărat-o egumenul Dotothei dela Marina, pentru 1200 aspri, în zilele lui Vlad voevod.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri Govora din balta dela Marina, jumătate din partea domnească, pe care am scos-o domnia mea dela împăratul turcesc.

Și iarăși să fie sfintei mănăstiri din vinăriciul domnesc ce este în Râmnic, în fiecă an să aibă a lua sfânta mănăstire câte 200 de vedre de vin, pentrucă fusese dăruit acest mertic sfintei mănăstiri și de domnii de mai înainte.

De accia, am dăruit și am dat domnia mea sfintei mănăstiri mai sus zisele averi, ca să fie sfintei mănăstiri de întărire și preacinstiților părinți de hrană, iar nouă și părinților noștri de vecinică pomenire.

Incepând dela: vama oilor și de vama porcilor, de albinărit și găletărit și de dijme și de cositul fânului și de cărături și de podvoadă și de toate slujbele și dăjdiile câte se află în țara de sine stătătoare și în stăpânirea domniei mele. Și nimeni să nu îndrăznească a turbura sau a împiedeca dintre slugile sau dintre dregătorii domniei mele, trimiși după milosteniile și după muncile domniei mele, pentrucă oricine va îndrăzni a-i turbura chiar cu un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca necredincios, călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Altfel să nu fie.

Încă și blestem punem domnia mea, ca după moartea domniei mele pe cine îl va alege domnul dumnezeu să fie domn și stăpânitor al țării Ungrovlahiei sau din rodul inimii domniei mele sau din ruda domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va întări și acest hrisov al domniei mele, pe unul ca acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi, nu va întări și nu va înnoi acest hrisov al domniei mele, ci îl va distruge și îl va nimici și îl va călca și îl va batjocori, pe unul ca acela domnul dumnezeu să nu-l cinstească și să nu-l păzească și să nu-l întărească, ci să-l distrugă și să-l nimicească și să-l calce și să-l rușineze în domnia lui și să fie sub blestemul preacuratei maicii lui dumnezeu și să fie blestemat și anatema de 318 părinți dela Nicheia. Și să aibă parte cu Iuda și cu Aric și cu acci Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, cciace este și va fi în veci, amin.

Martori: jupan Barbul ban Cralevski și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și jupan Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, care am scris în scaunul vechilor domni, în Curtea de Argeș, în luna Octombrie 30 zile, dela Adam curgător, în anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 225.

Orig. slav, perg., pecete atâznată, căzută.

Cu două traduceri rom.; una din sec. XIX, fără dată, alta din 1842 Noembrie.

1517 (7026) Octombrie 30, Mănăstirea de lângă Argeș.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfântului și dumnezeescului hram și lăcaș al preacuratei, cinstitei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu, slăvitei ei uspenii și sfintei mănăstiri numită Govora și preacinstitului părinte egumen chir Dorothei și prooților și stareților și diaconilor și tuturor fraților cari trăesc în acel sfânt loc, ca să le fie un Ațigan, anume Nicșa cu copiii săi, pentrucă l-a dăruit Tatu din Râmnic, la moarte, sfintei mănăstiri, ca să-i fie de întărire.

Iar apoi, a avut părintele egumen pâra înaintea domniei mele cu Stanciul Vețel gramatic; astfel pâra Vețel că-i este lui dăruit mai sus zisul Ațigan. Așa dar, domnia mea am cercetat și am judecat cu cinstiții dregători ai domniei mele, de a dat domnia mea lui Stanciul Vețel lege 12 boieri, să jure că-i este dăruit lui mai sus spusul Ațigan. Iar acesta n'a adus boierii la soroc, ci a rămas de lege și a trecut peste soroc.

De aceia, domnia mea am dat mai sus spusul Ațigan sfintei mănăstiri, să-i fie de ocină și de ohabă în veci. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, care am scris în sfânta mănăstire, care este lângă orașul Argeș, în luna Octombrie 30 zile. Ispravnic părintele egumen Iosif. În anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 224.

Orig. slav, perg., pecete aplicată.

Cu o trad. rom. din 1797.

1517 (7026) Noembrie 22, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri a jupanului Drăghici din Cricov, ca să-i fie satul Secăreanii tot, cu ocina, cât este partea lui, însă pe unde au hotărnicit 12 boieri și Semca sulgerul; iar hotarul să se știe: dela Ulmi, până

în drumul Branului și pe drumul Branului, drept până în lacul cu răchițele și din lacul cu răchiți, peste dâmb, la Păcuri; astfel, dela Păcuri în sus, pe drumul săpat, drept până la Cumătra și pe Cumătra în jos, până în cursura Slovelor și din Slove, pe cursură, până în lacul lui Cosain și din lacul lui Cosain, până în Culare, pe capul Mușcelului, drept în dâmb și din dâmb pe la gorganul Vulpei, în sus, până în Bășicuța. Și iarăși să-i fie din locul zis Cumătra un vad de moară și iarăși locul de un metoh al sfintei mănăstiri, pentrucă îi sunt vechi și drepte ocine și dedine.

De aceia, am dat și domnia mea, ca să-i fie de ocină și de ohabă, în veci. Și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Iată și martori am pus domnia mea: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Drăghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Badea și Neagoc mari stratornici.

Și eu, Moisi scriitor, ce am scris în noile curți din orașul Pitești. Ispravnic Semca sulger. Scris luna Noembrie 22 zile, în anul 7026 <1517>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., Achiziții noi.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu două copii rom. Arh. St. Buc., ms. 454, f. 140 și f. 141

132

1518 (7026) Ianuarie 18.

Hrisovul lui Basarab vodă, feciorul Basarab voievod cel mare, făcut pintru moșii, pintru vii, pintru Țigani și pintru toate ce au avut la mâna lui Calotă mare vornic și a tot neamul lui și mai pre urmă scrii să fii ertați di oeritul de oi și de goștinăritul de rămători și de dejmăritul de stupi și de vinărici și de gălitării și di dijmă și di coasă de fân și de cară și di podvoadi și di toati slujbili și dăjdilii, cât sântu di să află în tot ținutul stăpăniei dumnealui. Nimeni pri dâșii ca să nu cuteze a-i băntui, nici a-i învălui din slugi au din boiarii dumnealui cei trimiși pintru slujbili și pintru tribili dumnealui, pintruică care s'ar ispiti a-i băntui sau a-i învălui, mult cât iaste un păr din cap, acila om să știi că va avea a lua mare răutate și urgie di cătră domniealui, ca un nicridincios și călcător și rușinător di aciste hrisov al dumnealui. Și într'altu chip nu va fi.

Incă și blistim au pus dumnealui, cum după moartea dumnealui, pi cini va alegi domnul Dumnezeu a fi domnu Țării Rumăniști au din rodul inimii dumnealui au din rudiniia dumnealui sau, din păcatili noastre sau din alt neam, ca deca va cinsti și va păzi și va întări și va înoui, pi acela domnul Dumnezeu

ca să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească întru domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări și nu va înlocui, ci va spargi și va strica și va călca și va rușina acest hrisov al domnealui, pi acela domnul dumnezeu ca să nu-l cinstească și să nu-l păzească, ci să spargă și să strici și să-l rușineze întru domnia lui și să ucigă aicea trupul cu sunit, iar în veacul ci va să fii sufletul lui. Și ca să aibă parte cu Iuda și cu afurisitul Ariia și cu alți nicridincioși Jidovi, care strigau asupra domnului dumnezeu și a mântuitorului nostru Isus Hristos, săngili lui sprî dănșii și sprî ficiori lor, pricum iaste și va să fi în vécii vecilor, amin.

Îată și mărturii au pus domnealui: pi jupan Barbul banul Craiovi și pi jupan Harita *mare* dvornic și pi jupan Dumitru *mare* vistier și Drăghici păharnic și Amza comis și Jitiian stolnic și Badea și Neagoi și alți boiari, carii s'au știrsu, toți sântu mărturii marii clucerii.

Și eu, Florea, carii am scris în minunatul foișor al Pitiștilor, în luna lui Ghinar 18 și dila Adam până acum alirgarea anilor până acum, leat 7026 <1518>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 226.

Trad. rom. fragmentară.

133

1518 (7026) Ianuarie 28, Pitești.

† Cu mila lui d<umne>zeu, Ioan Basarab voevod și domn a toată Țara Rumânească. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele cinstitului boiarului domniei mele jupănelui Harvat *mare* log<or>făt și cu feciorii lui, câți d<umne>zeu îi va dărui, ca să-i fie lui moșia Doiceștilor ce iaste între Mirila și între Mănești, din luncă, la câmp, cătu-i iaste hotarul, pentrucă o au cumpărat jupan Harvat log<or>fătul dela Barbul al lui Gropeai și dela fămeia lui Mușa, drept 1500 aspri. Iar Barbul și fămeia lui au dat banii ce s'au zis mai sus lui Dragosin armașul, pentru un sălaș de Țigani.

Pentru aciasta, am dat și domnia mea jupănelui Harvat log<or>fătul, ca să-i fie lui de moștenire și ohabnică lui și feciorilor lui, nepoților și strănepoților lui și de nimenea să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Mărturii: jupan Barbul banul și jupan Calotă *mare* vornic și jupan Dumitru vist. și Radul spat., Drăghici peh., Hamza comisul, Jitiian stolnicul, Badea post. Ispravnici: Optea părcălabul dela Ribnic și Neagoi *vor*.

Și s'au scris în Pitești, luna Gheniarie 28 zile, leat 7026 <1518>.

Acad. R. P. R., Fondul Credit, dos 5/309.

Copie rom. după o traducere din 1741—42.

1518 (7026) Aprilie 7, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele jupan Danciul cu fiii săi și jupan Oprca spătar cu fiii săi, anume Manda și Chera¹⁾ și încă câți le va da Dumnezeu și lui Ivul cu fiii săi să le fie lor loc din ocina Aninoasa în toată pădurea de jos din valea Mustei, unde dă în Cricov și din valea Mustei, până la Piatră și pe valea Runcului, până la Zubi și din deal . . . . .²⁾, până la culme și pe Cricov, până la Piatră; pentru că au cerut dela domnia mea mai sus zisele slugi ale domniei mele această ocină, pădurea toată, ca să curețe acel loc cu foc și cu securca.

Iar domnia mea, la aceasta, i-am miluit cu această ocină, pentru dreapta și credincioasa slujbă ce au slujit domniei mele. De aceea, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitrea vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, care am scris în cetatea București, luna Aprilie 7 zile. Ispravnic Capotă portar. In anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. L., nr. 227.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1830.

1518 (7026) Aprilie 28, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele jupan Tudor logofăt și fratelui său jupan Stanciul și cu fiii lor, câți le va lăsa Dumnezeu, sau fiu sau fiice, ca să le fie în Voinigeștii de Jos, care sunt pe Olt, partea Dobrei, fiica Mariei, toată, pentru că a cumpărat-o dela Dobra, pentru 1500 aspri. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceea și domnia mea le-am dat domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

¹⁾ „Manda și Chera“, s'a scris posterior peste un text inițial ras.

²⁾ loc rupt în orig.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă vornic și jupan Harvat logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badica și Neagoe postelnici. Ispravnic Danciul dela Baba.

Scris în cetatea București, luna Aprilie 28 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 228.

Orig. slav., hârtie filigran, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

136

1518 (7026) Mai 4, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marchii Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin și primului sfetnic, încă și din casa domniei mele, jupanului Harvat mare logofăt și fiilor lui, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie Grozeștii depe Jiu toți, pentrucă jumătate din Grozești este a lui jupan Harvat logofăt veche și dreaptă ocină, dedină; iar după accia și dobândită cu dreaptă și credincioasă slujbă dela domniei de mai înainte; iar cealaltă jumătate a fost a lui jupan Ivan fost logofăt.

Astfel, jupan Ivan logofăt a rămas la moartea sa dator lui jupan Harvat mare logofăt 3000 aspri. Și după moartea lui jupan Ivan fost logofăt, jupan Harvat a cerut acci aspri, ca să-i plătească dela moștenitorii care au rămas să stăpânească averile acestuia și le-a pus soroc peste soroc, ca să-i plătească asprii înaintea domniei mele. Iar ei n'au vrut să-i plătească și . . . . .¹⁾ văzând că a trecut soroc peste soroc și asprii n'au fost plătiți, am luat domnia mea jumătate din Grozești, partea lui jupan Ivan fost logofăt, de am dat-o lui jupan Harvat logofăt, pentru acei 3000 aspri.

De aceia, am dat domnia mea Grozeștii toți lui jupan Harvat logofăt, să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și la ei prădalica să nu fie, în veci, ci să fie celor rămași. Și de nimeni ncetins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, am scris în cetatea București, luna Mai 4 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 230.

Orig. slav., hârtie filigran, pecete aplicată, stricată.

Cu o trad. rom. din 1845.

¹⁾ loc șters în orig.

1518 (7026) Iulie 29, Pitești.

† Urmând Scriptura cea cu totul sfântă și dumnezească, care spune: «milă vreau, iar nu jertfă» și iarăși: «cu milostenii se curăță păcatele» și iar: «fericiți cei milostivi că aceia se vor milui»; precum gura proorocească inspirată de duhul sfânt grăește: «fericit bărbatul care miluește toată ziua, acela se va îndulci de domnul». Acestea dar aflându-le din dumnezeasca Scriptură, iarăși am auzit proorocul grăind prin duhul sfânt: «ascuțați dar acestea împăraților și pricepeți, învățați-vă judecători dela capătul pământului, luați seama cei ce stăpâniți mulțimile și cei ce vă mândriți cu noroadele limbilor, că dela domnul vi s'a dat vouă stăpânirea și puterea dela cel de sus».

Se înțelege dar că toate sunt în mâinile lui Dumnezeu și cât voește fiecareia dintre noi îi dă, însă fericit și de trei ori mai fericit acela care bogăția dată lui de Dumnezeu bine o înmulțește și lucrează în taină talantul încredințat lui de Dumnezeu, căci va auzi acel bun și dulce glas al bucuriei: «robule bun și credincios, intră întru bucuria domnului tău».

Auzind acestea, se cade nouă a socoti acestea de aici că sunt pentru puțină vreme și trecătoare, precum spune: «toată slava până la o vreme este». Se cuvine nouă să râvnim celor dinaintea, binecinstitorilor și sfântrăposaiților domni, care bine au întocmit cele pământești și acestea petrecându-le cu bine cu aceste pământești, au dobândit bunățile cerești și acestea le-au moștenit. Iar cele pământești pământului le-au lăsat.

Iată dar și eu, cel în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu, domnind și stăpânind toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Basarab voevod, cu dorință și osârdie am dorit către a tot cinstitele și dumnezeieștile biserici, după cuvântul proorocului: «în ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa dorește sufletul meu către tine, Dumnezeu». Și văzând dar că pentru păcatele noastre s'au împușinat binecinstitorii domni, care înălțau sfintele și dumnezeieștile biserici, le miluiau și le întăreau, ci mai cu seamă pe cea dela acest sfânt loc, al sfântului hram împărătesc, lăcașul preasfintei, curatei și preabinecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitici sale blagoveștenii, mănăstirea numită Codmeana, pe care am văzut-o rămasă săracă de binecinstitorii domni și preafericiții ctitori, de moșii și de strămoșii noștri, de părinții și frații noștri, mai pe urmă rămasă <lipsită> și de mai sus spusele nume. Căci această sfântă mănăstire am văzut-o săracă și cu dorință am vroit a n'o lăsa, ci a o cerceta și milui și cel din urmă ctitor a ne numi. De aceia, cu toată osârdia am primit a ne numi ctitorul

cel din urmă al sfintei mănăstiri și a o milui, cât va fi cu putință din stăpânirea ce ni s'a dat dela dumnezeu.

De aceea, am făgăduit și am făcut acest hrisov al nostru, să fie sfintei mănăstiri neclintit. Să vie egumenul în fiecare an, după obicei, în ziua de sfântul Petru, să ia obiucul sfintei mănăstiri câte 1000 aspri, ca să fie de întărire sfintei mănăstiri și trebuință nevoilor sfântului lăcaș și dumnezezeștilor călugări de hrană.

Și iarăși am dăruit domnia mea sfintei mănăstiri un potir de argint și o tipsie de argint, pentruca atunci când se va da băutură, să se dea cu potirul și când se va face colivă, tipsia să fie pentru colivă. Iar nouă, celor mai sus ziși, să ni se cânte în fiecare săptămână, într'o zi seara, paraclis cu colivă, iar dimineața sfânta liturghie cu băutură și colivă; și aceasta, cât vom fi printre cei vii. Și după moartea noastră să ni se cânte în fiecare an, într'o zi, în orice zi va binevoi, seara, neprihănirea, cu colivă și băutură, iar a doua zi sfânta liturghie cu sobor și băutură. Să ni se facă ziua masă, ca și sfântrăposaiilor ctitori, însă neclintit, până când va sta sfânta mănăstire. Iar cel ce nu va ține și nu va face rugăciunea, după cum am rânduit aici, să dea socoteală înaintea lui dumnezeu. Și acestea cât li-am spus, precum ne-a fost cu putință, am lăsat să se dea. Și deasemeni și fiii noștri, după moartea noastră, să facă până când îi va ține domnul dumnezeu vii și întru stăpânirea dată lor de dumnezeu.

Pe cine dumnezeu va binevoi să fie moștenitor al acestor mai sus ziși și acela așa să facă și să îplinească făgăduința noastră, să cinstească și să întărească și să păzească acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească, să-l păzească și să-l întărească. Și cine va împlini acestea să-i dea domnul dumnezeu aici, între cele pământești, bine să petreacă și bunurile cerești să dobândească și «să se învrednicească» de șederea de-a dreapta lui, care să ne fie nouă păcătoșilor a dobândi împreună cu cei de mai înainte binecinstitori și sfântrăposaii ctitori «cari în sfântă odihnă s'au mutat, amin».

Pitești, Iulie 29 zile, în anul 7026 <1518>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 231.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom.: altă trad. rom.; în ms. 357, f. 12—13:

138

1518 (7026) August 16, Curtea de Argeș.

A lui Basarab voevod, vâleat 7026 <1518> August 16 zile, pentru un Țigan, Bondea.

Cu mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată Țara Rumânească. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri dela

Nucet, unde iaste hramul sfântului marchui mucenic Gheorghie și părintelui igumenului Macarie, ca să-i fie un Țigan anume. . .¹⁾ feciorul Bondei dela mânăstirea Babele, pentrucă au venit călugării dela Babele cu Macarie dela Nucet de s'au părît și iar s'au îngăduit între dânșii amândoi dennaintea boiarului și dinaintea igumenilor, cum ca să fie Stan, feciorul Bondei, al mânăstirii Nucetul întru moștenire și ohabnic, iar alți feciori ai Bondei și cu Bonde să fie ai mânăstirii dela Babele.

Pentru aciasta, în veci să nu mai aibă pâără, pentrucă s'au tocnuit așa dinnaintea domniei mele.

Și mărririi: igumenul dela Deal, Dionisie, igumenul dela Glavaciog, Ilarion și igumenul dela Snégov, Vasiliu, igumenul dela Bolintin, Sava și toți boiarii domniei mele. Ispravnic Oancea dela Batiu și Seca slugeriu.

Și s'au scris la Curtea de Argeș.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Nucet, nr. 457 f. 132 v.
Copie rom.

139

1519 (7027) <Ianuarie-August> 10, Pitești.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă și din casa domniei mele, jupanului Dragomir mare sluger cu fiii săi, câți îi va lăsa dumnezeu și cu fiica sa, anume Neacșa și cu fiii acestora, să le fie la Șuici, oricât se va alege partea jupanului Dragomir și cu via din locul lor și încă și cu viile dela Sălătruc.

Și iarăși să le fie la Podeni și la Pleșești și la Voicești și la Măldărești și la Găojani și la gura Dângeștilor și la Șuica, oricât se va afla partea jupanului Dragomir, cu toți munții pe care îi au mai sus zisele sate care sunt ale lui Dragomir, toate, pentrucă sunt ale jupanului Dragomir vechi și drepte ocine, dedine.

Și iarăși să-i fie lui zestrea ce a luat jupan Dragomir, satele, anume Ceparii, cu toată seliștea, cu Neagra și cu Seliștea Mare și cu Seliștea Mică și seliștea Todereștilor și cu munții, anume: Olarul tot și Petriceaua toată și dela Bămboești jumătate și cu muntele și Brătivoeștii toți și cu muntele Dosul Mogăi și Străminoasa și la Clocotici jumătate și cu muntele și la Zlătăric jumătate, pentrucă sunt ale jupanului Dragomir date de zestre.

Și iar să le fie în oraș la Râmnic casele lor și locul din jurul orașului, oricât este împreună cu orașenii. Și să le fie via dela Troian și via dela Ocne și la pivnița dela Ocne, oricât se va alege partea lor, pentrucă le sunt veche ocină.

¹⁾ loc alb în text.

Și iar să le fie sălașe de Ațigani din zestrea jupanului Dragomir, anume: Drăgan cu copiii săi și Pătru cu copiii săi și Poia cu copiii săi și Rătea cu copiii săi și Calia cu copiii săi și Pătru cu copiii săi și Boba cu copiii săi. Aceștia îi sunt de zestre. Și iar să-i fie sălașele de Ațigani, câte îi vor cădea jupanului Dragomir din moștenirea lui, pentrucă nu le-am scris aici domnia mea pe nume, căci a fost nedespărțit de frații săi.

Aceste toate mai sus zise sate și Ațigani sunt ale jupanului Dragomir slugerul vechi și drepte ocine și dedine și date de zestre.

Și după aceia, a venit jupan Dragomir sluger înaintea domniei mele, de a așezat pe fiica sa mai sus zisă, Neacșa, peste toate mai sus spusesele sate și Ațigani și peste toate averile. Iar dacă nu va avea jupan Dragomir fii, iar ea să-i fie în loc de fii, pentru averile lui. Prădalica să nu fie. Iar dacă va face jupan Dragomir fii, fiica lui să nu aibă amestec, în afară de zestrea pe care i-o va da. Inșă până ce va fi jupan Dragomir viu, singur să-și stăpânească averile lui și altul nimeni; iar după moartea lui, să fie, câte vor rămâne, așa cum am spus mai înainte. Și domniei mele i-au dat un cal alb.

De aceia, le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă, lor și filor lor și nepoților și strănepoților lor. Iar la ei prădalica să nu fie, în veci, ci să fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban Cralevski și jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Eu, Florea, am scris în Pitești, luna...¹⁾ 10 zile, în anul 7027 <1519>. Ispravnic...¹⁾.

Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Azh. St. Buc., S. I., nr. 237.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o copie rom. în condica legalizată la 1834.

Neagoe Basarab dă acte din Pitești din Ianuarie până în August 1519.

140

1519 (7027) Ianuarie 13, Pitești.

Cu mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul marelui Basarab voevodă. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele sfintei casă și lăcașului preacuvioasei maicii noastre Paraschivei și mănăstirei care o au început jupan Harvat marele logofăt a o face și după putință a o rădica la locul ce să chiamă Gura Motrului și tuturor sfinților părinți și fraților

¹⁾ loc șters în orig.

carii sã voru afla la acelu loc sfântu, cã amu datu sã le fie de hranã în Şuşiţa şi în Gruiari, oricãtu s'ar veni partea lui Mihãilu toatã şi partea Tatului şi a frãţini-sãu toatã. Şi iar am mai datu întru acele ocine oricãtu s'ar afla partea Neagului lui Urdeşu, pentrucã o au cumpãratu jupan Harvatu marele logofãtu, dreptu 600 de aspri.

Şi iar am mai datu în Gruiari partea lui Zãganu toatã. Şi iar am mai datu de cãtre hotarul Ioneştilor, iar din Şuşiţa, oricãte au ținut jupanu Harvat logofãt denu acele locuri, pentrucã aceste toate ce sã zisã mai sus locuri şi ocine care aici sãntu scrise, sãntu ale jupãnului Harvatu marele logofãtu bãtrãne şi dreptc ocine de moşie şi de cumpãrãturã şi dela alţii mai denu nainte bãtrãni domni, cu dreptate şi cu credinţã la dregãtoric ajungãndu. Iarã dupã aceia, au venitu jupanu Harvatu logofãtu inaintea domnii mele şi au ajutat u şi au datu aciastã ocinã ce scrie mai sus sfintei case ce-i mai sus zise, pentru întãrire şi hrana fraţilor carii sãntu lãcuitori la acel sfântu locu, iarã jupanului Harvatu logofãtu şi casei lui, coconilor lui, sã le fie în veci pomenire.

Pentru aciasta şi domnia mea am datu sfintei case ce e mai sus zise acelei ocine, ca sã fie ocine ohabnice în veci şi de nimene cãlcate sã nu fie, dupã zisa domnii mele.

Martori: jupan Barbulu *mare* banu Craiovescul şi jupan Calotã *mare* vornic, Dumitru vistiaru, Radulu spãtaru, Drãghici pãharnic, Hamza comis, Jitianu stolnicu, Badea şi Neagoe *mari* postelnici.

Şi eu, Florea gramaticul, am scris în Piteşti, *luna* Ianuar 13, leat 7027 <1519>. Io Basarab voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Motru, nr. 252 f. 54.

Copie rom. Alte copii rom. msse.. 253 f. 22v. — 25; 716 f. 1127—1128.

141

1519 (7027) Ianuarie 15, Piteşti.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod şi domn a toatã ţara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dã domnia mea aceastã poruncã a domniei mele sfintei mãnãstiri dela Argeş şi preacinstului pãrinte egumen chir Iosif şi tuturor fraţilor care trãesc în acest sfânt loc, ca sã le fie lor satul numit Topana, cu tot hotarul, pentrucã l-a cumpãrat sfânta mãnãstire dela jupan Badea postelnic, pentru 14.000 aspri.

De aceia, i-am dat şi domnia mea sfintei mãnãstiri, ca sã-i fie de ocinã şi de ohabã în veci şi de nimeni neatins, dupã spusa domniei mele.

Martorii: jupan Barbul ban şi jupan Calotã *mare* vornic şi jupan Harvat *mare* logofãt, Dimitru vistier şi Radul spãtar, Drãghici pãharnic, Hamza comis şi Jitian stolnic, Badea şi Neagoe *mari* postelnici.

Am scris la Pitești, luna Ianuarie 15 zile. Ispravnic Harvat logofăt. În anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 232.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1775.

142

1519 (7027) Ianuarie 21.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanului Stanciul logofăt, ca să-i fie în Voinigești un loc de arie și de stupină, pentrucă a cumpărat jupan Stanciul dela Paul, pentru 25¹⁾ aspri. Și domnia mea i-am iertat calul.

Și după aceea, a venit jupan Stanciul logofăt înaintea domniei mele și a dat acest loc mai sus scris sfintei mânăstiri dela Cornet de întărire și fraților care trăesc în acest sfânt lăcaș de hrană, iar jupanului Stanciul de vecinică pomenire.

Drept aceasta, am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă. Și prădalica să nu fie, ci să fie sfintei mânăstiri. Și de nimeni nearins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Radul spătar, Dumitru vistier, Drăghici paharnic, Hamza comis Jitian stolnic, Badea postelnic.

S'a scris în Pitești, luna Ianuarie 21 zile.

Ispravnic Izvoranul stolnic. În anul 7027 <1519>.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod, domn.

Arh. St. Buc., nr. 233.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

143

1519 (7027) Ianuarie 28, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstului vlastelin și întâiul sfetnic, încă și din casa domniei mele, jupanului Harvat mare logofăt și cu fiii săi, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să-i fie la Studina din ocina lui Dragoslav jumătate, din cât se va alege partea lui, pentrucă

¹⁾ S'a adăogat posterior 100 înainte de 25.

a cumpărat-o jupan Harvat logofăt, pentru 600 aspri. Și domnia mea i-am iertat calul.

Drept aceea, am dat și domnia mea să-i fie de ocină și de ohabă, lui și feciorilor lui și nepoților lui și strănepoților lui. Și oricăruia dintre ei i se va întâmpla moarte mai întâiu, la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitre vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, am scris în Pitești, luna Ianuarie 28 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 234.

Orig. slav. hârtie filigran, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1844.

144

1519 (7027) Aprilie 22, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri dela Vișina, hramul sfintei și de viață începătoarei troițe, cea de o ființă nedespărțită și egumenului Eftimie și tuturor fraților întru Hristos, care trăesc în acel sfânt loc, ca să le fie la Porcenii, care sânt la gura Jiului, jumătate din partea lui Baiul, oricât este ocina lui, din toată ocina, jumătate, pentru că a venit Baiul în fața domniei mele, de a dăruit această mai sus zisă ocină să fie de întărire sfintei mânăstiri și fraților care trăesc în acest sfânt lăcaș să le fie de hrană, iar lui de vecinică pomenire în veci.

De aceea și domnia mea, le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii domniei mele: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Radul spătar, Dumitru vistier, Hamza comis, Drăghici paharnic, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Radul, am scris în Pitești, luna Aprilie 22, anul 7027 <1519>. Ispravnic Șuica vornic.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R.P.R., XX/217.

Orig. slav. hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1849.

1519 (7027) Aprilie 26.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Cozia, ca să-i fie în Prisăceani partea lui Andronic, oricât se va alege, pentru că Andronic el s'a tuns <călugăr> la sfânta mănăstire numită Cozia și numele lui de călugărie Cteoctist. Și partea lui din Prisăceani, care este mai sus scrisă, el a închinat-o sfintei mănăstiri, unde este hramul sfintei troițe, pentru 4 suflete ce sunt scrise la proscomidie.

Și după aceea, a venit Cârstea înaintea domniei mele, de s'a pârât cu călugării înaintea domniei mele și călugării au luat lege înaintea domniei mele să jure cu 12 boieri că... ¹⁾ călugăr până ce a avut suflet.

De aceea, am dat și domnia mea, ca să-i fie sfintei mănăstiri ocină și de ohabă până când va sta sfânta mănăstire.

Și martori pune domnia mea: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea postelnic.

Am scris luna Aprilie 26 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 235.

Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1849.

1519 (7027) Mai 6, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Manea cu frații săi și cu fiii lor, ca să le fie la Milcoveni din partea lui Pavel 6 funii, pentru că le-a cumpărat dela Pavel, pentru 605 aspri. Și iarăși lui Manea și lui Cârstea și lui Stan și cu fiii lor să le fie la Milcoveni 34 funii, pentru că le sunt veche și dreaptă ocină, dedină. Iar după aceea, a venit Stan înaintea domniei mele, de a așezat pe ficele sale, anume Stana și Anca și Vișa asupra părții lui, oricât s'ar alege din dedină, ca să-i fie ele în loc de fi.

Și iarăși lui Tatomir cu fii săi să le fie la Milcoveni din partea lui Dumitru 4 funii, pentru că le a cumpărat dela Dumitru, pentru 400 aspri. Și iarăși lui Neagu

¹⁾ loc rupt în orig.

cu fiii săi să le fie la Milcoveni din partea lui Oncea și din partea lui Totea 4 funii, pentru că a cumpărat dela Oncea și dela Totea, pentru 330 aspri. Și iarăși lui Neagu cu fiii săi să le fie la Milcoveni din partea lui Stan Păvelescul 6 funii, pentru că au cumpărat dela Stan Păvelescul, pentru 600 aspri. Și iarăși lui Neag cu fiii săi să le fie la Dădești din partea lui Bucur a cincia parte, pentru că au cumpărat dela Bucur, pentru 130 aspri. Și iarăși să le fie la Milcoveni 2 ogoare, pentru că au cumpărat dela Pavel, pentru 100 aspri. Și iarăși au cumpărat dela Stan Pavelescul un ogor, pentru 50 aspri. Și lui Oncea cu fiii săi și cu ginerele său Dragomir și cu fiii lor să le fie la Milcoveni din partea lui Bratul 2 funii, pentru că au cumpărat dela Bratul, pentru 200 aspri. Și lui Oncea să-i fie la Milcoveni partea lui Stoica toată, pentru că a cumpărat dela Stoica, pentru 200 aspri.

Și iarăși lui Stoica cu frații săi și cu fiii lor să le fie la Milcoveni 8 funii, pentru că le este ocină, dedină. Și iarăși lui Stoica cu fratele său Nenciul și cu fiii lor să le fie la Milcoveni partea lui Barbul toată, pentru că au cumpărat dela Barbul, pentru 200 aspri. Și iarăși a venit Stoica inaintea domniei mele, de a așezat pe ficele sale, anume Draga și Bobia și Comana asupra părților lui, oricât s'ar afla și din moștenire și din cumpărătură, însă din cumpărătură jumătate, iar cealaltă jumătate să fie a lui Nenciul.

Și Neagăi cu fratele său, anume Șerban și cu fiii lor să le fie la Milcoveni 18 funii, pentru că le este veche și dreaptă ocină, dedină. Iar după aceea, a venit Șerban inaintea domniei mele, de a așezat pe fratele său Radul cu frații săi asupra părții lui Șerban, oricât s'ar alege.

Și iarăși lui Radu Truca să-i fie la Milcoveni partea lui Neagu toată, pentru că a cumpărat Radul dela Neagu, pentru 200 aspri. Iar după aceea, a venit Radul inaintea domniei mele, de a așezat pe fica sa, anume Dobra pe dedina sa, oricâtă are, peste toată, ca să-i fie în loc de fiu.

Și iarăși lui popa Manea cu fiii săi să-i fie la Milcoveni din partea lui Stanciul a treia parte, pentru că a cumpărat popa Manea dela Stanciul, pentru 370 aspri. Și iarăși să-i fie lui popa Manea la Milcoveni din partea lui Bratul din a treia parte, a treia parte, pentru că a cumpărat dela Bratul, pentru 100 aspri.

Și lui Bunca cu fiii lui să-i fie la Milcoveni din partea lui Bratul 2 părți, pentru că au cumpărat dela Bratul, pentru 106 aspri. Și iarăși lui Bunea să-i fie la Milcoveni din partea lui Stan Păvelescul a treia parte, pentru că a cumpărat Stan Păvelescul pe un cal și 70 aspri. Și iarăși să le fie din partea lui Stan și din partea lui Dimitru un ogor, pentru că au cumpărat dela Stan și dela Dimitru, pentru 50 aspri.

Și lui Cârstea și fratelui său Stoia și cu fiii lor să le fie la Severin din partea lui Radul trei părți, pentru că au cumpărat dela Radul Burduțe, pentru 212

aspri. Și lui Coman cu frații săi și cu fiii lor să le fie la Severin din partea lui Radul a patra parte, pentru că a cumpărat Coman dela Radul Burduțe, pentru 67 aspri. Și lui Dumitru cu ficele sale, anume Dobrina și Rada și Stana și Buna să le fie la Milcoveni și la Dădești oricât este partea lor, toată, pentru că a venit Dumitru înaintea domniei mele de a așezat pe ficele sale, care sunt mai sus scrise cu numele lor, ca să-i fie în loc de fi.

Și iarăși lui Oprea cu fiii săi și lui Radul cu frații săi și cu fiii lor să le fie la Letca din partea Stanei, fiica Dușei jumătate, pentru că au cumpărat dela Stana, pentru 250 aspri. Și iarăși să le fie la Letca din partea Stancăi a treia parte, dar Dobreașa pentru că a dat Dobreașa lui Oprea de bunăvoia sa. Și iarăși Sorei cu fiii săi să-le fie la Buari din partea Stanei peste cinci părți, pentru că a venit Stana înaintea domniei mele, de a așezat pe fiica ei Sora peste părțile ei, oricât s'ar alege, dar peste 5 părți.

Și a venit Stan înaintea domniei mele, de a așezat pe socrul său, anume Stanciul cu fiii lui, anume Manea și Stan, de i-a așezat la Găleteni asupra părților lui, însă peste a treia parte și la Șulești peste jumătate. Și iarăși a venit Stan înaintea domniei mele, de a așezat pe fiica sa, anume Bogdana, de a așezat-o asupra ocinei sale și la Găleteni și la Șulești, ca să-i fie în loc de fiu.

Și lui Stoica gramatic și cu frații lui, anume Boga și Drăghici și cu fiii lor să le fie la Liești din partea lui Cârstea și din partea lui Petru jumătate, pentru că au cumpărat dela Cârstea și dela Petru, pentru 305 aspri și pentru un bou. Și lui Mușat cu fiii săi să-i fie la Topol din partea lui Albu jumătate, pentru că au cumpărat dela Albu, pentru 300 aspri.

Și iarăși lui Gherghe cu fiii săi să-le fie la Topol partea nepotului lui Albu jumătate, pentru că au cumpărat dela nepotul lui Albu, pentru 120 aspri. Și domniei mele i-au dat un cal.

De aceia și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților. Și oricui dintre dânșii i s'ar întâmpla moarte mai înainte, iar ocinile care sunt mai sus zise și scrise, prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași sau fiilor sau ficelor din neamul lor. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată martorii: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Jitiian stolnic, Hamza comis, Badea stratornic.

Eu, Danciul cel mic între diaci, care am scris în minunatul scaun în Pitești, luna Mai 6 zile, anul 7027 <1519>. Ispravnic Danciul pârcălab.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., Fotografii III/10.

Fotocopie după un orig. slav.

1519 (7027) Iunie 28, Pitești.

Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul lui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele acestui sat, anume Colfești, ca să-i fie ocina dela Glăvăciiov, între Poiana Bratului și mijlocul bălții cu pădure și de aci, până la drum, la Bucium și dela Bucium, până la Vâlceaia Radului, până la Târnava și dela Târnava în sus, până la hotarul Crevenicilor, până în drumul Cârnelui, până la coada Drajului la glod și dela glod în Vodomocna și de aci matca Vodomocnei până spre cărare ¹⁾ Crevenicului până la Cacova, până la glod la Glăvăciiov, până la vadul morii, pentrucă le este veche ocină și dedină, încă din zilele lui Mircea voevod cel Bătrân.

Iar apoi, au avut pără Colfeștii cu Iaroslăveștii pentru acea ocină mai sus scrisă. Astfel, domnia mea am judecat după dreptate cu dregătorii domniei mele; astfel le-am dat hotarnic pe Sin spătar și 36 boieri să le cerceteze treaba pentru acea ocină mai sus scrisă. Astfel, le-au cercetat acel hotarnic și acci 36 boieri și au mărturisit și au jurat înaintea domniei mele că este această ocină mai sus scrisă a satului Colfeștilor veche ocină și dedină. Iar Iaroslăveștii au rămas de lege dinaintea domniei mele.

De accia, le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori punem ca mărturie: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Radul spătar și Dimitric vistier și Drăghici paharnic și Jitian stolnic și Hamza comis și Badea și Neagoe postelnici.

Eu, Mihail, am scris în Pitești, luna Iunie 28 zile.

Ispravnic Zărână portar. În anul 7027 <1519>.

Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Inst. de Istorie al Acad. R. P. R.

Fotocopic după orig. slav.

1519 (7027) Iulie 9, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan Mucea cu fiii săi, ca să-i fie lui ocina dela

¹⁾ «Spre cărare», așa în orig.

ruptura ¹⁾ Poenii în jos, până la matca râului pe apă în sus, însă din apă jumătate și până la gura Lupului și jumătate de poiană în sus, până la Scoruș și dela Scoruș pe izvor în jos, până la gura izvorului. . . ²⁾ Cătăuțului în jos, iar la ruptura Poenii pe unde este hotarul, pentru că a cumpărat-o Stan Mucea dela Radul Lungul și dela fratele său Șerbu, pentru 650 aspri. Și lui Bucur cu 7 fii ai săi și lui Stancica cu fiii și ficele sale, anume Stanca și Voica și nepoții săi Cârstea și Bârcă cu fiii săi și cu fica sa anume Drăgae, să le fie la Urlandași dela gura văii Călugărilor, pe Râmnic în sus, pe cele două părți ale apei până la gura Mutnei și pe Mutnea, până la gorunii înalți și pe dealul Oii, până unde se întâlnește cu dealul. . . ²⁾ și pe valea Călugărilor, până la gura văii Lunca și în dos Râmnicul, până în dealul Cătăuțului și pe deal în sus, până la gura Mutnei, pentru că a cumpărat-o dela Lungul și dela fratele său Șerbu, pentru 480 aspri. Însă Bucur cu cei 7 fii să fie peste partea lui, iar Stan, fiul lui Bucur, peste partea lui și Stan Băca cu fiii și ficele mai sus scrise și Bucur cu fiii și cu fica sa Drăgae pe cealaltă parte de ocină.

Și iarăși să-i fie lui Bucur cu fiii ocină, dela balta Porcului în sus, pe față ³⁾ și la stejari, până la fântâna lui Stan și până în apa Pitrosa și pe Pitrosa în sus, până în balta Porcului, pentru că le este veche și dreptă ocină și dedină. Și după accia. . . ²⁾ Slav. . . ²⁾ Negrita în Epurești pe balta. . . ²⁾ frați nedespărțiți. . . ²⁾ pogoane de vie, fiindcă le-a cumpărat. . . ³⁾ Stan, pentru 200 aspri.

Iar după accia, s'au înfrățit Oană cu Bucur: Bucur a așezat pe Oană la Răceni peste a patra parte, iar Oană a așezat pe Bucur în Epurești peste a patra parte de ocină și peste baltă. Iar fiii lor, la câți le va fi drag, să-și țină fiecare ocinele lor. Și au dat domniei mele un cal bun. Și le-am dat domnia mea lor să le fie lor de ocină și de ohabă lor, fiilor și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Drăghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Badea și Neagoe mari postelnici.

Scris la Pitești, Iulie 9 zile, în anul 7027 <1519>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 236.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri rom.; una din sec. XVIII și cealaltă din 1916.

¹⁾ «ruptura», așa în orig.

²⁾ loc șters în orig.

³⁾ «față», așa în orig.

1519 (7027) Iulie 11, Pitești.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri dela Argeș și preacinstiului părinte egumen chir Iosif și tuturor fraților care trăesc în acest sfânt loc, ca să le fie lor mai jos de Pitești metoh și locul cu morile, însă să li se știe hotarul: dela morile de jos la vale o sută de pași, până la Plopșor și dela Plopșor țărnușul până la Salcie ¹⁾ și dela Salcie ¹⁾ peste deal în gura vâlcelușei ¹⁾, iar dinspre morile de sus, dela gardul curții lui Vișa 20 pași, iar de aici vâlceaua ¹⁾ în jos la pisc și dela pisc la vale în subobrejie, până ce se împreună hotarul cu vâlcelușă ¹⁾ de jos.

De aceea, am dat și domnia mea . . . ²⁾ loc sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă, iar nouă și copiilor noștri de veșnică pomenire. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Scriș în cetatea Pitești, luna Iulie 11 zile, în anul 7027 <1519>.

Ispravnic Harvat logofăt.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 237.

Orig. slav, hârtie sligian, pecete timbrată

Cu două traduceri rom.; una din 1735, alta din 1851.

150

1519 (7028) Septembrie 5, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele monahiei Magdalina și jupanului Hamza comis și cu fiii lor, ca să le fie lângă mănăstirea din Vale ³⁾ un loc de mănăstire, unde monahia Magdalina face mănăstire de călugărițe. Și să le fie la Băjăști oricât se va alege partea lui Voico toată, pentru că au cumpărat-o dela Voico, pentru 1500 aspri.

Și după aceea, au venit monahia Magdalina și jupan Hamza comis înaintea domniei mele, de au dăruit și au dat acestui sfânt loc: jupan Hamza comis a dat din partea lui din Curești din ocină și din gârliă jumătate, iar monahia a dat acestui lăcaș două sălașe de Ațigani, anume Costea cu copiii săi și Voico cu copiii săi și via dela Golești, oricât este partea călugăriței. Pentru că au dăruit averile acestea acestui lăcaș, să le fie de întărire pentru sufletele lor, să le fie lor

¹⁾ românește în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

³⁾ « Vale », așa în orig.

spre veșnică pomenire. Și cu blestem au lăsat ca nimeni să nu îndrăznească a a întinde mâna să ia aceste averi dela acest lăcaș, ci să fie ale celor care trăesc într'insul ocină și ohabă în veci. Și de nimeni neatinș, după spusa domnicei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Jitiian stolnic Badea și Neagoe mari postelnici.

Iar după accia, au blestemat pe oricine va strica acest lăcaș sau îi va lua averile, să fie blestemat.

Scriș în Târgoviște, luna Septembrie 5 zile, în anul 7028 <1519>. Ispravnic Harvat mare logofăt.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 238.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1916.

151

1519 (7028) Septembrie 16. Târgoviște.

† Intru Hristos dumnezeu, binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Neagoe cel numit Basarab voevod și din mila lui dumnezeu și cu darul lui dumnezeu, stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei încă și al părților de peste munți, Amlășului și Făgărașului herțeg. A binevoit domnia mea, cu a mea bunăvoință, cu curată și luminată inimă a domniei mele, să proslăvesc pe dumnezeu, cel ce m'a proslăvit pe mine și pe scaunul sfântărosatului părinte al domnicei mele cu slavă m'a înălțat. Iată dar, mi-am amintit și domnia mea că mulți împărați în împărățiile lor s'au veselit, dar puțini au moștenit împărăția crească. De aceia și eu m'am grăbit, nu numai această împărăție a o cărmui, ci și pe domnul din tot suferul a-l iubi, împreună cu faptele bune, dumnezeești, căci bunătatea lui mare este către toți a întinde mâinile; căci singur a zis cu a tot cinstita și curata gură a sa, că nu voiesc moartea păcătosului, ci a sa îndreptare și viu să fie; căci n'am venit să chem pe cei drepti la pocăință, ci pe cei păcătoși; însă nu numai pe păcătoși la pocăință, pentrucă multe chipuri sunt ale pocăinței, precum și multe lăcașuri după măsura faptelor bune, iar faptele bune în multe chipuri sunt, dragostea, milostenia, și postul și înfrânarea, la acestea, credința nădejdea. Și altele, ce le auzim din dumnezeasca Scriptură, toate sunt dar spre folosul nostru. Ci încă dacă le auzim și nu le săvârșim, căci, ființe slabe ale lumii acesteia, suntem trași în jos <de păcate>, dar văzând mila mântuitorului, nădăjdum ca niște mult păcătoși, căci <dumnezeu> cu mila ridică și miluiește și nu ne-a

lipsit nici de jertfira fiului său, numai pentru îndreptarea noastră. Deci, în acest chip se cuvîne «a face» oricărui creștin temător de dumnezeu, care vrea să intre în bucuria domnului său.

De accia, am aflat și noi că cei dinaintea noastră, foștii stăpânitori, adică împărați și cnezi, acestea auzind, cele pământești bine întocmind și pe cele cerești le-au dobândit, iar cele pământești pământului le-au lăsat, după glasul fericitului proroc între împărați și părinte a lui dumnezeu, David: «fericit bărbatul ce miluește și în fiecare zi se îndulcește de domnul». Și iarăși: «cu milostenii se curăță păcatele».

Acestea deci văzându-le și dorință și râvnă având și noi către a tot sfântul și dumnezeescul lăcaș numit Scaca din județul Olt, la satul Mușetești, unde este hramul a tot cinstitei și precacuratei stăpânei noastre și născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cinstitei și slăvitei ei uspenii și cinstitului părinte egumen și tuturor fraților ce viețuiesc în acest sfânt loc, ca să le fie în stăpânire satul cu numele Mușăteștii toți și cu tot hotarul. Pentrucă partea lui Petriman și accia a cumpărat-o jupan Manea fost clucer dela Petriman, pentru 800 aspri. Și iar a cumpărat jupan Manea partea lui Gane toată, pentru 500 aspri. Și iar a cumpărat partea lui Stanislav toată, pentru 300 aspri. Și iar a cumpărat partea lui Moș, pentru 300 aspri. Și iar a cumpărat partea lui Fusea și partea lui Cernica și partea lui Epure și a fraților lui toată și partea nepoților lor toată, amândouă pentru 1500 aspri.

Și iar să-i fie la Vai-de-Ei, oricât este partea lui Manea toată, pentrucă a venit Manea înaintea domniei mele de a închinat partea lui toată lui jupan Manea clucer. Și după accia, i-a dat jupan Manea clucer un cal bun. Și iar să-i fie la Vai-de-Ei din partea lui Foame și din partea nepoților săi oricât se va alege partea lor pe obreaje de lângă Stâlpi, toată, pentrucă a închinat-o lui jupan Manea clucerul în fața domniei mele. Și iarăși să-i fie la Vai-de-Ei, oricât a rupt Dragul din partea sa, de a dat lui jupan Manea clucerul, pentrucă l-a scos dela bir. Și iar să le fie la Vai-de-Ei partea lui Șerban toată, pentrucă a cumpărat-o jupan Manea clucerul dela Șerban, pentru 5000 aspri. Și iar să le fie în Vai-de-Ei partea lui Albul și partea fiilor săi, toată, pentrucă au cumpărat-o jupan Manea clucer dela Șerban și dela fiii acestuia, pentru un paștir. Și iar să le fie din ocina Vaideeștilor din partea lui Jahman și din partea lui Stan și din partea megiașilor lui Jahman 5 ogoare, pentrucă au schimbat cu jupan Manea clucer, de le-a dat jupan Manea clucer din ocina lui dela Mușetești 5 ogoare, iar Jahman și Stan și megiașii lor și ei au dat lui jupan Manea clucer mai sus ziscele ogoare. Și iar să-i fie lui jupan Manea clucer la Vai-de-Ei, cât este partea lui Radul și a fraților lui și a nepoților lui, pentrucă a pierdut-o cu hidenie, căci a tuns niște oi pe ocina domnească fără știrea domniei mele și fără știrea niciunui domn. Iar domnia mea am miluit pe vlastelinul domniei mele jupan Manea

clucer cu părțile lor de ocină, ce sunt mai sus scrise. Iar după aceea, s'a sculat jupan Manea clucer de le-a dat pentru aceea ocină 300 aspri, ca să-i fie cumpărată dela dâșii, pentruca să nu fie păcat.

Și după aceea, jupan Manea clucer a schimabat cu Stoica și cu frații lui Stoica, de au rupt din părțile lor dela Vai-de-Ei, de au dat lui jupan Manea clucer, iar jupan Manea clucer le-a dat lor la Priboiu, oricât a fost partea lui, toată. Și iar să-i fie în Vai-de-Ei partea lui Manea Untea, cât se va alege partea lui, pe obrăjje până la Valea Popii, pentruca a rupt-o Manea Untea de a dat-o lui jupan Manea clucer, fiindcă l-a scos jupan Manea clucer pe Unte <ca> sudeț dinaintea domniei mele. Și iar să le fie în Vai-de-Ei, din partea lui Goicca, oricât a rupt Goicca din ocina sa, de i-a dat lui jupan Manea clucerul.

Iar după accia, a venit înaintea domniei mele jupan Manea clucer de a luat 12 boieri și hotarnic pe Stoica pitar, de au hotărnicit și au ales aceste părți din Vai-de-Ei, de le-au unit cu ocina Mușăteștilor, ca să fie toate împreună o ocină. Iar hotarul l-au așezat începând din lac și până în valea Șoimului¹⁾ și de aici pe drumul Vaideștilor până în valea Ursului și de aici în sus până în obârșia Ursului și din obârșia Ursului până în valea Turniciului și de aici, pe valea Turniciului, până la piscul Fagului și din piscul Fagului, pe obrăjje, până la Valea Popei.

Și iar să-i fie Criva toată, cu tot hotarul, pentruca a cumpărat jupan Manea clucer jumătate din Criva dela Radul, pentru Voicești și Bălăria pe Neajlov; fiindcă Voiceștii și Bălăria le-a schimbat jupan Manea clucer și jupan Dobriin și cu Petroșani, însă pe jumătate din Voicești și Bălăria; iar pe cealaltă jumătate din Voicești și în Bălăria, pe aceea a cumpărat-o Manea clucer dela Radul a lui Mășil, din Buicești, pentru o Ațigancă cu copiii săi și dela Dumitru din Bănești, pentru 1500 aspri. Iar cealaltă jumătate din Criva, el iarăși a schimbat-o Manea clucer cu Leul, de a dat jupan Manea clucer lui Leul în Bilcerești sub Istrița, oricât a fost partea Vlaicului, nepotul lui Fintea, pentruca Vlaicul, el a pierdut-o cu hielnic și a fugit cu birul Țării Românești în altă țară.

Și iar să le fie o moară dela Olteț, din Leotești, pentruca Manea clucer a răscumpărat capul lui Bogdea, pentru niște cai de furat, ce a avut jupan Barbu ban...²⁾, iar jupan Manea clucer l-a răscumpărat dela banul Cralevski și Bogdea i-a dat lui jupan Manea clucer partea lui din Leotești și din ocină, din moară, cu totul.

Și iarăși să le fie sălașele de Ațigani, anume: Duman cu copiii săi...³⁾ și Bocilă cu copiii săi și Văcărea cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Pârcea cu copiii săi și Danciul cu copiii săi și Freja cu copiii săi ....³⁾.

¹⁾ « Șoimului », așa în orig.

²⁾ loc rupt în orig.

Iar după aceea, a venit jupan Manea clucer înaintea domniei mele, de a dăruit și a dat toate nuai sus zisele averi, sate și Ațigani sfântului loc mai sus zis, ca să fie de hrană și întărire și lui jupan Manea clucer și părinților săi să le fie de veșnică pomenire.

De aceea, am dat și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă în veci și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

<Se scutește> începând: dela vama oilor și de vama porcilor și de albinărit și de găletărit, de dijme, de cositul fânului, de cărături, de podvoade, de tălpi și de toate slujbele și dăjdiile, câte se află în țara de sine stătătoare și în stăpânirea domniei mele, ca nimeni să nu îndrăznească a-i turbura dintre cei trimiși după milostenii și după muncile domniei mele, dintre slugile sau dregătorii domniei mele. Pentrucă ori cine ar încerca să-i turbure, măcar cât un fir de păr, un astfel de om va primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca un necredincios și călcător și batjocoritor al acestui hrisov al domniei mele. Intr'alt chip să nu fie.

Încă și blestem pune și domnia mea ca, după moartea domniei mele, pe cine alege domnul dumnezeu să fie domn și stăpânitor al Țării Românești sau din rodul inimii domniei mele sau din rudeniile domniei mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va păzi și va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l cinstească și să-l păzească și să-l întărească în domnia lui; iar dacă cineva nu va cinsti și nu va păzi și nu va întări, ci va strica și va schimba și va călca și va batjocori hrisovul domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să nu-l cinstească și să nu-l apere și să nu-l întărească, ci să-l nimicească, să-l lovească și să-l calce și să-l batjocorească în domnia lui. Și să aibă parte cu Iuda și cu Arie și cu alți Iudei, care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, așa va fi, amin.

Martori: jupan Barbul ban, jupan Calotă mare vornic, jupan Harvat mare logofăt, Dumitrea vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, am scris în octatea de scaun Târgoviște, luna Septembrie 16 zile, dela Adam curgător, în anul 7028 <1519>.

† Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

<Însemnări posterioare pe document, în slavonește >:

a) Și iar a venit Manciu și Costea din Negreni de au dat părțile lor de ocină, toate părțile câte se vor alege, preiutindeni, de a lor bună voie, ca să fie la sfântul pomelnic de pomenire.

b) A cumpărat Manea Pădure dela Oțești, Radul fiul lui Roman, de au vândut jumătate, pentru aspri zôoo, o vic a lui la Mușetești dela ginerele... fratele lui...

Arh. St. Buc., S. I., nr. 239.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1866.

1519 (7028) Noembrie 29, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului dregător, încă și din casa domniei mele, lui jupan Tetiu pârcălab și cu fiii săi, câți îi va da Dumnezeu, ca să le fie Păclenii toți și la Gârbovi la Călnău partea lui Cotârleci toată. Și iar să le fie la Târcov a patra parte și la mănăstirea lui Cornilie a patra parte. Și iar să le fie lor Trestia, din hotarul Pârscovului până în hotarul Cosobei, pentru că le sunt vechi și drepte ocine, dedine. Și iar să le fie la Liurești partea Luponei toată, pentru că a cumpărat-o jupan Tetiu pârcălab dela Luponcasa și dela fiul ei, pentru un cal bun.

Și iarăși lui jupan Tetiu pârcălab cu fiii săi și Gane cu fiii săi și fiicele sale să le fie lor la Sinești din Buzău oricât se va alege partea lui Gane, pentru că este a lui Gane veche și dreaptă ocină, dedină. Și după accia, a venit Gane înaintea domniei mele de a așezat pe jupan Tetiu pârcălab peste jumătate din partea lui dela Sinești, iar cealaltă jumătate a lăsat-o Gane să fie a fiilor și fiicelor sale; însă până când se vor afla fii din Gane, fiicele acestuia să nu aibă amestec peste partea de ocină a fiilor lui Gane. Iar dacă se va întâmpla lui Gane sau fiilor lui moarte și nu vor rămâne fii dela dâșii, atunci să fie ale fiicelor lui. <De> aceia, prădalica să nu fie. Și după accia, a dat jupan Tetiu pârcălab lui Gane, pentru mai sus zisa ocină pe care l-a așezat, zoo aspri și un cal înșeuat cu toate dichisurile.

Și iar să-i fie lui jupan Tetiu cu fiii săi sălaşele de Ațigani, anume: Calo cu copiii săi și Fetea cu copiii săi, pentru că i-a dobândit cu dreaptă și credincioasă slujbă dela domnia mea. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceia, le-am dat și domnia mea să le fie de ocină și ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la dâșii prădalica să nu fie în veci, ci să le fie urmașilor lor. Și de nimeni neclintit, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Dimitru vistier și Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badca și Neagoe mari postelnici.

Și eu, Florea, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Noembrie 29 zile.

Ispravnic jupan Preda. Dela Adam anul curgător 7028 <1519>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 240.

Orig slav, perg., pecete aplicată, căzută,

Cu o trad. rom. din 1860.

1520 (7028) Ianuarie 10, Târgoviște.

Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstului și dumnezeescului hram al slăvitei și cinstitei uspenii a preasfintei noastre stăpâne, de Dumnezeu născătoare și pururea fecioarei Maria, numit lăcașul acesta al sfintei mănăstiri dela Bistrița, ca să-i fie din satul dela Celei jumătate și din gârla dela Celei jumătate; iar cealaltă jumătate din satul Celei și cealaltă jumătate din gârla dela Celei să fie a cinstului și dumnezeescului hram al cinstitei preobrajării a domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Christos și lăcașului acestuia, numit sfânta mănăstire dela Potoc, pentru că a venit înaintea domniei mele jupan Barbul ban de a dăruit la amândouă bisericile și la lăcașurile dumnezești aceste averi mai sus zise, de întărire, iar preacinstului părinte egumen și fraților preacinstiți și sfințiți, care viețuiesc în acest sfânt lăcaș, să le fie de hrană, iar jupanului Barbul ban și fraților lui și părinților lor să le fie veșnică pomenire.

De aceia, le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă la amândouă sfintele biserici, care sunt mai sus zise și scrise și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Barbul ban și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt, Radu spătar, Dimitru vistier, Drăghici paharnic, Jitian stolnic, Hamza comis, Badea și Neagoe mari stratornici.

Eu, Barbul . . . ¹⁾, am scris în oraș în Târgoviște, luna Ianuarie 10 zile ²⁾, în anul 7028 <1520>.

Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 241.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1844.

1520 (7028) Martie 16, Târgoviște.

Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn, fiul marelui și preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele boierilor domniei mele jupan Cazan paharnic și cu fratele său Sahat și cu fiii lor, câți le va da Dumnezeu, ca să le fie satele, anume Grecii și Săhăpenii

¹⁾ În orig., numele scriitorului în criptogramă, din care s'au descifrat primele două cuvinte.

²⁾ În traducerea din 1844 este data de 4 Ianuarie.

și Tătărăii toți și Bonțeștii toți și Răzvadul și Ațigani câți sunt, pentru că le sunt ocină veche și dreaptă și dedină încă din zilele bătrânului și răposatului Mircea voevod și din zilele lui Vlad voevod cel Bun și din zilele bătrânului Vladislav voevod.

Și apoi a venit jupanița Lăudătoaia, anume Maria, înaintea domniei mele de și-a așezat pe nepoții săi de soră, anume Căzan și Sahat, ca să-i fie în loc de fii peste toate averile ei sau sate sau Ațigani sau averile sau vii sau moarte, pentru că după moartea jupaniței Lăudătoaia, anume Maria, <alți> nepoți de soră, în afară de Căzan și Sa<hat> să nu aibă amestec.

De aceea, am dat și domnia mea lui Căzan și lui Sahat ca să le fie ocină și ohabă. Și la ei prădalica să nu fie.

Și martorii: jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier, Radul spătar, Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Neagoe mare postelnic. Ispravnic Danciul postelnic.

Și eu, Manea, am scris în scaunul Târgoviște, luna Martie 16 zile, în anul 7028 <1520>.

Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 242.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1852.

155

1520 (7028) Aprilie 10. Târgoviște.

În a tot sfânta Scriptură am auzit grăindu-se că fericit este cel care a aflat înțelepciunea, dar nu este mai bun decât temătorul de Dumnezeu, după cum și în pilde se spune că începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu și unde este frică de Dumnezeu, acolo sunt toate bunurile, căci cel ce se teme de Dumnezeu urăște răul și tot cu faptele bune se îndeletnicește.

Acele fapte bune ni se cade a spune despre care vorbește gura domnului cea întru totul curată și cinstită, să iubești pe domnul Dumnezeu tău din tot sufletul tău și din toată puterea ta, deasemeni și pe aproapele tău și așa mai departe. Și, precum zice a tot sfântul duh prin gura lui David: «desfătează-te întru domnul și ruga inimii tale se va împlini». Care desfătare este oare mai mare decât această dulceață dumnezească? Iar această dulceață dumnezească este să năzuiești cu iubire din inimă spre sfințitele hramuri dumnezești și de aci să sorbi desfătarea cea dumnezească, ca din izvorul mântuirii, care este sănătatea sufletului, împreună cu cea a trupului. Dacă dar acestea sunt bunătați, cu atât mai vărtos este folositor să ridici și să împodobești hramuri întru tot <instite și sfințite.

Iată dar și eu, în Hristos dumnezeu, bine credinciosul și de Hristos iubitorul, Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, stăpânind țara Ungrovlahiei și al părților de peste munți, Anilașului și Făgărașului herțeg, am binevoit cu inimă curată și cu bună voință ca să proslăvesc pe cel care m'a proslăvit, domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Iisus Hristos și pe a tot cinstita și prea neprihănită maică, nascătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria; am văzut marea osârdie către a tot cinstitul hram care are numele a tot cinstitei Uspenii a preasfintei nascătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, cu câtă dragoste s'au nevoit bunii și credincioșii și preacinstiții noștri vlastelini: jupan Barbul ban Cralevski și cu frații săi, jupan Pârful mare vornic și jupan Danciul mare armaș și jupan Radul și au ridicat din temelie a tot cinstitul hram mai sus zis pe apa numită Bistrița și i-au infrumusețat cum se cuvine și i-au dăruit satele, anume Plăvi-cianii la Șoașa, cu tot hotarul și viile și cu zeciuala din vinăriciul ce se cuvine și cu viile dela Râmnic și cu locul cât are și Gândeni și Vădastra și Potelul cu Balta Albă și jumătate din Celeiu și Pârâul tot și Tupșa și iar Mușcelul tot ¹⁾ și Răzlovul și Obârșia Deșului și Răchita și Mălenii și Gura Comăneștilor și Mălurenii toți și Bogdăneștii de lângă Cotmeana toți și Milostea toată și din Sârbești partea lui Dan și jumătate din Băbeni și jumătate din Tismana și Târșa cu tot hotarul și Ațiganii, anume: Bordea cu copiii lui și Curchi cu copiii lui și Pătru cu copiii lui și Iova Sârbul cu copiii lui și Ianul cu copiii lui și Ricea cu copiii lui și Lupșe cu copiii lui și alt Iova cu copiii lui și Mița cu copiii lui și Calcea cu copiii lui și Danciul zlătarul cu copiii lui. Și încă a mai dăruit jupanița banului, jupanița Neagoslava, Ațiganii anume: Corunga cu copiii lui și Goblița cu copiii lui.

Acestea toate le-au dăruit acești vlastelini. Iar Staico logofăt a mai dăruit o vic din Căzănești, ca să fie sfintei mânăstiri, încă din zilele lui Vlad voevod cel Bătrân.

De aceia, domnia mea am dăruit toate cele scrise mai sus sfintei mânăstiri. Și am mai dăruit domnia mea cășăritul din județul Vâlcea, oricât este hotarul județului Vâlcea.

Toate acestea de mai sus le-am dăruit sfintei mânăstiri să-i fie de ocină și de ohabă în viața mea și în viața fiilor domniei mele, ca să-i fie sfintei mânăstiri de întărire, iar dumnezeeștilor călugări și rugătorilor, părintelui egumen, ieromonahul chir Marco și după acesta, celor cari vor fi nastavnici și tuturor care sunt frați în Hristos să le fie de hrană; deasemeni și părinților noștri de veșnică pomenire și celor cari vor fi după aceia, copiilor noștri și rudelor.

¹⁾ «Mușcelul tot» scris ulterior peste un loc șters.

De accia, nimeni să nu aibă vreun amestec cu aceste sate mai sus zise, pentrucă domnia mea le-am slobozit de toate slujbele și dăjdiile, afară de bir și oaste. Orice altceva ce s'ar cuvoni din aceste sate, totul să fie sfintei mânăstiri sau grâu sau vin sau albine sau orice altceva sau gloabă. Nimeni din slugile sau din dregătorii domniei mele sau dintre cei trimiși să umble după milosteniile și după slujbele domniei mele să nu cuteze să ia ceva din acele sate mânăstirești mai sus zise, numai egumenul cu trimișii lui să se amestece în acele sate. Ceiace le va trebui să-și ia din ele, după lege și nimeni altul să nu-i turbure de vreun lucru; pentrucă cine s'ar încerca dintre dregătorii și dintre slugile domniei mele să-i supere cu ceva, unul ca acela va primi mare rău și urgie dela domnia mea, ca un necredincios, călcător și batjocoritor al acestui hrisov întru totul cinstit, dăruit de noi, pe care l-am și dat spre întărirea tuturor celor mai sus spuse.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Preda ban Cralevski și jupan Calotă vornic și jupan Harvar logofăt și jupan Dimitru vistier, Radul spătar și Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitiian stolnic, Bădica postelnic.

Și eu, Vălsan gramatic, fiul lui Furcovici, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, în luna Aprilie 10 zile în anul 7028 <1520>.

Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 243.

Orig. slav, perg., pecete atânată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1843.

156

1520 (7028) Iunie 11. Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri dela Snagov, unde este hramul preasfintei, curatei, prea binecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstita ei vovidenie, ca să-i fie ceiace a dat sfintei mânăstiri monahia Eupraxia, care a fost mama lui Vlăduț voevod. Și orice va da ea din ale sale, de bună voe, să fie sfintei mânăstiri și părintelui egumen și tuturor fraților cari trăesc în acest sfânt lăcaș, pentrucă a dat, ca să fie sfinților călugări de hrană și sfântului lăcaș de ajutor și întărire, iar ei de veșnică pomenire în veci, cât va sta sfântul hram.

De aceia și domnia mea am dat sfintei mânăstiri, ca să-i fie neatins, după spusa domniei mele, pentrucă a lăsat ea cu blestem, ca să nu cuteze nimeni dintre surorile ei sau dintre nepoții ei sau dintre rudele ei să ia ceva din cele ce va dăruia ea acestui sfânt lăcaș. Iar cine s'ar încumeta să ia ceva dela acest sfânt hram, acel om să aibă parte cu Iuda și cu cel de trei ori blestemat Arie și cu ceilalți

Iudei cari au strigat asupra lui Dumnezeu mântuitorul nostru Iisus Hristos, sângelile lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin.

Iată martorii: jupan Udrea mare vornic și jupan Preda ban și jupan Harvat logofăt și Dumitru vistier și Radul spătar și Drăghici paharnic și Hamza comis, Părvul portar și Jitiian stolnic și Badea și Neagoe mari postelnici.

S'a scris în luna Iunie 11 zile, în cetatea de scaun Târgoviște. Ispravnic Pr ..... <Bogd>¹⁾ an gramatic în anul 7028 <1520>.

† Io <Basarab voevod>²⁾, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XX/163.

Orig. slav hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

157

1520 (7028) Iulie 14, Târgoviște.

Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul marelui și preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Milca, fiul lui Barbul, ca să-i fie la Bărbulești din dedină a circa parte și din cumpărătura dela Zăvătea a cincea parte. Iar lui Iuga cu fratele său Băta să-i fie în Bărbulești o jumătate din partea lui Manea, pentru că au cumpărat-o pentru 300 aspri. Și lui Detco cu fiii săi să-i fie în Bărbulești jumătate din partea lui Manea, iar lui Iuga cealaltă jumătate, pentru că au cumpărat-o pentru 300 aspri.

Și iarăși lui Iuga și ginereului său Stoica și lui Dan cu frații săi să le fie la Trestenic din partea lui Mogoș a șasea parte, pentru că i-a așezat Mogoș dinaintea domniei mele că dacă ar voi cineva să vândă să nu aibă voce s'o facă deosebit. Și iarăși lui Iuga și fratelui său Băta să le fie în Bărbulești 2 ogoare din partea lui Șerbu, pentru că le-a cumpărat pentru un cal și pentru 45 aspri. Iar lui Dan să-i fie un ogor din partea lui Manea, pentru că l-a cumpărat pentru 45 aspri. Și iarăși lui Iuga să-i fie din partea lui Neagu un ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 45 aspri.

Și iar lui Stoica să-i fie la Bărbulești din partea fratelui său Milea oricât i se va alege, pentru că l-a așezat Milea să fie frați nedespărțiți. Și apoi a venit Radu Berbeceag²⁾ de și-a așezat pe ficele sale Paraschiva și Mușă și cu fiii lor peste toată partea sa din Bărbulești.

Și lui Albul și fraților săi Manciul și Stan să le fie din drumul Prejvei, până la Glavaciog, o jumătate din partea lui Dragoe și o jumătate din partea lui Maldăr, pentru că le-au cumpărat pentru 800 aspri.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ Dela «Stoica să-i fie» până la «Radu Berbeccag», șters cu chinovar în orig.

Și iar lui Albul cu frații săi și lui Badiul cu fiii săi să le fie 3 ogoare în Albești din partea lui Bună-Masă, pentru că le-au cumpărat pentru un cal. Și iar lui Albul și fraților săi să le fie din partea . . . . .¹⁾ o jumătate de ogor, pentru că au cumpărat-o pentru 30 aspri.

Și iar lui Călian cu frații săi, anume Baico . . .¹⁾ în Stănișlăvești, dela Bratilov, până la Milcov, o jumătate din partea fiilor lui Călin, Oprca și Dobrotă, pentru că au cumpărat pentru un cal.

Și iar lui Dobrotă cu fiii săi să le fie în Bucșani a șaptea parte din partea lui Dimitru, pentru că au cumpărat-o dela fiii lui Dimitru, Manca și Radul, pentru 1000 aspri.

Iar apoi, fiii lui Duca, Neniul cu frații săi, l-au înfrățit pe Dobrotă la Tămășești peste partea lor, peste o jumătate, înaintea domniei mele.

Iar lui Stoica și fraților săi Groza și Badiul să le fie în Trestenic toată partea lui Badiul Pârcei, pentru că au cumpărat-o pentru 100 aspri.

După aceea, Stan a așezat pe nepotul său Tihu, la Crevenic, peste toată partea sa și peste ocină și peste vite. Și iarăși dacă îi va lăsa Dumnezeu vreun fiu, atunci să fie frați, cu Tihu împreună, unul ca și celălalt.

Și lui Bălea Oțelea să-i fie în Căpotești și în Trestenic și în Nanoși oricât este partea lui, pentru că îi este ocină veche și dreaptă și dedină. Și iarăși lui Bălea Oțelea să-i fie din partea lui Albul al lui Copaci un ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 85 aspri; și dela Călian un ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 97 aspri; și din partea lui Dan un ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 200 aspri. Iar Bălea Oțelea a venit de și-a așezat pe ficele sale, anume Dobra și Mușă și Stana, peste toată partea sa, ca să-i fie în loc de fii.

Și lui Stoian să-i fie din partea lui Beleş un ogor, pentru că l-a cumpărat pentru 60 aspri. Iar după aceea, a venit Stoian și Neagu de și-au unit și și-au înfrățit părțile lor de ocină din Uiești și din Șoimari, ca să fie frați, unul ca și celălalt. Iar cel ce nu va voi să țină întocmirea, să fie volnic.

A venit apoi Stoian de și-a așezat pe nepotul său Neagoe și pe nepoatele sale, anume Stoiana și Stanca, peste toată partea sa, să-i fie în loc de fii. Dacă îi va da Dumnezeu lui Stoian vreun fiu, atunci nepoții lui Stoian mai sus scriși să țină o jumătate și fiul lui Stoian cealaltă jumătate. Dar cât timp va fi Stoian în viață, singur să-și «stăpânescă» ocina și averile.

A venit apoi Dragostin de și-a așezat . . . . .¹⁾ anume Vlada . . . . .¹⁾ și Stana și Neaga și oricâți îi va da Dumnezeu și nepotului său Voinea, la Uești peste partea sa, peste toată. Dacă îi va lăsa Dumnezeu vreun fiu, acel fiu să fie volnic de a scoate pe cel ce nu va fi bun.

¹⁾ loc rupt în orig.

Și după aceea, au venit fiii lui Detco și cu frastrul. . . . . <VI>¹ șan de și-au unit ocinele și averile, ca să fie frați nedespărțiți. Și după aceea, a venit Vișan de și-a așezat pe sora sa Buna peste partea lui, peste a cincea parte ²).

Și domniei mele <au dat> un cal.

De accia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și filor lor și nepoților și strănepoților lor. Și la ei prădalica să nu fie în veci.

Martori: jupan Preda ban și jupan Harvat mare logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dimițru vistier și Radul spătar și Drăghici paharnic și Hamza comis și Jitiian stolnic și Badea și Neagoe mari postelnici.

Am scris eu, Radul diac, în minunata cetate Târgoviște, în luna Iulie 14 zile, în anul 7028 <1520>. Ispravnic Izvoranul stolnic cu tovarășul său.

Io Basarab voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 245.

Orig. slav, perg., rupt, cu părți lipsă la indoituri, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1916.

158

1520 (7028) August 6, Târgoviște.

Hrisovul lui Basarab voevod pentru moșia Cornul.

Cu mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată Țara Rumânească, feciorul preabunului Io Basarab voevod. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri ce să numește Znagovul și cinstitului părintelui igumenul chir Vasilie și cu frații noștrii ce vor lăcuți în sfânta mănăstire ca să fie lor moșie la Cornul, partea lui Dragomir și a feciorilor lui, anume Neagul Păntece, oricâtă iaste partea lor la Cornu, pentrucă s'au tocmnit cu igumenul și cu frații lui ai sfintei mănăstiri, de au dat igumenul și cu frații cei întru Hristos moșia dela Tâncăbești, oricâtă iaste mănăstirii toată, iar Dragomir cu feciorii lui ce s'au scris mai sus au dat partea lor la Cornul toată, de s'au tocmnit ca să fie sfânta mănăstire la Cornul partea lui Dragomir și a feciorului lui Neagul Păntece, iar Dragomir cu feciorul lui să fie moșie la Tâncăbești, partea mănăstirii toată.

Drept accia și domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie moșie stătătoare și ohabnică și spre trebuință și de nimené să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Iată dar și mărturii am pus domnia mea pe: jupan Preda banul Craiovescul și jupan Calotă fost mare dvornic și jupan Udrea mare dvornic și jupan Arvat

¹) loc rupt în orig.

²) Dela «Și după aceea au venit fiii» . . . până la «a cincea parte» șters cu chinovar.

mare logofăt și jupan Amza mare spătar și jupan Dumitru mare vistier și jupan Drăghici mare paharnic și jupan Jăitian mare stolnic și Badea și Neagoic mare postelnici.

Și am scris eu, Moncea, în scaunul orașului Târgoviștii. Și ispravnicu popa Calona. August 6, 7028 <1520>.

Arh. St. Buc., M-rea Țigănești, IX/r
Copie rom.

159

1520 (7028).

Hrisovul lui Basarab voevod leat 7028<1520>.

Sfintei mitropolii și sfintei marii biserici den oraș dăn Târgoviște, ca să fie Groșani toți și viile dăn Târgoviște și locul dă cas<ă> dăn Târgoviște ce au fost moșie jupănului Marcii postelnic, penrucă jupănului Marcii i s'au întâmpat despărțire de noi den lume și dăn viața aciastă deșartă.

Drept aceia, acestea ce sânt mai sus zise bucate singur le-au lăsat cu a lui limbă, ca să fie ale sfintei și marii biserici și mitropolii den Târgoviște, ca să-i fie de hrană și întărire, iar lui vecinică pomenire. Și dup<ă> aceia, încă au lăsat și cu blestem jupănul Marcea, cum nimené den rudele lui să nu să tinză dentru aceste ce sânt mai sus scrise bucate sau a călca aciastă lăsare, iar cine s'ar ispiti a strica lăsarea aciasta, acela să aibă a daré răspunsu la înfricoșatul județ.

Așăjderé și domnia mea încă am lăsat cu blestem cum că după petrecania domnii mele, pe care va alége domnul dumnezeu domnu și moșnean și biruitor a toată Țara Rumânească, de ar vrea a lua cineva aceste bucate dela sfânta și mare biserică și mitropolie sau va strica aciastă pomână a acestui răposat boiar al domnii mele, acela să fie proclat de 318 sfinți părinți care au fost la Nicheia.

Și mărturii încă au pus toți boiarii divanului carii scriu mai jos.

Arh. St. Buc., Condica Mitrop. Țării Rom., nr. 706, f. 29.
Copie rom.

160

1520 (7029) Septembrie 2, Târgoviște.

Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Dobrușa, unde este hramul sfintei vovidenii a preacuratei stăpânei noastre, de dumnezeu născătoare, ca să-i fie tot satul numit Crivina, penrucă l-a dat jupan Radul și jupan Badea paharnic și jupanita Vlădaia.

Și iarăși să-i fie ocina care se numește Poiana ¹⁾ lui Ciolan toată și sălaşale de Ațigani, anume: Ivan cu copiii săi și Nica cu copiii săi și Nan cu copiii săi și Mutul cu copiii săi și Oprea cu copiii săi și Ungurașul cu copiii săi, pentru că toate aceste mai sus zise ocine și Ațigani le-au dat mai sus zișii boieri, jupan Radul și jupan Badea paharnic și jupanița Vlădaia, ca să-i fie sfintei mânăstiri de hrană și de întărire, iar lor spre veșnică pomenire. Și iarăși găleata care este domnescă dela Crivina, aceia să fie sfintei mânăstiri Dobrușa.

Pentru aceasta, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri ca să-i fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și încă și blestem punctm domnia mea, ca (după moartea domniei mele, pe cine va alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești, dacă va strica și va călca această mai sus scrisă întocmire, să fie blestemat de 318 părinți dela Nicheia. Și să-i fie protivnică sfânta vovidenie a preacuratei stăpânci noastre, de dumnezeu născătoare, la judecata cea neînfricoșată și neînduplecată, unde nu este fățărnice și nu va fi în veci.

Martori: jupan Preda ban și jupan Harvat logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dumitru vistier și Hamza spătar, Drăghici paharnic, Bădica comis, Jitiian stolnic, Neagoe postelnic.

Și eu, Marcea gramatic, am scris în minunata cetate Târgoviște. Ispravnic Manea chucer. Scris luna Septembrie 2 zile, în anul 7029 <1520>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 246.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom.

161

1520 (7029) Septembrie 4, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, <fiul preabunului> Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului <boier al domniei mele>, jupanului Tudor chucer și fratelui său Stanciul și cu fiii lor, <câți le va lăsa dumnezeu, ca> să le fie la Bărbătești, partea lui Jitiian toată, oricât <se va afla, pentru că a venit> Jitiian înaintea domniei mele de a lui bună voie, de a dat și <a închinat partea lui din Bărbătești> toată, mai sus zișilor boieri ai domniei mele.

De aceia, le-am dat domnia mea, <ca să le fie de ocină și de> ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților și de <nimeni neatins, după> porunca domniei mele.

Martorii: jupan Calotă fost mare vornic și <jupan Preda ban și jupan> Harvat mare logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dumitru <vistier, Hamza>

¹⁾ «Poiana», așa în orig.

spătar, Drăghici paharnic și Badea comis, Jitiian «stolnic, Neagoe» și Danciu mari stratornici. Ispravnic Vlaicul sudeț «cu jupanița¹⁾ lui».

Scris în Târgoviște, luna Septembrie 4 zile, dela Adam «cursul anilor, în anul 7029 <1520>.

† Io Basarab voevod, «din mila lui dumnezeu, domn».

Arh. St. Buc., S. I., nr. 247.

Orig. slav, hârtie, rupt și șters, lipsește a treia parte a textului, pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri rom. dela sfârșitul veacului al XVIII-lea, după care s'a completat textul.

162

1520 (7029) Noembrie 3, Târgoviște.

Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Nucet, cu hramul și lăcașul sfântului și slăvitului, marelui mucenic Gheorghe și purtătorului de biruință a lui Hristos și călugărilor care trăiesc într'acest sfânt loc, să le fie în Găleșești ocină cum s'au întocmit cu Dragomir, pentrucă s'au întocmit, de au dat călugării lui Dragomir ocina din vale, iar Dragomir a dat călugărilor ocina din deal. Și s'au hotărnicit cu 12 boieri și hotarnic Mihnea vătaf. Și iarăși a dat Dragomir călugărilor din ocina lui o funie, dar a noua funie a dat-o Dragomir, de bună voia sa, pentru întocmirea pe care au întocmit-o.

De aceia, am dat și domnia mea după cum s'au întocmit mai sus, ca să fie sfintei mănăstiri mai sus scrise ocină și chabă și în veci și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martorii domniei mele: jupan Preda ban și jupan Harvat mare logofăt și jupan Udrea mare vornic și Dimitru vistier și Hamza spătar și Drăghici paharnic și Bădica comis și Jitiian stolnic și Neagoe și Danciu mari postelnici.

Scris în minunata cetate Târgoviște, luna Noembrie 3 zile. Ispravnic Mihnea șetrar. În anul 7029 <1520>.

Arh. St., Buc. S. I., nr. 248.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

163

1520 (7029) Noembrie 13 Târgoviște.

Cu mila lui dumnezeu, creștinul Basarab voivod și domn a toată Țara Rumânească. Dat-au domnia lui această poruncă a domniei lui sfintii și dumnezeștii mănăstiri ce se chiamă Nucet din județul Dâmbovița, unde iaste și să prăznuiască hramul sfântului și purtătorului di biruință, maril mucenic Gheorghe și părinților călugări căți se vor afla la acel sfânt loc, pentruca să fi

¹⁾ greșala copistului în loc de cu tovarășii sau cetașii săi.

sfintii mănăstiri ocină Gălișiștii, pentru că iaste bună și dreaptă cumpărată dela jupân Dragomir, partea lui toată, din Gălișiști, pentru că așa s'au fost întocmit jupân Dragomir cu părinții călugări dela Nucet și au fost luat jupân Dragomir toți bani gata în mâna lui, aspri 3500 gata. Inșă și când au vândut jupân Dragomir aciastă moșii o au vândut di a lui bună voice și cu știrca tuturor boiarilor și a migișșilor după lângă acel loc.

Și au fost atunci 12 boiari hotarnici, când au fost vândut jupân Dragomir aciastă parti a lui de ocină din Gălișiști, pi anume: jupân Prida mare ban al Craiovii și jupân Arvat mare logofăt și jupân Udrea mare dvornic și Dumitru mare vistiier și jupân Hamza mare spătar și Drăghici paharnic și Bădica mare comis și jupân Dima mare stolnic și jupân Danciul mare postelnic și Mihnea șitrar.

Și am scris eu, Stan gramatic, în vichiul oraș în Târgoviști. Luna Noemvrie 13 zile, dela Adam până acum curgerca anului, 7029 <1520>.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 249.

Trad. rom.

164

1520 (7029) Noembrie 26.

Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului Basarab voevod. Dă domnia mea accastă poruncă jupanului Baldovin pârăcâlab și cu fiii lui, câți îi va lăsa dumnezeu, ca să-i fie la Balta Neagră partea lui Neagoe vornic din Slăvești, pentru că a cumpărat-o dela Neagoe vornic din Slăvești, pentru 2000 aspri. Și iarăși să-i fie la Balta Neagră partea lui Mâlcom, pentru că a cumpărat-o dela Mâlcom, pentru 1500 aspri gata.

Să li se știe hotarul pe unde a hotărnicit Costea hotarnic cu 12 boieri: pe hotarul Albotenilor, până la hotarul lui Oancea dela Argeș, iar din vale, pe hotarul Cereșanilor, până la Criceana și de acolo, pe Criceana, până la hotarul lui Oancea de la Baltă și de acolo peste lunca ¹⁾ Telcormanului pe la Găvane, iar de acolo pe Jeleze, până la gura Adâncatei ¹⁾ iar de acolo pe Adâncata ¹⁾ până la Telcorman.

Și iarăși să le fie la Floreni ocina lui Oancea din Argeș, pentru că a cumpărat-o dela Oancea din Argeș, pentru 5000 aspri gata. Dar să li se știe hotarele: dela coada Adâncatei, unde cade în Teleorman, de acolo până la Teleorman, la hotarul călugărilor și de acolo, pe hotarul fântânei lui Igoiul și pe la Cireș, până la hotarul Albotenilor și de aci, pe hotarul Albotenilor în vale, până la hotarul Bălții Negre.

¹⁾ Românește în text.

Și iarăși să-i fie zestrea pe care i-a dat-o jupan Oanca pârcaľab ficei sale Stana, dela Gura Adâncatei pe Pictroasa¹⁾ în jos, până la gură și de acolo peste lunca²⁾ Teleormanului, până la hotarul Cereșanilor, până la Zana și de acolo, pe Crăceana în sus, până la hotarul lui Baldovin.

Și iarăși să le fie părțile de <ocină> dela Stupini, însă dela Sărac până la Mămăliga, pentrucă a <cumpărat-o> dela jupanița Neagoslava, pentru 700 aspri gata.

Și iarăși să-i fie la Topliceni din partea lui Vlaicul jumătate, pentrucă a cumpărat-o dela Vlaicul, pentru 250 aspri.

Și iarăși să le fie un sălaș de Ațigani, anume Marica cu copiii săi, anume Dicul și cu fiii lui și cu ficele lui, pentrucă i-a cumpărat jupanița Stana din zestrea ei dela fiul lui Dobrotă din Bunești, pentru 1300 aspri. Și domnici mele au dat un cal.

De accia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor toate mai sus zisele ocine și Ațigani. Iar cui i se va întâmpla mai înainte moarte, la ei prădalica să nu fie, <ci să fie> celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii: jupan Preda ban Cralevski și jupan Calotă fost vornic și jupan Harvat logofăt și jupan Udrea vornic și Dimitrie vistier și Hamza spătar și Jitian stolnic și Badea comis și Drăghici paharnic și Neagoe și Danciul postelnici.

Și eu, Mihail, am scris, luna Noembrie 26 zile, în anul 7029 <1520>.

Arh. St. Buc., Condiția nr. 479, f. 60.

Copie slavă, urmată pe pagina următoare de o trad. rom. care prezintă deosebiră față de copia de mai sus, de accia o reproducem în întregime.

165

1520 (7029) Noembrie 26.

Cu mila lui dumnezeu, creștin Basarab voevod și domn a toată Țara Rumânească, fiul bunului Băsárab voevod. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domnii mele jupănului Baldovin pârcaľab să cu ai lui feciori, căți dumnezeu ei va lăsa, ca să-i fie lui la Balta Neagră partea lui Neagoe dvornicului din Slăvitești, pentrucă o au cumpărat dela Neagoe dvornic, drept 2.000 aspri. Să iar ca să-i fie lui Balta Neagră partea lui Mlécom, pentrucă o au cumpărat dela Mlécom, drept 1500 aspri. Inșă să se știe hotarul de Gotea hotarnicul cu 12 boiari: pe hotarul Albotinilor pe luncă în hotarul Oancii den Argeș, iară în jos,

¹⁾ Românește în text.

până în hotar Cerșanilor, până în Crăceana șă de acolo, pe Crăceana în jos, până în hotarul Oancii den baltă șă de acolo, peste lunca Teleormanului, până în Găvan șă de acolo, pă Hierăș până în Gura Adâncatei șă de acolo pă Adâncata, până în Tilorman.

Și iar ca să fie lor ocină în Floreni, ocina Oancii den Argeș, pentrucă au cumpărat-o dela Oancea den Argeș, drept 5.000 aspri. Inșă ca să știe lor hotarul: den coada Adâncatei, unde cade în Telorman șă de acolo în sus, pă Tilorman, până în hotarul călugărilor șă de acolo, pre hotar șă prin puț și prin cireș șă până în hotarul Albotenilor șă de acolo, pă hotarul Albotenilor în jos, pă luncă, în hotarul Bălții Negre. Șă iar ca să fie lor niște zestre, c'au dat jupan Oancea părcălab fetei lui Stanii, den gura Adâncatei pă în piatră a în jos până în gura Pietroasei și de acolo, peste lunca Telormanului, până în hotar Cerișarilor în Crăceana șă de acolo, pă Crăceana în sus, până în hotarul lui Baldovin.

Și iar ca să-i fie lui la Diacii ocină dela Stupini, dăla Săracul până în Mamaliga, pentrucă o au cumpărat dela jupăneasa Neagoslava, drept 700 dă aspri.

Șă iar ca să-i fie lui ocină în Glămboc, stupina Stoicăi din Dobrești, pentrucă au cumpărat dela Stoica drept 300 aspri. Șă iar pre vale niște locuri, pentrucă le-au cumpărat dela Stoica din Dobrești, drept 300 de aspri.

Șă iar ca să fie lui ocină în Topliceni, ocina Stoicăi șă a fratelui lui Dolofan, pentrucă au cumpărat dela Stoica, șă dăla frate-său Dolofan, drept 25.000 de aspri. Și iar ca să-i fie lui ocină în Topliceni, den parte Vlaicului pe jumătate, pentrucă au cumpărat dela Vlaicul, drept 250 de aspri.

Șă iar ca să fie lui sălaş dă Țigani, pre nume Marina cu feciorii ei, pe nume Diicul șă cu ai lui feciori șă cu fetile lui pentrucă au cumpărat jupăneasa Stana dentru ale ei zestre, dela feciorii lui Dobrotă den Bunești, drept 1.300 dă aspri. Șă domnii mele au dat un cal.

Drept aceia, le-am dat șă domnia mea ca să le fie lor slobode lor șă feciorilor lor șă nepoților lor șă strenepoților lor toate acéste ce mai sus s'au zise ocine șă Țigani. Iar care s'ar întâmpla moarte dentru ei mai nainte, vânzătoare să nu fie, ci să fie cui vor rămâne. Șă dă către nimené clătită să nu fie, după zisa domnii mele.

Drept aceia șă mărturii pus-am domnia mea pă jupan... ¹⁾.

Luna Noembrie 26 zile, în anul 7029 <1520>.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Vierș, nr. 479, f. 60 v. 61.

Copie rom.

Alte copii rom. msse. 345 f. 464—465; 484 f. 112v.—113.

¹⁾ loc alb în text.

1521 (7029) Aprilie 4.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului boier al domniei mele jupanului Tudor clucerul și fratelui său jupan Stanciul, ca să le fie în Bogdănești o jumătate din partea de vic a lui Vladul, cât se va face din acea vic: o vadră sau două vedre și ei să împartă pe din două, pentrucă a venit Vladul înaintea domniei mele, de i-a așezat de bună voia sa.

De aceea, le-a dat și domnia mea boierilor domniei mele mai sus numiți ca să le fie ocină și ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Iar la ei prădalica să nu fie în veci. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

S'a scris în Aprilie 3 zile, în anul 7029 <1521>. Îspravnic Albul suditel.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 250.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1845.

1521 (7029) Aprilie 11, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstitului vlastelin al domniei mele jupan Harvat mare logofăt, ca să-i fie la Studena din partea lui Vladul și a fraților lui Bădilă și Cristian loc de așezare în lățime de 60 de pași și în lung până peste vâlcea, pentrucă l-a cumpărat jupan Harvat logofăt dela Vladul cu frații săi mai sus scriși, pentru 100 aspri.

De aceea, i-a dat și domnia mea, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și la ei prădalica să nu fie în veci. Și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Am scris eu, Radul diac, în cetatea de scaun Târgoviște, în luna Aprilie 11 zile, în anul 7029 <1521>.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arch. St. Buc., S. I., nr. 251.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom.

1521 (7029) Iulie 4, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Mircea cu frații săi, Dan și Stan și Șerbu și cu fiii lor, ca să le fie din Bălești jumătate și iarăși la munte, la Florile Albe să le fie, pentrucă le este veche și dreaptă ocină și dedină; dela hotarul de sus ce este hotarul cu Socol, dela râu încoace cu Șerbu; de aici este hotarul cu Sârbeștii, pe ori unde este hotarul cel vechiu.

Și iarăși să-i fie lui Mircea și fraților lui și fiilor lor la Poeni, din partea lui Nanciul și a fratelui său Vălcu dintr'o funie, jumătate, aceia care a fost alcasă cu Crăliții pe pietrele care s'au hotărnicit cu Crăliții, pe oriunde este vechiul hotar, dela Cernădie la râul Cernațioarei; de aci la vadul Văii Mari peste câmp la Grohote, sus la cap; de aci la capătul Tresticii din sus. Pentrucă a cumpărat-o Mircea cu frații săi dela Nanciu și dela fratele lui, Vălcul, pentru 1400 aspri. Și au dat domniei mele calul.

De aceia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni ncatins, după spusa domniei mele. Și oricui dintre dânșii i s'ar întâmpla moarte mai înainte, iar la dânșii prădalica să nu fie. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Preda mare ban și jupan Udrea mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și jupan Dimitru vistier și Hamza spătar și Jitian stolnic și Drăghici paharnic și Badca comis, Neagoe și Stănilă mari postelnici.

S'a scris în luna Iulie 4 zile, în cetatea Târgoviște, în anul 7029 <1521>.

Ispravnic Radul Lungul suditel.

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. Sr. Buc., S. L., nr. 253.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 1861.

1521 (7029) Iulie 14.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Basarab voevod. A dat domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupanului Cârstea cu fiii săi, câți i-a lăsat Dumnezeu, anume: Stan și Bratea și Dragoslav și Tudor și Dobre și Dan, ca să le fie ocină Răteștii toți, cu tot hotarul, oricât se va alege hotarul lor, pentrucă le sunt vechi și drepte ocine și dedine, încă din zilele răposatului Dan voevod, însă dobândite încă de Nanciul, dela bunicul lui, Cristea.

Și hotarul lor este din lungul ocinei, dela Predealul Corbului până la ocinele Vărbilei și deacurmezișul ocinei până la hotarul Șutilă și până la hotarul Huiupu.

Iar mai apoi Cârstea a avut pâră cu Galbenul înaintea domniei mele pentru hotarul Huiup. Și au întocmit Cârstea cu Galbenul și cu 6 boieri acest hotar și au cercetat acești boieri vechile hotare și le-au găsit și au așezat în câmp pietre și la lacul lui Bucov, la curmătură și la vadul Podișorului și la fag și la Piscul Măgurii, drept la Lopatna Dulce și în capul Seciului <lui> Mastic, din sus.

Iar după accia, a pârât Galbenul înaintea domniei mele că a așezat Cârstea acel hotar din capul său. Iar el, Cârstea, a mărturisit înaintea domniei mele că a hotărnicit cu acei 6 boieri înaintea domniei mele, că nu a așezat Cârstea acest hotar din capul său, cum l-a pârât Galbenul.

Iar după aceea, Cârstea a venit înaintea domniei mele de a dat lui Păcureanu loc în Lopatna Dulce, până la Predealul Corbului, ca să-i fie . . . . .¹⁾. Încă a avut Cârstea cu Păcureanu și pâră pentru această ocină. Iar Cârstea el a luat 12 boieri și hotarnic . . . . .²⁾ apa și dela apă la frasin . . . . .³⁾ hotarul Șutilă;

Iar după aceea, Cârstea a avut iarăși pâră înaintea domniei mele și cu Șutilă. Și Cârstea a luat iarăși 12 boieri și hotarnic pe Stan din Cepturele și hotarul l-au așezat . . . . .⁴⁾ Șutei și la piatră la lac și au pus piatră la lunca Glodului.

Iar după aceea, călugării dela Snagov, ei au adus 12 boieri și hotarnic pe Radu vornic și au așezat piatră la lac și la obârșia vâlcelei Șutilă, la gropi și la dealul Raviței și iar la gropi și la Fântâna Largă, iarăși la hotarul Vărbilei, oriunde se împreună.

Martori am pus pe dregătorii domniei mele: jupan Udrea mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Dumitru vistier și Drăghici paharnic și Hamza comis și Jitian stolnic și <Badea> postelnic.

S'a scris Iulie 14 zile. Ispravnic Gherghe vistier.

Am scris eu, Vintilă grămăticul, în anul 7029 <1521>

† Io Basarab vocvod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 252.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1847.

170

<1521>

Înțeleptului și de bun neam și cinstitului și de Dumnezeu dăruitului jupanului Hanaf Begnâr din Brașov, multă sănătate dela Neacșu din Câmpulung.

Și iarăși dau știre domniei tale de lucrul Turcilor cum am auzit cu că împăratul au eșit den Sofia și amintrea nu e și s'EAU dus în sus pre Dunăre.

¹⁾ loc șters în orig.

Și iarăși să știi domniia ta că au venit un om dela Nicopoe de mic mi-au spus că au văzut cu ochii lor că au trecut cele corabii ce știi și domniia ta, pre Dunăre în sus.

Și iarăși să știi că bagă den toate orașele câte șo de omini, să fie în ajutor, în corabii.

Și iarăși să știi cumu s'au prinsu nește me[ș]șteri den Ț<a>rigrad cum voru trece acele corabii, la locul dela strimtul ce știi și domniia ta.

Și iarăși spui domnie<i> tale de lucrul lu Mahamet Beg, cum amū auzit de boiari ce săntū megiiși și de genere-miu Negre, cumu i-au dat împăratul slobozie lu Mahamet Beg pre i-oi va fi, pren Țcara Rumânească iară elū să treacă.

Și iarăși să știi domniia ta că are frică mare și Băsărabū de acel lotru de Mahamet Beg, mai vartos de domniele vostre.

Și iarăși spui domnie<i> tale ca mai marele miu, de ce amū înțeles și cu. Eu domnie<i> tale, iară domniia ta ești înțeleptū. Și acēste cuvinte să ții domniia ta la tine, să nu știe umin<i> mulți; și domniele vostre să vă păziți cum știți mai bine. *Și dumnezeu să te bucure, amin.* <1521>

Bianu I. și Cartoian N.: Album de paleografie românească, planșa XXIII.

Fotocopic.

Orig. rom. la Arh. St. Orașul Stalin. (Brașov), publicat de numeroase ori. Data stabilită de N. Iorga, în Hurmuzaki, vol. XI, p. 843, n. 1.

171

1522 (7030) Februarie 3, Târgoviște.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeștii mânăstiri numite Argeș, unde este hramul preasfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, preasfintei ei uspenii, părintelui egumen Gherasim și sfinților frați cari trăesc în acel sfânt lăcaș, ca să le fie morile din sus, care au fost făcute de Drăgotești, pentrucă sunt dăruite de Basaraba voevod sfintei mânăstiri.

Iar după aceia, au avut călugării pără dela Dumitru Drăgotescul cu frații săi în fața domniei mele, de au pârīt ei că au cheltuit pentru acele mori, când au săpat iazul, aspri 2700. La aceasta, domnia mea am judecāt și am cercetat cu cinstiții dregători ai domniei mele și astfel am aflat că sunt dăruite de Basaraba voevod. Iar pentru acei aspri ai Drăgoteștilor, sfânta mânăstire a avut a treia parte a morilor de jos, care a fost partea lui Crivāt, dăruită sfintei mânăstiri de B<ca>¹⁾

¹⁾ loc rupt în orig.

rab voevod <și>¹⁾ domnia mea, pentru că a fost domnească. Astfel, pentru aceasta, ei s'au întocmit, <sfânta mânăstire și c>¹⁾gumenul și ceilalți fra<ți>¹⁾ cu Dumitru și cu frații lui <Drăgotești>¹⁾, de a lor bunăvoie, de au dat călugării acea a treia parte din morile de <jos>¹⁾ ca s'o ție Dumitru și frații lui, ca să fie plătiți acei mai sus scriși aspri, iar sfintei mânăstiri să-i fie morile din sus în deplină pace și nimeni altul să nu se amestece la ele. Și încă, pentru acele mori mai din jos, Dumitru și cu frații lui și popa Staico cu frații săi să dea ajutor să facă și ei împreună cu călugării morile sfintei mânăstiri.

De aceia, oricare dintre dâșii nu va ține această întocmire care s'au întocmit în fața domniei mele, ci va pări altfel, unul ca acela să fie osândit în fața judecării.

De accia, am dat și domnia mea sfintei mânăstiri, ca să le fie de ocină și de ohabă și sfinților frați de hrană și de întărire și domniei mele veșnică pomenire. Și de nimeni neatinse în veci, după spusa domniei mele.

Iată dat și martori punem domnia mea: jușan Harvat logofăt și jușan Părvul mare ban Cralevski și jușan Udrea fost vornic și jușan Radul vornic și Oncea vistier și Neagoe spătat, Drăghici paharnic, Dicul comis, Șerban stolnic și Neagoe și Danciul mari postelnici.

Și eu, Tatul, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Februarie 3 zile în anul 7030 <1522>. Ispravnic Arghel elisiarhul.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 254.

Orig. slav, bărtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din sec. XIX.

172

<1522—1523> Februarie 3, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marcului Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Neagu cu frații săi și cu fiii săi, ca să-i fie pe Platul Peceneagăi până la Peceneaga și până la podul dela săvârșirea Bogdanei, oricât loc se va alege domnesc, pentru că l-a miluit domnia mea. Și la poduri, împrejur, până la Omșor și până la drumul Bisovcei, la săvârșirea Văii Boului și dela Menedic în sus până la Cheic și până la drumul Buzăului și podul Brebului și Clașna și Breazul, să le fie de ocină și de ohabă lui Neagu cu frații săi și cu nepoții săi. Și nimeni să nu fie volnic să străpânească afară de Neagu cu frații săi și cu fiii săi și cu nepoții

¹⁾ loc rupt în orig.

săi, pentrucă i-am miluit domnia mea pentru slujba pe care au slujit-o domniei mele și de nimeni neclintit, după poruncă.

Scris în Februarie 5 zile, la Târgoviște. Ispravnic Udrea vornic.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 255.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1852.

Datat după anii de domnie ai lui Radu dela Afumați voevod și după Udrea vornic.

173

<1522—1528> Februarie 28.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn. Dă domnia mea această poruncă «a domniei mele sfintei mănăstiri unde este hramul preasfintei»¹⁾ și preacuratei stăpânei născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria, care se numește Argeș și dumnezeștilor frați, cari trăesc în acel lăcaș, ca să le fie»¹⁾ două scocari cu mori din ocina Piteștilor cu 5 .....¹⁾ sfintei mănăstiri și tuturor fraților celor întru Hristos pentru întărire, «iar nouă și părinților domniei mele»¹⁾ spre veșnică pomenire.

De aceea, să le fie de ocină și de ohabă .....¹⁾ oricine ar fi domn al Țării Românești, oricâte domn, dacă .....¹⁾ această poruncă a domniei mele, să aibă parte cu Iuda și cu Arie ..... «și altfel»¹⁾ să nu fie, după spusa domniei mele.

Scris în Februarie 28 zile .....¹⁾

† Io Radul voevod, «din mila lui Dumnezeu, domn»¹⁾.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 256.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XX.

Datat după anii de domnie ai lui Radu dela Afumați voevod.

174

1522 (1030) August 4.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele cinstului boier al domniei mele, jupanului Neagoe postelnic și cu fiii săi, ca să-i fie la Uibărești jumătate, însă partea lui Hamza spătarul și cu vii și mori și la Stoicănești jumătate, partea lui Hamza spătarul, pentrucă le-a

¹⁾ loc rupt în orig.

pierdut Hamza cu hiclenirea domniei mele, iar jupan Neagoe postelnic, el le-a dobândit cu dreaptă și credincoasă slujbă dela domnia mea și încă îi sunt și dedină, ocină.

De accia, i-am dat domnia mea, ca să-i fie de ocină și de ohabă, lui și fiilor lui nepoților și strănepoților lui și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele. Ispravnic Harvat logofăt.

Scris în August 4 zile, în anul 7030 <1522>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Ath. St. Buc. Depuneri particulare sub dată.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu o trad. rom. dela începutul sec. XX.

175

1523 (7031) Aprilie 4, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri numită Argeș, unde este hramul cinstitei și slăvitei uspenii a preacuratci născătoare de dumnezeu, ca să-i fie averile, satele și morile și Ațigani și viile.

Satele anume: Târnășani jumătate și cu gârla și bălțile jumătate și Dichiseștii cu gârlele și cu bălțile și Răzvadul și vinăriciul domnesc și boieresc și Stefăneștii jumătate și vinăriciul domnesc și boieresc. Și la Pitești, la gura Geamenei 2 mori și Domneștii cu tot hotarul și o moară și Corbii <cu tot h>¹⁾ otarul și 2 mori și la Argeș 3 mori și Iașii și Albeștii și Doboreștii¹⁾ și Domireștii și Brădeșștii²⁾ și Prăvălenii și Șeoășul și cu vinăriciul domnesc și boieresc și Bârseștii și Ruda și Orleștii și cu vinăriciul domnesc și boieresc și Stocneștii¹⁾ și Slăvenii și Topana și cu tot hotarul tuturor satelor mai sus scrise.

Și să le fie dela ocna din Târgoviște, cât este partea domnească, pentru că am aflat domnia mea toate averile mai sus scrise, sate și mori și Ațigani și vii și gârle și bălți, dăruite sfintei mănăstiri Argeș de către domnii de mai înainte.

De accia, am dat și domnia mea ca să fie pentru întărirea și împuternicirea acestui sfânt hram, iar fraților care trăiesc într'ânsul de hrană, iar domniei noastre de veșnică pomenire. Și de nimeni ncatins, după porunca domniei mele.

Încă și martori punem domnia mea: jupan Harvat fost logofăt și jupan Barbul ban și jupan Udrea fost vornic și jupan Radul vornic și jupan Oancea vistier și

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ Dela cuvintele „Albești . . . Brădeșștii“, șters cu cerneală roșie și adaus deasupra: «S» scos sub Alexandru voevod Iliș, a scos Simca logofăt».

jupan Drăghici paharnic și jupan Neagoe spătar și jupan Diicul comis și jupan Șerban stolnic și Barbul și Danciul postelnici. Ispravnic Balaur logofăt.

Și eu, Misail gramatic, am scris în cetatea Târgoviște, luna Aprilie 4 zile, chiar în ziua Invierii, în anul 7031 (1523).

† Io Radu voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 239.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela începutul secolului al XIX-lea.

176

<1523—1525> Mai 10.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn al Țării Românești. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri numită Tismana, ca să fie volnici călugării din sfânta mânăstire care este mai sus scrisă să-și ia vama de sare la vadul Vidinului dela Vlahi și nimeni să nu cuteze să-i oprească sau să împiedice sau să turbure peste cartea domniei mele, pentrucă i-am miluit pe ei domnia mea cu această vamă, precum au fost miluiți și de alți domni.

De accia, vă spunem și domnia <mea> ¹⁾ vouă, care sunteți vădeni ²⁾ la vadul împărătesc al Vidinului, să vă învețe Dumnezeu, să nu turburați oamenii noștri, ci să-i plătiți ce le este vama dreaptă din sare. Și voi și Vlahii să nu opriti nimic, ci toată vama s'o plătiți sfintei mânăstiri, cât îi este legca. Și altfel să nu faceți, după spusa domniei mele. Ispravnic părintele vlădică.

Scris în Mai 10 zile.

† Io Vladislav voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 260.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată căzută.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

Datat după domnia lui Vladislav voevod.

177

<1523—1525> Mai 22.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungro-vlahiei, fiul preabunului și marelui Vladislav voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele satelor sfintei mânăstiri dela Bistrița anume: Șeoșul și Băbenii și Milostea și Părăul și Potel cu balta și Vădeastră și Gândeni și Vultureștii și Stroeștii ca să fie slobode și în pace de toate slujbele și dăjdiile câte se află în țara domniei mele. De aceia, nimeni să nu cuteze să-i turbure, nici vornicul, nici banii, nici slugile bănești, nici domnești, nici slugile boierești, nici vătafii,

¹⁾ Omis în orig.

²⁾ În textul slav: brodnici, dela brod = vad.

nici un om să nu aibă amestec cu acele sate mai sus zise, ci singuri călugării dela sfânta mânăstire să fie volnici să-și stăpânească satele lor și vecinii, pentrucă cine s'ar încumeta să-i turbure sau să-i supere cu ceva, iar acel om rău va păți. Altfel nu va fi.

De accia, voi, vecinii toți, să ascultați de egumen și de poslușnicii sfintei mânăstiri; iar cine nu va asculta dintre voi, părintele egumen să aibă voe să-l certe și să-l pedepsească după fapta sa și să-l aducă legat la domnia mea.

Și după accia, iarăși să-i fie sfintei mânăstiri cășăria din munții Vălcii oricât este ce se cuvine domniei mele, pentrucă am miluit domnia mea sfânta mânăstire precum au miluit și alți bătrâni domni, care au fost înainte de domnia mea

Altfel să nu fie, după spusa domniei mele. Ispravnic vlădica Theodor.

Scris Mai 22 zile.

† Io Vladislav voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Am scris eu, Estratie gramatic.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 261.

Orig. slav. hârtie, pecete aplicată.

Cu două traduceri rom.: una dela sfârșitul sec. XVIII, alta dela începutul sec. XX.

Datat după anii de domnie ai lui Vladislav voevod.

178

1523 (7031) Iulie 11, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul bunului și marelui Vladislav voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri numită Dobrușa, unde este hramul sfintei vovidenii a preacuratei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu, ca să-i fie satul numit Crivina toată, pentrucă i l-au dat jupan Badea și jupanita Vladaie.

Și iarăși să-i fie ocina care se cheamă Poiana Ciocla¹⁾ nului întregă și sălașele de Așigani anume: Ivan cu copiii săi și Nica cu copiii săi și Nan cu copiii săi și Mutul cu copiii <șăi>¹⁾ și Oprea cu copiii săi și Ungurul cu copiii <șăi>¹⁾, pentrucă aceste mai sus zise ocine și Așigani le-au dat mai sus ziși boieri, jupan Radul și jupan Badea paharnic și jupanita Vladaie, ca să fie sfintei mânăstiri de hrană și de întărire, iar lor de veșnică pomenire. Iarăși găleata, cât este partea domnească dela Crivina, iar accia să fie a sfintei mânăstiri Dobrușa.

De accia și domnia mea am dat sfintei mânăstiri, ca să-i fie ocină și de <oh>¹⁾ abă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Și încă și blestem punem domnia mea, ca <după>¹⁾ moartea domniei mele, pe cine alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești, dacă cineva

¹⁾ loc rupt în orig.

va călca și va strica acestea mai sus scrise și întocmirca, iar acela să fie blestemat de 318 părinți cei dela Nicheia și să-i fie sfânta vovidenie a preacuratei stăpânei noastre născătoare de dumnezeu răsbunătoare la cumplita și neînduplecata judecată, unde nu este fășărie și nu va fi în veci.

Martori: jupan Părvul mare ban și jupan Tudor <mare>¹⁾ logofăt, jupan Jugoran mare vornic <și>²⁾ jupan Drăgan mare spătar și jupan Badea comis și jupan Dragomir paharnic și Capotă vistier și Șerban stolnic și Drăgan postelnic.

Am scris eu, Vladul gramatic, în minunata cetate București. Ispravnic Cap Tare logofăt.

Scris luna Iulie 11 zile, în anul 7031 <1523>.

† Io Vladislav voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 262.

Orig. slav, hârtie, pecete timbrată, (nu este pecetea lui Vladislav III, ci a lui Alexandru Mircea (1568—1577), deci adausă mai târziu).

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

179

<1523—1525> Iulie 27.

† Din mila lui dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri și dumnezeescului hram al preasfintei uspenii numită Tismana, ca să le fie satul anume Ceurii³⁾, sfintei mânăstiri pentru nevoie, iar altul nimeni să nu aibă amestec cu acel sat, pentrucă i-am iertat domnia mea de toate slujbele și dăjdiile, oricâte se vor afla în țara domniei mele.

Astfel, nimeni să nu cuteze să-i supere pe ei sau să-i ia cu sila fie la orice muncă domnească, oricare dintre dregătorii domniei mele fie sluga marelui vornic fie sluga vrcunuiia dintre dregătorii domniei mele fie acei ce vor trage la oaste, nimeni să nu aibă treabă cu dânșii, numai birul să-l plătească, iar alta nimic să nu plătească; căci cine s'ar încumeta la aceasta sau birar sau găletar sau dijmar sau vameș, acel om va primi mare rău din partea domniei mele, ca o slugă necredincioasă și nesupusă. Încă și pentru răul său va sta cu capul. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele. Ispravnic Theodor mare logofăt.

Scris Iulie 27 zile

† Io Vladislav voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 263.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela sfârșitul sec. XVIII.

Datat din anii de domnie ai lui Vladislav voevod.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ „Ceurii“ șters cu altă cerneală și transformat în „Sohodol“.

1523 (7032) Septembrie 12, Gherghița.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungro-
vlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupaniței Neața cu
fiii săi și surorii ei, jupanița Neaga cu fiii săi, ca să le fie Ci<slă>ul¹⁾, pentru că
le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Iar după aceea, au avut pără în fața <domniei>¹⁾ mele cu Aldea și cu
Tatul din Pârscov cu ceata²⁾ lor, pentru mai sus zisa ocină. Astfel au
scos Aldea cu ceata lui cartea lui Vlad voevod cel Bătrân, care a fost
înainte de străbunicul domniei mele, <Vladislav>¹⁾ voevod. Iar jupanul Oprea
vornic, bărbatul jupaniței Neaga și jupan Vintilă și jupan Șerban stolnici,
ei au scos cartea bunicului domniei mele Vladislav voevod. Astfel, domnia <mea>¹⁾
am cercetat și am judecat cu cinstiții dregători ai domniei mele, după lege și
după dreptate, de am dat domnia mea lui Aldea și lui Tatul cu ceata lor lege
12 boieri, să jure că au ținut Cislăul de atunci, din zilele bunicului domniei
mele Vladislav voevod. Iar ei singuri au <mărturisit în>¹⁾ fața domniei mele că
nu au ținut din acea vreme până în zilele domniei mele, <deci au rămas de>¹⁾ lege.

De aceea, le-am dat <și domnia mea>¹⁾ ca să le fie de ocină și de ohabă lor
și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor. Iar la dâșii prădalica să nu fie, ci <să>¹⁾
fie celor rămași ai lor. Și de nimeni neatinș, după spusa domniei mele.

Martorii: j<u>¹⁾pan Jigoranul mare vornic și jupan Theodor logofăt și jupan
Drăgan postelnic¹⁾ și jupan Dragomir paharnic și jupan Capotă vistier și jupan
Drăgan spătar, Pravăt portar, Radul Bughenescul pitar, Radul al lui Vasie armaș,
Radul Mașil șetar, Badica com<is>, Șerban stolnic, Stan medicer.

Scris la Gherghița, luna Septembrie 12 zile, în anul 7032 <1523>. Ispravnic
Toma portar.

† Io Vladislav voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 265.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1851.

1523 (7032) Noiembrie 8.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn. Dă domnia mea această
poruncă a domniei mele părintelui vlădica Ilarion, ca să-i fie perperii dela Ani-
noasa și dela oraș și dela toți oamenii cari au vii pe locul părintelui vlădică la
Aninoasa, pentru că l-am miluit domnia mea, ca să fie pentru întărirea sfiatei
mitropolii.

¹⁾ loc rupt în orig.

²⁾ în orig. „podrujic“.

De aceea, nimeni să nu cuteze să turbure sau să oprească sau să împiedice, căci un astfel de om va primi mare rău și urgie din partea domniei mele. Și voi, vinăriceri, cari sunteți ai domniei, mele să-l lăsați în pace. Altfel să nu fie, după spusa domniei mele.

Ispravnic Theodor mare logofăt. ¹⁾

Scris luna Noembrie 8 zile, în anul 7032 <1523>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 266.

Orig. slav. hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1853.

După indicațiile cronicarilor și după alte izvoare, în Noembrie 1523 se urcă pe tron Radu Bădică voevod, în luptă cu Radu dela Afumați. Nu este sigur dela care din cei doi Radu provine acest document.

182

<1523—1528>

† Intru Hristos Dumnezeu, binecredinciosul și binecinsitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu domn, fiul preabunului și marelui Radu voevod, cu darul lui Dumnezeu stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei și încă și al părților de peste munte, Amlaşului și Făgărașului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință și cu inimă curată și luminată a domniei mele și am dăruit domnia mea acest a tot cinstit și cu frumoasă față, care este mai presus de toate cinstirele daruri, hrisevul de față al domniei mele, slugilor și boierului domniei mele jupanului Balaur logofăt ²⁾ și soției lui Anca ³⁾ și cu fiii lor, câți le va lăsa Dumnezeu, ca să le fie la Bădeni partea Zorească toată, care se numește a lui Mihnea cu frații săi, pe care au cupmărat-o dela Zorea; și partea Buzeștilor toată, pentru că au cupmărat-o dela Zorești și dela Prunca, pentru 500 aspri și pentru 25 oi ⁴⁾; și partea lui Prunca toată, cât se va alege din Bădeni, pentru că a pierdut-o Prunca cu rea hiclesie față de domnia mea. Iar din acea parte a lui Prunca, o parte a fost pusă zălog la Boldea, pentru 1000 aspri, iar jupan Balaur i-au plătit-o lui Boldea, ca să-i fie lui ocină.

Și iarăși să le fie la Bădeni o parte din partea Zorească, care a fost vândută de Zore lui Albul cu frații săi, pentru că jupan Balaur logofăt ⁵⁾ a întors tot lui Albul și fraților lui, cât au dat pe acea parte de ocină și aspri și oi, cât a dat Albul lui Zorea.

¹⁾ Cuvintele „Ispravnic Theodor mare logofăt“ s'au scris de altă mână.

²⁾ „Balaur logofăt“, ras și scris deasupra „Mihnea postelnic“.

³⁾ „Anca“, ras și scris deasupra „Neaga“.

⁴⁾ dela „partea Zorească“ ... „25 oi“, șters ulterior cu cernăla roșie.

Și să le fie la Pătârlage partea lui Mihnea postelnic¹⁾ și a fraților lui, oricât se va alege și Crivina toată, în fața Poienii lui Gâltea, cu tot hotarul și din sus și din jos și în toate părțile, cât ține de acea ocină, pentrucă a cumpărat jupan Bălaur logofăt dela Sibin vornic și dela jupanița lui Stana pentru 1800 aspri. Și Predealul tot, care este pe ocina Bădenească și cu tot hotarul.

Și Ațigani, anume Badiul cu copiii săi²⁾; pentrucă acestea toate care sunt mai sus zise, ele au fost ale lui jupan Mihnea postelnicul și ale fraților lui, vechi și drepte ocine și dedine, dar ei le-au dat surorii lor Anca de zestre.

Și iar să le fie un Ațigan, anume Tetradi cu fiii săi, pentrucă a dat jupan Bălaur logofăt cumnaților săi, lui Mihnea postelnic și fraților lui, trei cai turcești, unul Sangeacul, altul armăsar sur, al treilea cal, Roman. Astfel, pe unul dintre cai jupan Bălaur l-a dat pentru mai sus zisul Ațigan Tetradi cu copiii săi. Iar cu acei doi cai, i-a dăruit jupan Bălaur logofăt pe cumnații lui, pe jupan Mihnea postelnicul și pe frații lui.

Și iarăși să le fie o Țigancă, numele ei Zoica, pentrucă a fost a jupaniței Neacșa, mătușa lui Mihnea postelnic, veche și dreaptă dedină, dar ea a dat-o nepoților ei, lui Mihnea și lui Bălaur logofăt. Iar Mihnea postelnic, el a dăruit cu ea pe jupan Bălaur logofăt, ca să-i fie Țigancă cu toate.

După aceia, a venit jupan Bălaur și soția lui Anca în fața domniei mele de s'au întocmit peste aceste toate mai sus zise ocine și Ațigani, ca oricăruia dintre dânșii i se va întâmpla mai înainte moarte, iar cu averile, satele și Ațigani nimeni să nu aibă amestec și să fie celor rămași dintr'înșii și fiilor lor. Iar dacă după moartea jupanului Bălaur logofăt, nu se va mai afla nici un fiu din trupul său, niciun fiu, nici fiică, atunci oricâte se vor afla părțile jupanului Bălaur, cumpărate de dânșul cu asprii săi și din agoniseala lui sau sate sau Ațigani, toate să fie ale fraților lui. Altul nimeni amestec să nu aibă. Și domnia mea le-am iertat calul.

De aceia, le-am dat domnia mea jupanului Bălaur logofăt³⁾ și jupaniței lui Anca, ca să le fie ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor și de «nimeni neatins, după spusa domniei mele»³⁾

Iată și blestem punem domnia mea ca după moartea domniei mele, pe cine alege domnul dumnezeu să fie domn «al Țării Românești»³⁾ . . . . .

Arch. Sr. Buc., S. I., nr. 257.

Orig. slav, perg.; partea de jos, care cuprindea sfârșitul blestemului, martorii, data și puterea, lipsște.

Cu două traduceri rom.: una din 1862, a doua din sec. XX.

Documentul a suferit o încercare de falsificare, înlocuindu-se în chip vizibil numele destinatarilor cu acela al lui Mihnea postelnic și al soției sale Neaga.

Datat după mențiunea lui Bălaur logofăt în domnia lui Radu dela Afumăți.

¹⁾ „lui Mihnea postelnic“, ras ulterior.

²⁾ „și Ațigani anume Badiul cu copiii săi“, șters ulterior cu cerneală roșie.

³⁾ loc șters în orig.

1524 (7032) Februarie 9.

† Sfintei mănăstiri Argeș, unde <este> hram sfintei, cinstitei și slăvitei adormiri născătoarei de dumnezeu, ca să fie ale ei satile anume: Corbi cu tot hotar și Domnești cu tot hotar și Ștefănești partea lor cu 2 vinăriciuri și Iaș<i> cu tot hotar și Prăvălen<i> cu tot hotar și Cornet și Crivăden<i> iar cu hotar și Suașul cu hotar și cu vinărici domnesc și boeresc și Bărseștii cu hotar și Ruda cu hotar și Hornești cu hotar și vinăriciuri 2 și Slăveni cu hotar și Stoenesti și Tomșan<i> cu balta, Dichisiștii, iar cu gârla și cu tot hotar și Răzvad câtă iaste partea Argeșului cu vinărici domnescu și boerescu.

Și să aibă a ținea și din ocnă cât au fost partea domnească; și să aibă a ținea și 2 mori la Pitești cu toate locurile lor împrejur și la Argeș 3 mori, care le-au cumpărat răposat Basarab vodă și Topana cu hotar, cu toți Țigani, căți sânt dați de răposatul Basarab vodă și de boiari ca să fie ai sfintei mănăstiri di'ntărire și de hrană și domnilor celor ce au fost mai dinainte și boiariilor care au adaos cu danii la sfânta mănăstire și domnii mele ca să fie vécinică pomenire. Și de nimeni<i> neclărit, peste zisa domnii mele.

Februarie 9 zile, văleat 7032 <1524>

Arch. St. Buc., S. I., nr. 268.

Trad. rom.

1524 (7032) Iunie 16, București.

† Din mila lui dumnezeu, Io Vladislav voe<vod>¹⁾ și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vladislav voevod. Dă domnia <mea>¹⁾ această poruncă a domniei mele egumenului și nastavnicului dela mănăstirea Tismana, care este lăcaș intru Hristos, hramului preacuratei stăpânci noastre născătoare de dumnezeu și pururea fecioară Maria, chir părintele Istratie și tuturor celor intru Hristos frați cari se află în sfânta mănăstire, ca să le fie vama dela Calafat cu târgul și balta Bistrețu cu vama și Balta Albă și Jieful și Plateț și Cotlov și Caliște, pentru că le-au fost vechi și moșteniri dela bătrânii domni. Astfel și domnia mea i-am dat, ca să fie sfintei mănăstiri precum i-a fost și mai înainte. Și să fie <de>¹⁾ hrană călugărilor și veșnică pomenire părinților domniei mele și domniei mele.

De aceea, să fie volnici călugării dela Tismana să-și ia ce li se cuvine dela acele vămi și dela acele bălți. Și oricare boier va ridica vama, el să fie volnic să

¹⁾ loc rupt în orig.

ia vama la Jiu, unde a fost și mai înainte; iar la Calafat să nu aibă treabă, ci să aibă numai călugării dela Tismana. Și oricare boier sau curtean sau oricine va fi, dacă va transporta sare sau oi sau orice fel de marfă ca să o vândă, iar călugării să aibă voic să-și ia vama. Și nimeni să nu cuteze să-i oprească, căci mare rău și urgie va prini din partea domniei mele un astfel de om. Iar altfel să nu fie. Și să fie volnici vameșii călugărilor să-i scrie în catastih pe cine nu va plăti, ca să-l aducă la domnia mea.

Și oricine va strica această poruncă a domniei mele și nu o va întări, aceluia să-i fie pottivnică preacurata maica lui dumnezeu la cumplita și neinduplecata judecată și să aibă blestemul celor 318 părinți purtători de dumnezeu cei dela Nicheia și să aibă parte cu Iuda și cu Aric cel de trei ori blestemat și cu ceilalți Iudei cari au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, ceiace este și va fi în veci, amin. Și altfel să nu fie.

Scris în București, Iunie 16 zile, anul 7032 <1524>.

† Io Vladislav voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I. nr. 269.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

Cu două traduceri rom.: una dela sfârșitul sec. XVIII, cealaltă din 1829.

185

1524 (7032) Iulie 24, Dridih.

† Din mila lui dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele locului și lăcașului numit bolnița dela Simidreni, unde este hramul sfântului și slăvitului mare mucenic Dimitrie și celor ce trăesc în acest sfânt loc și încă și altui loc de binefacere, care este în fața porților bisericii dela mănăstirea dela Argeș, numit locul primitor de călători, ca să le fie pentru hrana fraților dela bolniță și a călătorilor din adăpostul de călători, toată cășăria, oricât se va alege din județul Pădurețului. Astfel, oricât se va alege venitul cășăriei sau burdufe de brânză sau cașuri sau orice venit, totul să fie al bolniței și al adăpostului de călători. Dar bolnița să fie peste o jumătate și adăpostul de călători peste cealaltă jumătate, pentru că le-am dăruit domnia mea pentru sufletul domniei mele.

De accia, le-am dat domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă în veci.

Iar după răposarea domniei mele, pe cine alege domnul dumnezeu să fie domn al Țării Românești, vezi deci, doamne, că până acum domnia mea am dăruit mai sus zisul obroc pentru sufletul meu, iar de acum dacă vrei să fii cu mine și mai sus de domnia mea spre veșnică pomenire, îngrijește și miluește, precum și noi am miluit, ca să primești dela dumnezeu jertfă vie și neprihănită.

Și pentru această martori pune domnia mea: jupan Pârvul mare ban Cralevski și jupan Jugoranul mare vornic și jupan Theodor mare logofăt, Capota vistier, Drăgan spătar, Bădica comis, Șerban stolnic, Drăgan postelnic.

Și eu, Marcea diacul, care am scris la Dridih, luna Iulie 24 zile.
Ispravnic Trifa logofăt. In anul 7032 <1524>.

† Io Vladislav voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I. nr. 270.

Orig. slav. perg., pecete aplicată, căzută.

186

1525 (7033) Februarie 10, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și bunului Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri numite Bistrița, care este hramul sfintei uspenii a născătoarei de dumnezeu, ca să le fie un sat, anume Alun cu tot hotarul și cu toate morile, pentru că l-a dăruit jupan Stanciul dela Baia acel sat sfintei mânăstiri pentru sufletul său. Și nimeni să nu aibă amestec cu acel sat Alun, numai sfânta mânăstire dela Bistrița.

De aceia și domnia mea le-am dat, ca să le fie de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Pârvul mare ban și jupan Drăghici mare vornic și jupan Radul mare logofăt și jupan Neagoe mare vistier și jupan Dragomir mare spătar și jupan Radul mare paharnic și jupan Radul mare comis și jupan Șerban mare stolnic și jupan Drăgan și Badea mari postelnici. Ispravnic Radul mare logofăt.

Scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Februarie 10 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I. nr. 271.

Orig. slav. perg., pecete timbrată.

Cu o trad. rom. din 20 August 1849.

187

1525 (7033) Februarie 11.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri numite Argeș, unde este hramul preasfintei și curatei și precăbîncuvântatei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu, pururea fecioară

María, cinstitei ei uspenii, ca să-i fie satul, anume Tătarii, pentrucă l-a cumpărat Basaraba voevod dela sfânta mânăstire dela sfântul Munte numită Iviri, pentru 5600 aspri.

De acela, i-am dat și domnia mea, ca să-i fie de ocină și de ohabă sfintei mânăstiri dela Argeș, precum făgăduise răposatul Basarab voevod, veșnică pomenire. Și de nimeni neatinș, după spusa domniei mele. Ispravnic Părvul mare ban.

Scris luna Februarie 11 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 272.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

188

1525 (7033) Martie 8.

† Den mila lui [lui] Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată Țara Rumânească, fiior marelui și preabunului Radului vodă. Dat-am domniia mea aciastă carte a domnii mele boiarilor domnii mele jupânului Dragul spătar și cu feciorii lui, cățci> Dumnezeu i va dărui, ca să-i fie lui siliștili în Jiul de Josu pe nume Crovna . . . . .¹⁾ Obrășie și Salcea și Suharul și Nicuia și Plopșorului și Drenea den Gura . . . . .¹⁾ pân Obărșie . . . . .¹⁾ și Călina cu gârla și cu balta și Comani și Poiana . . . . .¹⁾ și Vârbița cu toate hotarele, pentrucă le-au agonisitu acéstu mai sus numite siliști boiarului domnii mele Dragul spătar cu credincioasa și dreapta lor slujbă și cu vărsarea lui di singe ci șau vărsat de cătră procleși de Turci, pentru neamul criștinescu.

Dreptu acéia și domniia mea am dat boiarului domnii mele jupânului Dragul spatar, ca să-i fie lui acéste mai sus numite moșii ohabnice și fiiilor, nepoșilor, strănepoșilor lor și de cătră niminile neclătit, după p<o>r<u>nca> domnii mele.

Și mărturii am pus domniia mea: jupân Manea mare vornic și jupân Radul mare logofăt și jupân Dumitru mare spătar și jupân Vălsan mare vistier și Radul stolnic și Staicu păharnic și Drăgan mare comis și Staico păharnic și Dragul și Mihăil postelnici>. Și <ispravnici> Neagoe vornic și Theodor logofăt.

Am scris în Târgoviște> . . . . .¹⁾ <dintre> logofeții cei mici. Martie 8 zile, leat 7033 <1525>

<Pe verso>: „Aceștia sânt cățeile mincinoase ale lui Hopciocoi pentru moșia Comani“.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 273.

Trad. rom.

¹⁾ loc alib in text.

<1525—1528> Martie 29.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domnu. Scriem domnia mea ție Frățilă și cu ciata ta, pentru căci când ai venit cu acele capete înaintea domnii mele, iar voi ai arătat domnii mele cum ai avut acea moșie împresurată de către egumen Efrem din mănăstirca Tismana și așa ai cerșut dela domnia mea, ca să vă miluescu domnia mea. Intru aceia, domnia mea v'am miluit cu acea moșie, anume Varonic și față nu ai stătut cu călugări din Tismana; iar călugări au adus cartea lui Mircea voevod și a altor domni, a tuturor carii față au fost pe rând până la domnia mea și le-am căutat domnia mea cărțili și așa am găsit domnia mea cum că au fost acea moșie a sfintei mănăstiri de moștenire.

Pentru aceasta, în ce cias veți vedea această carte a domnii mele, iar voi dintr'acel cias să vă părăsiți de acea mai sus zisă moșie, mai mult amestec să nu aveți și să dați cartea accia care v'o am făcut domnia mea în mâna părintelui egumen Efrem, ca să o rumpă. Iar de nu veți vrea a da precum v'am poruncit domnia mea, iar voi așa să știți că voi porunci domnia mea de vă va pune întru o țapă înaintea ușilor voastre. Intru alt chip să nu fie, după zisa domnii mele. Și ispravnic Balaure logofăt.

Mart. 29, fără văleat.

Io Radu voevod.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Tismana, nr. 330 f. 135.

Copie rom.

Altă copie rom. ms. 335 f. 44.

Datat după ispravnic.

<1525—1528> Martie 31.

Cu mila lui Dumnezeu, Io Radu voevod și domnu. Scriem domnia mea ție Frățilă cu cetașii tăi și așa-ți vorbesc domnia mea, pentru că au venit călugării din sfânta mănăstire Tismana, de au jeluț la domnia mea cum că le împresurată oarecare seliște, anume Varonicu și seliștea Bresnița și cu tot hotarul, cât să alége a sfintei mănăstiri.

Drept aceasta, în ciasul ce veți vedea această carte a domnii mele, iar voi intr'acel cias să vă părăsiți de seliștele sfintei mănăstiri, pentru că s'au găsit aceste seliști scrise în cărțile sfintei mănăstiri; pentru aceasta, să vă părăsiți și nimené să nu îndrăsnească a le opri sau a stăpâni înaintea acești cărți a domnii mele, pentru că cine s'ar ispiti să le oprească sau altă ceva a bântui sfânta mănăstire,

acel om rău va păți. Iar într'alt chip să nu fie, după zisa domnii mele. Iar de ți să va părea cu strămbul, să stați față înaintea domnii mele. Ispravnic Barbul logofătu.

Martie 31, fătă leat.

Io Radu voevod.

Arh. St. Buc. Condica m-rii Tismana, ms. 330 f. 154 v.

Copie rom.

Altă copie rom. nr. 335 f. 44v—45.

Datat după ispravnic.

191

1525 (7033) Aprilie 19, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungrovlahici, fiul preabunului și marelui Vladislav voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele jupanului Stanciul gramatic și cu fiii săi, câți îi va lăsa Dumnezeu, ca să le fie averile părintelui său Stanciul Ob az Lat toate, peste tot, cât a avut sate și Ațigani. Satele, anume: Drugănești, oricât se va alege partea lui Stanciul Obraz Lat și la Cornățeni jumătate și la Conțești iarăși cât se va alege partea părintelui său Stanciul Obraz Lat. Și iarăși, din Vintilești jumătate și din Cliciu iarăși cât se va alege partea părintelui său Obraz Lat. Și după aceia, iarăși să le fie din Ațigani partea părintelui său Obraz Lat, oricât se va alege, pentrucă le sunt vechi și drepte ocine, dedine.

Iar după aceia, a fugit unchiul său Radul, fratele lui Obraz Lat, peste munte; astfel a pierit acolo și a pierdut și averile acolo. Iar după moartea lui Radul fratele lui Obraz Lat, fiul său Vintilă a venit în zilele lui Mihnea voevod, de a crotopit pe Stanciul gramatic cel mai sus zis.

Iar când a fost acum, a venit Stanciul gramatic în fața domniei mele, de mi s'a jeluit că l-a crotopit Vintilă vărul său primar. Iar la aceasta, domnia mea am cercetat și am judecat cu cinstiții vlastelini ai domniei mele și am aflat domnia mea că Stanciul gramatic a fost fiu legiuit al lui Obraz Lat; și mulți boieri au mărturisit în fața domniei mele că este fiu legiuit al lui Obraz Lat.

De aceia, le-am dat și domnia mea, ca să le fie de ocină și de ohabă, lor și filor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după porunca domniei mele.

Martorii: jupan Jigoranul mare vornic și jupan Drăgan postelnic și jupan Capotă vistier și Vârjoghi clucer și Păun vornic și Costea armaș.

Și eu, Estratie gramatic, care am scris cu mâna în cetatea de scaun București. Ispravnic Turcinu fost clucer. Scris luna Aprilie 19 zile, anul 7033 (1525).

† Io Vladislav voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCXVI/2.

Orig. slav, perg., pecete mică timbrată.

«1525 Aprilie—August», București.

† Cu mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată Țara Rumănească, feciorul preabunului și marelui Vladislav voevod. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele Stoicăi și fratelui lui. . . .¹⁾ și cu feciorii lor, ca să le fie lor satul Bădicenii tot și munții ce să numesc Gruișor și Brădișor și din Gliganul trei părți. Și să le fie lor moșia părinților lor dela Bunești din Valea Calului oricâtă li să va veni, pentrucă sânt bune, bătrâne și drépte moșii și de baștină.

Pentru aciasta, am dat și domnia mea ca să le fie lor moșia stătătoare și ohabnică lor și feciorilor lor, nepoților și strănepoților lor și de dânșii vânzare să nu fie în véci. Și de nimené să nu să clătească, după zisa domniei mele.

Iată dar și mărturii am pus domnia mea pe: jupan Jigoran *mare* dvornic și jupan Drăgan *mare* logofăt și jupan Stan spatar și Neagoe al lui Drăghici comis și Capi²⁾ vistier și Vărjoghe³⁾ stolnic și Stănilă portar și Mania și Petriman și Mălăiu *mari* postelnici.

Și am scris eu, Dumitru logofăt, în scaunul ce se numește București.

Ispravnic Dragomir sluger.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 267.

Copie rom.

Altă copie rom. la aceeași coră.

Datat după divan.

1525 (1033) Mai 30, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Vladislav voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri a domniei mele numită Tismana, bramului și lăcașului preasfintei stăpânei noastre, născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și slăvitei ei uspenii și părintelui egumen, năstavnicului sfintei mânăstiri chir Efreem și tuturor fraților care trăiesc în sfânta mânăstire, ca să le fie Vodița Mare cu seliștele Bahnei și cu tot hotarul, pe amândouă părțile Vodiței până la hotarul Răciței și Vârful Vladului până la hotarul Știubeiului, unde se întâlnește cu un lac, adică o baltă oarecare, pentrucă s'a pârît egumenul și frații din sfânta mânăstire în fața domniei mele cu fiii lui Răsipă.

Astfel, egumenul Efreem și frații din sfânta mânăstire au înfățișat cărțile băt ânilor domni, dela părintele meu Vladislav voevod, care a fost mai înainte și

¹⁾ loc alb în text.

²⁾ Probabil Capotă.

³⁾ În documentele din 19 Aprilie și 18 August 1525 Vărjoghie este ciucer.

cartea străbunicului domniei mele și după aceea și cărțile tuturor domnilor pe rând. Și am cercetat domnia mea acele cărți cu cinstiții vlasteli ai domniei mele și bine am aflat domnia mea că este Vodița Mare cu toate seliștele Bahnei și tot hotarul, a sfintei mănăstiri veche și dreaptă ocină. Și am cercetat și cartea lui Vlad voevod Călugărul; astfel am și aflat precum au scos călugării în fața lui cu 24 boieri de au jurat și au mărturisit precum că este a sfintei mănăstiri veche și dreaptă ocină.

De aceea și domnia mea am dat sfintei mănăstiri ca să-i fie de ocină și de obabă și de nimeni neatinș, după spusa domniei mele.

Iată și martori punem domnia mea: jupan Jogoran mare vornic și jupan Drăgan mare logofăt și jupan Capotă mare vistier și jupan Stan mare spătar și jupan Gonța mare arnaș și Neagoe mare comis și Manea mare stolnic și Petriman mare postelnic.

Am scris Radu gramatic în cetatea București, luna Mai 30 zile, în anul 7033 <1525>.

† Io Vladislav voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 274.

Orig. slav. hârtie, pecete aplicată. cizmă.

Cu o trad. rom. din 6 Aprilie 1845.

194

1525 (7033) Iulie 24, Târgoviște.

Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele jupanitei Maria a jupanului Baldovin părcălabul și fiului său Ivașco și cu fiii lor, câți le va da Dumnezeu, ca să le fie satele, anume: Golești toți și cu toate hotarele și viile câte sunt în dealul Goleștilor, toate și Mărăcinenii toți și cu morile și Virășul tot și Băltenii toți și din Dobroești partea lui Stan, oricât se va alege toată; și din Prodilești partea lui Buhtea toată; și dela Slănic partea lui Lalu și partea lui Doiciu toate; și din Toplicani partea lui Stoica și partea lui Dolofanu toate. Și iarăși să le fie la Dcagu loc de stupină, însă care a fost a lui Dan Durducu vornicul. Și hotarul le este pe valea Siracului și pe Mămăliga. Și iarăși să le fie la Dobroești de asemenea loc de stupină.

Și iarăși să le fie sălașele de Ațigani, anume: Bacrea cu copiii săi și Macea cu copiii săi și Pedelea cu copiii săi și Parnica cu copiii săi și Mara cu copiii săi și Buna cu copiii săi și Lala cu copiii săi și Darcicul cu copiii săi și Sârbul cu copiii săi și Țitea cu copiii săi și Ciochină cu copiii săi și Radu cu copiii săi și Ciudatu cu copiii săi și Voina cu copiii săi și Bogdan cu copiii săi și Stan cu copiii săi și Bădiță cu copiii săi și Nana cu copiii săi și alt Dragciul cu copiii săi și Bejan cu copiii săi și Mălaia cu copiii săi și Scorțea cu copiii săi și Pașiva cu copiii săi și Badea cu copiii săi și Slav cu copiii săi și Gonța cu copiii săi și Curchea

cu copiii săi și Bade cu copiii săi și Păpone cu copiii săi și Bobina cu copiii săi și Leapa cu copiii săi și Vișa cu copiii săi și Marina cu copiii săi, pentru că aceste toate mai sus scrise averi, sate și Ațigani sunt ale jupaniței Maria și ale fiului ei jupan Ivașco vechi și drepte ocine, dedine și cumpărături.

Iar după aceia, a venit jupanița Maria înaintea domniei mele de a întocmi averile ei, care sunt mai sus scrise. Deci mai întâi și-a luat partea ei de avere, dar va fi din Ațigani două sălașe de Ațigani, anume Bejan cu copiii săi și Lala cu copiii săi, astfel să fie ai jupaniței Maria și ea singură să facă cu dâșii după cum îi va fi voia, fie ca să-i dăruiască la mănăstire pentru sufletul său, fie la bătrânețea ei și la slăbiciunea ei, ca să-i vândă, fie să-i dăruiască cui va voi sau fiului său sau fiicelor sale sau nepoatei sale sau oricui va voi din neamul ei, iar altul nimeni amestec să nu aibă, în veci.

Și iarăși a dat fiicei sale jupaniței Calez, Băltanii toți și Ațigani, anume: Bădiță cu copiii săi și Mălaia cu copiii săi; și o vie care este în dealul Goleștilor, unde sunt celelalte vie, însă din partea de sus.

Și iarăși să fie celelalte fiice a jupaniței Maria, anume Velica, zestre partea lui Stan toată din Dobroești și sălașele de Ațigani, anume Bobina cu copiii săi și Leapa cu copiii săi și Vișa cu copiii săi.

Și iarăși, după aceia, nepoatei sale, care a fost fiica lui Stan, fiul jupaniței Maria, numele îi este Maria, să-i fie zestre la Slănic partea lui Lala și partea lui Drăghici toate și sălașele de Ațigani, anume: Curchi cu copiii săi și Macea cu copiii săi și Popoe cu copiii săi. Și după aceia, când se va apropia vremea ei să-și facă casă și să se mărite, atunci să-i cumpere, însă unchiul ei jupan Ivașco, din averea lui, o vie însă pe hotarul Goleștilor; deci și această vie să-i fie zestre.

Astfel să li se știe zestreca fiicelor jupaniței Maria și ale jupanului Baldovin și ale nepoatei sale, cari sunt mai sus scrise. Iar cu celelalte averi, sate și Ațigani nimeni amestec să nu aibă, numai singuri jupan Ivașco și fiii lui, ei singuri să-și stăpânească averile, satele și Ațigani. Numai când nu vor rămâne dela Ivașco nici fii, nici fiice, nici nepoți, atunci averile lor, oricât se vor alege, să nu fie prădalice, ci să fie ale surorilor lui, anume Calea și Velica și ale nepoatei lui Maria și fiilor lui. Iar cât timp vor fi dela Ivașco, fie fii, fie fiice, singuri să-și stăpânească averile; iar după moartea lor, să nu fie prădalice, ci să fie ale surorilor sale și ale nepoatei lui Maria. Iarăși de asemenea, dacă nu se va afla dela surorile lui și dela nepoata sa nici fii, nici fiice, iarăși prădalica să nu fie, ci să fie ale lui Ivașco și ale fiilor lui cu fiicele lui în veci. Astfel s'au unit și s'au întocmit în fața domniei mele.

De aceia și domnia mea le-am dat ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor, nepoților și strănepoților lor. Și oricui dintre dâșii i s'ar întâmpla mai înainte moarte, iar la dâșii prădalica să nu fie, ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martorii: jupan Părvul ban Cralevski, jupan Drăghici mare vornic, jupan Radul mare logofăt, Neagoe mare vistier, Radul mare paharnic, Dragomir spătar, Radul comis, Manea armaș, Șerban stolnic, Badea și Cârștian mari postelnici.

Și eu, Marcea logofăt, care am scris în minunatul oraș Târgoviște, luna Iulie 24 zile, anul 7033 <1525>.

† Io Radul voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XXIX/332.

Orig. slav, perg., pecete timbrată.

În același pachet, la nr. 126, o trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.

195

<1525> Iulie, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungrovlahici. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mânăstiri numită Glavaciov, hramului și lăcașului preacuratei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară Maria și slăvitei ei blagoveștenii, părintelui egumen Sava, ca să le fie în stăpânire satul numit Obislav, însă din jumătate două părți, cât a fost partea lui Dimitru din Bănești, căci i-a fost veche și dreaptă ocină, dedină. După accia, a venit înaintea domniei mele jupan Dimitru din Bănești de a dăruit sfintei mânăstiri partea lui din Obislav de bună voe, pentru sufletul său și al părintelui său, ca să fie dumnezeștilor călugări dela sfânta mânăstire de hrană și de întărire, iar jupanului <Dimitru>¹⁾ să-i fie <veșnică po>menire¹⁾, <în veci>

<De accia și domnia mea am dat sfintei mânăstiri Glavaciov . . . . . mânăstirii>¹⁾ și părintelui egumen Sava și călugărilor cari <trăesc în acel sfânt lăcaș>¹⁾ ca să le fie de ocină și de ohabă în veci <și de nimeni ne>atins¹⁾, după porunca domniei mele. Altfel nu este.

Martorii: <jupan Jugoran>¹⁾ mare vornic și jupan Drăgan mare logofăt . . .¹⁾ și Stan spătar și Neagoe comis, Hamza portar și . . . . .¹⁾ <Petri>man¹⁾ și Mălaiu mari postelnici.

Și eu, Danciul gramatic, care am scris în minunata cetate București, luna Iulie . . . . .¹⁾

Ispravnic Sin logofăt.

† Io Vladislav voevod, <din mila lui Dumnezeu, domn>¹⁾

Arh. St. Buc., S. I. nr. 264.

Orig. slav, hârtie, foarte rupt, lipsind cam un sfert din text care cuprinde și data, pecete timbrată.

Cu o trad. rom., din 1752.

Datat după divan.

¹⁾ loc rupt în orig.

1525 (7033). August 18, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Vladislav voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Vladislav voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stănilă cu fiii săi, anume Neagoe și Stanciul și Filip, ca să le fie în satul din Negotești, a treia parte. Și iarăși din Neczești a șasea parte, pentru că le este veche și adevărată și dedină, ocină. Și iarăși, Nanu din Negotești el a dat surorii lui, anume Dobra, un ogor ca să-i fie de zestre. Și iarăși, după aceea, li sa hotărnicit cu 12 boeri cu Radul al lui Miloș, încă <din> zilele lui Basarab voevod.

De aceea și domnia mea am dat ca să le fie ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și iarăși, dintre dânșii oricui se va întâmpla moarte, iar <la> dânșii prădalica să nu fie, ci să rămăle lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor. Și de nimeni alții <neatins>, după porunca domniei mele, <în> veci, amin.

Încă și martori punem domnia mea: jupan Jigoran mare vornic și jupan Vișan mare logofăt și Capotă vistier și Stan spătar și Manea stolnic și Vârjogoe clucer și Neagoe comis și Gonțea armaș și Sahat și Mălaiu mari postelnici. Ispravnic Vladul portar.

Scris luna August 18 zile, <în> cetatea București, în anul 7033 <1525>.

† Io Vladislav voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc. S. I., nr. 275.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

1526 (7034) Septembrie 8, Târgoviște.

† Întru Hristos Dumnezeu binecredinciosul și binecinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Radul voevod, fiul preabunului și marelui Radul voevod, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu stăpânind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, încă și al părților de peste munți, Amlașului și Făgărașului herțeg, a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, din inima curată și luminată a domniei mele, ca să proslăvesc pe Dumnezeu care m'a proslăvit pe mine și m'a ridicat cu slavă pe scaunul sfântărosărilor părinți ai domniei mele. Iată dar am văzut și domnia mea, cum cei ce au fost înaintea noastră, împărați și domni, urmând lui Dumnezeu și împlinind scriptura, din porunca domnului nostru Isus Hristos, au zidit și au înfrumusețat sfintele biserici și mănăstiri, pentru sufletul lor bine întocmindu-se către Dumnezeu.

De aceea, m'am grăbit și eu, nu numai să cârmuiesc această împărăție, ci și a iubi pe Dumnezeu din tot sufletul, împreună și cu fapte bune domnești, cele de bine cuprinzătoare; mare lucru este a întinde mâinile către toți, căci precum însuși cu gura sa a tot cinstită spune că: «nu vreau moartea păcătoșilor, ci să-i îndrept pe ei și să fie vii» și «n'am venit să chem pe cei dreapți, ci pe păcătoși la pocăință». Pentrucă multe chipuri sunt ale pocăinții, precum faptele bune sunt în multe chipuri, dragostea și milostenia, postul și înfrânarea și pomenirea fără de încetare. Către acestea și Eftrem Siriul spune: «celor ce sunt în supărări și în temniță fii sprijinitor și celor lipsiți ajutor, celor căzuți ridicător și orfanilor îndestulător, văduvelor sprijinitor, pentruca Dumnezeu să-ți ajute în ziua judecării și să capeți bunurile cu șederea la dreapta lui».

De aceea și domnia mea fiind încă.....¹⁾ și plin de greutate, am râvnit și domnia mea către mai înainte zișii domni și împărați, care pentru sufletul lor bine au întocmit și pe Dumnezeu bine l-au bucurat, pentru care și domnia mea astfel am văzut sfintele biserici și mănăstiri rămase fără sprijinitori și slăbindu-se, în aceste vremuri de nevoie; deci aceasta am căutat și domnia mea, pe cât mi-a fost putința și după împrejurări, din averea noastră dată nouă de Dumnezeu, căci nimănui nu am făcut în silă, ci din venitul domniei mele am dăruit acestui sfânt și dumnezeesc și preasfințit lăcaș, sfintei biserici, episcopia din Buzău, unde este hramul preasfintei și curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu și pururea fecioară Maria și cinstitei ei uspenii și precinstitului părinte episcop, chir Paisie, ca să le fie Așigani, anume: Hămii cu copiii săi și Curchi cu copiii săi și Momce cu copiii săi și Patea cu copiii săi și Slab cu copiii săi și Barbul cu copiii săi.

Și să le fie 3 mori, care sunt pe Buzău. Și să aibă din bălțile domniei mele pe fiecare an câte 2 maje de pește sau câte 2000 de aspri și 15²⁾ vedre de miere și gălețile dela 170²⁾ de case și cășăria din județul Buzău, burdufe 6²⁾ și 16²⁾ cașcavaluri și vinul din vinăriciul dela Sărata 300 vedre²⁾ și pogoane de vie, 10 pogoane cu vinăriciul și din branștea domnească câte 4 care de lemne de fiecare lună. Și un popor³⁾ din județul Buzău, însă din partea de sus, să muncească la morile episcopiei, pentrucă am dăruit domnia mea acestui sfânt și dumnezeesc și preasfințit lăcaș, sfintei biserici a episcopiei și mai sus zisului părinte episcop chir Paisie, ca să le fie de ocină și de obabă și fraților de hrană și de întărire, iar strămoșilor și părinților domniei mele și domniei mele veșnică pomenire și de nimeni neatins, în veci.

Încă și blestem pune domnia mea, ca după moartea domniei mele, pe cine domnul Dumnezeu alege să fie domn al Țării Românești sau din rodul inimii domniei

¹⁾ Loc șters în orig.

²⁾ Cifrele 15, 170, 6, 16 și 300 sunt scrise posterior, peste un alt text care a fost ras, documentul suferind astfel o încercare de falsificare.

³⁾ «Popor», așa în orig.

mele sau, după păcatele noastre, din alt neam, dacă va cinsti și va întări și va înnoi acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l întărească și să-l cinstească și să-l păzească în domnia lui; iar dacă nu va cinsti și nu va păzi și nu va înnoi, ci va strica și va călca și va risipi și va batjocori acest hrisov al domniei mele, pe acela domnul dumnezeu să-l nimicească și să-l calce și să-l risipească în domnia lui și să-l ucidă aici cu trupul, iar în veacurile viitoare sufletul lui și să aibă parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și să-i fie potrivnică precurata mamă a lui dumnezeu la cumplita și nefățarnica judecată. Și iarăși să aibă parte cu acei Iudei care au strigat asupra domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos și au spus: sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, celiace este și va fi în veci, amin.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Părvul mare ban Cralevki și jupan Drăghici fost mare vornic și jupan Manea Perșanul mare vornic și jupan Radul fost mare logofăt și jupan Theodor mare logofăt și Neagoe vistier și Dragomir spătar și Danciul paharnic și Drăghici comis și Șerban stolnic și Badca și Dragul mari postelnici. Ispravnic Trifa logofăt.

Și eu, Coresi diacul, care am scris în cetatea de scaun Târgoviște, luna Septembrie 8 zile și dela Adam ani curgători 7034 <1525>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., XCIV/96.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. tom. la Arh. St. Buc., condica Ep. Buzău, nr. 171 f. 105—106.

198

1525 (7034) Septembrie 11, Afumați.

† Cu mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domnu a toată Țara Rumânească, feciorul bunului, marelui Radul voevod. Dat-am domnia mea aciastă poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeieștii mânăstiri ce se chiamă Glavaciog, unde iaste hramul slăvita blagoveștenie a precuratei, prea blagoslovitei stăpânei noastre născătoarei de dumnezeu și pururea fecioarei Mariei, ca să-i fie moșie la Bărăganul, partea lui Calotă dvornecul, jumătate și din moșie și din rumâni; și să-i mai fie la . . .¹⁾ toată partea lui Calotă dvornic oricât să va alêge pentru că acêste mai sus zise și scrise moșii, iar Calotă dvornic când au fost el viu, iar el singur cu gura lui li-au dat și li-au închinat sfintei mânăstiri dela Glavaciog.

Iar după moartea lui, iar gincre-său jupan Drăgan postelnic, așijderé au dat și au închinat după porunca răposatului Calotă dvornic ca să fie sfintei mânăstiri de întărire și dumnezeieștilor călugări de hrană, iar lui Calotă dvornicul și părinților lui věcinică pomenire.

¹⁾ loc alb în text.

Pentru acéia, am dat și domnia mea sfintei mănăstiri dela Glavaciog ca să-i fie moșie de baștină și ohabnică și de nimené să nu să clărească depe zisa domniei mele.

Iată și mărturia ampus domnia mea pe: jupan Părvul mare ban dela Craiova și jupan Drăgici mare dvornic și jupan Radul logofăt și Neagoe vistier și Dragomir spatar și Radul paharnic și Radul comis și Șarban stolnic și Badea și Dragul mari postelnici.

Și am scris eu, Vișan logofăt, în satul ce să numește Afumați, în luna lui Septembrie 11 zile, leat 7034 <1525>

Arh. St. Buc., S. I., nr. 276.

Trad. rom. din 1752.

199

1525 (7034) Octombrie 23, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei fiul preabunului și marelui Radu voevod. Dă domnia mea accastă poruncă a domniei mele fiilor și fiicelor lui Butea. anume: Albul și Naica . . . . .¹⁾ și cu fiii lor, câți le va da dumnezeu, ca să le fie în Merișani oricât se va alege partea tatălui lor Butea și în Păpușari și în Găleşești, oricât se va alege partea lui Butea. Și să le fie în Bădești, cât este partea lui Butea și moștenire și cumpărătură, pentrucă le este veche și dreaptă ocină, dedină.

Și după acéia, au venit fiucele lui Butea, Naica și Vișa, înaintea domniei mele și s'au plâns cum au fost așezate de Butea peste ocinele sale, ce sunt mai sus zise, încă în zilele părintelui domniei mele Radul voevod. Astfel și domnia mea le-am dat deasemeni fiicelor lui Butea, mai sus scrise, ca să fie frați nedespărțiți cu fratele lor Albul peste aceste ocine mai sus scrise.

Pentru aceasta, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohab lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori: jupan Părvul ban Cralevski și jupan Drăghici fost vornic și jupan Perșanul mare vornic și jupan Radul logofăt și Neagoe vistier, Dragomir spatar, Radul paharnic, Radul comis, Șerban stolnic, Badea și Mihnea mari postelnici. Ispravnic Tatul logofăt.

Scris în cetatea de scaun Târgoviște, în luna Octombrie 23 zile, dela Adam anul curgător 7034 <1525>

Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Muzeul Municipal Buc., nr. 378.

Orig. slav, pecete aplicată, căzută.

¹⁾ loc ras în orig.

1525 (7034) Noembrie 13. Târgoviște.

Cu mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Io Radul voevod. Dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele cinstirului boerului domniei mele, mai vărtos din casa domniei mele, jupanului Manii *mare* dvornic, pentruca să fie lui toate avuțiile, satele și Țiganiile a lui Cărstian Șupitul, pentrucă Cărstian Șupitul ș'au pierdut a sa bogătate cu viclenia ca un răpitor, iar jupan Manea dvornicul le-au căștigat dela domnia mea cu dreaptă și credincioasă slujbă ce au slujit domniei mele.

Pentru acéia, am dat și am miluit domnia mea pre jupan Manea marele dvornic cu aceste mai sus zise avuții cu satele și cu Țiganiile ale lui Cărstian Șupitul, ca să-i fie lui moșii ohabnice și stătătoare și de nimeni nici o supărare să n'aibă, după porunca domniei mele.

Iată și mărturiile am pus domnia mea: jupan Părvul *mare* ban dela Craiova, jupan Drăghici *fast* dvornic și jupan Radul *fast* logofăt și Neagoe vistier și Dragomir spatat, Radul paharnic și Radul comis și Șerban stolnic și Badea și Dragu marii postelnici.

Și s'au scris în cetate, în Târgoviște, în luna lui Noembrie 13 zile. Și au scris Neagoe vistier la leat 7034 <1525>

Arh. St. Buc., Condica m-rîi Cozia, nr. 209, f. 400 v. — 401.
Copie rom.

201

1525 (7034) Noembrie 22,

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei mănăstiri dela Argeș, ca să-i fie satul, anume Flămânzești, pe care i l-a dat și de mai înainte Basarabă voevod. Și să-i fie hotarul pe unde a fost hotărnicit din zilele lui Basarabă voevod.

Deaceia, i-am dat și domnia mea acești vecini ca să fie sfintei mănăstiri de ocină și de ohabă și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Martori punem domnia mea: jupan Părvul mare ban și jupan Manea mare vornic și jupan T<u>d<cor>¹⁾ mare logofăt și Neagoe mare vistier și Dragomir

¹⁾ loc rupt în orig.

spătar și Radul paharnic și Radul comis și Șerban stolnic și Badea și Mihnea mari postelnici. Ispravnic Bălaur logofăt.

Scris la Târgoviște, luna Noembrie 22 zile, în anul 7034 <1525>.

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 277.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

202

1525 (7034) Decembrie 17, Târgoviște.

† Din mila lui dumnezeu, Io Radul voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele jupanului Fătul și cu fiii lui, anume : Gherghe și Anachi și Chiriacos și Neagoe și cu fiii lor, câți le va lăsa dumnezeu, ca să le fie la Cărcimari, oricât a fost partea lui Radul Covăltir și cu deal de vie.

Și iarăși să le fie la Băbeni dela Telcajen, oricât a fost partea lui Radul Covăltir și pe apă și pe câmp, ori pe unde a ținut Radul Covăltir, pentrucă a cumpărat jupan Fătul dela Radul Covăltir, pentru 2500 aspri, încă în zilele lui Basarab voevod. Și am văzut domnia mea și cartea de cumpărătură a răpșatului Basarab voevod.

Și iarăși, să le fie la Albești, dela Rătunda și la Negovani, din partea lui Dan, fiul lui Mănea jumătate, oricât se va alege din ocinele lui Dan, din toate să aibă jupan Fătul jumătate, pentrucă l-a așezat Dan, fiul lui Mănea, pe jupan Fătul peste ocinele lui care sunt mai sus scrise, de a lui bună voie, încă din zilele lui Basarab voevod. Și am văzut domnia mea și cartea răpșatului Basarab voevod de așezare, că l-a așezat <peste ocine>.

De accia, le-am dat și domnia mea ca să le fie de ocină și de ohabă lui și fiilor lui și nepoților și strănepoților lui. Și dacă cuiva dintre dânșii i se întâmplă mai înainte moarte, iar la ei prădalica să nu fie ci să fie celor rămași. Și de nimeni neatinș, după porunca domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Părvul mare ban Cralevski și jupan Drăghici fost vornic și jupan Manea mare vornic și jupan Radul fost logofăt și jupan Theodor mare logofăt și jupan Neagoe mare vistier și Dragomir spătar și Radul comis și Șerban stolnic și Radul paharnic și Badea și Mihnea mari postelnici. Ispravnic Bălaur logofăt.

Și eu, Tudor gramatic, care am scris în cetatea de scaun numită Târgoviște, luna Decembrie 17 zile, în anul curgător dela Adam 7034 <1525>

† Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.

Acad. R. P. R., CCXCIX/14.

Orig. slav, perg., pecete aplicată, căzută.

DOCUMENTE ÎNDOELNICE

DOCUMENTE ÎNDOELNICE

I

1504 (7012) Iunie 12.

† *Din mila lui Dumnezeu, Io Radul voevod a toată țara Ungrovlahiei, fiul prea bunului și marelui Io Vlad voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugilor domniei mele lui Dragotă și cu ficiorii lui și Barbul și Trâmbă și cu ficiorii lui și Manail și cu ficiorii lui și lui Roman cu ficiorii lui și Stan cu ficiorii lui și Barbul cu ficiorii lui și popa Stanciul cu ficiorii lui și Vâlcul cu frații lui și cu ficiorii lui și Stanciului cu frații lui și cu ficiorii lui și Mihnei și frățini-său Nanciul și cu ficiorii lor și Stoica Șodea și cu frate-său, ca să fie lor plaiul și muntele tot care să chîmă Vai-de-Ei, prin Frăsinet și prin Zănoagă și pre la Fântâna lui Roman și preste Pietrile Roșii și preste mocirlă și preste Balotă și preste curmătura Funicelului și pîn în părăole Dragoslavelor, pintrucă acești munți au fost de moșie acestor oameni ce scriu mai sus și i-au ținut tot cu bună pace pîn acum în zilele domniei mele.*

Iar când au fost acum, în zilele domniei mele, sculatu-s'au cu pătă satul Măldăreștii și cu satul Bârzoteniei și cu satul Cândoi, zicând aciaste trei sate cum acești munți cari scrie mai sus sînt ai lor, iar acești oameni care scriu mai sus, ei așa să jăluia, cum munții acești sînt ai lor de vac, Intr'aceia, domnia mea n'am crezut nici pre unii, nici pre alții, ci le-am dat 24 de boiari hotarnici, ca să-i hotărească și să-i aleagă cu sufletele lor, precum vor afla. Și a pusu domnia mea ispravnic sluga domniei mele Radul Brănescul și Stoicin al doilea portar. Deci au căutat acești 24 boiari împreună cu slugile domniei mele și au adevărat cum au fost mai pre direpătate și s'au aflat cum acești munți ce scriu mai sus au fost acestor oamnei den Vai-de-Ei. Iar satul Măldăreștii și cu satul Bârzoteniei și Cândoi n'au avut nici o treabă cu acești munți, pintrucă au fost acești munți ce scriu mai sus ai Vai-de-Eilor de vac și de moșie, precum au venit acești 24 de boiari, de au mărturisit aicia, în divanul domniei mele.

În'aceia, domnia mea am dat aciastă carte a domniei mele la mâna acestor oameni din Vai-de-Ei, ca să-și ție acești munți cu bună pace, pintrucă sint ai lor de moșie. Iar satul Măldăreștii și Bârzoteni și Cândoi au rămas de lege și de judecată din divan naintea domniei mele, ca mai mult ei treabă cu acești munți să n'aibă.

Și au pus domnia mea și boiarinii domniei mele mărturie: jupan Barbul și Părvul *Cralevski* și jupan Cârștitan și Badea *fast* dvornic și jupan Stroe dvornic și jupan Stoica logofăt și Părvul comis, Bogdan spătar și Calotă vistliar și Badea paharnic și Dragomir stolnic, Neagoe, Dragomir *toți stratornici*.

Scris luna Iunie 12 zile, în anul 7012 <1504>

† *Io Radul voevod, din mila lui dumnezeu, domn.*

Arch. St. Buc., S. I., nr. 135

Trad. rom.

Falsificat, după hârtie și semnele de validare.

2

1518 (7026) Aprilie 30, Bueurești.

† Din mila lui dumnezeu, Io Basarab voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul preabunului și marelui Basarab voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Datco cu fiii și cu fiicele, câți îi va da dumnezeu și cu fratele său Mihail, pintrucă au cumpărat dela Fiat jumătate din Berești, partea Stănislavții Surii și partea lui Buestru, pentru 30 florini. Și iar a cumpărat Dumitru cu frații săi și Stan cu frații săi ocină din Berești, dela Fiat... și iarăși, pentru 30 florini, pintrucă s'a întocmit Fiat cu ceata sa, fiindcă a avut Fiat cinci părți din Peștișanii de Jos și Peștișanii de Sus cinci părți și din Ohabă cinci părți. Astfel, a lăsat acele trei părți din acele trei sate cetei sale... și a vândut Fiat acestor oameni pentru 60 florini. Și iar a avut Datco...¹⁾ cu fratele său Mihail ocină veche... și din Berești a patra parte... tot cu frații săi.

Și iar a cumpărat Datco și fratele său Mihail și Tatul și ... și Romanul din Brădiceni, ... florini. Și iarăși a cumpărat Datco singur partea lui Drăgoi și a lui Stan din Brădiceni, pentru 600 florini.

Și iar... și fratele său Mihail cu «blestem mare» la ocinile și averile și părțile lor, să fie celor rămași dela unul la altul și filor sau fiicelor lor, câți le va lăsa dumnezeu, însă alți frați și înfrățire să nu aibă treabă cu părțile și averile lor din ocine.

Astfel «am dat» și domnia mea să le fie de ocină și de ohabă lor și filor și fiicelor lor și la ei prădalica să nu fie. Și au dat domniei mele un cal. Și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

¹⁾ Șters cu chinovar în text dela «Datco cu fiii și cu fiicele ... Datco».

Martorii domniei mele: jupan Barbul ban Cralevski și jupan Calotă mare vornic și jupan Harvat mare logofăt și Radul spătar, Dumitru vistier și Drăghici paharnic, Hamza comis, Jitian stolnic, Badea și Neagoe mari stratornici.

A scris Stanciul... în cetatea București, luna Aprilie 30 zile, în anul 7026 <1518>.

Ispravnic Fiat ...

† Io Basarab voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 229.

Orig. slav, perg., rupt și șters în multe locuri, pecete aplicată, căzută.

Cu o trad. rom. dela jumătatea sec. XIX.

După caracterele paleografice, probabil că este fals.

3

1531 (1032) Mai 23, București.

Din mila lui Dumnezeu, Io Vlad voevod, domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Radul voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele lui Stan Sturza cu fratele său și cu fiii, câți îi va da Dumnezeu și lui Stoica cu fiii lui, câți va da Dumnezeu și lui Grozav cu fratele său și fiii, câți îi va da Dumnezeu și lui Blandescul cu fratele său și cu fiii, câți îi va da Dumnezeu și lui Barbul cu fratele său și cu fiii câți îi va da Dumnezeu, să le fie ocina din Studina de Jos, dela Sturzești, pentru că le este veche și dreaptă ocină și dedină.

De aceia, le-am dat și domnia mea acestor mai sus ziși oameni ca să le fie de ocină și de ohabă lor și fiilor lor și nepoților și strănepoților și de nimeni neatins, după spusa domniei mele.

Iată și martori pune domnia mea: jupan Drăghici fost mare vornic și jupan Teodor fost mare logofăt și jupan Șerban mare vornic și Vlasan mare logofăt și jupan Barbul mare ban Cralevski și Dragomir spătar și Toma ban și Radul vistier și Drăghici spătar și Staico vistier și Vintilă stolnic și Staico comis și Radul Pașadia paharnic și Barbul Deatcoviți mare postelnic.

Și eu am scris, Badea scriitorul, în orașul București, luna Mai 23 zile, în anul 7032 (1524).

Io Vlad voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., S. I., nr. 389.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.

Cu o trad. rom. din 1844.

Documentul având același obicei ca și doc. din 23 Mai 1534, precum și același divan și diac, credem că e vorba de un *falsificat*; la același concludie duce și locul așezării banilor în divan.

FOTOCOPII
DUPĂ DOCUMENTELE ÎN LIMBA SLAVĂ

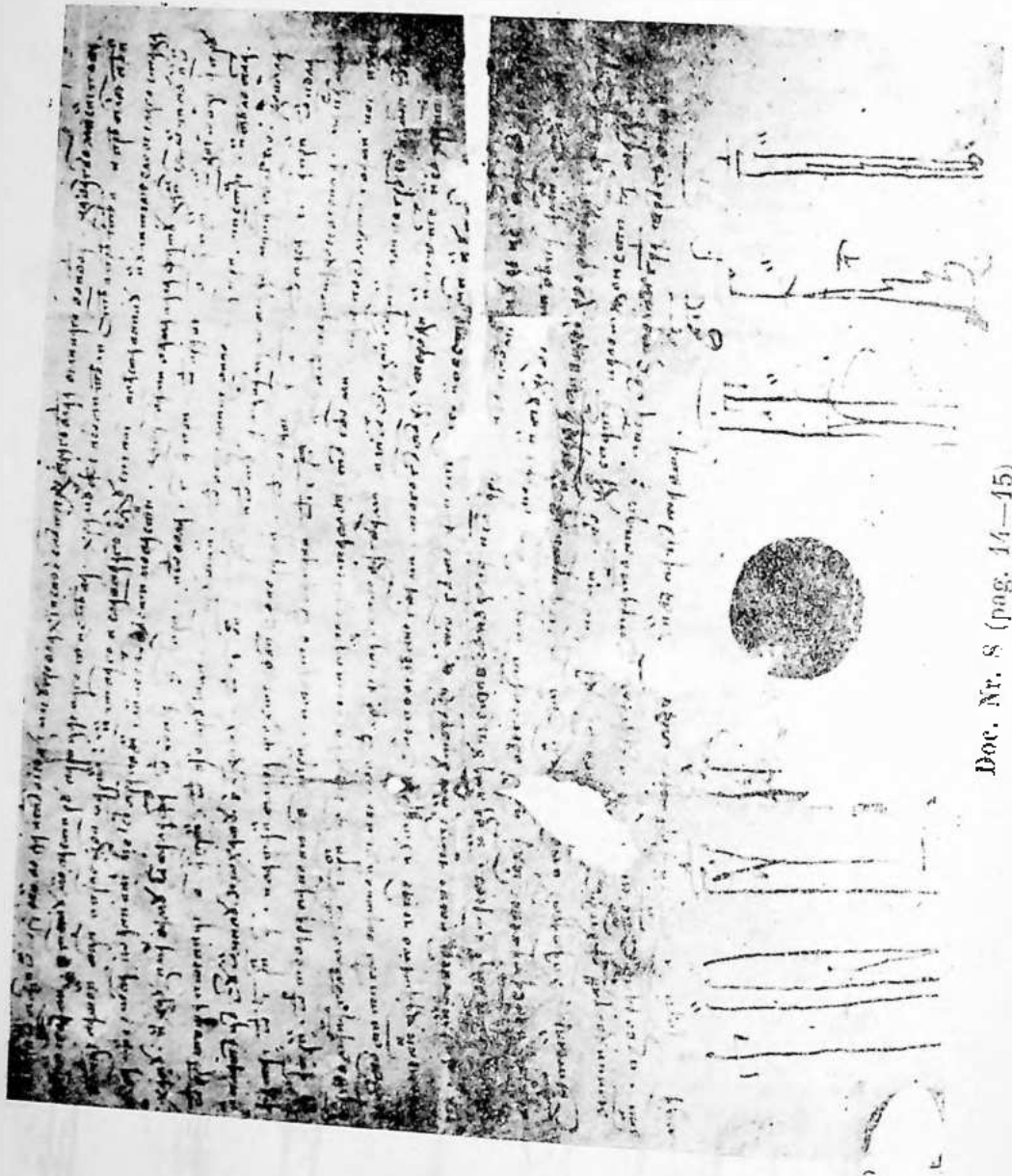

[The page contains dense handwritten text in a Gothic script, likely a medieval manuscript. The text is arranged in two columns, with a large, ornate initial 'D' at the beginning of the first column. The script is highly decorative and difficult to decipher. There are several large, stylized initials and flourishes throughout the text, including a prominent 'D' at the top left and a large 'A' at the bottom right. The text is written in dark ink on aged, slightly stained paper. A circular stamp is visible in the lower right quadrant of the page, partially overlapping the text. The overall appearance is that of a historical document or a page from a medieval book.]

Doc. Nr. 3 (pag. 3-4)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or Carolingian minuscule. The text is arranged in several columns across the page, with some larger initials or section markers visible.]

Doc. Nr. 8 (pag. 14-15)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or Carolingian minuscule. The text is arranged in several columns and includes several large, decorated initial letters.]

H

S

V

M

I

L

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly yellowed paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be underlined or separated by small gaps. The handwriting is characteristic of the late 17th or early 18th century. The text is written in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly yellowed paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be underlined or separated by small gaps. The handwriting is characteristic of the late 17th or early 18th century.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on aged, slightly yellowed paper. The script is dense and fills most of the page. There are some faint markings and what appears to be a signature or stamp at the bottom right of the text area.

Large, faint, stylized letters or markings, possibly a watermark or a large signature, located on the right side of the page. The letters are very light and difficult to read clearly.

Doc. Nr. 15 (og. 21-22)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or German, covering the page. The text is arranged in several lines and is significantly obscured by a large, dark, irregular stain or ink blot in the center. A circular stamp is visible on the right side of the page.]

Doc. Nr. 16 (pag. 22)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a cursive script, possibly from a 17th-century manuscript. The text is arranged in several columns across the page, with some lines appearing to be part of a list or account. A circular stamp or seal is visible on the right side of the page.]

Doc. Nr. 17 (pag. 23)

B *[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Cyrillic or a similar Eastern European script. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines. There are several large, dark ink blotches and stains, particularly in the lower half of the page, which obscure some of the original writing. A large, light-colored oval mark is visible on the right side of the page, overlapping the text.]*

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written on aged, yellowed paper and is oriented vertically. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the condition of the document. There are several lines of text, with some words appearing to be "LITTE" and "LITTE" at the top. A large, dark, circular ink blot or hole is present in the lower right quadrant of the page. The text appears to be a formal document, possibly a petition or a letter of request, given the context of the page number and the document number.

Doc. Nr. 21 (pag. 27—28)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or Italian, covering the upper and middle portions of the page. The text is heavily obscured by ink stains and bleed-through.]

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or similar, arranged in two columns. The text is heavily obscured by a large, dark, irregular stain or hole in the center of the page, which appears to be a physical damage to the original document. The ink is dark and the paper is aged and yellowed. The script is dense and difficult to decipher due to the damage and the style of the handwriting.

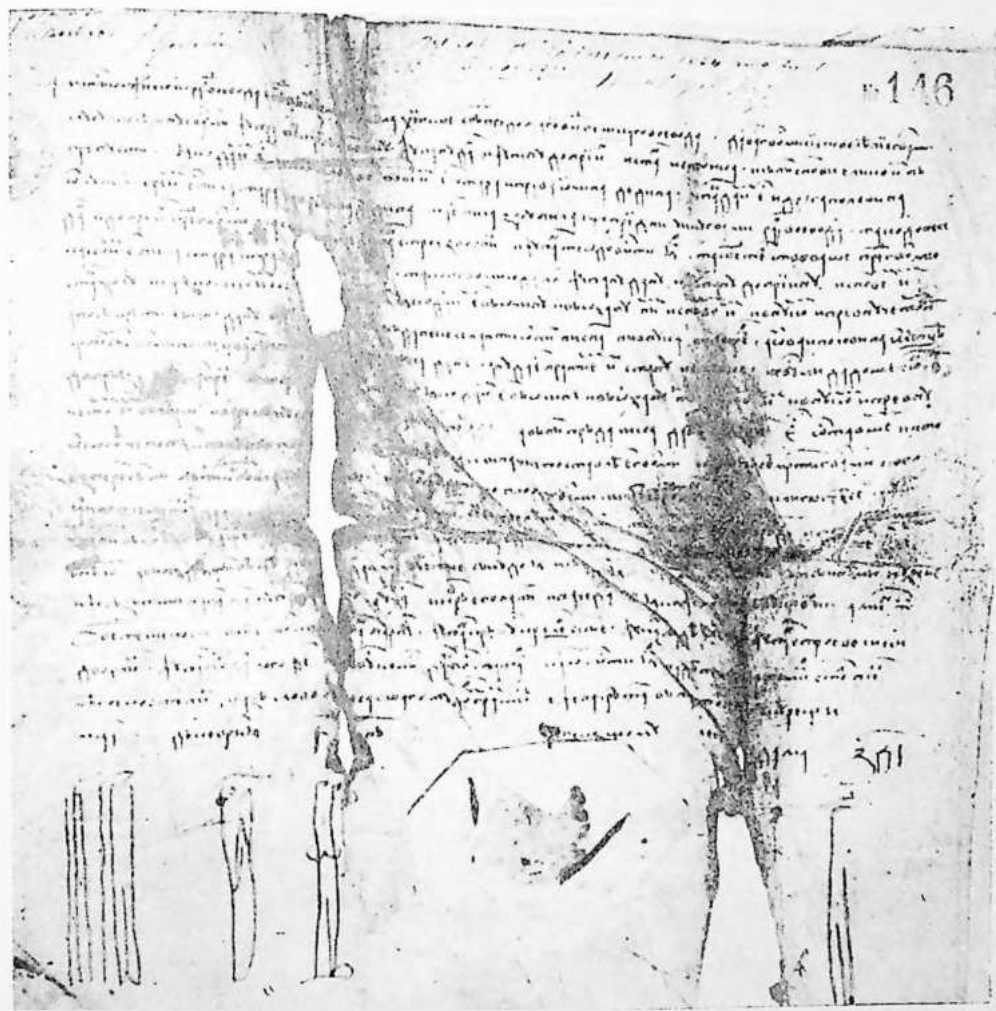
Doc. Nr. 21 (pag. 29)

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and covers most of the page, with some lines appearing to be part of a list or a series of entries. The script is difficult to decipher due to its cursive nature and the age of the document.

Large, stylized handwritten characters or symbols, possibly representing a signature, a date, or a specific code. The characters are bold and somewhat abstract, with some resembling the letters 'K' and 'A'.

Doc. Nr. 25 (pag. 30)

Handwritten text, likely a letter or document, written in a cursive script. The text is heavily obscured by a large, dark, irregular stain or smudge that runs vertically down the center of the page. The visible portions of the text are faint and difficult to decipher. There are some large, stylized characters or symbols on the right side of the page, possibly representing a signature or a specific mark. The overall appearance is that of an old, damaged document.

Doc. Nr. 32 (pag. 37-38)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or German, covering the majority of the page. The text is arranged in several columns and is significantly obscured by a large, dark, irregular stain in the center.]

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect. The document is heavily damaged, particularly by a large, dark, circular ink blot or hole in the center, which obscures several lines of text. Below the main body of text, there are several vertical columns of smaller, less legible markings or characters, possibly representing a list or a specific type of notation. The overall appearance is that of an aged and well-used historical record.

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Gothic or similar, covering the majority of the page. The text is written in dark ink on aged, slightly textured paper.]

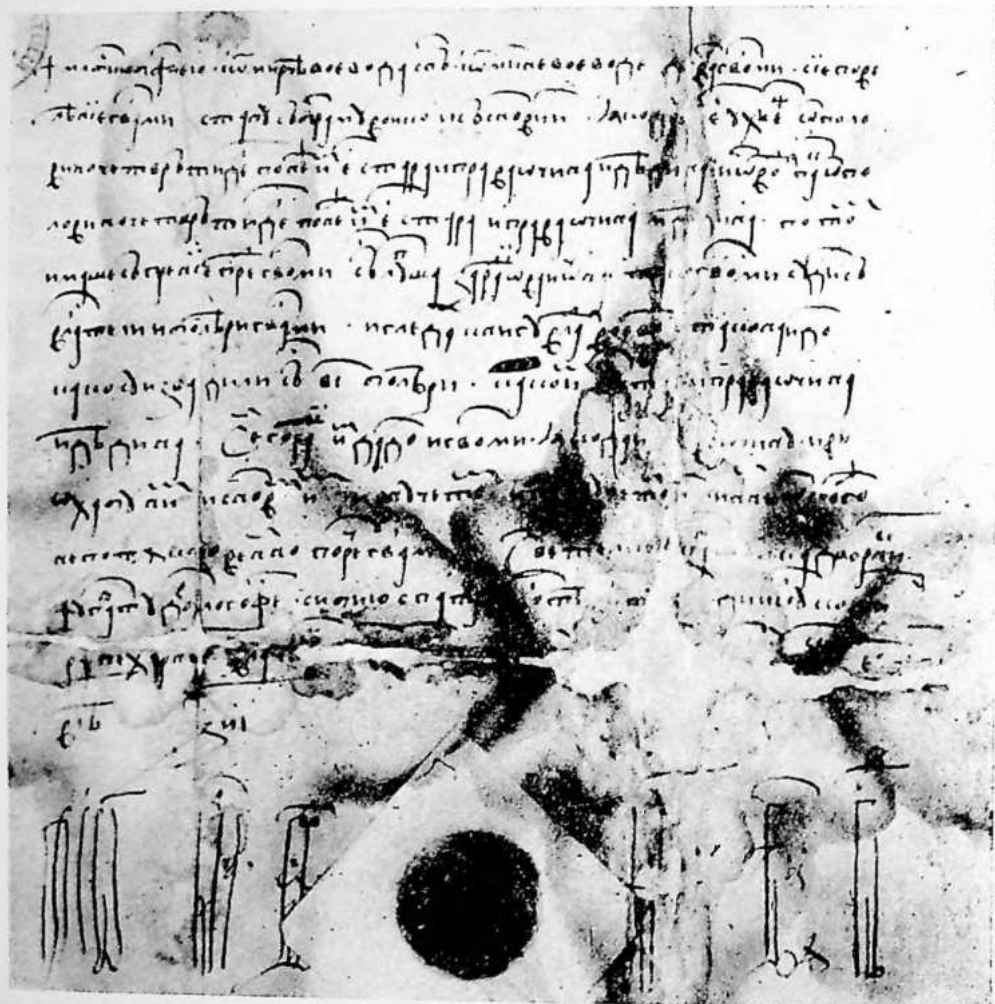
[Handwritten text or signatures located at the bottom of the page, appearing as several distinct, stylized marks or words.]

Handwritten text in a cursive script, possibly a medieval manuscript. The text is written on a parchment-like surface and is heavily obscured by a large, dark, circular stain in the center. The script is dense and difficult to decipher due to the ink bleed-through and the stain. The text appears to be organized into several lines, with some larger, possibly decorative or initial letters visible. The overall appearance is that of an ancient or historical document.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly stained paper. The script is dense and fills most of the page. There are several large, stylized initials or symbols interspersed throughout the text, including a prominent 'H' at the top right and a large 'S' or 'C' in the middle. The text appears to be a mix of Latin and possibly other languages, given the historical context of such documents. The overall appearance is that of a well-preserved but aged manuscript page.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged paper. It appears to be a formal letter or a record, with several lines of text. The script is dense and characteristic of the 17th or 18th century. There are some large, decorative initials or flourishes interspersed throughout the text. The paper shows signs of age, including some staining and a circular mark near the bottom center.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. This section contains several lines of text, including a large, decorative initial 'B' and other flourishes. The text is written in a dark ink on aged paper. There are some large, decorative initials or flourishes interspersed throughout the text. The paper shows signs of age, including some staining and a circular mark near the bottom center.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in dark ink on aged, slightly yellowed paper. It begins with a large initial letter, possibly 'S' or 'S', followed by several lines of dense handwriting. The script is characteristic of the late 16th or early 17th century. There are some faint markings and a circular stamp or seal on the right side of the page, which is partially obscured by the text. The overall appearance is that of an old, well-preserved manuscript.

Doc. Nr. 55 (pag. 58--59)

[The page contains two columns of handwritten text in a cursive script, likely from a 16th-century manuscript. The text is heavily obscured by dark ink stains and smudges, particularly in the center and lower portions. The script is dense and difficult to decipher. There are several large, stylized initials or flourishes at the end of the lines, including a prominent 'M' at the top right and a large 'B' at the bottom right. A circular stamp or seal is visible on the right side of the page, partially overlapping the text. The overall appearance is that of an old, damaged document.]

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is dense and covers most of the page.

Large, stylized letters or symbols, possibly representing a signature or a specific code. The letters are tall and narrow, with some decorative flourishes.

Doc. Nr. 59 (pag. 63-64)

ca. Antiqua. f. 62. r. *Handwritten text in a medieval script, likely Gothic or similar, covering the majority of the page. The text is dense and appears to be a formal document or record.*

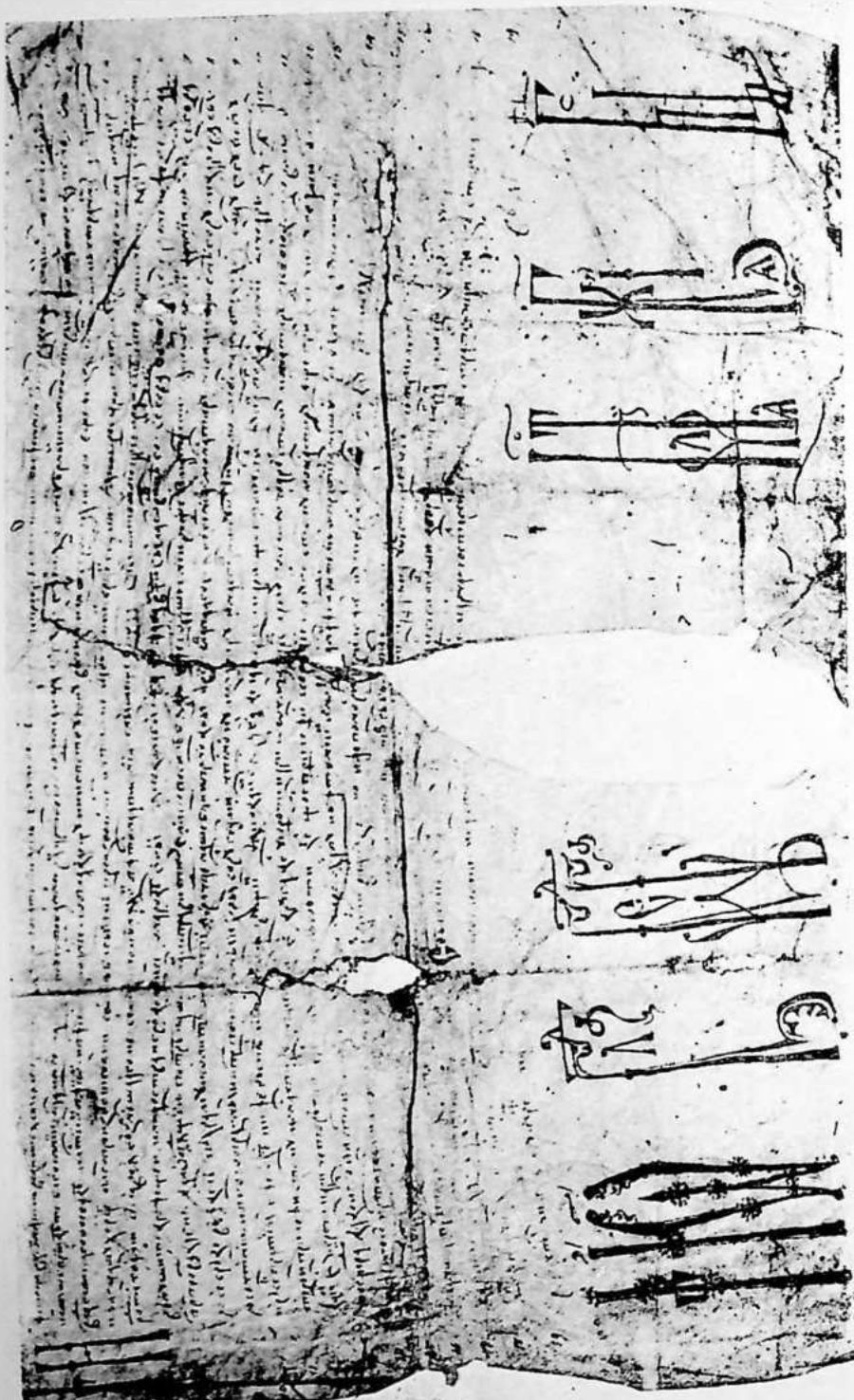
Large, stylized letters, possibly initials or a decorative element, located at the bottom of the page. The letters are tall and narrow, with decorative flourishes. They appear to be 'H', 'L', and 'B' or similar characters.

The first part of the document is a handwritten letter or report, written in a cursive script. The text is dense and covers most of the page. It appears to be a formal communication, possibly a letter or a report, given the structured nature of the handwriting and the presence of a signature at the end.

In the lower right quadrant of the page, there is a circular stamp or seal. The stamp is dark and somewhat indistinct, but it appears to contain some text or a logo, possibly a date or a signature.

Below the stamp, there is a large, stylized signature or set of initials. The signature is written in a bold, cursive hand and is quite prominent. It appears to be a name or a set of initials, possibly 'M. J. ...'.

Doc. Nr. 65 (pag. 68—69)

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is written in a dark ink on a light-colored paper. The script is dense and fills most of the page. There are several large, stylized initials or flourishes at the bottom of the page, including a large 'W' and 'L' on the left, and a large 'H' and 'L' on the right. A circular stamp or seal is visible in the lower right quadrant of the page. The text is oriented vertically on the page.

Doc. Nr. 70 (pag. 72)

Handwritten text in Church Slavonic script, likely a liturgical or legal document. The text is written in a cursive style and is partially obscured by a large dark circular stain in the center. The script is dense and fills most of the page.

Doc. Nr. 72 (pag. 73—74)

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged paper. The script is dense and fills most of the page. There are several large, stylized initials or flourishes at the top and bottom of the page, possibly indicating the start or end of a section. A circular hole is visible on the right side of the page, likely from a binding or punch.

Doc. N. r. 80 (pag. 82-83)

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or similar, covering the majority of the page. The text is dense and appears to be a formal document or record. There are several large, decorative initials or symbols interspersed throughout the text, including a prominent circular emblem on the right side and various stylized letters at the top and bottom.

Doc. Nr. 81 (pag. 83-84)

Handwritten text in a medieval script, likely Cyrillic. The text is written in dark ink on aged paper and is heavily obscured by a large, dark, irregular stain or hole in the center of the page. The visible portions of the text are arranged in several lines, with some characters appearing to be in a different script or a specific dialect. The text is difficult to decipher due to the damage and the style of the handwriting.

The following is a list of the names of the
 persons who have been appointed to the
 various committees of the Board of
 Education for the year 1900-1901.
 The names are given in the order in
 which they were appointed.

Board of Education
 1900-1901

Chairman: [Name]
 Members: [List of names]
 Secretary: [Name]
 Treasurer: [Name]

Committees:
 - [Committee Name]: [List of members]
 - [Committee Name]: [List of members]
 - [Committee Name]: [List of members]

Doc. No. 88 (pag. 90)

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowed paper. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the presence of some ink blots and stains. The text appears to be organized into several lines, with some larger initial letters or words that are more prominent. The overall appearance is that of an old, possibly medieval or early modern, manuscript page.

f. no. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is arranged in several lines, with some lines starting with large initial letters. The script is dense and difficult to decipher. At the bottom of the page, there is a large, dark, circular ink blot or smudge, possibly a seal or a large mark. To the left and right of this blot are some smaller, less distinct markings and lines, possibly remnants of a diagram or additional text.

Handwritten text in a medieval script, likely Gothic or similar, written on a parchment page. The text is arranged in several lines, with some parts appearing to be a list or a series of entries. There are several large, dark ink blotches or stains on the page, particularly in the upper right and middle sections, which obscure some of the text. The handwriting is dense and characteristic of the late Middle Ages. The page is numbered '97' in the top right corner.

Doc. Nr. 96 (pag. 97—98)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, likely Latin or a related language.]

Handwritten Latin text in a medieval script, likely Gothic or similar. The text is arranged in several columns and includes various abbreviations and flourishes. A large, stylized initial 'C' is visible at the top left. The text appears to be a formal document or a page from a book, possibly a letter or a treatise. There are some large, decorative letters and symbols scattered throughout, including what looks like a large 'C' at the top left and some other symbols that might be initials or decorative elements. The text is written in a dark ink on a light-colored parchment or paper.

Doc. Nr. 100 (pag. 101)

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on a light-colored paper. The script is dense and fills most of the page. There are some large, dark, irregular shapes on the right side of the page, possibly representing damage or ink blots. The text is written in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on a light-colored paper. There are some large, dark, irregular shapes on the right side of the page, possibly representing damage or ink blots.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on a light-colored, aged paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be organized into columns or sections. There are several large, dark, irregular stains or blotches on the right side of the page, which obscure some of the text. The overall appearance is that of an old, well-used document.

Doc. Nr. 108 (pag. 108—109)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or Greek, covering the majority of the page. The text is arranged in several columns and is significantly faded and obscured by ink bleed-through from the reverse side.]

Doc. Nr. 110 (pag. 110—111)

Handwritten text in a Gothic script, likely a medieval manuscript. The text is written in a dense, cursive hand with some larger initials. A circular seal or stamp is visible at the top left of the page. The text is arranged in a single column, with some lines appearing to be part of a list or a series of entries. The ink is dark, and the parchment shows signs of age and wear.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines across the page. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the quality of the reproduction. There are some larger, possibly decorative or significant characters interspersed within the lines. The document appears to be a page from a larger work, as indicated by the page number '116' written at the bottom right of the page.

[Faint, illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or Gothic, covering the upper portion of the page. The text is heavily faded and difficult to decipher.]

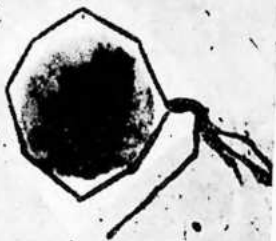

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written on a rectangular piece of paper with a large circular hole in the center. The script is dense and difficult to decipher, but appears to be a form of early modern handwriting. The text is arranged in several lines, with some larger, stylized characters or initials interspersed. The paper shows signs of age, including discoloration and a prominent circular hole in the center.

Doc. Nr. 125 (pag. 123)

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or similar, arranged in a grid-like pattern. The text is written in a dark ink on a light-colored parchment or paper. The script is dense and fills most of the page, with some larger, decorative initials or symbols interspersed. The text is arranged in a grid-like pattern, with a central cross-like structure formed by the lines of text. The overall appearance is that of a manuscript page, possibly a page from a book or a document.

Doc. Nr. 127 (pag. 124)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or Greek, with some large initials and a dark circular mark.]

Doc. Nr. 134 (pag. 134)

Handwritten text in a medieval script, possibly Latin or a related language. The text is written in a dense, cursive hand and is arranged in several lines. There are some large, dark ink blotches or stains on the page, particularly in the middle and lower sections, which obscure some of the text. The text appears to be a formal document or a record, given the use of capital letters and the structured layout. The script is characteristic of the late Middle Ages, with a mix of Gothic and cursive influences.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and fills most of the page, with some lines appearing to be part of a list or a series of entries. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

The bottom section of the page contains several vertical diagrams or symbols. On the left, there are three vertical lines of varying heights, each with a small circle or dot near the top. In the center, there is a large, solid black circle. To the right of the black circle, there are three more vertical lines, each with a small circle or dot near the top, and some faint markings below them. These symbols appear to be related to the text above, possibly representing measurements or specific symbols used in the document.

[The page contains several lines of handwritten text in a cursive script, which is largely illegible due to fading and ink bleed-through. The text appears to be organized into paragraphs, with some lines starting with capital letters. There are also some faint, sketch-like drawings or markings at the bottom of the page, possibly representing figures or symbols.]

Handwritten text in Church Slavonic script, likely a liturgical or administrative document. The text is written in a cursive style and includes several lines of text, some of which are partially obscured by a dark ink blot or hole on the right side. The script is characteristic of the 17th or 18th century Russian manuscripts.

f. 141. r. *Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or Carolingian minuscule. The text is arranged in several columns and includes various abbreviations and decorative initials. A large, dark circular ink blot is present in the lower right quadrant of the page.*

Doc. Nr. 142 (pag. 141)

Handwritten text in a medieval script, likely Latin or a related language. The text is dense and appears to be a formal document or record. It begins with a large initial letter 'f' and contains several lines of text, including some that are partially obscured or faded. The script is characteristic of the late Middle Ages or early modern period.

Below the main body of text, there are several lines of smaller, less legible text, possibly representing a signature, date, or additional notes. The text is written in the same script as the main body. There are also some decorative elements or flourishes at the bottom of the page.

Handwritten text in a medieval script, likely Cyrillic. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines. A large, dark, irregular ink blot or hole is present in the lower-left quadrant of the page, obscuring several lines of text. The script is dense and characteristic of early printed or handwritten Cyrillic documents.

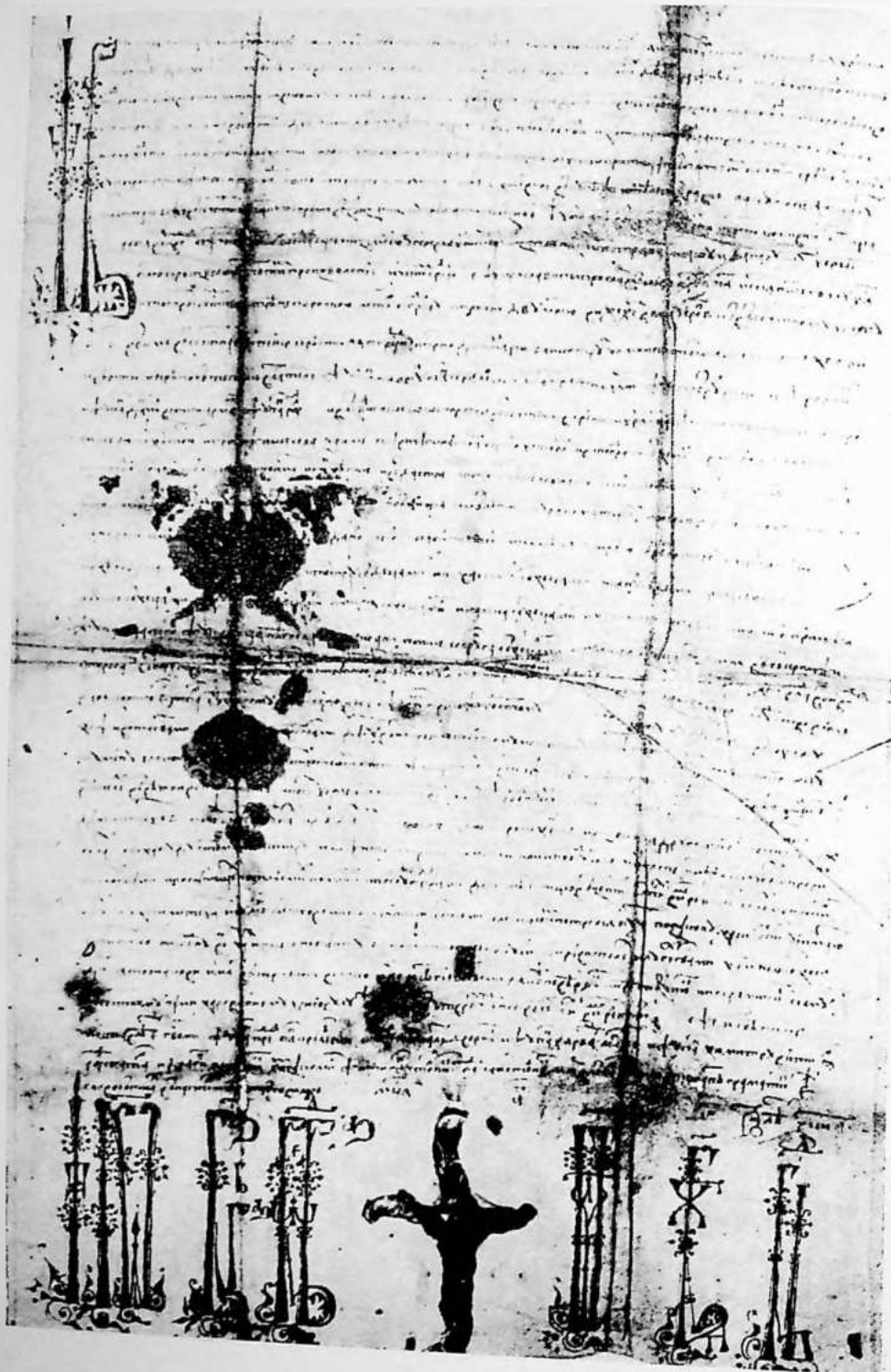

[The page contains two columns of handwritten text in a cursive script, likely from a 16th-century manuscript. The text is heavily obscured by dark ink smudges and stains, particularly in the center and right-hand side. The script is difficult to decipher due to the damage. Some faint words and numbers are visible, such as '15' at the bottom left and '16' at the bottom right. There are also some vertical lines and a circular mark at the bottom center.]

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is heavily obscured by dark ink smudges and stains, particularly in the center and lower right. The script is dense and appears to be in a historical language, possibly a form of Cyrillic or Greek. The document is numbered 156 and spans pages 157 and 158.

Doc. Nr. 160 (pag. 161—162)

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, possibly Cyrillic or Greek, with some visible characters and symbols.]

[Faint, illegible handwritten text in a historical script, possibly Latin or Italian, covering the upper and middle portions of the page. The text is written in a cursive style with some decorative flourishes.]

[A large, dark, circular ink blot or hole is present in the lower center of the page, obscuring some of the text below it.]

Handwritten text in a cursive script, possibly Cyrillic, covering most of the page. The text is heavily obscured by large black ink blotches and redactions, particularly in the middle and lower sections. Some legible fragments include "18" and "16" near the bottom left, and "16" near the bottom right. The handwriting is dense and difficult to decipher due to the damage.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is heavily obscured by a large, dark, circular ink blot or hole in the center of the page, which significantly obscures the original content. The visible portions of the text are written in a dense, flowing hand, characteristic of early modern European cursive. The document appears to be a page from a book or a separate sheet of paper, showing signs of age and wear.

Faint handwritten text in a historical script, possibly Church Slavonic, covering the majority of the page. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines.

At the bottom of the page, there are several large, stylized decorative initials or symbols, including a prominent circular mark in the center and various geometric and calligraphic forms on either side.

The image shows a page of handwritten musical notation. The notation is written in a cursive style on aged, slightly stained paper. It consists of several staves of music, each with a clef and notes. The notes are connected by stems, and there are various musical symbols and ornaments. At the bottom of the page, there are several large, stylized initials or signatures, including 'DAN', 'HIA', and 'A'. A circular stamp or mark is visible in the lower center of the page.

[The page contains two columns of handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in dark ink on aged, slightly stained paper. The script is dense and difficult to decipher without specialized knowledge of the language or dialect. The document is divided into two columns by a vertical crease or binding edge. At the bottom of the page, there are some faint markings and a small, dark, irregular stain or smudge in the center. The overall appearance is that of an old, well-used manuscript page.]

Handwritten text in an old Cyrillic script, likely Church Slavonic. The text is arranged in several lines, with some words written in larger, bold letters (possibly initials or section markers). The script is dense and somewhat difficult to decipher due to its age and the way the parchment is written. There are some markings and symbols interspersed with the text, including what looks like a cross or a similar symbol. The text appears to be a liturgical or legal document.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in dark ink on a light-colored, aged paper. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the presence of some ink blots and stains. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be underlined or written in a slightly larger hand. There are two large, dark, circular ink blots or stains located in the lower half of the page, one on the left and one on the right. The overall appearance is that of an old, possibly damaged, manuscript page.

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or Carolingian minuscule. The text is arranged in several columns, with some lines starting with large, decorated initials. The script is dense and difficult to read due to its cursive nature and the age of the document. There are some dark spots and a large, irregular hole in the center of the page, which may be a result of damage or a binding artifact. The text appears to be a formal document or a record of some kind, given the use of initials and the structured layout.

Doc. Nr. 186 (pag. 182)

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on a light-colored, aged paper. The script is dense and difficult to decipher due to its cursive nature and the presence of several large, dark ink blotches or stains, particularly in the lower half of the page. The text appears to be organized into several lines, with some words or phrases possibly written in larger, more prominent letters. The overall appearance is that of an old, well-used document.

Handwritten text in a medieval script, possibly Gothic or similar, covering the majority of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines. A prominent vertical crease or fold runs down the center of the page, and there are several dark, irregular spots and smudges, particularly in the lower half, which may be ink bleed-through or damage to the original document. The script is dense and difficult to decipher without specialized knowledge of the language and script.

Handwritten text in an old Cyrillic script, likely a religious or historical document. The text is densely packed and spans most of the page.

Handwritten text at the bottom left, including some decorative flourishes and possibly a signature or date.

Handwritten text at the bottom right, including some decorative flourishes and possibly a signature or date.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in dark ink on aged, yellowed paper. The script is dense and fills most of the page, with some large, stylized initials or decorative elements interspersed. The text is oriented vertically on the page.

Handwritten text in a medieval script, likely a liturgical book or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly stained paper. The script is dense and features many ligatures and decorative flourishes. The text is arranged in several lines, with some lines starting with large, ornate initials. There are several large, dark, irregular marks or stains on the page, particularly in the middle and lower sections, which obscure some of the text. At the bottom of the page, there are several large, stylized letters or symbols, possibly representing a specific part of the text or a decorative element. The overall appearance is that of an ancient, well-used manuscript.

FOTOCOPIA DOCUMENTULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ
DIN 1521

+ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

BIBL. FAC. INCL. ST. SIBIU
INV. Nr. ~~4825-71~~

~~Nr. Inv.~~
2110/

Dați la cules: 27.IV.1951. Bun de tipar: 28.VI.1951.
Coli de editură: 20. Coli de tipar: 20,1/2. Tiraj: 2000.
Format: 70x100/16. Clasificarea zecimală: 9(498)001-12.

Intreprinderea Poligrafică Nr. 14 B.

PREȚUL LEI 200